Dublörün Dilemması

MURAT MENTEŞ

iletişim

MURAT MENTEŞ İstanbul'da doğdu. Bisiklet tamiriyle uğraşu, ufak tefek sihirbazlık numaraları öğrendi ve amatör olarak boksla ilgilendi. Yediği yumruklar dayanılmaz bir raddeye gelince, ringlere veda edip şiir yazmaya koyuldu. Dergilerde, yayınevlerinde, gazetelerde çalışu. *Kaosa Mütevazı Bir Katkı*'da [2001, Şule Yayınları] medyanın bozucu ve yıkıcı tesirlerini konu etti; *Aynalı Barikatlar*'da [2003, Şule Yayınları] ise terörün gündelik hayatımıza sindiğini one sürdü. *Dublorun Dilemması*'ndan (2005), sonra ikinci kitabı *Korkma Ben Varım* da (2009) İletişim'den yayımlandı.

www.dublorundilemmasi.com

Kapak fotoğrafı için cömertçe poz veren Ah Muhsin Ünlü, Gökdemir İhsan Gürsoy ve Alper Canıgüz'e yürekten teşekkürler! – M.M.

İletişim Yayınları 1074 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 152
ISBN-13: 978-975-05-0322-1
© 2005 İletişim Yayıncılık A. Ş.
1-12. BASKI 2005-2010, İstanbul
13. BASKI 2011, İstanbul
14. BASKI 2011, İstanbul
15. BASKI 2011, İstanbul

YAYIN SEKRETERİ Senem Erdoğan
KAPAK Murat Arlı
UYGULAMA Hüsnü Abbas
BASKI ve CİLT Sena Ofset
Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11
Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212.613 03 21

İletişim Yayınları
Binbirdirek Meydanı Sokak İletişim Han No. 7 Cağaloğlu 34122 Istanbul
Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58
e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

MURAT MENTEŞ

Dublörün Dilemması

iletişim

"Canımın içi, böyle şeyler yalnızca romanlarda olur."

CÜNEYT ARKIN
[*Sıkı Dur Geliyorum*, 1964]

İÇİNDEKİLER

[NUH TUFAN] 11
Melodiler ve mermiler 13
Sürmeli albino 15
Hayvanat bahçesi yangınında haşlanan suaygırları 19
Yanlış yerde hata yapmak 22
Tiyatrodaki ifritler 25
Şantaj katalogu 28
Kaplana postunu ters giydirmek 30
Taze cenaze, cezai taziye 35
İmkânsızı isteyen yağlı müşteriler 36
Kahreden hakaretler listesi 41
Düello malulü gelin 42
Ölü adaşımın kıyağı 44
İskoç usulü adam kaçırma 45
Kolombiya kravatı 48
Yaser Arafat'la aynı boydayız 51
Dublörün daniskası 54
Kayıtsız şartsız merhamet 57
Charles Bronson'ın şom ağızlı karısı 61

Kısa çöp tarihi 62
Büyü için gereken enerji 66
'Sütten çıkmış ak kaşık'la cinayet 69
Uçan halı yıkama makinası 71
Kim bu Whitcomb Judson? 77
Ayakaltı bir yerde ayaküstü bir sohbet 81
Alkışlar eşliğinde bir buluşma 84
Timsahla başa çıkmanın yolları 85
Sarayda ağlayan çocuk 88
Mobidik Sokağı'na giriş 90
Hayata pamuk ipliğiyle bağlı bez bebek 94
Seri katile ilham veren tablolar 97
Çaycının damarlarındaki tavşan kanı 99
"Yoksa bu yaşta ölümden mi korkuyorum?" 103
Elveda Baretta 107
Defolu gölge 110
Kont Dracula'nın imdat çağrısı 112
Nuh'un taş gemisi 114
İftira terapisi 116

[İBRAHİM KURBAN] 119
Şeyhle randevu 121
Afili filintalar 124
Orangutan utandıran ültimatom 127
Beberuhi operasyonu 130
Baltazar'ın çığlıkları 132
Lütfen, tehlike halinde maskenizi çıkarınız 135
Hiç kimse Kalküta'daki bir panayırda bıçaklanmak istemez 138
Allah'ın "teslim ol!" çağrısı 139
Dövüşmek şart oldu 143
Boşlukta yokluğu hiçliğe dönüştürmek 145
27 bin yıllık fetret devri 147

Seccadede dikiş tutturmak 151
Düşmanla aramızda sır olarak kalan savaş 155
Filozofun imza yetkisini gaspeden kız 161
Silah zoruyla tanışma 164

[HABİP HOBO] 167
Yakayı başarıyla ele vermek 169
Hostesleri benim yerime öp 169
Kemik torbasındaki gizli kamera 170
Kaşla göz arasında insanlıktan çıkmak 176
Kahramanlık madalyası alan güvercinler 178
Yırtıcı, seni ya görmezlikten gelir ya da parçalar 180
Pippo Zaza ayağımıza gelince ayaklarımız nasıl yerden kesildi? 181
"Bu şehr-i Sitanbul ki bî misi ü behâdır bir sengine tüm Sicilya mülkü fedâdır" 184
Kahve ve nükleer bomba yapabilen dilber 186
Üzerinde kuluçkaya yattığımız bombalar 187
Gazetedeki canlı yayın 188
Hobbit ile Geronimo 192
Yolları bıçaklanan bahçe 195
Otomatik silah kardeşliği 197
Yumurtadan çıkan köpek 198
Başak Tör'ün reddettiği rol 201
Palyatif palavralar 202
"Tik-tak" taktiği 204
Samuraylar kâbus görmez 205
Fareler yumurtayı nasıl çalar? 209
Çöpçatan kocakarı sayesinde cadıyla evlenmek 214

[FERRUH FERMAN] 219
Buz adam ve fosil kadın 221
Civardaki hovarda 222

Aile içi kör şiddet sayacı 223
Fil tezeğine hücum! 225
Buruşuk külotlar 227
Sırılsıklam âşık çiftin ölü şahitleri 228
Vicdanın ceza sahası 230
Hamile kadınların doğurduğu tehlike 233
Evlatlık acısı 235
Çölde çay kaşığıyla kazı yapma cezası 237
Bir uçak dolusu bebek 239
Feleğin çemberinden motosikletle geçmek 241
Kırmızı bikini görmüş boğa gibi... 243
Münzeviler Mahzeni'ndeki müzik 244
Komadaki Komançi 246
Vampirler sigara içmez 247
Sivrisinek ve saz arkadaşları 248
Baklanın diğer yarısı kimin dilinin altında? 250
Cinayet mahalline koşan maktul adayı 252

[NUH TUFAN] 257
Bir avuç mermi daha 259
Parmak hesabı 261

[NUH TUFAN]

Melodiler ve mermiler

Müzik değişince dans da değişir.
[Takeshi Kitano]

Adamın sol yanağında Nike amblemi şeklinde bir yara izi vardı. Mr. Nike siyah bir takım elbise giymiş ve yemin ederim papyon takmıştı. Kırlaşmış saçları gayet gür görünüyordu. Oturduğu koltukta vahşice bir kibirle başını geriye atmış, dudağı tiksintiyle bükülmüş, kaşları sımsıkı düğümlenmişti. Hidiv Kasrı'nın bahçesinde toplanan jet sosyeteye mensup 150 kişi bana gülücükler gönderirken, bu tanımadığım adamın suratı neden bir kindarlık abidesi gibiydi? Yoksa... yoksa o muydu?! Buraya leşimi uzaya yollamak için mi gelmişti?

Açılış konuşmasını yapmak üzere kürsüye davet edildiğimde, hain sevgilim yanağıma bir öpücük kondurdu. Alkışlar eşliğinde, sırıtarak çıktığım kürsüde, cebimdeki konuşma metnini bulana kadar vakit kazanmak için hitap faslını biraz uzattım: "Muhterem misafirler..." Arkamdaki

Kasr'ın yanından bahçeye geçen Ferruh Ferman'a gözüm takıldı. "Meziyetli leydiler..." Hayret! Onun bu gece aramıza katılamayacağını sanıyordum. Ben zaten buraya onu temsilen gelmiştim. "Hatırşinas centilmenler..." O da ne? Öbür taraftan bir *Ferruh Ferman* daha çıkageldi! "Civanlar, eski topraklar ve bilhassa sabiler..." Misafirlerin arasına birkaç saniye içinde en az 20 *Ferruh Ferman* katılmıştı! Besbelli yine halüsinasyon görüyordum.

Sevdiğim hain kadınla gözgöze geldim. Kapalı bir elbise giyerek beni şaşırtmıştı. Konuşma metnini aramayı bıraktım: "Bu harikulade yaz akşamında, çocuk bezinin mana ve ehemmiyetinden bahsedecek bir adamı dinlemeyi tercih ettiğiniz için teşekkür ederim."

Nike Efendi'nin çevresinde bir grup şık fedai dolanıyordu. İçlerinden biri, kulağına eğilip birşeyler söyleyince spor suratlı ağır adam etrafa bakındı ve gizli bir komut verdi.

"Evvela, itiraf etmeliyim ki, birçoğunuz gibi ben de çocuk beziyle biraz geç tanıştım..." Sözlerime devam edemedim. Çünkü birdenbire Dead Can Dance'in *Yulunga*'sı çalmaya başladı. Dev hoparlörlerin sesi sonuna kadar açılmıştı. Ve Bay Nike'ın adamları ile *Ferruh Ferman*lar aynı anda bellerindeki silahları çekip birbirlerine kurşun yağdırmaya koyuldular! Ortalık cehenneme döndü. Jet sosyete, havada çarpışan jetler gibi darmadağın olmuştu. Fakat çığlıklar duyulmuyordu, çünkü müzik silah seslerini bile bastırıyordu. Camlar tuzla buz oluyor, bahçedeki sahipsiz orkestranın enstrümanları kırılıp dökülüyor, masalar devriliyor, her yer kana bulanıyordu. Tam bir katliamdı bu. Gövdesine isabet eden mermi, şişman bir kadını kirlent gibi puflattı. *Ferruh Ferman*lardan biri omzundan vurulunca kendi ekseni etrafında dönerek yere yığıldı. Nike Bey'in bir adamı koşarken sırtından zımbalanınca fırlayıp koca bir ağaca yapıştı. Misafirlerden; hızla çalkalanıp patlayan şampanya şişeleri gibi

köpüklü kan saçılıyordu. Bu müzikal kapışmanın tek seyircisi olarak, kürsüde donup kalmıştım. Sevdiğim kadını bulmalıydım. Gerçi burada gebersem bile onun umursayacağı yok ya, benim haşat kalbim korkuyla değil aşkla çarpıyordu. Ve bu kurşun yağmurunun altındaki kan ırmağında, kupkuru bir adam, tabancasını alnıma doğrultmuş, cesetlerden oluşan bir köprüden bana doğru koşuyordu!..

Sürmeli albino

> Andolsun, Biz Nuh'u kendi kavmine gönderdik ve o dokuzyüzelli sene yaşadı.
> [*Kur'an*, Ankebut Suresi / 14]

Peygamberin otlattığı kuzular kadar masumdu.

Ya da bana ilk anda öyle gelmişti. Zira 'ilk an' ne kadar kalıcıysa, masumiyet de o kadar kalıcıdır.

Üzeri portakal, vişne ve çilek resimleriyle kaplı, yani Meyvendetta reklamıyla ambalajlanmış otobüse yetişmeye çalışıyordu. Çift katlı otobüs durdu, üst katın penceresinden ona bakarken, kalbimin zembereği boşaldı. Gözlerimi kapadım ve yanımdaki koltuğa oturması için dua ettim: "Allah'ım, bunu dilediğim için ayıp etmiş olur muyum?!" Solumda biri belirdi fakat ilkten cesaret edip gözlerimi açamadım. Yine de o olduğundan emindim. Sol gözümü azıcık aralayıp yana doğru baktım: "Teşekkürler Allah'ım!" Elindeki kitabın kapağında *Azize Katherina'nın Çalınan Dili* yazılıydı. Uyuma numarası yaptım, hafifçe kıpırdadım, "Ihmmm" gibi küçük sesler çıkardım ve bir arabanın aniden fren yaparak durmasıyla sona eren bir kâbusun ön camından fırlarcasına uyandım. İrkilerek bana döndü. Birbirimize baktık: Ömrümün gümüş çivisinin çakıldığı an!

Bilincim ve vicdanım, zihnim ve gönlüm, aklım ve kal-

bim, fikrim ve hissim... her bakımdan eşitlenmişti. Kişisel ekinoksumu yaşıyordum.

Yüzünü doğallıkla kitaba gömdü.

Mahmurca bir yılışıklıkla "Lütfen söyler misiniz..." dedim, "horladım mı?"

Gözleri bir an kravatımdaki Kızılmaske desenine takıldı, ardından, patlamış bir greyfurda benzeyen suratıma baktı. Şaşkın görünüyordu. Ani bir kararla "Hayır," dedi.

Sudan çıkmış bir balığın kurumlu ağzıyla "Beni kırmamak için böyle söylüyorsunuz?" dedim.

Cüretimden ziyade albinoluğuma denk geldiğini fark etmeme yetecek kadar anlamlı bir tereddütten sonra yine "Hayır," dedi.

Biri boynuma enjektörle tımarhane sıvısı boşaltıyormuş gibi yavaşça kapatıp açtım gözlerimi. Ve kanla dolu bir siperde vurulmuş gibi düşmeden önce, acizce fakat kesin konuştum: "Horlarsam... horlarsam burnumu tutar mısınız? Burnumu... tutar mısınız, lütfennn?.. Burnumuuummm..."

Başımı cama eğerek, uyuma numarasına tekrar başladım. Kısa bir süre sonra yaşlı bozayıların kış uykularında horladıkları gibi horlamaya koyuldum! Ama ne horlamak. Horlamıyor, adeta meydan okuyordum.

Otobüstekilerden kimileri isyan etti: "Nesi var bunun?!", "Biri uyandırsın şu adamı, hasta mıdır nedir?!", "Hanımefendi, bu bey sizinle mi birlikte?"...

Kızın dünyasını karartmıştım. Yanımdan kalkıp kaçarak uzaklaşmak istiyordu, kesin, ama otobüste boş koltuk kalmamıştı.

Omzumu hafifçe dürttü: "Uyanın..."

Yaşlı bozayı horlayışından fırtına bulutlarının karşılıklı horlayışına geçtim. O kadar iddialı bir biçimde horluyordum ki, bu dalda verilen ödüllerin tamamını almaya azmetmiştim sanki.

Kolumu iki eliyle kavradı ve beni sarsmaya başladı: "Uyanın, horluyorsunuz!"

Cevabım kesindi: "Horrrrr!.."

Derken cesaretini topladı ve beyaz sabundan yontulmuş elini yavaşça pembe burnuma doğru uzattı. Baş parmağı ve işaret parmağıyla tam burun deliklerimi kapatacağı sırada horlamayı kesip gözlerimi sonuna kadar açtım ve muzipçe gülümseyerek "Biliyordum!" dedim.

Bana nefretle bakıyordu; bir ceylan ne kadar nefret edebilir? Onu hayal kırıklığına uğratmıştım, aramızdaki her şey bitmişti, artık bana "Hayır" bile demeyecekti besbelli.

Yırtıcılığımı belgeleyen cümleyi kurdum: "Benim için kendinizi tehlikeye attınız. Size borçluyum. Bir kahveye ne dersiniz?"

Nefreti anında iğrentiye dönüştü. Bir adatavşanı ne kadar iğrenebilir?

"Ne..."

Sanırım "Ne yapmaya çalışıyorsunuz?" diyecekti.

Cebimden sol elimle beyaz bir kâğıt mendil çıkarıp teslim bayrağı gibi salladım ve öteki elimi uzatarak "Nuh," dedim.

Donakalmıştı. "Adımı sana söylemektense kulaklarından kıllar fışkıran bir engizisyon yargıcına, satanist bir şebekenin kara liste fihristini tutan etçil katibe ya da kuduz bir doberman sürüsüne söylerim daha iyi," der gibi baktı...

Malpigi tabakasında melanin pigmenti sentezlenen herhangi biri olsaydım, gözlerime sürme çekmemi çoğu kimse hoş karşılayacaktı.

Vampirler gibi ben de gün ışığına duyarlıyım fakat gözlerimin yüzümde bir çift örümcek gibi yan yana durması insanları paniğe sürüklüyor. Cildim uçuk pembe, tüylerim bembeyaz; gelgelelim hiç ama hiç utangaç değilim. Küstahlık etmekten bedensel bir kaderle men edilmiştim ve buna canla başla direniyordum. Kendi kendime karşı isyanım

herkeste tiksinti uyandırıyordu... Bu bedenin içinde müebbet mahkumiyetimi artık işleme koymam gerekiyor...

Sütlü kahve saçları, asma dalı omuzlarından usulca akıyordu. Gözlerindeki anlam, dünya savaşlarından, okyanus hazinelerinden, kum fırtınalarından, meyve ormanlarından derlenmişti. Dudakları buzulda yetişmiş bir elmanın kabukları kadar parlaktı. Kaşları kestane şekeriyle çizilmişti. Burnu uygarlığımızı utandıracak bir büyünün ürünüydü. Dişleri başka bir gezegenin ele geçmez cevherleri, mücevherleri... Biçim ve ifadenin mucizesiyle yoğrulmuş bu yüz karşısında, bir kobay ahırı kaçkını gibi mıhlanmıştım. İçimde ifritler kim bilir ne kazanlar kaynatıyordu. İçimde bir masal cücesi, bir orman ciniyle birlikte natürmort modellerini kemiriyordu. İçimdeki havai korsan silahını kalbime dayamıştı.

Otobüs, Kadıköy'e vardı. Sakince toparlanıp kalkarken onu seyrettim. Ardından gitmem, ona "Hayatım boyunca bu anı bekledim" filan demem gerekirdi. Saçmalamak daima belli bir esneklik doğurur. Bu da tahmin edilemeyecek kadar çok kişinin işine gelir. Savaşlar da, evlilikler de, politik mitingler de bu esneklikten istifade eder.

Yapamadım. Onu takip edemedim.

Doğar doğmaz reddedilmiştim, hayatım boyunca öyle çok kovulmuştum ki, buna alışık olduğumdan emindim, fakat bu defa feleğin çemberinden çıkamadım.

Pembe burnumu kravatımla sildim. Bu barbarlığımı robotsu bir centilmenlikle kayıtlı bir soğukkanlılıkla karşılayan Kızılmaske bana: "Felaketin her an ve her yönden gelebileceğini anlarsan, kendini beğenmişliğinden kaynaklanan şimdi ve buraya ilişkin teessüfünden uzaklaşabilecek kadar hızlanırsın," dedi.

Hayvanat bahçesi yangınında haşlanan suaygırları

Ağustos güneşi, patlamış bir düdüklü tencerenin fırlayan kapağı gibi İstanbul'un tavanına yapışmıştı. Şehir, sıcaktan her şey bir anda kum olup akacakmış, puf diye simsiyah bir çöle dönüşecekmişçesine çınlıyordu. Yapış yapış asfalt yollardan, eğri büğrü beton binalardan, prizde unutulmuş ütüleri andıran arabalardan yükselen buhar perde perde yerle gök arasına gerilmişti. Kadıköy rıhtımındaki bıkkın kalabalıkta sualtı sürüngenleri gibi süzülen tüm erkekler Mecnun, tüm kadınlar Leyla olup çıkmıştı. Kayıtsızlık dolu bir bağışlayıcılık, mecalsizlikten kaynaklanan bir sükunet, aynı dertten mustarip olmanın getirdiği bir yakınlık; insanlara masalsı bir yumuşaklık kazandırmıştı. Güneş enerjisi, tüm enerjilerini emmişti besbelli. Meteorolojik bir af ya da cezayla herkes masumlaşmıştı; polisler, zabıtalar, itfaiyeciler, inzibatlar bile oyuncaklaşmış, helvalaşmış, sabunlaşmışlardı. Gemiler, vişne reçeline dönmüş denizin üzerine konduruluş kuru ekmek dilimleri. Herkes Cehennem'in eşiğine varmanın umutsuzluğundan doğan bir tevekkülle; anlam ve önemini yitirmiş hareketliliğe kendini bırakmış görünüyordu.

Subcomandante Marcos'un da dediği gibi, "Görünüşe aldanmamak gerek."

Mevsimin yağında kavrulan kitlenin hiçbir üyesi halihazırdaki ateşli gevşeyişe katılarak onu onaylamaktan geri durmuyordu, fakat kimsenin kaynar bir arınmaya kendini bıraktığı yoktu. Hayvanat bahçesi yangınında haşlanan suaygırları!

Yanımdan geçen bir sarışının şeffaf plastik bir borucuktan yapılmış bileziğinin içinde canlı karıncalar vardı.

Mavi peruklu kambur bir kadının gezdirdiği mavi peruk-

lu buldoğun tasmasında *"Bu kadın beni büyüyle bu hale soktu, yardım edin!"* yazılıydı.

Cep telefonuyla konuşan bir adam, "Arnavutköy'deyim," diyordu. Yaklaşıp ateş istedim, sigaramı belinden çıkardığı bir 14'lüyle yaktı.

Herkes, madrabazlara özgü yöntemlerle kamufle edilmiş bir cürüm ittifakı çağrısını anonsluyordu.

Ben onlara 'dürüst yalancı şahitler' bulan sadık suç ortakları olacaktım. Onların masumiyetlerinin en kesin kanıtına dönüşecektim. Müşahhas bir yalan kılığında hizmetlerine girecektim. Bıktıkları hayatlarını bana emanet edeceklerdi. Çaldıklarından kurtulmak için hırsız yolu gözleyen hırsızların imdadına koşacaktım. Kendilerinden uzaklaşarak kendilerine gelmelerini temin edecektim. Legal ve illegal olanın aynı oranda sıkıcı olduğu bu çağda, onlara işlenmemiş bir suç türü sunacaktım. Benim sayemde, suç işlerken masumiyetlerini koruyacaklar, masumiyetlerini korurken suç işleyeceklerdi. Hapishaneden kaçmaları için dışarı çıkmaları gerekmeyecekti ve dışarı çıktıklarında hapisten kaçtıkları asla anlaşılmayacaktı. İntihar bile etseler, onlara canlı süsü verebilecek formülü ele geçirecektim...

Benim adım, Nuh Tufan. Önümüzdeki perşembe bir buldozerin üzerine bırakılmış bir demet papatya görürseniz, biliniz ki onu sizin için oraya ben bıraktım, çekinmeden alınız. [Tamam, şakaydı.]

İnsanların çoğu, itirafın yerine iddiayı, acziyetin yerine öfkeyi, çaresizliğin yerine avuntuyu koyarak öldürüyorlar vakitlerini. Bense işi şakaya vurmadan edemiyorum. Sanırım bu genlerimde yok. Çünkü, efsaneye göre, dedelerim hiç de şakacı kişiler değilmiş; babam hariç bütün atalarım elini kana bulamış. Babam dahil hiçbiriyle tanışma imkânı bulamadım. Acaba babam da birilerini mıhlamış mıdır? Genetik olarak ben de cinayet işleme eğilimi taşıyor muyum?

Ömrüm boyunca DNA'larımdan kaçacaksam, bunun matrak bir yolunu bulmam gerekir herhalde. Öyle de yaptım. Kimseyi öldürmemek için herkesin katil ve/ya da maktul gibi yaşadığı bir dünyada bulunmanın tadını çıkarmayı denedim. Buraya kadar her şey yolunda. Sayılır.

Liseden sınıf arkadaşım olan, Allah'ın sevgili kulu İbrahim Kurban, konservatuar binasının önünde beni bekliyordu. Kumral, uzun boylu, zayıf yapılı, bebek yüzlü ve kalın sesli kardeşim.

"Selamünaleyküm."

Bu sıcakta kucaklaştık. Biz hakikaten sıkı arkadaşız.

"Aleykümselam." İbrahim Kurban'ın kaşları her zamanki gibi çatık.

"Çok beklettim mi?" Asla dakik olamadım ve sırf bu yüzden uzadıkça uzayan dostluklarım var.

"Evet, ama bu bir rekor değil." İbrahim kadar az konuşan ve hazırcevap biri zor bulunur.

Lonca Caddesi'ndeki Kumpas'a [Kum Pastanesi'nin, aramızdaki kısa adı] kadar yürürken tek kelime etmedik. Yalpalayarak yol alan felçli garson, önümüzden geçerken tepsisindeki bardakları şangırdatıyordu. Arkasından bakınca, limonata dolu bardakların birinden diğerine atlayıp duran Japon balıklarını gördüm! Döndüğünde, tepsi gibi düz suratına buzlu bir tebessümü yayıp boş gözleriyle bize baktı. Bir sade, bir sütlü kahve istedik. Bu arada, pastanenin duvar kâğıtlarında mor kertenkeleler geziniyordu... Pekala... Bende atipik şizofreni var ve sürekli halüsinasyonlar görüyorum. Fakat hepsi bu. Yani garson felçli olmayabilir, duvarlarda kertenkeleler cirit atmıyor olsa gerek ve limonata bardaklarında yüzen Japon balıkları da muhtemelen var değiller. Yine de bunların bir önemi yok. Halüsinasyonlarla gerçekleri [sanırım çoğunlukla] ayırdedebiliyorum ve ortalığı velveleye vermiyorum.

Ah benim anonim okurlarım; bazen yolda ya da herhangi bir yerde bir tanıdığınıza rastladığınız fakat o esnada kendinizi hazır hissetmediğiniz için ya da başka bir nedenle o kimseyi görmezlikten geldiğiniz vaki değil mi? Peki, daha sonra, o kişiyi sahiden gördüğünüzü teyit edecek bir araştırma yapıyor musunuz? Hayır, buna gerek duymuyorsunuz. Çünkü daima gözlerinize inanıyor ve nedense kendinize fazlasıyla güveniyorsunuz. Görmeyi reddettiğiniz o kimse ya bir hayalden ibaretse? Ya olmayan birine karşı bilinçli ve geçici bir körlük içindeyseniz? İmkânsız mı? Ne derseniz deyiniz, çok zayıf ve küçük de olsa böyle bir ihtimal var. Kayıtsızlık, bir yok etme çabasıdır. Fakat bu, yok etmeye yeltendiğimiz şeyin varlığını kesin bir biçimde kanıtlamaya yetmez. İşte, ben de gerçekliğinden emin olmadığım olaylar ve durumlardan dikkatimi esirgemeye özen gösteriyorum. Böylece insan içine çıkmamı engelleyecek bir meşguliyetten geri duruyorum. Bu kadar basit ve net. Ayrıca, İsa'nın mezarını Müslümanlardan kurtarmak üzere yola çıkan Haçlı orduları da halüsinasyonlar görüyordu. Belki de hiçbiri Anadolu'yu görmedi! Hayır, Haçlılardan nefret ederim. Siz de zorbalarla intikamcılar arasında, her iki tarafın gördüğü sanrılar arasındaki farka tekabül eden bir ayrım olduğunu teslim edersiniz umarım.

Yanlış yerde hata yapmak

İbrahim Kurban'ın bana mühim bir şey açıklayacağını, fakat kahvesinden bir yudum almadan tek kelime etmeyeceğini biliyordum. Acaba yine ne icat etmişti? İbrahim Kurban bir yıl kimya, bir yıl tıp bölümlerinde okudu. Halen, güzel sanatlar fakültesinin heykel bölümünde öğrenci. Okulu hiçbir zaman ciddiye almadı. Ve sanırım onun da benim de asla diplomamız olmayacak. Ailesinin, Etiler'deki

villasının çatı katındaki dev bir sigara dumanı bulutunun içinde sabahtan akşama kadar tasavvuf kitapları ve çizgi roman okuyor, bir yandan da acayip deneyler yapıyor. Kitapların üzerine spreyle uygulandığında tozlanmalarını engelleyen ve ıslatmayan bir sıvı hazırlamayı, yapay zekâlı bir bilgisayar robotu yapmayı, saçın rengini günden güne değiştiren bir saç boyası imal etmeyi başardı. Beni arayıp buluşmak istediğine göre, şimdi de yeni icadından söz edecek. Hah, kahveler de geldi.

"Kurban'ım anlat haydi, neler yaptın?"

"Beni boşver, sen anlat. Çöplük'ü açmıyor musun?"

Çöplük benim dükkânım. Üzerinize afiyet, çöpten çıkan malzemeler satıyorum. "Dükkânda bunalıyorum. Sırası mı şimdi? Telefon edip 'buluşmamız gerek,' diyen sen değil miydin?"

"Haklısın, fakat yarım saattir tek kelime etmedin. Bu normal değil."

"Otobüste bir kıza rastladım."

"Bu rastladığın kaçıncı 'hayatının kadını' dersin? Çağdaşın olan bütün kadınları idare edebileceğini mi sanıyorsun?"

"Dalga geçme. Bu kızın gerçek olduğundan bile emin değilim. Dünyaya onu görmeye gelmişim gibi hissediyorum. İlk bakışta nakavt etti beni. Ulaşılmaz bir güzelliği var. Bu defa yanlış yerde hata yaptım galiba..."

İbrahim Kurban, sözlerimi ölçülü bir merhamet ifadesiyle dinliyordu. Sanki otobüsteki kızı da en az beni tanıdığı kadar tanıyormuş gibi bakıyordu: "Ciddi misin sen?"

"Ecel kadar."

"Kız ne dedi?"

"Reddetti."

"Neyi?"

"Senin en yakın arkadaşını. Komple reddetti yani."

"Bu da geçer." İbrahim Kurban'ın teskin etme tarzına bayılıyorum.

"İnşallah." İbrahim'in benimle neden buluşmak istediğini hâlâ merak ediyorum, o halde varım: "Senden ne haber?"

"Bir tür canlı doku yaptım."

"Canlı doku mu? Ne canlısı, ne dokusu?"

"Anlatması uzun sürer, görmen gerek."

İbrahim'in gözlerinde ender rastlanan bir pırıltı vardı. Meraklanmıştım: "Olsun, sen yine de dene."

"*Terminatör*'de Schwarzenneger makinaydı fakat insan görünümündeydi, çünkü metal iskeletinin üzerinde ne vardı?"

"Canlı doku..." dedim ve Kumpas'ın bahçesinden yeniçerilerle dolu bir vagon geçti. "Beni degmanlamıyorsun ya?"

İbrahim Kurban hisleri incitilmiş bir mafya babası edasıyla "Hayır," dedi.

"Anlatsana Kurban, insanı yaşlandırma."

"Deri ve kılları yapay olarak üretmekten söz ediyorum. Gerçi kıllar için peruk vesaire kullanılabilir. Deriyi hazırlarken de plastik hamuruna seyreltici kimyasallar karıştırıyorum. Dermatolojinin ve estetik cerrahinin laboratuarlarda, muayenehanelerde ve ameliyathanelerde yaptığını ben Xanadu'da [İbrahim Kurban'ın çatı katma taktığı isim] yapıyorum, hepsi bu. Herhangi birinin cepheden ve profilden çekilmiş birer fotoğrafını Shaphantom programına aktardıktan sonra, ayrıntıları içeren üç boyutlu bir kalıp hazırlamak zor olmuyor."

Heyecanlanmıştım: "Mesela Elvis Presley'nin maskesini yapabiliriz mi diyorsun?"

"Hı-hım."

"Peki *Darkman* filmindeki gibi kısa ömürlü mü bu kalıp?"

"Hayır, o kadar dramatik değil... Evladiyelik yani."

"Bir dakika. Sen şimdi bana dilediğimiz kişinin suratını kopyalayabileceğimizi mi söylüyorsun?"

"Aynen öyle. Yeter ki iki fotoğrafı olsun. İcabında el görünümünde, tırnaklı eldivenler de üretebiliriz."

"Vay canına!.."

Tiyatrodaki İfritler

11 Mayıs günüydü. Amerikan uyruklu bir firmanın altı ay evvel piyasaya sürdüğü Meyvertigo adlı meyve sularıyla ilgili haber, bütün gazetelerin birinci sayfasından anonslanmıştı: "Meyvertigo'dan kurt çıktı!", "Genel müdür patladı: İftiraya uğradık!", "Öğrenci velileri, ilköğretim okullarında ücretsiz dağıtılan Meyvertigo'ya dava açtı!", "Meyvertigo reklamlarının yıldızı ünlü manken Tülin Tülyum 'Olanlara inanamıyorum!' dedi", "Polis, Meyvertigo fabrikasına baskın düzenledi", "Meyvertigo dökülüyor"...

Olaylar umduğumdan çok daha hızlı gelişmişti. Söylenti ajansının böylesine etkili olabileceğini düşünmemiştim. Altı erkek ve dört kızdan oluşan küçük ekibim, koskoca bir firmayı iflasın eşiğine sürüklemişti... Her şey birkaç hafta içinde olup bitmişti... Açıkçası, korkmaya başlamıştım.

* * *

Konservatuarda geçirdiğim üçüncü senenin son günleriydi. Aldığım burslarla kıt kanaat geçiniyordum. Çevremdeki çocukların tamamı denyoydu. [Denyo: Ortaoyununda budala tipi. Denilo da denir. Yaygaracı, kendisine gösterilen müsamahayla şımarmış, küstah, arsız, küfürbaz, yüzsüz ve sırnaşıktır.] Tiyatro sahnesinde bunalıyordum. Fransız yönetmen André Antoine'ın sözünü ettiği 'dördüncü duvar'ı hissetmiyordum bir türlü. Seyirciyi yok sayamıyor ve ondan hiç hazzetmiyordum. Belki de mezarlıklarda, tek başıma oynamalıydım. Zira içimden seyircileri mıhlamak geçiyordu her defasında. Provalarda da kendimi hep aptal gibi

hissediyordum. Tiyatro, asla bana göre değildi. Konstantin Stanislavski'nin zırva talimatları beni canımdan bezdirmişti. Tekstleri okuyarak kişileri ve olayları zihnimde canlandırmayı seviyordum, fakat sahnede içimi büyük bir saçmalık duygusu kaplıyordu. Dahası, sözümona elit bir sanat olan tiyatroya gönül verenlerin hemen hepsi bir yığın batıl inanca kendilerini kaptırmışlardı. Genel provanın kusursuz olmaması gerekiyordu mesela. Sırf bu salakça saplantı yüzünden, tıkırında giden bir provada oyunun son cümlesi söylenmiyordu! Perdelerin kenarından gizlice seyircilere bakmak yasaktı, çünkü uğursuzluk getirirdi! Hemen hiç kimse oyun başlamadan önce birbirine iyi dileklerini sunmuyordu ki 'şakacı tanrılar' sürpriz yapmasın! Kostümlerin cepleri 'uğur getirici' zımbırtılarla doluydu: Üste başa sürülen kahverengi 'kaplan gözü' taşı [boşanmaya yol açmak gibi yan etkileri varmış!], okşanan eski metal paralar, öpülen minyatür nallar!.. İfritler tarafından kuşatılmıştık. Sahneye çıkmadan önce herhangi bir fetişist işlem yapmayışım, acemiliğime yoruluyordu. Lope De Vega'ya, Shakespeare'e, Marlowe'a, Ibsen'e, Moliere'e saygım sonsuzdu; gelgelelim artık tiyatro çağı kapanmıştı. Hayatın kendisi öylesine hileli hale gelmişti ki, tiyatroda ancak can çekişme sahnelenebilirdi. 1907'de ölen ve son nefesinde "Benim yüzümden tiyatroları kapatmasınlar," diyen İsveç Kralı Oscar'ın can çekişmesi mesela. Seyirci de sersemliğinden geliyordu tiyatroya; birşeylerin eksikliğini duyuyordu; en çok da uzaktan kumanda aletinin. Bense makinalı tüfeksizlikten mustaripti; vahşi biri sayılmam, yine de seyircilere kurşun dökmek için can atıyordum!..

Acıbadem'de, üç katlı bir evin giriş katında, Baretta ile birlikte kalıyordum. Baretta'nın gerçek adını hatırlamıyorum şimdi. Kısa boylu fakat kasları gelişmiş bir çocuktu; ona Baretta lakabını ben takmıştım. Robert Blake'nin can-

landırdığı Tony Baretta, 1970'li yılların ünlü TV dizisi kahramanının adıydı. Kılıktan kılığa giren ve önüne gelene "Güçlü olmalısın," diyen bir dedektifti. Sammy Davis Jr.'ın seslendirdiği *Keep Your Eyes on the Sparrow* şarkısı eşliğinde başlardı film. Baretta, Fred adlı papağanıyla birlikte, New York City'deki King Edward Oteli'nde kalırdı.

Bir sabah, sırtımda mavi bornozumla banyodan çıktım, yatağında oturan ve henüz afyonu patlamamış Baretta'ya dedim ki: "Para kazanmak için ne yapmamız gerektiğini buldum!"

Baretta baygın gözlerle bana bakıyordu. Bir şey söylemesini bekledim. "Zamanı gelmişti Kaptan," diye mırıldandı. [Baretta ve konservatuardaki arkadaşlar bana hep 'Kaptan' derdi.] İçimde onu pataklama isteği uyandı. Bu şapşalla konuştuğum için kabahat bendeydi. Kendimi tuttum ve sabırla fikrimi açıkladım: "Bana bak Baretta; biz ne iş yapıyoruz?"

"Hiiiç?"

"Yanılıyorsun, biz tiyatrocuyuz."

"Diyelim öyleyiz, n'olacak?"

"Fakat insanlar artık tiyatroya gitmiyorlar, tiyatrolar bir bir kapanıyor, tiyatrocular sefalet içinde..."

"Eeee?"

Baretta salağına, aklımdan geçenleri açıklamaya koyuldum: "Bir ajans kuracağız: Dedikodu ajansı!"

Baretta toparlandı. Battaniyeyi üzerinden atıp ayaklarını yataktan aşağıya sarkıttı. Canlanmış, meraklanmış, neşelenmişti: "Dedikodu ajansı mı?"

"Kesinlikle! Aynı işi yapan iki firma düşün. Biz, bu firmalardan biriyle anlaşacağız ve rakip firma aleyhine dedikodular, söylentiler üreteceğiz!

"Tam olarak ne yapacağız yani?"

"En kalabalık yerlerde, kendi yazdığımız oyunları sahneleyeceğiz."

Şantaj katalogu

Şant-Ajans adlı gayriresmî bir ajans kurdum. Büyük bir gazetenin iş dünyası ilavesine *"Sayın yetkili; rakibinizin canından bezmesini istiyor musunuz? O halde bize adını söyleyin!"* şeklinde bir ilan verdim. Birkaç firma Şant-Ajans'ı aradı. Yerli malı meyve suyu üreticisi Meyvendetta'yla anlaştık. Meyvertigo aleyhine söylentiler yayabilirsek, tam 10 bin dolar ödeyeceklerdi. Başlangıç için 2 bin dolar almıştım. Baretta, okuldan 4 kız, 4 erkek öğrenci buldu. İki gecede metinleri yazdım. Provalar bizim evin salonunda yapıldı. Ve hafta sonu, vapurlarda, metrolarda, otobüs duraklarında, sinema kuyruklarında, alışveriş merkezlerinde... piyeslerimizi sahnelemeye koyulduk. Ana tema, Meyvertigo'nun kurtlanmış meyvelerden üretildiğiydi.

Konservatuardan yürüttüğümüz kostümler ve makyaj malzemeleri sayesinde, dilediğimiz kılığa girebiliyorduk. Dokuz gün süren teatral operasyonlarımızdan bazıları şunlardı: 1] Yaşlı bir kadın, alışveriş merkezinde torunu [Baretta'nın 8 yaşındaki yeğeni] ile gezmektedir. Çocuk, elindeki Meyvertigo kutusundan vişne suyu içmektedir. Aceleyle yürüyen alımlı bir genç kız yanlışlıkla çocuğa çarpar ve Meyvertigo kutusu yere düşerek patlar. Kız özür dileyerek yerdeki kutuya eğilir ve çığlığı basar. Dökülmüş meyve suyunun içinde [elbette bizim koyduğumuz] kurtçuklar vardır!.. Yaşlı kadın da yaygaranın şiddetine gücü yettiğince katkıda bulunur. Çocuk ağlamaktadır. Bilinçli tüketiciler güruhu, Meyvertigo kutusuna dehşet içinde bakakalırlar; hattâ bazıları satmaldıkları Meyvertigoları iade etmek için marketin yolunu tutar... 2] İki şakrak genç kız, sıkış tıkış bir tramvay vagonunda yüksek sesle konuşmaktadır. Kızların kahkahalarla kesilen sohbetleri, çevredeki kalabalık tarafından giderek yoğunlaşan bir dikkatle dinlenmektedir. Derken, kızlardan

biri çantasından bir Meyvertigo kutusu çıkarır ve tam içecekken arkadaşı heyecanla uyarır: "Dur! Sakın içme! Meyvertigo'da çalışan bir arkadaşım anlattı: Bunlar maliyeti düşürmek için kurtlu ve hiçbir işe yaramayan meyveleri çok ucuza alıyorlarmış! Nasılsa karton kutuda ne olduğunu kimse görmüyor! Suyu çıkarılan meyvedeki kurdu da fark etmek mümkün değil!.." 3] Üç genç adam otobüs durağında laflıyorlar. Biri, belediyedeki iş arkadaşlarının birkaç gece önce Meyvertigo fabrikasına baskın düzenlediklerinden söz ediyor. Meraklı dinleyicilerin akıllarında kalacak bir anlatımla, fabrikadaki meyve kasalarında kaynaşan kurtçuklardan, böceklerden dem vuruyor!.. 4] Taksiye binilir ve "Yahu, şu Meyvertigo'nun kayısı sularından aldım geçen gün, bardağa bir boşalttım, aklım başımdan gitti: Kayısı suyunda kurtçuk parçaları yüzüyordu! Hah, sağda ineyim şoför bey..." denilir. 5] Süper marketteki en uzun kuyruğun bulunduğu kasaya doğru elindeki Meyvertigo kutusuyla giden şık, orta yaşlı bir adam, kasiyere "Başka bir meyve suyu yok mu, çocuk yanlışlıkla bunu atmış sepete. Dün radyoda dinledim bunlarda kurtlu meyveler kullanılıyormuş?.."

Sadece bir hafta sonra, Meyvertigo'nun kurtları, tüm Türkiye'nin, meyve suyunu ağzına sürmeyenlerin bile dilindeydi. Berberlerin, taksi şoförlerinin, otobüs yolcularının, ayakkabı boyacılarının, ev kadınlarının, öğrencilerin, banka önlerinde maaş kuyruğuna giren emeklilerin, devlet dairelerindeki memurların... favori konusu Meyvertigo'daki kurtçuklardı. Meyvertigo yetkilileri gazetelere tam sayfa ilanlar vererek, ürünlerinde en kaliteli meyveleri kullandıklarını duyurdular. Bu ilanlar, yalnızca Meyvertigo aleyhine söylentilerin artmasına yaradı... Bir Meyvertigo yetkilisi, canlı yayında bir kutu Meyvertigo'yu bardağa boşaltıp ve bir dikişte içti. Türk televizyon tarihinin en mide bulandırıcı sahnesiydi! Bir sürü kusan oldu!..

Sonuç itibarıyla Meyvendetta'dan 10 bin doları aldık. Paranın büyük bir kısmını elemanlara dağıttım. Artanıyla da borçlarımı kapattım. Çocuklar heyecanlanmıştı. Şant-Ajans sayesinde köşeyi dönebileceğimizi düşünüyorlardı. Bense 11 Mayıs günü, öğleden sonra evime gelen kadroya, bu işin bittiğini, abartırsak eğer enseleneceğimizi söyledim. Olup bitenlerden kimseye bahsetmemelerini tembihledim. Şant-Ajans yüzünden kim bilir kaç Meyvertigo işçisi işinden olacaktı. Utanç verici zaferimizi, Meyvertigo içerek kutladık. Bizde vicdan da, mide de yoktu. Allah affetsindi...

Kaplana postunu ters giydirmek

İki hafta içinde paralar suyunu çekti. Baretta, sokağın karşısında, sağ çaprazdaki villada yaşayan ihtiyar adama kafayı takmıştı. Sürekli gri takım elbiseyle dolaşan ve gittiği her yere Collie cinsi köpeğini de götüren bu ihtiyarın kim olduğu, nedense Baretta'yı fazlasıyla ilgilendiriyordu. Sanırım, Baretta, Şant-Ajans projem sayesinde kazandığım statüyü dengelemek istiyordu. Halbuki ben Şant-Ajans vakasından ötürü pişmanlık duyuyor ve bunu açıkça söylüyordum. Evet, kaplana postunu ters giydirmiştim fakat bu nerden baksanız müptezelce bir şeydi.

Bir akşam eve döndüğümde başımdan aşağı kaynar sular döküldü: Komşumuz olan ihtiyarın dört ayaklı can yoldaşı salonda kemik şeklindeki köpek bisküvilerinden yiyor, Baretta ve iki suç ortağı da büyülenmiş gibi [sağ arka bacağı sargılı] köpeği seyrediyordu. Salona girdiğimde dördü birden suratıma baktılar. Dördünün de kuyruğu vardı ve bir o yana bir bu yana sallanıyordu! Suratım taş kesilmişti. Derhal salonu terk ettim. Peşimden gelen Baretta'yla birlikte yandaki odaya girdik. Kısık sesle sordum: "Ne demek şimdi bu?"

Baretta tiradını okudu: "Lassie'yi gördüğüne sevinmedin mi?.. Bu köpek o moruğun her şeyi. Ona karısından yadigar kalmış. Günlerdir adamı takip ediyorum. Köpek seyretsin diye, köpeklerin başrolde olduğu filmlerin CD'lerini satınalıyor. Tripleks villasında köpeğiyle birlikte yaşıyor bu adam. Tek varisi, her şeyi bu köpek. Adam köpeğe âşık, anlıyor musun?! Bak, bir sorun çıkarsa, 'Bahçeye girmişti, biz de eve aldık,' deriz. Kaptan, eğer istemiyorsan hemen götürebilirim köpeği. Fakat düşündüm ki..."

"Ne yaptın, düşündün mü? Baretta biz sanatçıyız, köpek hırsızı değiliz!"

"Sen koskoca bir firmayı yerle bir ederken sorun olmuyor fakat bana küçük bir köpek kaçırma işini çok görüyorsun Kaptan?"

"İkisi farklı şeyler. Ayrıca ben yaptığımla övünmüyorum!"

"Ben övünüyor muyum?"

"Kulaklarını aç ve beni iyi dinle Baretta. Bunak komşunun topal köpeğini kaçırmak seni zeki biri yapmaz, kendine olan saygını çalıntı bir köpek üzerinden sağlayamazsın, anladın mı?"

"Ama köpek sahiden bizim bahçeye girmişti. Ben de içeri aldım sadece."

"Yani, Lassie bu yaralı haliyle bize misafirliğe mi geldi?"

"Hayır... Aslında içeri girmek istemedi önce. Arkadaşların yardım etmesi gerekti..."

Birden bir kanarya ötmeye başladı. Bu, kapı zilinin sesiydi. "Ben bakarım" diye seslenerek kapıya yöneldim. Gelen, Lassie'nin gri takım elbiseli velisiydi.

Hafifçe araladığım kapıdan adama uyuşuk bir ifadeyle "Buyurun?" dedim.

"Köpeğimi arıyorum."

"Köpek mi?"

"Köpeğim Havana kayboldu da, gördünüz mü diye sormak istedim."

Arkamı dönüp içeri baktım. Bizimkiler hayvancağızı sımsıkı kavramışlardı, Baretta da var gücüyle köpeğin ağzını tutuyordu. Lassie inlemeyi başarabilirse hapı yutacaktık. "Hayır," dedim. Moruktan hoşlanmamıştım. Tenekeden yapılmış giysisi, metalik saçları, buz kırığı gözleri beni rahatsız etmişti. Eh, hepsi birbirinden şapşal olsa da arkadaşlarımı ele vermek bana yakışmazdı. İhtiyar üstelemedi. Hiçbir şey söylemeden, ayaklanmış bir balık fosili gibi sırtını dönüp gitti. Kapıyı kapattım. Pencereden, adamın bahçeden çıkıp evine yollanışını izledik.

Baretta, bilinmeyen telefonlar servisinden, ihtiyarın adresindeki telefonun numarasını öğrendi. Umur Samaz adına kayıtlı telefonu aradı ve ihtiyardan tam 10 bin dolar istedi! "10 bin doları Perşembe akşamına kadar hazırlamazsan köpek ölür!"

Baretta, son derece manidar bir isme sahip olan ihtiyara, bir hesap numarası vermişti. Adam 10 bin doları bankaya yatıracak, para çekildikten sonra köpek teslim edilecekti. Umur Samaz, Baretta'ya zorluk çıkarmadı, parayı ödeyecek, polise filan da haber vermeyecekti. Yalnız, şu anda elinde yeterince nakit yoktu. Havana'sının sesini duyabilir miydi?

Baretta, Havana'nın kulağını havaya kaldırıp ahizeyi dayadı. Havana, adeta bulunduğu adresi tarif eder gibiydi: "Havu havva-hav hev ev hav ıv vav u-uuu."

Umur Samaz, perşembe akşamı Baretta'nın hesabına 5 bin dolar yatırdı. Paranın geri kalanını en kısa zamanda toparlayacağını söylüyor, Havana mıdır, Lassie midir ne haltsa, köpeciğine zarar gelmemesi için Baretta'ya yalvarıyordu. Baretta, 5 bin dolarlık yarım yamalak zaferini kutluyordu; neyin zaferiydi bu? Bu peşin zaferin ardından şiddetli bir savaşın patlayacağını seziyordum, fakat oturup olacakları

beklemekten başka bir şey gelmiyordu elimden. Bu arada, 'Hemşire Baretta' tarafından yarasına sık sık pansuman yapılan Havana bizim eve alışmış görünüyordu. Tuvaletini banyoya yapan bu asil hanımefendinin olanca titizliğine rağmen, evimize kesif bir köpek pisliği kokusu dolmuştu. Baretta, Havana'nın siyah incilerini klozete boşaltmak yerine geceleyin arka bahçeye gizlice gömüyordu. Havana, bizimkilerle birlikte kahvaltı sofrasına oturuyor, oynuyor, şarkı söylüyor, ağır aksak da olsa dans ediyordu. Ben hariç herkes Havana'nın Eukanuba marka bisküvilerinden yiyordu. Sözümona doyurucu olan bu it öğünü, epey pahalıya patlıyordu. Baretta oyuncağa benzeyen eski bir dürbünle Umur Samaz'ın evini gözetliyordu. Umur Bey, sabahtan akşama kadar bilgisayar karşısında, kah birşeyler izliyor, kah yazıyordu. Ülkemizdeki akranları arasında, bilgisayarla bu derece haşır neşir olan kaç kişi vardı acaba? Havana'yı yıkadık. Suyun ısısını iyi ayarlayamamış olmalıydık ki köpek feryadı bastı ve evin içinde sırılsıklam koşturmaya başladı. Rehinemizin mahalleyi ayağa kaldırmasını engellemek için fırladım ve teybe rastgele bir kaset koyup sesini sonuna kadar açtım. Köpek, küçük bir bulut gibi evin her tarafını yağmurlarken ötüyordu. Yaralı bacakla bile hepimizden hızlı koşan kuçukuçuyu, Tom Waits'in *Rain Dogs* şarkısı eşliğinde kovalıyorduk. Günler de günleri kovaladı. Evden çıkamıyorduk. En az iki kişi, Havana'nın muhafızlığını yapıyordu. Bizim şefkatli ellerimizde yarası iyileşen köpek bayağı semirmişti. Bir hafta kadar sonra, Umur Samaz, Baretta'nın hesabına 2500 dolar daha yatırdı. Kalan parayı tez elden hazırlayacağına yemin ediyordu. Birkaç gün daha geçti ve bu defa Umur Amca, Havana fonuna 1250 dolar aktardı! Mahalleli Umur Emmi, açıkça Zenon Paradoksu'nu hayata geçiriyordu. Eleali Zenon'a göre, bir işin önce yarısı, sonra, kalan kısmın yarısı, daha sonra da kalan kıs-

mın yarısı yapılırsa ve bu hep böyle devam ederse, o iş asla tamamlanmazdı! Besbelli, Umur Samaz'ın Havana'yı umursadığı filan yoktu! Hödük Baretta, her gün Umur Samaz'ı arıyor ve bütün kibarlığıyla, fidye meselesini konuşuyordu. Pisboğaz Baretta, Umur Samaz'ın bize 312 dolar 50 sent ödeyip köpeğine kavuşacağı sırada, fidye miktarını artırdı: 5 bin dolar daha istiyordu; yoksa Umur Bey, Havana'nın cesedini bile göremezdi! Umur Samaz, yeni miktarı derhal kabul etti ve ertesi gün Baretta'ya 2812 dolar 50 sent havale etti! Umur Samaz, sanki, Havana'ya bakmamız karşılığında bize maaş ödüyordu! Köpek bakıcısı olup çıkmıştık. Havana ise evin içinde büsbütün bunalmıştı. Hayırsız babasıyla yaptığı ender telefon konuşmaları da hayvancağızı teselli etmeye yetmiyordu anlaşılan. Belki de bir eşe ihtiyacı vardı? Bilemiyorduk. Köpek konusu bizi aşıyordu. Fakat ekmeğimizi sırtından kazandığımız hayvanı dolaştırmamız, ona temiz hava aldırmamız gerekiyordu; bu kesindi. Her sabah, sokağımızda dev eşofmanlar giymiş buldog suratlı kadınlar, fareden bozma köpeklerini gezdiriyorlardı. Havana'nın sokağa çıkma yasağını delmenin bir yolunu bulmalıydık. Bir gece, saat 4 sularında, Umur Samaz'm üçüncü kattaki odasının ışığı söndükten epey sonra, Havana'yı gizlice dışarı çıkardık. Ben, matmazelin tasmasını tutuyordum, Baretta da eğilmiş ve garip bir biçimde kuyruğuna eklenmişti. Tam demir kapıdan dışarı çıkmıştık ki köpek elimden kurtulup hızla ileri atıldı ve çılgınca havlayarak bahçe kapısına doğru koşmaya başladı! Alelacele içeriye kaçtık. Salonun karanlığında, pencereden, Havana'nm takdire şayan bir gayretle yuvasına doğru ilerleyişini seyrediyorduk. Nefes nefese kalmıştık. Nankör it, bizi satmıştı. Komşuların ışıkları bir bir yanmıştı. Umur Samaz'ın villası da akide şekeri gibi aydınlanmış, Zenoncu moruk, ışık hızıyla sokağa zıplamıştı. Onu ilk defa pijamalı, daha doğru-

su kravatsız görüyorduk. Demek yatarken çıkarıyormuş. Ne yalan söyleyeyim içim rahatlamıştı: Köpek konusunun kapanacağını ümit ediyordum. Havana ve Umur Samaz, mahalle sakinlerinin uyku akan meraklı gözleri önünde kucaklaştılar. Ve birden... Akılalmaz bir şey oldu. Aniden sokağa dalan siyah bir otomobilden, makinalı tüfekle ateş açıldı: Ta ta ta ta ta ta tarrrrrrrrrrrrrrraaaaaaaaaaaaaaaaaa!!!!!!! Umur Samaz ve Havana, köpüklü kanlar saçarak, sarmaş dolaş, oldukları yere yığıldılar!

Taze cenaze, cezai taziye

"İnsan öldüğünde uzunca bir süre için ölür."
[Leon Bloy]

Kimdi bu adamlar? Velinimetimiz Umur Samaz ve biricik Havanacığımızdan ne istemişlerdi? Asla öğrenemedik. Peki ya Umur Samaz kimdi? Son model bir otomobilden açılan ateşle öldürülmeyi hakketmek için hangi işlemleri başarıyla sonuçlandırmıştı? Bilmek imkânsız. 4 dakika içinde mahallemiz siren sesleriyle çalkalanmaya başladı; önce polis arabaları doluştu sokağa, sonra da ambulans geldi. Biz Havana'dan kalan izleri o gece süratle yok ettik. Köpek bisküvilerinin tamamını hapur hupur yedik. Ben de yedim, berbattı. Acayip susattı. Havana'nın banyoda bıraktığı hatıraları klozete boşaltıp sifonu çektik. Tüy müy kalmasın diye, çalı süpürgesiyle etrafı karanlıkta süpürdük... Bütün mahalle Umur Samaz'm ve Havana'nın cesetlerini görmek için sokağa döküldü. Aynasızlar villanın etrafını filmlerdeki gibi sarı naylon şeritlerle çevirmişti. Görgü tanıklarının ifadelerini aldılar. Bizim eve de uğradılar. Mahalledekilerin çoğu gibi biz de öldürülen adamı ve köpeğini tanımadığımızı, üzgün olduğumuzu ve çok korktuğumuzu filan söyledik. Üç gün

sonra defnedilen Umur Bey'in cenazesine Baretta ve diğer suç ortaklarımız ile birlikte katıldık. İbrahim Kurban da geldi tabii; cenazeleri kaçırmaz. Umur Bey'in, köpeğiyle aynı mezara gömülmeyi vasiyet ettiğini öğrenince ahali şoke oldu. Ben de şoke oldum. Demek bizim ihtiyar, köpeğe sahiden değer veriyormuş! Cenaze namazı sırasında, yanımda duran orta boylu, güneş gözlüklü, pardösülü adamla her nasılsa mezarlıkta da yan yana düştük. Adamın güneş gözlüğünün altından, simsiyah parlayan bir gözyaşı çizgisi kıvrılarak akıyordu. Cenazede ağlayan tek kişi olması hasebiyle, törensel ve dolayısıyla budalaca bir edayla "Başınız sağolsun," diyerek ellerimi uzattım. Masonik bir tokalaşmadan sonra, taziyelerimi matem yüklü bir iniltiyle kabul etti. Gözlerinden akan zift yanaklarından süzülüp pardösüsünden kayarak paçalarına inen adama, sancılı bir merakla sordum: "Merhumu tanır mıydınız?"

Asfalt ağlayan adam, ölenle ölmeye namzet olduğunu dışavuran bir hüngürtüyle "Babamdı!" deyiverdi ve boynuma sarılıp zırıl zırıl ağladı. Kollarıyla gövdemi mengene gibi sıkıyordu. Gerçek acı, insanı yapay sevinçten daha çok canlandırır. Siyah gözlüklerinden fışkıran katranla beni boyamaya koyuldu...

İmkânsızı isteyen yağlı müşteriler

Alelacele toparlanıp, yanan bir ormandan kaçışan tilkiler gibi Kumpas'tan fırladık. İbrahim Kurban, kahvesini bitirmesine izin vermediğim için neşeyle karışık kızdı. Hemen bir taksiye daldık. Takside, İbrahim Kurban'la şu 'canlı doku' meselesini ayrıntılarıyla konuşacak zamanımız oldu, zira ufku kıpkırmızı trafik lambaları kaplamıştı. İbrahim Kurban bir sigara yaktı. Ben de yaktım. Paketi taksi şoförüne uzattım; a-ha, o da aldı bir tane. Yanımda biri sigara ya-

kınca ben de otomatikman sigaraya davranıyorum. Bir film seyrederken ya da roman okurken kahramanlardan biri sigara içmeye başlayınca ben de onlara katılıyorum. Ve biricik okur, şu anda sizin de sigaraya uzandığınız gibi bir his var içimde. Sıradanlığım kamuflajı, tuhaflıklara da doğal bir görünüm kazandırıyor.

Boğaziçi Köprüsü'nden kopan taksi Etiler'e doğru yol alırken, radyoda Orhan Gencebay'ın *Hayat Kavgası* şarkısı çalmaya başladı. İbrahim Kurbanların evinin önüne geldiğimizde şarkı henüz bitmemişti. Şoföre parayı saydım, fakat arabadan inmedik. Şoför, soru soran gözlerle suratımıza bakıyordu. İşaret parmağımı dudaklarıma götürerek, "Hışşşş," dedim. Şarkı bitti. Biz taksinin arka kapılarını aynı anda açıp dışarı çıkarken, İbrahim Kurban başını içeri uzatarak durumu şoföre açıkladı: "Orhan Gencebay çalarken arabadan inilmez kaptan."

İbrahim Kurbanların evinin salonda bizi elini kılıcına atmış bir eski zaman paşası karşılıyor: 1 metreye 2 metre, tuval üzerine yağlı boya. Kuyruklu piyanonun etrafından dolanıp Xanadu'ya çıkıyoruz. L şeklinde, kocaman bir oda burası. Tavan, kenarlara doğru biraz alçalıyor. Enlemesine uzun iki pencereden birinin yanında balkona açılan kapı var. Tavana kadar yükselen kitaplıklardan kitaplar taşıyor. Çivit mavi kanepede ve kapağı açık elbise dolabında bile kitaplar yığılı. Üzerinde son model bir bilgisayar olan eski tarz çalışma masası da kitaplardan görünmüyor. Etrafımızda renkli hamur topakları yığılı küçük metal leğenler, yağlı sıvılarla dolu uzun cam şişeler, peruklu plastik kelleler, incecik kablo yumakları filan var. İbrahim Kurban bilgisayarı açıyor. "Şuraya geç."

"N'oldu?"

Tekrar ediyor: "Şuraya geçsene." Eliyle, perdeleri çekili pencereyi işaret ediyor.

Kıpırdamadan ayakta dikiliyorum ve yerdeki kırlentleri, kitapları, çantaları kaldırarak bir şey arayan arkadaşımı seyrediyorum: "Ne arıyorsun?"

"Hah!" diyor ve bilgisayarın arkasındaki dijital fotoğraf makinesini kaptığı gibi yüzüme bakarak sırıtıyor. Büyük adımlarla, az önce bana işaret ettiği pencereye gidip perdeyi açıyor: "Gel haydi!"

"Ne, fotoğrafımı mı çekeceksin?"

"Hem de hemen."

Pencerenin önüne geçiyorum. İbrahim Kurban tam karşımda. Birkaç adım geriliyor. Gözlerimi kısıp dudaklarımı büzüyorum. İbrahim Kurban beni nazikçe uyarıyor: "Yapma. Yüzündeki hiçbir kası oynatmamalısın."

Biri, zaten açık olan kapıyı tıklatıyor. Bulunduğumuz yerden, gelenin kim olduğunu göremiyoruz. Genç hizmetçi kızın sesi duyuluyor: "İbrahim Bey, ne alırdınız?" İbrahim Kurban, fotoğraf makinesinin arkasından bana bakarken kıza "İki kahve," diyor ve deklanşöre basıyor "biri sütlü!"

Görünmeyen hizmetçi kız sessizliğe gömülüyor; öyle ki ayak sesleri bile işitilmiyor. Sağa dönüyorum. İbrahim Kurban, bir kez daha fotoğrafımı çekiyor. Biricik dostum, sanki o deklanşöre bastığında ben ortadan kaybolmuşum gibi, konuşmayı ve göz temasını kesip somurtuyor. Fotoğraf makinesinin fişini bilgisayarın klavyesine takıyor ve fotoğraflarımı monitöre aktarıyor. Allah'ım ne de çirkinim! Upuzun bir surat, sipsivri bir burun, bembeyaz saçlar, kaşlar, kirpikler! Ekranda kafam ışık çizgilerinden ibaret bir kütleye dönüşüyor ve ahenkli bir biçimde dönmeye başlıyor. Çizgilerin uzunluklarını belirten sayılar beliriyor. İbrahim Kurban büyülenmiş bir büyücü edasıyla, ekrana bakarken, kablo yumağını ve leğenlerden birini yanına alıyor. O sırada kahveleri getiren hizmetçiyi görünce şaşalıyorum: Altmışına merdiven dayamış bir adam! Tepsiyi, üst üste dizilmiş iki

sıra kitabın üzerine bırakıyor ve belirsiz bir selam verip çıkıyor. Az önce duyduğum genç kız sesi bu adamdan çıkmış olamaz ya?! Artık sadece gözlerim değil kulaklarım da beni yanıltıyor demek!

İbrahim Kurban, hazırladığı hamura yağlı bir sıvı ekliyor. Sonra, ters duran koca bir tavuk yumurtasına benzeyen bir cismi bu hamurla sıvıyor. Elastik bir cetvelle sağını solunu ölçtüğü cismin çevresine seyrek bir biçimde incecik teller örüyor. O uğraşıp dururken ben de kahvemi içip *Metropoldeki Sufi* adlı kitabı karıştırıyorum. Ardından, *Örümcek Adam*'ın 11 Eylül 2001'deki uçaklı saldırıları konu eden macerasını okuyorum. Tek kelimeyle berbat. Örümcek Adam, bunak bir bar şarkıcısı duyarlığıyla Amerika'ya hem ağıt yakıyor hem de mersiye söylüyor.

Dört saat kadar sonra İbrahim Kurban "Oldu galiba," diyor.

Gidip bakıyorum. Kafamın gözsüz ve tüysüz kopyasını altından tutup kaldırıyor. "Bitti mi?" diye soruyorum.

"Hayır, kuruması için yarım saat kadar beklemek gerek," diyor.

"Sonra?"

"Saç sakal ekeceğiz." İbrahim Kurban, birtakım yapay kıl parçalarını, duru bir sıvıya koyuyor. Koyu boyası suya dağılan kıllar bembeyaz oluyor. İbrahim Kurban, cımbıza benzeyen bir şeyle tuttuğu kıl demetlerini kafaya yerleştiriyor: Saçlar, kaşlar, kirpikler... Bu işlem epey uzun sürüyor fakat sonuçta kafa iyiden iyiye bana benziyor.

Soruyorum: "Dokunsam bir şey olur mu?"

Can yoldaşım, güvenli bir sesle "Hayır, hiçbir şey olmaz," diyor.

"Peki, bu maskeyi nasıl takacaksın?"

İbrahim Kurban sözlü cevap vermektense masanın çekmecesinden bir bisturi alıyor ve kafayı saçların başladığı yerden ense köküne kadar bir kerede kesiyor. Maskeyi ka-

lıptan çıkarıyor, yüzüne geçiriyor ve arkadan yapıştırıyor. Anlaşılan bu canlı görünümlü dokunun içinde yapışkan bir tabaka var. Iyice yapışsın diye de elleriyle saçlarını geriye doğru tarıyor. Temkinli bir şaşkınlıkla onu seyrediyorum. Maskeyi avuçlarıyla yüzüne iyice bastırıyor ve aynanın karşısına geçip göz çevrelerine ince ayar yapıyor. Ve en yakın arkadaşım Ibrahim Kurban birdenbire ikizim oluyor!

"Harika!" diyorum. "Fakat gözler? Benim gözlerim kahverengi değil ki?"

"Orası kolay," diyor, "renkli lens takınca her şey hallolur." Masanın çekmecesini biraz kurcaladıktan sonra küçük bir kutu çıkarıyor. Kutudaki lensleri güçbela takıyor ve uçuk mavi gözlerini uçuk mavi gözlerime dikiyor. Dakikalar süren bir 5 saniye boyunca öylece durup iki balık gibi birbirimize bakıyoruz.

"Açıl susam açıl!" anlamında "Hass.ktir!" diye fısıldıyorum.

İbrahim Kurban 'aynen' iade ediyor: "Hass.ktir!"

İçim bir tuhaf oluyor. Iyi ki benden 10 cm. daha uzun. Çaresizce resmîleşiyorum: "Rica ederim çıkar şunu."

İbrahim Kurban'ı daha önce hiç böyle görmemiştim: "Rica ederim çıkar şunu," diyor.

Bu ürkünç taklit oyununu derhal bozmalıyım. İrlandalı bir yazarın aforizmasını, makinalı tüfek hızıyla söylüyorum: "Yaptığınızı, bir budalanın bunu sizden beklediğini düşündüğünüz için yapıyorsanız, onun sizden bunları beklemesi de, sizin onun bunları beklediğini umduğunuzu sanmasından ileri geliyorsa, herkes istemediği bir şeyi yapıyor demektir. O zaman ortaya hakikaten budalaca bir durum çıkar."

İbrahim Kurban maskeyi yüzünden dikkatle sıyırınca, neşesinin gayet yerinde olduğunu görüyorum.

Kanepedeki kitapları yere koyduktan sonra birer sigara

yakıp oturuyoruz. İkimiz de aramızda duran maskeye kilitlenmiş vaziyetteyiz. Sanki birbirimizle değil de maskeyle konuşuyoruz:

"Neler geçiyor aklından Nuh'um?"

"İmkânsızı isteyen yağlı müşteriler bulmak."

Kahreden hakaretler listesi

Penaltı düdüğü gibi çalan telefona elimi sürmedim. Telesekreter devreye girdi: "Bahçelerde patinaj / Sinyalden sonra mesaj!"

Tiz sesli bir kadın, notunu başarıyla kaydetti: "İyi günler, dergideki ilanınız için aramıştım. Lütfen, ... no.'lu telefondan bizi arayınız."

İşsiz sayılırdım ve Türkiye'nin en büyük şirketlerinden evime telefonlar yağıyordu. Nice memleket evladına "Biz sizi ararız" deyip iyi günler dileyen firmalardan yığınla "Bizi arayın," mesajı alıyordum.

Patronlara hitap eden *Jüri* İstanbul'da yayınlanan matrak bir aylık dergiydi. Piyasada satılmayıp sadece birkaç yüz kişiye özel olarak iletilen bu derginin birçok nüshası Çöplük'e düşmüştü. Çevresindeki herkese emirler yağdırmaktan yorulan kodamanlar *Jüri*'ye bayılıyor olmalılardı. Yazılardan birinin başlığını iyi hatırlıyorum: *Kahreden Hakaretler Listesi*. Dergide bir parfüm reklamı mı var, sayfada o parfümün kokusu olurdu, ciddiyim. Takım elbise reklamlarında, sayfanın bir yerinde kumaştan bir parça bulunurdu.

Bu dergiye, dünya kadar para ödeyip küçücük bir ilan vermiştik: AYNI ANDA İKİ YERDE BİRDEN OLMANIZ MI GEREKİYOR? BİZİ ARAYIN!

Onlar da arıyordu işte!

Düello malulü gelin

> Hangi liman olursa olsun, yeter ki bizleri, erkeklerin kadınlardan korunduğu bir İslam ülkesine ulaştırsın.
>
> [Bernard Shaw, *Doktorun Dilemması*]

Öğlen olmak üzereydi. Bir kahve hazırlayıp balkona çıktım. Ahşap binanın balkonu öylesine gıcırdıyordu ki, ayaklandığımı işiten ev sahibem Taliha Teyze, alt katın verandasından seslendi: "Nuh, paşam, Bakkal Baki'ye söyle de beni ziyaret etsin." Allah'ım, sesi nasıl da Titanik'in enkazından çıkarılmış bir kemanınki gibiydi.

Taliha Teyze doksanını aşmış, neşeli bir kadındı. Ömrünün son demlerinde nasıl neşelenebiliyordu? Cumhuriyet tarihinin ilk düellosu onun şerefine yapıldığı için belki de. Yıl 1929... Türkiye Cumhuriyeti 6, Taliha Teyze 16 yaşında. Kırkına merdiven dayadığı halde hiç evlenmemiş bir miralay ile aklı beş karış havada bir külhanbeyi aynı günlerde Taliha Teyze'ye abayı yakmışlar. Külhanbeyi'nin adı İbrahim. Uzun boylu, geniş omuzlu, kahverengi gözlü, dalyan gibi bir adam. Taliha'dan vazgeçsin diye Miralay'a ültimatom çekmiş. Koskoca Miralay, bu münasebetsiz serseriyi düelloya davet etmiş. İki rakip, o zamanlar ıhlamur ağaçlarıyla kaplı olan Kuzguncuk'ta ertesi sabah buluşup bu bahsi ilelebet kapatmak hususunda mutabık kalmışlar. Olaydan her nasılsa haberdar olan Taliha da, mürebbiyesiyle birlikte Kuzguncuk'a gelerek, kendisi uğruna canlarını ortaya koyan iki adamın kapışmasını izlemek için ıhlamur ağaçlarından birinin arkasına saklanmış. Mevsim kış, yerde ince bir kar tabakası, kilim gibi serili. Mübarek, papatya gibi yumuşacık yağmaktaymış. Taliha geldiğinde İbrahim de oradaymış ve ikide bir cepkenindeki köstekli saate bakıp dört dönüyormuş. Derken dev bir kıratın sırtında, gökten inercesi-

ne düello mahalline intikal eden, alnında sabah namazının nuruyla, Miralay atından atlamış ve tek kelime etmeden elindeki iki piştovdan birini İbrahim'e vermiş! Zira, İbrahim hasımlarını yatağanla halleder, delikli demirden pek hazzetmezmiş. Etrafta kimsecikler yok. Türk aşk tarihinin bu en ateşli-silahlı, en mühim anının biricik şahidi Taliha Teyzemiz! Mürebbiye, korkusundan olduğu yerde pusmuş, elleriyle kulaklarını tıkamış, gözlerini sımsıkı yummuş; Taliha'nın aklına uyduğu için bin pişman. Taliha ise gözünü kırpmadan müstakbel zevcinin kim olacağını tayin edecek kanlı merasimi izliyor. Aşktan kör olmuş iki yiğit, tıpkı filmlerdeki gibi, birbirlerine sırtlarını dönmüşler, piştovların namluları göğe bakıyor. Attıkları her adımı sayıyorlar: Bir! Taliha da sayıyor: Bir! En çok da Miralay'ın sesi çıkıyor: İki! Taliha'nın bulunduğu yerden Miralay'ın yüzü net görünüyor: Üç! İbrahim kadar yakışıklı değil: Dört! Merhametli birine benziyor: Beş! Taliha bu Miralay'ın nesini cazip buluyor? Altı! Bilmiyor, fakat işte şu andan itibaren Miralay'ı tutuyor: Yedi! İbrahim, Taliha'dan gitgide uzaklaşıyor: Sekiz! Miralay iyice yakınına geliyor Taliha'nın: Dokuz! Miralay, Taliha'nın kalbine adım atıyor: On! Dan! Ve İbrahim, Miralay'ı boğazından vuruyor! Miralay'dan püsküren kan ıhlamur ağaçlarını kırmızıya boyuyor; kar kızıla dönüyor; İbrahim piştovu attığı gibi tabanları yağlıyor. Miralay'ın kahırlı kıratı şahlanıp kar'ın tüllerini yırtarak kişniyor. Miralay sarsıla sarsıla can çekişiyor. Taliha, Miralay'a doğru atılıyor fakat mürebbiyesi kolundan tuttuğu gibi talihsiz Taliha'yı, şımarık, kuş beyinli Taliha'yı konağa koşturuyor... Taliha, 1929'dan itibaren bir aşk malulü, bakire bir dul, bir düello gelini... olarak geçiriyor ömrünü. Mübalağa etmeyelim, Taliha Teyzemiz dört kere evleniyor ve dört koca da Hakk'ın rahmetine kavuşuyor. İbrahim mi? Tevkifhaneyi boyluyor, bir daha da ondan haber alınamıyor. Gelgelelim, Taliha

Teyze, Miralay'ı unutamıyor. Miralay'ın boğazındaki mermi, onun kayıp nikâh yüzüğü...

Ölü adaşımın kıyağı

Umur Samaz ve Havana çiftinin kurşunlanmasından sonra, Acıbadem'de oturamazdım. Şüphe çekmemek için birkaç hafta bekledim. Artık o meşum sokaktan taşınmalıydım. İki cihanda yüzü gülesi İbrahim Kurban'la birlikte bana kiralık ev ararken Kuzguncuk'ta iki katlı ahşap bir binaya rastladık. İçeriye girdiğimizde bizi küçük bir meyve çuvalını andıran Taliha Teyze karşıladı. Üst kata çıkmakta artık zorlanıyormuş, kiraya vermeyi düşünüyormuş fakat aynı zamanda ona hizmet edecek birilerini arıyormuş. Evli miymişim? Değilmişim. O takdirde başka ev bakmalıymışım. Adım neymiş? Nuh'muş. Nuh muymuş?! Yanımdaki delikanlı kimmiş? İbrahim'miş, arkadaşımmış. İbrahim miymiş?! Hele şöyle bir oturalımmış. Bizimle birkaç kelam etsinmiş. Evvel zaman içinde bir miralay, onun için canını hiçe saymışmış. İsmi de üzerime afiyet Nuh'muş!

Yuhmuş!

Ne demişim?

Yok bir şeymiş.

Dahası varmış: Ona kıyan yılanın ismi de İbrahim'miş!

Ohaymış be!

Tam bu evin bulunduğu yerde, nazenin Taliha uğruna düello etmişlermiş.

Eee? Evi bana kiralayacak mıymış?

Kiralamak ne kelime, ben onun evladıymışım!

Yaşasınmış! Ak başıma Taliha kuşu konmuşmuş!

Annem-babam neredeymiş?

Ben doğarken ölmüşmüş annem. Babam da kayıpmışmış. Yetimhanede büyümüşmüşüm. Beni devlet okutmuşmuş.

Taliha Teyze, senin çocukların varmış mıymış?

Olmazmış mıymış, elbette varmışmış, lakin her biri başka bir diyarda; kimi ecnebi memleketlerde, kimi civar muhitlerdeymişmiş.

Seninle ilgilenmiyorlar mıymış?

Alakadar oluyor, yanlarına buyur ediyorlarmışmış; fakat Taliha Teyzeciğimizin, azametli bir hatıranın üzerine bina edilmiş evceğizden taşınması kabil değilmişmiş.

İskoç usulü adam kaçırma

Taliha Teyze'nin 'düello-hane'sinin akordu bozuk merdivenlerini indim. Sallanan iskemlede hiç sallanmadan ve bu kavurucu günde dizlerinde ince bir battaniyeyle oturan Taliha Teyze'nin, irmik helvası elini öptüm: "Günaydın Taliha'nneciğim!"

"Ne günaydını, öğlen oldu paşacığım..."

Taliha Teyze'ye reverans yaptıktan sonra, üç-beş yorgun ıhlamur ağacının bulunduğu bahçeyi rahvan geçip bakkala doğru yollandım. Bakkal Baki'ye Taliha Teyze'nin nazik talimatını ilettim; gazete, sigara, ekmek, yumurta, gazoz filan alıp çıktım. Bizim evin karşısına park etmiş beyaz bir Peugeot'nun kapıları, *Jüri*'nin sayfaları gibi açıldı ve içinden siyah takım elbiseli, güneş gözlüklü iki adam çıktı. Doğrudan bana yöneldiler. Biri, işaret parmağını havaya kaldırarak "Beyefendi, bir dakika!" deyince, durdum. İki adımda yanıma geldiler.

"Nuh Tufan siz misiniz?"

"Hayır."

"Biz Nuh Tufan'ı arıyoruz."

Cevap vermedim ve yürümeye başladım. Siyahlı adamlardan biri yetişip beni omzumdan yakaladı: "Bakın, Nuh Bey, size Ferruh Ferman Bey'in selamları var."

"Çocuk bezi kralı Ferruh Ferman'ın mı?"

"Kendileri bu akşam sizinle tanışmak istiyor."

Tek kelime etmeden bir müddet adamları süzdüm. Anlaşılan o ki, soru sorulmadıkça konuşmamaya alıştırılmışlardı ve ben bir şey sormasam hiçbir şey söylemeyecekler, fakat gitmeme de izin vermeyeceklerdi. Ben de sordum: "Ferruh neden benimle konuşmak istiyor?"

Solumda duran adam ceketinin cebinden çıkarttığı bir kâğıt parçası uzattı. *Jüri*'nin 36. sayfası! Sağ elimdeki poşeti bacaklarımın arasına sıkıştırıp sayfanın tamamını kaplayan tabanca resmi ve küçük puntolarla dizilmiş reklam metnini ilgiyle inceledim. Arkadaki 37. sayfanın bir kenarında duran bizim minik ilanımıza ise hiç bakmadım. Sayfayı iki yanından tutarak adamlara gösterdim ve sahici bir silah çekmiş gibi buyurgan bir ifadeyle "Gidelim!" deyiverdim. Sanki onlar beni kaçırmıyordu da ben onları kaçırıyordum. İkisi birden ahmakça bir memnuniyetle dişlerini gösterdiler.

Ön koltuğa oturdum. Poşetteki paketten bir sigara çıkarıp yaktım: "Nereye gidiyoruz beyler?"

Arabayı kullanan adamın sağ elinin orta parmağındaki kocaman kahverengi taşlı yüzüğe takılmıştı gözlerim. Yüzük, bu robot kılıklı herifin açma-kapama düğmesi olmalıydı. Bütün İskoçlar gibi, soruma soruyla karşılık verdi: "Nereye gittiğimizin ne önemi var?" ve ekledi: "Bu, saçınızın doğal rengi mi, yoksa boya mı?"

Yüzüğün kahverengi parlak taşında peyda olan, iki hafta önce otobüste rastladığım kızın yüzüne hafifçe eğilerek, ben de İskoçlar gibi soruya soruyla mukabele ettim: "Yakışmış mı?"

Yüzükteki kız da İskoç çıktı: "Saçınla ilgilenmem mi gerekir?"

Şoför, arka koltuktaki arkadaşına seslenerek: "Sen ne dersin?"

Arka koltuktaki İskoç "Saçlar boya mı ki? Kaşlarla kirpikler de beyaz, hepsini mi boyatmış yani?"

Konuşma tamamıyla sorularla yürüyordu; iyice İskoçlaşmıştık; bir tek ekose kiltlerimiz eksikti.

Direksiyondaki dangalak: "Neden kendisine sormuyorsun?"

Arka koltuktaki ebleh: "Boya değil, haksız mıyım?"

Yüzükteki dilber gülmeye başladı. Onu ilk defa gülerken görüyordum.

Gözlerimi kızdan ayırmadan soru sorma sıramı savdım: "Ne yani, sizce ben albino muyum?"

İki hırt bir ağızdan: "Albino ne demek?"

Yüzükteki piliç aklımdan geçenleri okuyordu: "Kötü adamların cehaleti sayesinde acaba kaç kişinin ömrü uzamıştır?"

"Albinonun anlamını bilmiyor musunuz?"

Robot şoför başını 180 derece çevirerek arkaya baktı ve kader ortakları yine aynı anda konuştular: "Nerden bilelim?"

Kısa bir sessizlik oldu. Gayda gibi öttüm: "Tahmin hakkınızı kullanmaya ne dersiniz?"

Şoför, aptalca bir tedbirlilik sergiledi: "Ayıp bir şey mi?"

Yüzükteki yosma, otobüste olanları unutmakla kalmamış, benden hoşlanmaya başlamıştı: "Bunu niçin yapıyorsun?"

Konuyu, bir ayının aniden otomobilin önüne çıkması gibi değiştirdim: "Şu yüzüğe bakabilir miyim?"

Kız biraz huzursuzlandı. Araba yavaşladı, sigaramı küllüğe bastırarak söndürdüm, adam var gücüyle asılarak yüzüğü çıkarmaya çalışırken kız upuzun bir çığlık attı! Nihayet avucumun içindeydi... Yüzüğü yavaşça orta parmağıma taktım ve kahverengi taşın içindeki gücenik kızı huşuyla öptüm! Gözlerimi açtığımda kız yok olmuştu! Ve iki fedai bana güneş gözlüklerinin üzerinden acıyarak bakıyorlardı.

"Yüzük öpmek eski bir İskoç geleneğidir, haberiniz yok mu?"

Arkadaki meraklı mongol: "İskoç musunuz?"

"Sakıncası mı var?"

Dantel gibi işlenmiş bir demir kapıdan geçtik ve Glasgow'daki Victoria dönemine ait yapıları andıran bir malikânenin çekim alanına girdik. Yüzüğü sahibine verdim. Araba, kafası kesik bir kuğu gibi akarak sessizce durdu.

Kolombiya kravatı

> İnsanlar bir gün geriye bakacaklar ve benim XX. yüzyıla hayat verdiğimi söyleyecekler.
>
> [Karındeşen Jack]

Biz yetimler intikam iştiyakıyla doluyuzdur. Dehşeti dengelemeye yatkınızdır. Başkalarının öçlerini de almaya hevesleniriz. Yetimlik bize kanlı doğaçlamalar yapma cüreti verir. Suçlamakla ya da suç işlemekle kaybolmayan bir masumiyet imtiyazına sahibizdir.

İtiraf etmeliyim ki, aziz okur, benim ömrüm, her birini gebertmek istediğim insanlarla aramdaki buzdağlarını eritmeye çalışmakla geçiyor. Mesela zenginlerden nefret ediyorum, ne yapayım, elimde değil. O restoran sürüngenleri, fiyaka kumkumaları, yapmacık kasvetin mıymıntı bekçileri, ticari bir şiveyle konuşan zehirli papağanlar, hileli bir neşe içinde geviş getiren bunak vampirler, modanın ipiyle kuyuya inen kibirli cambazlar, tatile gebe fırlamalar, alaturka bir sadizmle zıvanadan çıkanlar, alafranga bir mazoşizmle yılışıklaşanlar... Hepsine teker teker Kolombiya kravatı takmak istiyorum! [Kolombiya kravatı: Meksika mafyasının uyguladığı bir cezalandırma biçimi: Kurbanın gırtlağına bir delik açılır ve dili bu delikten sarkıtılır.]

Gerçi zamanla esnekleştim. Ulaşılması ve vazgeçilmesi en zor nimetin sükunet olduğunu anladım galiba. Tamam, zenginlere merhamet duyacak kadar güçlü değilim hâlâ, fakat sayıların artışındaki boşunalığın eşiğini görebiliyorum. İbrahim Kurban'dan öğrendiğim kadarıyla, yeşil banknotlar kamuflajdan başka bir şeye yaramıyor: Aptallığı, beceriksizliği, acizliği, yalnızlığı kamufle ediyorlar... Ayrıca, yetimlik zaman aşımına uğramaz, haddizatında yetim olmayanlar da yetimliğe doğru seyreder. Yani kimsesizlik, kimsenin tekelinde değildir: Kainat ve tarihin bekleme salonunda biraz soluklanıyoruz, çoğunlukla da adımız anonslanmadan kainata ve tarihe gömülüyoruz...

Ve hepimiz biliyoruz: Dostlarımız, biz caddenin kenarında alevler içinde yanarken, karşıya geçip üstümüze işemeye üşenen kimselerdir.

Demem o ki, insan sevgisiyle dolu değilim, [d]olmam da gerekmez. Yine de centilmenliği dürüstlüğe tercih ederim. Dürüstlük çoğunlukla kibre varır. Centilmenler; kindarlığın ve fevriliğin intikamla bağdaşmadığını bilirler.

Hayatta başarılı olmanın iki yolu olduğu söyleniyor: 1] Şanslı olmak. 2] Hile yapmak. Bense dayanıklı olmayı tercih ederim. Çünkü dayanıklılık kadar kışkırtıcı hiçbir şey yoktur. Bu yüzden, şu *'Intolerance Attention Deficit Hyper Disorder'* dedikleri hastalığa yakalanmayı istemişimdir hep Ne yazık ki bu hastalığa sonradan yakalanılmıyor, bu hastalıkla doğuluyor, o da 10 milyonda 1! Hastamız hiçbir acıyı hissetmiyor. Parmakları kesilse, bacakları kırılsa, kolları yansa, kafası yarılsa, kaşı açılsa... vız gelip tırıs gidiyor! Gazetede okumuştum, Londra'da yaşayan 9 yaşındaki Calum Clark'a, arkadaşlarıyla birlikte top oynarken otomobil çarpmış, fakat çocuk ayak bileği kırıldığı ve başından kan fışkırdığı halde gülerek oyuna devam etmiş. Bedensel acı nedir bilmeyen Clark'ın bir özelliği de asla ağlamamasıymış...

A-ha. Ben de asla ağlamıyorum. Tam da bu yüzden yetimhanedeki ve yetiştirme yurdundaki dayakçı görevlilerin, o iğrençlik lanetine tutulmuş kancık kabadayıların kaç kere hışmına uğradım. Vücudumda iz bırakmamak için beni katlanıp sopa şekline sokulmuş çimento torbasıyla döverlerdi. Uçsuz bucaksız bir zavallılığı örtbas etmek için ve sanırım aşağılık bir zevk alma umuduyla başvurdukları vahşeti; yulaf gibi sessiz bir kayıtsızlıkla karşılardım. Onlardan tiksiniyordum, hâlâ tiksiniyorum; bu tiksinti sayesinde birey oldum ben. Bu arada, dayak yemekle soğuktan donmak arasında bir benzerlik olduğunu düşünmüşümdür hep. İkisi de insanın uykusunu getiriyor.

Bütün bunları biraz da sıkılarak anlatıyorum. Çünkü, çağımızda, bir şey anlatmanın önemi kalmadı. Sır dönemi kapandı. Alenilik salgını yüzünden, medyatik ifşaat ve teşhir çılgınlığı yüzünden, monotonluğun sistemleştirilmesi yüzünden... her şey otomatikman pornografikleşti. Şeffaflığın ilkeselleştirilmesi de yapılan işlerin faziletliliğine duyulan güvenin açığa çıkmasını kolaylaştıracağı yerde, arsızlığın rahatça ilanına vardı. Merak preslendi, bereketini yitirdi. Her şey uluorta olunca, sebepsizlik ve sonuçsuzluk neşet etti ve kanıksandı. Görünmek de saklanmak da büyük birer mesele haline geldi. Meşhur mu oldunuz, demek ki yanlış anlaşıldınız. Kayıplara mı karıştınız, bu sizin sorununuz.

Ferruh Ferman'ın, benim gerçekten bir sırrım, üstelik paylaşılabilecek kadar taze bir sırrın olduğunu ümit ettiğinden eminim. Bir suçu gizlice işlemenin imkânsızlığına direnmenin ne büyük sevap olduğunu o da az çok biliyor olmalı. Yoksa beni ne diye kaçırtsın? Bakalım çocuk bezi satarak b.k gibi para kazanan bu 'bay tezekli sakal' ile anlaşabilecek miyiz? Yeni bir şey yapmanın modası geçtiğine göre, bakalım kim kime Kolombiya kravatı takacak?

Yaser Arafat'la aynı boydayız

> Karşılaştığımız herkes, biz beğenelim beğenmeyelim, bizi icat eder.
>
> [Adam Phillips]

Ferruh Ferman, salona fişek gibi daldı. Elini tokalaşmaya hazır bir biçimde uzatmış, hızla yaklaşıyordu. Yüzünde çift cilalı bir sırıtış. Gayri ihtiyari ayağa kalktım. Tokalaştık. Bu tekniği beden dili uzmanlarından filan kapmış olmalıydı. "Ho-ho-ho-ho-ho-hoşgeldiniz NNNNuh Bey, ra-ra-ra-rarrahatınıza bakın llllütfen." Vay canına!? Dışkı lordu kekemeymiş! Onu birkaç kere televizyonda görmüştüm fakat kekelemiyordu.

"Hoş buldum."

Anlaşılan, televizyonda söylediklerini prompter'dan okumuştu ya da ezberlemişti. Kekemelerin şarkı söyleyebildikleri bilinir; kekeme oyuncuların tiyatro sahnesinde döktürdükleri de...

Ferruh Ferman'ın sivribiber yeşili gözleri var: Yüzünden; pusmuş, saldırıya hazır bir kedinin gülünç fakat esrarlı fiyakasını yansıtan gözler. Gözlerinin altında mor nikâh şekeri torbacıkları. Fırlak elmacık kemikleri, uzun favoriler, kısacık top sakal... Düzgün fakat nursuz bir surat. Yine de gülüşü onu aniden masum bir sincaba döndürüyor. Vaziyetin farkında olmalı ki, ikide bir gülümsüyor. İpek kravatıyla dev işkembesini örtenlerden değil; ince yapılı. O da benim gibi, Yaser Arafat'la aynı boyda [1,69 cm.].

"Si-si-si-sizi buraya ne-ne-neden gggggeeetirdiğimizi merakk-ediyorr-olmalıssınız?"

"Evet." Adam kekelemeyi kesmezse konuşamayacağımı fark ettim.

"Bennnn de merakk ediyorum doğrusu."

"Neyi?"

"Aynı anda iki yerde birden olmaktan söz ediyorsunuz." Eee? Ne ki bu şimdi? Dümdüz konuştu, teklemedi? "na-na-na-nasıll olacak bbu iş?"

Ortaokuldayken bir kıza âşık olmuştum: Pembe Pepe. Kız harbiden pepeydi, yani dudak harflerini söylemekte zorlanıyordu. Kekemeler ise damak harflerini telaffuzda güçlük çekerler. Ah Pembecik, nasıl da ufarak, cimcime, dörtgöz bir kızcağızdı; ailesi yoksul mu yoksuldu. Herkesin, o sınır tanımayan çocuk acımasızlığıyla dalga geçtiği Pembe, benimle konuşurken teklemiyordu. Çünkü sözlü sınavlarda sorulacak konuları ezberliyor ve okulun bahçesinde bana anlatıyordu. En kazık sorularıma bile şak diye cevabı yapıştırıyordu. Örnek: "Pembe Prenses, Pembe Prenses söyle bana, galeyana gelmiş bir topluluğun, bir kimseyi gebertene kadar dövmesi demek olan 'linç' kelimesinin kökeni nedir?" Pembe, incecik sesiyle bir solukta cevabı şaklatıyor: "Linç sözcüğü, 1742-1820 yılları arasında yaşamış bir yüzbaşının, William Lynch'in adından geliyor. Pittsylvania'da [Virginia] yargıçlık yapan Lynch, bölgedeki haydutlar gemi azıya alınca, yani suçluları nizami yollarla cezalandırmak suretiyle suçu önleme imkânı kalmayınca yeni bir yöntem geliştirdi: Çevresine topladığı silahlı adamlarla birlikte izini sürdüğü ve ele geçirdiği çapulcuları ışık hızıyla yargılayarak oracıkta 'linç' ediyordu. Lynch, torunlarına bıraktığı adının, bu infaz biçimine verilmesinden pek hoşlanmamıştı, fakat milletin ağzı torba değildi ki büzsündü!" Bravo Pembe Pepe! Seni sıska sevgili! Nükleer fizik cadısı olduğunu duydum. Evlenip soyadından kurtuldun mu Pembecik? Pepelikten istifa ettin mi? Hâlâ rüyalarında sınıf arkadaşlarını linç ediyor musun? Seni alkışlarla uğurluyorum prenses, balhtın açık olsun!..

Ferruh Ferman çevremde soru işareti şekline girmiş bir yılan gibi tıslayarak dönüyordu. Önemli meseleleri 'ko-ko-ko-konuşurken' oturamıyor, anladık.

"İşi çok, zamanı az olan insanlara sunduğumuz özel bir hizmet bu," dedim. Ferruh Ferman, karşımda zınk diye durdu; güleç bir küçümseyicilikle gözlerini bana dikmiş, belli ki içinden saç tellerimi sayıyordu.

Kekemeliğin bir yoksul hastalığı olduğunu sanırdım. Kekemelik başarıya giden yolu tıkadığı için, zengin bir kekemeye rastlamak zordur. Hele ki Ferruh Ferman gibi bir işadamının kekelemesi şaşılacak şey.

"Büyü mü yapıyorsunuz, nnn-nnn-nedir yani?"

Salondaki her şey kahverengiydi; sağımdaki duvarı büyük ölçüde kapatan Grant Wood'un *Baharın Uyanışı* adlı tablosunun röprodüksiyonu hariç. Tablonun orijinalinden en az 2.5 kat büyük olmalıydı. Belli ki Ferruh Ferman abartıdan hoşlanıyordu.

"Hayır." Buraya zorla getirilmiştim ve biraz ağırdan almaya hakkım vardı.

Ferruh Ferman özür dilercesine: "Ne içersssiniz?"

"Siz ne içerseniz onu?"

Ferruh Ferman telefonun bir tuşuna bastı ve "İki orta kahve!" buyurdu.

Kapris yapmak bana göre değil. Ferruh Ferman'a kızgın da değildim zaten. Galiba kaçırılmak hoşuma gitmişti. Ayrıca, şarlatanın teki sanılmak da istemiyordum. Konuya girdim: "Sizin kılığınıza giriyoruz, Ferruh Bey. Yani yüzünüzün bir kopyasını hazırlıyoruz, sizin gibi giyiniyoruz ve gitmek istemediğiniz davetlere katılıyoruz, yolunuzu bekleyenleri ziyaret ediyoruz filan. Bir tür 'gündelik hayat dublörlüğü' bu. Sıkıcılığı, önemine ağır basan işlerinizi, sizin adınıza halledecek bir dublörünüz oluyor yani. İsterseniz, dublörünüzün yaptıkları hakkında rapor da yazabiliriz. Fakat öncelikle, hem sizin hem de bizim için güvence niteliği taşıyacak bir protokol imzalamalıyız. Ve tabii ki alışkanlıklarınızı, tanıdığınız insanları, o insanlarla kur-

duğunuz ilişkinin biçimini ayrıntılarıyla öğrenmemiz gerekiyor."

"Ya-ya-yay-yay-yani aslında aynı anda iki yerde olamıyorum?"

"Maalesef hayır. Reklamımız sizi lüzumundan fazla umutlandırmamıştır umarım."

Kapı iki kere çalındı ve içeriye elinde tepsiyle kiremit suratlı bir kız süzüldü. Kahveleri masaya bıraktıktan sonra Grant Wood'un tablosuna girdi ve yemyeşil tarlalarda yürüyerek uzaklaştı!

Ferruh Ferman, kaynar kahveyi bir dikişte içti: "Ta-ta-tamam, ka-a-kkabul ediyorum."

"Neyi?"

"Benim ye-ye-ye-y-yerime ge-g-geçmenizi."

Dublörün daniskası

Dışarıda hava Mikail'i bile terletecek kadar sıcaktı. Buram buram fiyasko kokan işimize başladık. İbrahim Kurban'la birlikte, Ferruh Ferman'ın, iklimi elektronik olarak ayarlanan malikânesindeyiz. Ferruh Ferman yine içeriye tazı gibi dalıyor ve ellerini açmış, sırıtarak bize koşuyor. "Ho-Ho-Hoh-Hoşgeldiniz!"

"Hoşbulduk," diyorum. İbrahim Kurban mırlıyor. Zengin arkadaşım, Ferruh Ferman'ın yapmacık coşkusundan hiç etkilenmiyor. Ben niye öyle değilim? Gülenle gülüyor, ağlayanla ağlıyorum? Şimdi somurtsam, bu defa İbrahim Kurban'a uymuş olacağım... Buldum! Ben altın kalpli bir serseriyim. Tabii ya. Başka ne olacaktım? Yoldan çıkmış bir derviş; 'jamais vu'ye [Jamais vu: Sık sık yaşadığı bir şeyi ilk defa yaşıyormuş duygusuna kapılmak.] tutulmuş bir profesyonel; bonkörce iletişimsel avanslar veren bir tevazu amelesi; karizmasını istikrarlı bir diğerkamlıkla örtbas ederek ta-

yin edici pasifliğe varan bir mistiğim...

Ferruh Ferman bize, dili döndüğünce, neden bir dublöre ihtiyaç duyduğunu anlattı: Cenaze törenlerinde çok sıkılıyordu ve geniş mi geniş çevresinde zırt pırt birileri ölüyordu. Düğünlerde bunalıyor, midesine kramplar giriyordu. Huzurevindeki annesini özlese de, görmeye dayanamıyordu. Tımarhanedeki kız kardeşinin her görüşmede kriz geçirerek sağa sola saldırmasından ötürü acı duyuyordu. Bir de anlamsız ve önemsiz maksatlarla kapısına dayanan ziyaretçiler vardı. Bütün bu davetlerden, ziyaretlerden kaçınabilirdi aslında, fakat o zaman da huzursuzluk yakasını bırakmıyordu. Güvenebileceği bir dublör sayesinde, hem sorumluluk duygusundan hem de vicdani kasılmalardan kurtulması mümkün olacaktı.

Dosyaları masaya yayıyorum ve Ferruh Ferman'ı soru yağmuruna tutuyorum. Sevdiği/sevmediği tanıdıklar, renkler, yemekler, çiçekler, şarkılar, kıyafetler, kitaplar, hayvanlar, markalar, sporlar, filmler, içecekler, eşyalar, oyunlar, kokular, süreli yayınlar, fıkralar, mekânlar, takılar, ünlüler... Verdiği cevapları elimdeki kâğıtlara yazıyorum. İbrahim Kurban da omuz kamerasıyla bizi çekiyor. Ferruh Ferman'ın doğum gününü [31 Ocak 1966], okuduğu okulları [İstanbul Üniversitesi, Arkeoloji Bölümü'nden mezunmuş], evlilik yıldönümünü [22 Temmuz - 1993], boşanma yıldönümünü [29 Ekim 1998], askerlik anılarını, aile üyelerinin adlarını, onlarla ilişkilerini, koleksiyon yapıp yapmadığını [silah fetişisti], bir enstrüman çalıp çalmadığını [keman], ne sıklıkta banyo yaptığını, sövüp sövmediğini, kaç saat uyuduğunu, hangi dansları bildiğini, kronik bir hastalığı olup olmadığını [psikiyatra gidiyor, nadiren]... kısacası hakkında hemen her şeyi kaydediyorum.

Tatbikat başlıyor: Onu salonun içinde kilometrelerce yürütüyoruz, koşturuyoruz; güldürüyoruz, kızdırıyoruz, inci-

tiyoruz, yalvartıyoruz, korkutuyoruz, ağlatıyoruz, uzun uzun kekeletiyoruz, dahası uyutuyoruz; ona gazete okutuyoruz, şarkı söyletiyoruz, ayakkabı bağlatıyoruz, sigara içirtiyoruz, yazı yazdırıyoruz, çığlık attırıyoruz ve bütün bunları İbrahim Kurban kameraya alıyor. Ferruh Ferman'ın hiç itiraz etmeden, her dediğimizi yapmasından hem huylanıyor hem de hoşlanıyorum. Adam, tam bir kararlılıkla ve güvenle hayatını bize açıyor. İtaatkar bir rehine gibi... Fiyata da itiraz etmiyor: Anlaşma yürürlüğe girer girmez 10 bin dolar ve onun yerine geçtiğimiz her gün için 1000 dolar! Her şey, bir ördeğin yellenmesinden bile daha kolay olup bitiyor.

Ferruh Ferman'ın gardırobunda ne varsa, smokinden donuna kadar aynısından birer tane alıyoruz. Yirmi çift 41 numara ayakkabı [onun ayakları 40 numara], bir düzine kol saati, birkaç güneş gözlüğü, üç beş şapka, cüzdanlar, yüzükler, kalemler...

Aile fotoğraflarının bulunduğu eski albümden bir kopya çıkardık ve akrabaların isimlerini, Ferruh Ferman'ın nesi olduklarını, bu insanlarla münasebetinin niteliklerini tek tek not ettik.

Ayrıca, aynı anda iki kişinin kullanabildiği bir cep telefonu hattı ayarladık. Yani Sirkeci'de bir elektronikçiye, telefondaki dijital yonganın bir kopyasını çıkarttırdık. Gerektiğinde, telefonda Ferruh Ferman'ı seslendirebilecektim...

Dört gün sonra aynı salonda Ferruh Ferman'ı bekliyoruz. İbrahim Kurban, salonun ortasında ayakta duruyor. Bense perdenin arkasına saklanıyorum. Ferruh Ferman, her zamanki gibi içeriye girer girmez hızla İbrahim Kurban'a yöneliyor. El sıkışıyorlar. Perdenin arkasından çıkıyorum ve Ferruh Ferman'a doğru elimi uzatarak süratle yaklaşıyorum. Adam sersemlemiş bir halde bakakalıyor. Bu iyiye işaret.

Balerin adımlarıyla çevremde dönerek, öne eğilmiş bir şekilde beni inceliyor. Ben ona baktığımda Ferruh Ferman'ı görüyorum, fakat o bana baktığında kendini görüyor! Ayna karşısında bedenini seyretmenin çok ötesinde bir şey bu onun için, her halinden belli.

"Na-na-na-na-ssıl iyi ggörrünüyor muyum?" diyorum. Gırtlağıma yapıştırılmış elektronik bant sayesinde Ferruh Ferman'ın o nezleli sesini çıkarabiliyorum.

"Ha-hah-hah-harika!" Ferruh Ferman, neşe şoku yaşıyor.

Ne de olsa bu guano mikadosunun tahtına oturabilecek donanıma kavuşmuş, dublörün daniskası olmuştum...

Kravatımı gevşetiyorum ve boynumun altına kadar inen maskeyi yüzümden güçbela sıyırıyorum. Ellerim hâlâ Ferruh Ferman'ın elleri; gözlerim, bembeyaz suratımda sırıtan bir çift yavru kurbağa.

Ferruh Ferman, İbrahim Kurban'a dönüyor ve ahmaklara özgü o suç katma yükselmiş çaresizlikle: "Annemi uzun zamandır gö-gö-g-görmüyorum."

Kayıtsız şartsız merhamet

Hipokrat Huzurevi'nin otomatik kapısından geçince, *annemin* avucumdaki fotoğrafına bir kez daha göz attım.

"Ferruuuh!"

Kısa koridorun bağlandığı lobide ağır çekimde cıvıldaşan ve bir uyuşturucu müptelasının yatak odasına saçılmış buruşuk giysilere benzeyen ihtiyarlar arasından bir kadın ayakta kollarını açmış bekliyor.

"Anne!" Hayatımda ilk kez bir kadına anne diyorum.

Sağdaki danışma memuresinin bir iş kazası izi gibi duran gülümsemesini yakalıyorum. Memure, açık eliyle bende başlayıp annemde biten bir jest yaparak buyur ediyor beni.

Uçarak, Ferruh Ferman'ın annesi Feride Ferman'ın yanı-

na varıyorum, elimdeki çiçek demetini ve hediye paketini koltuğa atıp kadına sarılıyorum.

Feride Ferman, ağlamaklı bir sesle "Oğlummm!"

Üç kişilik koltuğa ilişiyoruz, diğer ihtiyarların çoğu, sanki onlara evlatlarının hayırsızlığını hatırlatmak için gelmişim gibi surat asıyorlar. Bazılarının, annesini hem bu lüks hapishaneye kapatıp hem de gülücükler saçarak ziyaret eden benim çiçeklerle bezeli ikiyüzlülüğümü takdir ettikleri anlaşılıyor. Sesi kısılmış televizyonda, kat kat etekler giymiş Latin Amerikalı kızlar hoplayıp zıplıyorlar. Sehpalardan birinde, eski bir mecmua; kapağında Etna Yanardağı'nın resmi, resmin üzerinde iri harflerle "Yanardağ yamacında kayak keyfi" yazısı gözüme çarpıyor. İhtiyarların hepsi kambur... Bölünerek mi çoğalıyorlar ne? Fonda kısık sesli bir radyo yayını: "Şimdi de ahtapot evcilleştirme sanatının piri Alper Kamu'nun, cinci hoca Müntekim Gıcırbey ve özel dedektif Ah Muhsin Ünlü için seçtiği akademik nitelikli bir şarkı geliyor... Jefferson Airplane'in nakavt edici icrasıyla... *White Rabbit*!.." Biri hiç durmadan çayını karıştırıyor. Üzerine bahse girilmiş gibi, öksürüklerin ardı arkası kesilmiyor. Öksürme yarışını kazanan dedeciğin ağzından kıvılcımlar saçılıyor: Kel kafasını ileri geri sallayarak öyle bir öksürüyor ki, sonunda ağzından lavlar püskürüyor ve karşısındaki koltukta uyuklayan, ropdöşambrlı moruk alev alıyor! Olaya kimse tepki vermediğine göre, mesele yok. Pepsi mavisinin ve deterjan reklamı ışıltısının hakim olduğu lobide, üvey annemin öz oğlu olarak konuya giriyorum:

"Na-na-na-s-sılsın anne?"

Annem, Taliha Teyze'den en az 20 yaş küçük. Başında gevşek bir eşarp, görüldüğü kadarıyla saçlar kınalı, gözler Ferman yeşili, ağız da burun da küçücük... 40 yıl boyunca içtiği sigara onu esmerleştirmiş. Derisi incelmiş yüzünde 0.5 uçlu kalemle çizilmiş çizgiler, zarif ellerinde birkaç

ölüm beneği: "Ara sıra mafsallarım ağrıyor ya, iyi sayılırım Ferruh'um. Sen daha sık gelsen, daha iyi olacağım."

"Bundan sonra da-da-d-daha sık ge-ge-g-geleceğim anne."

"Hep böyle diyorsun ama gelmiyorsun. Erman'ı da getir."

Erman da kim? Tabii bunun üzerinde durmuyorum: "Nasıl istersen anne."

Annem yüzümü avuçlarının arasına alıyor: "Zayıfladın mı sen?"

Nazikçe tutup aşağıya çekerek ellerini maskemden uzaklaştırıyorum: "Ha-ha-hah-ha-hayır. Ha-ha-hah-hattâ kilo aldım."

Annem yeleğinin cebinden çıkardığı gözlüklerini takıyor ve şefkat dolu bir şüpheyle gözlerime dikiyor gözlerini: "Tuğçeciğim, sen söyle, bu çocuk zayıflamamış mı?"

Birdenbire koca kafalı, pörtlek gözlü bir kadın beliriyor koltuğun arkasında. Hormon almış bir orman cinini andıran, bombeli [ve belki de aslen Bombaylı] bir kocakarı. Böylesine yaşlı ve şişman birine, üstelik bir asır önce, Tuğçe adını hangi ileri görüşlü zat vermiş acaba? Tuğçe boynunu uzatarak bana yakından bakıyor ve "şırrraaaaak!" diye bir tokat patlatıyor! Neredeyse maskem suratımdan fırlayacak oluyor. Kendime gelemeden Tuğçe yanaklarımı sıkmaya başlıyor: "Bir deri bir kemik bu be! Senin velede iyi bakmıyorlar Feridoş!"

Dozer operatörü Tuğçe'nin elinden ucuz kurtuluyorum. Ellerimle yüzümü kapatıyorum; gözlerimin altından burnumun kenarlarına doğru parmaklarımı bastırarak, maskemin kabarıp kabarmadığını kontrol ediyorum; dudaklarımı içeri çekerek ağzımı kapatıyorum. Tuğçe, çamaşır suyunda bekletilmiş traktör tekeri gibi yuvarlanarak uzaklaşıyor. Annem gözleri dolu dolu gülümsüyor. "Ah benim küçük Ferruh'um, Tuğçe'yi duydun değil mi?"

"Du-du-du-du-duymaz mıyım? Duydum anne."

Annem tatlı tatlı konuşuyor. Efsunlanmış gibi, fındık kabuğu ağzına dalıyor gözlerim. Ne dediğini duymadan dinliyorum annemi. Alnını kırıştırıyor, başını iki yana sallıyor. Rüyada gibiyim. Ellerimi okşuyor annem. Onu kucaklayıp bu süper lüks hapishaneden kaçırmak geçiyor içimden. Etrafımda düşsel bir uğultu. Annemin yüzünde sütlü kahve gibi ılık tebessüm. Televizyondaki Latin Amerikalı dansçı kızlar lobiye iniyorlar. Kızlardan biri, elindeki süpürgeyle bir yandan dans ederken bir yandan da ropdöşambrlı ihtiyarın sıcak küllerini süpürüyor. Annem yavaşça kolumu sıvazlıyor. Tim Burton'ın *Hayalet Süvari* filminde gibiyim. Çevremde sağır-dilsizler, ahenkli, imlası düzgün jestler ve mimiklerle bin yıllık masallar anlatıyorlar sanki.

"Ferruh Bey misiniz?"

Bu soru beni dalıp gittiğim düşsel akıntıdan sıyırıp kendime getiriyor. Oturduğum yerde sinek gibi dönüyorum "ZZZZZZZZZZ" ve "Ziyadesiyle," diyorum; iki metre ötede, boynuna asılı steteskobu, beyaz önlüğü, pırıl pırıl gözlüğü ve Supradyn tabletleri şeklindeki gözleriyle duran kadın doktora.

Doktor, duralayıp cevabının anlamını tartıyor ve belli ki, 'bir kelimeden bir şey olmaz' kararına varıyor: "Çıkmadan önce sizinle bir dakika görüşebilir miyiz?"

"Tabii ki."

Feride Ferman'la aramızdaki ana-oğul muhabbeti başımı döndürüyor. Annesiz büyümenin ne demek olduğunu daha iyi anlıyorum. Kayıtsız şartsız merhamet ne kadar besleyici, doyurucu bir gıdaymış meğer. Annemin kuru tütün yaprağı ellerini vecdle öpüyorum...

Charles Bronson'ın şom ağızlı karısı

> Eğer karşına kendini Charles Bronson sanan bir müşteri ya da görevli çıkarsa, tabancanın kabzasıyla burnunu patlat!
>
> [Bay Beyaz – Quentin Tarantino, *Rezervuar Köpekleri*]

İkinci katta, kapısındaki levhada *Dr. Jüpiter Majestik – Geriatri Uzmanı* yazılı odaya girdim.

"Merhaba Jüpiter Hanım."

Müteveffa aktör Charles Bronson'ın *Bay Majestik* adlı bir filmi vardı; çocukken, yetimhaneye törenle bağışlanan televizyonda seyretmiştim. Doktoru, ister istemez, Charles Bronson'ın karısı olarak algılıyordum!

"Ferruh Bey, size nasıl söyleyeceğimi bilemiyorum ama..." Dr. Majestik, birden deney faresi gibi sessizleşti. Doktorların asıl işi buydu: İlk kez karşılaştıkları kimselere kara haber vermek.

Ceketimin cebinden kısa Camel [Ferruh Ferman'ın tercihi; ben Muratti içerim] paketini çıkarıp Bayan Majestik'e sigara tuttum. Çalar gibi aceleyle aldı. Doktor'un sigarasını yaktım. "Üzülerek söyleyin," dedim.

Aptallaşmıştı. "Korkarım, anneniz Alzheimerli" diye kestirip attı.

"Ya-yani, annemin bunadığını mı sö-sö-sö-s-söylüyorsunuz?"

"İki aydır burada görev yapıyorum ve anneniz benimle her defasında yeniden tanışıyor."

"Fakat beni ha-h-hatırlıyor?"

"Başlangıçta, sadece yeni öğrendikleri bilgileri unuturlar," sigaradan derin bir nefes çekti. Üflediği dumanda, Charles Bronson'ın silueti belirdi. Ben de Bay Majestik'e doğru üfledim ciğerlerimdeki dumanı. Doktor Jüpiter'le birlikte, du-

mandan bir Charles Bronson yaptık; üstelik o da sigara içiyordu! Üçümüz, öylece, Ferruh Ferman'ın annesinin bunamasına istinaden çıt çıkarmadan yere bakarak saygı duruşunda bulunduk. İçim sızlıyordu. Neden sonra, Bayan Majestik'in odasından, Bay Majestik'le birlikte çıktık.

Kısa çöp tarihi

Gary Fleder'ın *Things To Do In Denver When You're Dead* [Sen Ölünce Denver'da Yapılacak İşler] filminden çıkmış, Beyoğlu'nda, İstiklal Caddesi'ni arşınlıyordum. Fena halde acıkmıştım, birşeyler yesem iyi olacaktı. Çevremde yürüyen insanların başlarının üzerinde elmalar görüyordum. Tanıdık bir ses duydum: "Kaptan!" Baretta'ydı. Biraz lafladık. Uzun zamandır konservatuara adım attığım yoktu. Acıbadem'den ayrılıp Taliha Teyze'nin Kuzguncuk'taki evine taşındığımdan beri de Baretta'yla görüşmemiştik. Baretta bir müddet sağda solda sürtmüş, sonra da babası aniden vefat etmiş. İzmir'deki evlerini satmışlar; annesi ve ağabeyiyle birlikte Şişli'de bir apartman dairesine yerleşmişler. Beni yemeğe davet etti. Önce ayak diredim, Baretta ısrar edince kabul ettim.

Baretta'nın annesi, albino olduğum için bana kanserli filanmışım gibi davrandı; ona, limon beyazı tüylerim ve muşamba pembesi suratımla her an ölecekmiş gibi göründüğümden eminim. Şefkatli ve cömert bir kadındı. Yemekleri de son derece lezzetliydi. Gelgelelim tabağım bir tuhaftı: Etçil çiçekler gibi bir kapanıp bir açılıyordu. Yemeği kaşıklayabilmek için tabağın açık olduğu anı kollamam ve hızlı davranmam gerekti... Baretta, birlikte geçirdiğimiz üç sene boyunca binlerce kez olduğu gibi, gözlerimin beni yine yanılttığını fark etmişti, fakat durumu annesine çaktırmadı. Birkaç saat sonra her şey için teşekkür edip Baretta ve an-

nesiyle vedalaştım. Bir mucize olmazsa onları bir daha hiç göremeyeceğimi biliyordum. Fakat ne yazık ki kahredici bir mucize olacak ve geberesice Baretta'yla kısa bir süre sonra tekrar karşılaşacaktım...

Asansör bozuktu; beşinci kattan aşağı paldır küldür inerken, ikinci katta ışıklar söndü. Ben elektrik düğmesini ararken, 6 numaralı dairenin kapısı açıldı, 30'larında güzel bir kadın tesirli bir doğallıkla: "Genç adam, rica etsem..." elinde bir çöp poşeti tutuyordu "çıkarken bunu konteynıra atar mısın?" Karga sesimi gizlemek için çapkınca fısıldadım: "Şeref duyarım." Poşeti kaptım; kuduz bir zebranın sırtındaymış gibi zıplaya zıplaya aşağı indim. Konteynırm kapağını açtığımda bir yığın eski fakat gıcır kitapla karşılaştım. Poşeti yere bırakıp kitapları çöpten çıkardım: *Binbir Balkan Büyüsü, Şempanze Dalışı, Tabutta Papatya Yetiştirmek, Kahin Adayları İçin Kılavuz*... Konteynıra boşalttığım çöp poşetini ters çevirdim ve kitapları içine doldurdum.

O günün akşamı Kuzguncuk'ta İbrahim Kurban'a kitapları gösterirken kararımı açıkladım: "Konservatuara devam edemiyorum, tiyatro bana göre değil zaten. Şant-Ajans gibi alengirli işlere kalkışmayacağım. Efendi gibi dükkân açacağım."

Sağdan soldan borç harç denkleştirdiğim üç-beş kuruşla Kadıköy'de, burjuvaların birinden çıkıp diğerine girdikleri kafeterya ve barların sıralandığı Soyut Sokak'ta döküntü bir dükkân kiraladım. 50 metrekarelik, tahta döşemeli, dikdörtgen şeklindeki bu dükkânı kısa sürede *Ray Bradbury'nin Tiyatrosu*'na çevirecektim. Ve tıpkı Ray Bradbury gibi, ben de insanlara etraftaki ıvır zıvır hakkında esrarengiz hikâyeler anlatacaktım.

Zenginlerin okuduğu birkaç 'life style' dergisine küçük ilanlar verdim: "Çöpleri karıştırmak istiyorsunuz. Herkes ister. ÇÖPLÜK'te buluşalım.", "Canınızı çöplükte bulmadınız fakat ÇÖPLÜK'te canınız ne isterse bulacaksınız.", "Çöpe at-

mayın, bize satın!", "Çöp adamlar, çöp kadınlar, yuvanıza dönün! ÇÖPLÜK'e!", "Çöpleriniz değerinde alınır-satılır!"

İstanbul'da ne kadar hurdacı, eskici varsa hepsini tek tek gezdim. Göztepe'nin yukarısındaki mahallelerde kümelenmiş hurdacılarla konuştum. Üsküdar'a iner iken ara sokaklardan birinde derme çatma bir çarşıda yuvalanmış eskicileri buldum, hepsiyle anlaştım. Maltepe civarında demiryolunun kenarında saclarla çevrili mekânlarında binbir çeşit matbuatı, metal eşyayı, insanı hayrete düşürecek çeşitlilikteki zımbırtıları istiflemiş, sonradan görme alkoliklerle teatide bulundum. Topkapı surlarının gölgesine kurulan Çingene çadırlarına gittim. Kızılderili kabile reislerini andıran şeflerle mafyatik bir törensellik içinde abuk sabuk mukaveleler yaptım. Hepsine kartvizitimi verdim. Onlara sadece kitapları, süs eşyalarını, plakları filan değil, çöplükten çıkan ya da kendileri satmalmasa çöpe gidecek ne varsa peşin para ödeyerek alabileceğimi söyledim. Hiçbiri bana güvenmiyor ve daha önemlisi, ne yapmaya çalıştığımı anlamamanın sancısıyla kıvranıyorlardı. Onlara kârlı bir iş öneriyordum, gene de en iyi ihtimalle benden korkup saygılı davranabilirlerdi. İnsanların çöpe yolladığı süprüntüler arasında sır yüklü, paha biçilmez şeyler olabileceği ihtimali akıllarına takılıyor fakat neyin ne kadar değerli olabileceğini asla bilemiyorlardı. Bu konuda kimse onlara gerçeği söylemiyordu. Kaldı ki yeni bir şey öğrenme yeteneğinden de mahrumdular. İşte, bu tip suça eğilimli ve cahil insanlardan oluşan bir ticari ağ örmüştüm çevreme. Ellerine geçen her şeyi fabrikalara kiloyla satmaktansa ya da koca şehrin bir-iki semtinde kurulan eskici pazarlarına taşımaktansa bana getireceklerdi...

Şebekeyi kurmuştum. Bir ay içinde Çöplük'ü ne ararsanız bulabileceğiniz acayip ve cazip bir işyeri haline getirmiştim. Çöplükler, içlerinde biriken metan gazı yüzünden patlıyor

ve bu patlamalarda binalar çöp yığınları altında kayboluyor, insanlar ölüyordu. Kimi ruh hastaları, yaşadıkları yeri, çöplerden buldukları pisliklerle tıka basa doldurup 'çöp ev' haline getiriyorlardı. Bense iyi biliyordum ki çöplüklerin patlaması ile süpermarketlerin bombalanması arasında farktan çok benzerlik vardı. Her ev, tüketim çılgınlığıyla satınalınmış lüzumlu lüzumsuz ürünlerle giderek daralmaktaydı. Pekala işe yarayabilecek şeyler çöpe atılmasa, İstanbul'daki bütün evler yaşanmaz hale gelebilirdi.

Söz konusu işe yarar şeyler üzerine bir iş kurmuştum ve iyi de yapmıştım. İlkin insanlar iğrentiyle yarışan bir merakla geliyorlardı dükkânıma. Çöplük'ten sahiden iğreniyorlar mıydı? Bence hayır. Yolda yürürken rastladıkları çöp karıştıran kimselere gizliden gizliye imreniyorlardı. Çöpler belirsizlikler ve imkânlarla doluydu. Milyonlarca çöp torbası arasında kim bilir ne defineler vardı?..

Çöplüklerde anca yiyecek artıkları; tüketilmiş ürünlerin ambalajları; kırılmış, bozulmuş ıvır zıvır; yırtık, yıpranmış giysiler... filan bulunur zannedenler kesinlikle yanılıyor. Bizzat bana çöpte bulunmuş köstekli saatler, plastik oyuncaklar, dikiş setleri, tabancalar, afrodizyak haplar, kedi mamaları, saç kurutma makineleri, yabancı dil eğitim setleri, deri çantalar, metal takılar [kolye, yüzük, halhal, küpe, toka, bilezik, künye... vs.], irili ufaklı radyolar, imzalı ünlü fotoğrafları, kravatlar, ev terlikleri, DVD'ler, şemsiyeler, sustalılar, diş fırçaları, çakmaklar, el fenerleri, papyonlar, matkaplar, protez kollar, yağlıboya tablolar, güneş gözlükleri, fularlar, paletler... getirildi. İlkesel olarak, son kullanma tarihi geçmiş ürünleri almıyordum. Genellikle, hiç kullanılmamış, ambalajı açılmamış şeyleri tercih ediyordum. Bana getirilen eşyaları temizliyor, onarıyor, gerektiğinde tamircilere gönderiyordum. Yine de çöpten 'düşürülmüş' zımbırtıların gizemi yok olmuyordu; bunu istemiyordum zaten.

Kıymeti bilinmemiş, birilerinin atıp kurtulmak istediği bunca öteberinin okunaksız macerasını müşterilerim kafalarına göre yeniden yazıyorlardı. Bu konuda onlara ben de yardım ediyordum.

Çöplük, yeni eşya satmalmaya güç yetiremeyenlerin alışveriş ettikleri bir dükkân olmadığı gibi, antika meraklılarının uğradıkları türden bir yer de sayılmazdı. Dükkânımdaki her parça, hangi yöne fırlatılırsa fırlatılsın benim ayaklarımın dibine, avucuma, başıma düşen bir nevi bumerangdı.

Büyü için gereken enerji

Yaşlı bir adamı bastonundan mı ayıracaksın?
[Gandalf – J.R.R. Tolkien,
Yüzüklerin Efendisi – İki Kule]

Kadın, tren tekeri büyüklüğündeki şapkasının önünden sarkan tül peçeyi kaldırdı ve beni suçüstü yakalamış gibi: "Borges seversiniz, değil mi?"

"Tabii ki... Sizin için başka ne yapabilirim?"

Bu kadını görseniz, en fazla otuz yaşında sanırdınız, fakat kalıbımı basarım kırkını çoktan aşmıştı. Genç görünmesinin sebebi [hiç kuşku yok ki]; 120 gram kabukları soyulmuş bademi havanda döverek un haline getirmesi; 1 yumurtanın akını, çırpmaksızın, bu una ekleyip karıştırması; 1 ya da 2 çorba kaşığı gülsuyu ilave ederek macun haline getirdiği bu karışımı cildine [bilhassa yüzüne] sürerek 10 dakika kadar bekletmesiydi. Macundan maskeyi çıkardığında, cildi daha gergin, bambaşka biri oluyordu.

Kadın, tavşandan şapka çıkaran birine bakarcasına şaşkın görünüyordu. "Borges... Arjantinli ünlü bir yazar. Onu tanımıyor olamazsınız?"

"Tanıyorum bayan. Şu, *'Allah sana bir limon verdiyse, onu*

sıkıp limonata yapmalısın,' diyen adam. Onunla aramızda yaş farkı olduğunu inkâr etmiyorum fakat doğum günlerimiz aynı. Ve... bildiklerimin çoğunu onun kitaplarından öğrendim."

Kahkahası yarım kaldı kadının. Meydan okurcasına, şapkasını çıkardı. "Borges ile Adolfo Bioy Casares'in birlikte yazdıkları ve takma isimle yayınladıkları *İştah Açıcı Suçlar* adlı hikâyede, çöplerden çıkarılan şeylerin satıldığı bir dükkândan bahsedilir. Sanırım böyle bir dükkân açma fikrini oradan aldınız?"

"Biliyordum... Günün birinde, hakikat hesabına çalışan bir dedektifin foyamı meydana çıkaracağını biliyordum."

"Borges'i tanımıyorsunuz, değil mi?"

"Sizi tanıdığım kadar bile mi?"

"Dert etmeyin. O da birçok hikâyesini Doğu edebiyatından okudukları üzerine kurmuştur."

"Müvekkiliniz hakkında böyle konuşmayın bence."

"Borges'in avukatı değilim. Ölülerle ilgili davalara öbür dünyanın mahkemelerinde bakılır, bilirsiniz."

"Haklısınız... Buradan satın almak istediğiniz bir şey var mı?"

"Ne tavsiye edersiniz?"

"Şu bastonu."

"Baston mu? Hayat yolunda daha uzun süre bastonsuz yürüyebilirim. Neyi ima etmeye çalışıyorsunuz?"

"Bu, Borges'in 1982'de İstanbul'a geldiğinde kaldığı Uyurgezerler Oteli'nde unuttuğu bastondur, hanımefendi."

"Hiç sanmıyorum."

"Sizi ikna etmeye uğraşacak değilim. Fakat..."

"Fakat ne? Buradaki her şey çöpten çıktıysa, Borges'in bastonunun çöpte ne işi vardı?"

"Boges ve genç karısı oteli terk ettikten sonra odayı temizlemeye gelen kadın bastonu buldu..."

"Güçlükle yürüyen bir adam yola çıkarken bastonunu nasıl unutur, söyler misiniz?"

"Karısı, Kapalı Çarşı'da gezerlerken Borges için yeni bir sopa almıştı: Sedef işlemeli, şahane bir asâ. Buenos Aires'ten alınmış bu baston ise bir kenara bırakıldı ve muhtemelen yatağın arkasına düştü. Malum, çoğu kimse otel odasından birşeyler aşırır; kimileri de otellerde birşeyler unutmayı sever. Borges, ikinci gruba giren ender şahsiyetlerdendi."

"İlginç... Devam edin."

"Temizlikçi kadın, yerleri silerken yatağın altında bulduğu bastonu resepsiyon görevlisine teslim etti. O da alıp eve götürdü. Borges'in ünlü bir yazar olduğunu duymuştu, fakat bu bastonla kimsenin ilgileneceğine ihtimal vermiyordu. Derken, Borges'in bastonu, bir süre, Uyurgezerler Oteli'nin resepsiyon görevlisinin kayınpederi tarafından kullanıldı. Kayınpeder, vakit namazlarını kılmak için mahalledeki camiye gidip gelirken, Borges'in bastonuna yaslanıyordu."

"Bu bastona yani?"

"Kesinlikle."

"Sonra?"

"Bir kış günü, caminin bitişiğindeki Kur'an kursunda okuyan bir çocuk bahçedeki yaprakları süpürüp çuvala dolduruyordu. O sırada, Borges'in bastonunu kullanan aksakal camiden çıkmış, bahçe kapısına doğru yürüyordu. Çamurda ayağı kaydı ve düştü. Orada bulunan birkaç kişi, yaprakları süpüren çocuk da dahil, ihtiyarın yanına koştu. Adamın durumu kötüydü. Hastaneye kaldırdılar. Borges'in bastonu ise caminin bahçesinde, çamurun içinde unutuldu. Yaprakları süpüren çocuk bastonu aldı ve biraz oynadıktan sonra, çuvala tıkıp çöpe attı. Yaprak çuvalının bulunduğu konteynırı karıştıran bir Çingene kadını, çuvalı alabilmek için yaprakları döktü. Çuvalla birlikte bastonu da aldı. Bas-

ton, kadının eskicilik yapan kocasına geçti. Koca da bastonu bana sattı..."

"Siz müthiş bir yalancısınız!"

Bastonu kadına uzattım ve ona üzerindeki yazıyı okumasını söyledim; kadın evirdi çevirdi ve muhtemelen ucu yakılmış bir iğneyle kazınmış küçücük *Cuando Pedro Macao quien me habia elaborado con una monotonia llena de inspiración y entregado a mi dueño, al más honesto mentiroso del mundo, el calendario mostraba el año 1971 en Buenos Aires* [*Beni ilham dolu bir tekdüzelik içinde biçimleyen Pedro Macao, sahibime yani dünyanın en dürüst yalancısına teslim ettiğinde Buenos Aires'te takvimler 1971'i gösteriyordu*] yazısını okuyunca afalladı: "Fakat bu imkânsız!"

"Borges der ki," dedim, olanca gizemini üstüme aldığım kadına, "İmkânsız, reddedilmiş mümkündür ve kuzeye gidildikçe imkânsızlar çoğalır."

Kadın söylediklerimi anlamıyor gibiydi. Burnundan çıkmaya çalışan minik salyangoza gözlerimi dikerek sözlerimi tamamladım: "Suyun suda kayboluşu gibi, hakikati bulmak uğruna kaybolmayı göze almak... En önemli ayrımlar hep en belirsiz olanlardır."

Şapkasını takıp düzeltti. Peçesini indirdi, üst dudağına tutunan salyangozu düşürmemeye özenir gibi sakince mırıldandı: "Eleştirmek için gereken enerji, büyü için gerekenden çok daha fazladır. Üstelik, birçok şeyin yanında mesela cahillerin suçlama, dahilerin itiraf tutkusu; tabiatın, ağırlığını büyüden yana koyduğunu gösterir."

'Sütten çıkmış ak kaşık'la cinayet

İbrahim Kurban'la beraber Çöplük'teyiz. Can yoldaşım sessiz sedasız, Rus-Japon Harbi'nden bahseden Osmanlıca bir kitabı karıştırıyor.

Orta yaşlı alkolik bir palyaço, müfettiş edasıyla kapıdan giriyor. Bu adamı gözüm bir yerden ısırıyor ama nerden? Habire, ağzının üstünde üçüncü bir dudak gibi duran kızıl bıyıklarıyla oynuyor.

"Şu şemsiye, gıcır gıcır; o da mı çöplükten çıktı?"

"Evet beyefendi. Onu vıcık vıcık, leş kokulu atıkların arasında bulmuştuk."

"Enteresan. Temiz görünüyor."

"Tamir gördü ve dezenfekte edildi."

"Kimindi dersiniz?"

"Bence... Özal döneminde Londra'daki Türk büyükelçiliğinde görev yapmış bir diplomata ait." İbrahim Kurban, kitaptan başını kaldırıp önce bana, sonra adama bakıyor.

Adam, İbrahim Kurban'a kaçamak bir bakış fırlattıktan sonra bana kaşlarını kaldırıp dudak bükerek soruyor: "Emin misiniz?"

"Emin olmam mı gerekir?"

"Müşterilerinizi yanıltmaya hakkınız yok..."

"Kimseyi yanıltmıyorum efendim. Sadece, ehemmiyetsiz bir muammaya zararsız acayiplik takviye ediyorum."

"Ya bir başkasına aitse? Sizce böyle bir ihtimal yok mu?"

"Kime mesela?"

"Nerden bileyim, otobüs durağına yürürken kalp krizi geçiren emekli bir felsefe öğretmenine mesela?"

"Siz nasıl uygun görürseniz."

"Hıh, saçma."

"Orası kesin."

"Neden böyle bir dükkân işletiyorsunuz? Belediyeye başvurup bizzat çöpçü olamadığınız için mi?"

"Hah-hah-hah-hah-hay!"

"Gülmeyin, şaka yapmıyorum."

"Çöpçü olmayı hiç düşünmemiştim doğrusu. Daha önce aklıma gelseydi, bu dükkânı açmam gerekmeyebilirdi."

"Pekala... Şemsiyeyi alıyorum."

"Merakımı bağışlayın ama... Yazın ortasında şemsiyeyi ne yapacaksınız?"

"Şemsiye zaten 'güneşlik' demek."

"Yani güneşe karşı mı kullanacaksınız?"

"Bu, aramızda kalsın."

"Ne?"

"Önümüzdeki oniki hafta içinde sağanak bekliyorum."

"Haklı olabilirsiniz. Tedarikli olmakta fayda var."

Herif kayışı koparmıştı. Yapılacak bir şey yoktu. Tam kapıdan çıkarken eşikte durdu ve omzunun üstünden bakarak soğukkanlılıkla itiraf etti: "İlk defa çöplükten bir şey alıyorum."

"Sizi kutlarım."

Bana göre, herkes gözden kaçırılmış bir 'suç kanıtı'na sahip olma ümidiyle geliyordu Çöplük'e. Cinayet aletlerinin yanı sıra, adi suçlarda kullanılan araçlar da çöpe atıldığında sütten çıkmış ak kaşık statüsü kazanmıyor mu? Üç dudaklı müşteri de, ben de iyi biliyorduk ki, diplomat bu meşum şemsiyeyle Güney Asyalı bir dansçı kızı yaralamıştı ya da emekli felsefe öğretmeni bir kediyi döverek öldürmüştü.

Uçan halı yıkama makinası

"Kaç yaşmdasınız?"

"Onsekiz."

"Hımmm, onsekiz... dilimizdeki en güzel kelime."

"İnsanlarla hep böyle mi konuşursunuz?"

"Evet. Biri Shakespeare'le aynı gezegende yaşadığımızı hatırlamalı." Gözlerim kızın ayaklarına takılı kaldı. Botlarındaki çamur, yerdeki küçük halıyı mahvetmişti.

"Ya siz?"

Utanmadan kızın ayaklarına bakmaya devam ediyordum: "Yirmiyedi."

"Hay aksi, galiba halınızı batırdım."

"Önemi yok. İlk kez lekelenmiyor."

Gözlerimle halıyı tarıyordum, çünkü kız öylece durduğu halde, görünmez biri hızlı hızlı yürüyormuşçasma çamurlu ayak izleri çoğalıyordu! Aslında, üzerindeki desenler iyice silinmiş ve külrengi bir paçavraya dönüşmüş olan halı, bana şimdi tastamam çamura boyanmış görünüyordu.

"Galiba," dedi kız, "halıya çok değer veriyorsunuz?"

"Başka çarem yok. Çünkü bu halı sahiden çok değerli."

"Neden? Yoksa tarihî bir İran halısı mı bu?"

"Tam üstüne bastınız."

"O halde buraya nasıl geldi? Çöpten çıkmış olamaz, değil mi?"

"1700'lü yılların başlarında, Tebriz'de dokunmuş... ve tabii ki çöpten çıktı."

"Beni kandırıyorsunuz."

"Bu halı, İstanbul'a, III. Ahmet zamanında, şair Nedim her ne kadar *'İstanbul'un bir taşına, tüm Acem mülkü fedadır'* filan demişse de, Tebriz'den getirtilmiştir. Yıl 1722'ydi. İran'da Şiilerle Sünniler arasındaki kanlı çatışmalar sürüyordu. Kargaşadan istifade eden Osmanlı ordusu İran'a girdi ve bazı şehirleri ele geçirdi. Tebriz bunlardan biriydi. Süleyman adlı bir sipahi, canını bağışladığı bir Acem'in hediyesi olan ve işte şimdi üzerinde durduğunuz şu halıcığı atının terkisine attı..."

"Atının üzerinde bir halı olduğu halde savaştı, öyle mi?"

"Hayır, hayır. Gerçi bölgedeki karışıklık 1730'lara kadar sürdü. İran'a tekrar asker göndermek gerekti. İstanbul çalkalanıyordu: Dedikodular, iftiralar, efsaneler iyice birbirine karışmıştı. İran hükümdarı Nadir Şah'ın askerlerinin, bizimkileri feci şekilde bozguna uğrattığı söyleniyordu. He-

medan muhafızı Abdurrahman Paşa, 60 bin askeri bırakıp kaçmıştı. İranlılar Hemedan'a ve Tebriz'e dalmışlar ve Osmanlı askerlerini kılıçtan geçirmişlerdi. İstanbul'da kulaktan kulağa ses hızıyla yayılan bir hikâyeye göre, düşman tarafından burunları, kulakları kesilen binlerce sipahi ve yeniçeri Trabzon'dan gemilere bindirilmişti. Nevşehirli İbrahim Paşa, malul gazilerle dolu bu gemilerin İstanbul'a varmasını ve facianın anlaşılmasını önlemek için, kaptanlara rüşvet vermiş, böylece dipleri kasten delinen gemiler Karadeniz'de batırılmıştı!"

"Osmanlı tarihi hep ilgimi çekmiştir. Fakat bütün bunların halımızla ne ilgisi var?"

"Sipahi Süleyman İran'daki vahşi savaştan sağ kurtuldu, çünkü işler çığırından çıkmadan önce, henüz kontrol Osmanlı'dayken, İstanbul'a durumu bildirmek üzere gönderilmişti. 1722'nin son günlerinde, Anadolu'ya durmaksızın yağan yağmurun ve karın içinden geçen sırılsıklam bir at, bir adam ve bir halı İstanbul'a vardı. Saray'a ilettiği müjdeye, altınla mukabele edilen sipahi Süleyman, Üsküdar'da bir köşke yerleşti."

"Sipahi Süleyman diye biri yok, değil mi? Bütün bunları uyduruyorsunuz. Bana masal anlatıyorsunuz. Değil mi?"

"Hayır. Niye masal anlatacakmışım? Halıdan söz açılmışken, gerçeği bilmek istersiniz diye düşündüm."

"Halıyı uçuruyorsunuz fakat. Dahası siz de uçuyorsunuz."

"Benimle böyle konuşmayın küçük hanım." Kızın hem sinirli hem de meraklı hali, beni hem meraklandırıyor hem de sinirime dokunuyordu.

"Sizinle daha önce tanıştık mı?"

Yerdeki halının rengi siyaha dönmüştü. Ve galiba kızın kafasını da fazla ütülemiştim. Halıyı satınalacağı filan yoktu besbelli. "Hayır. Prensip itibarıyla 18 yaşından küçük kimselerle tanışmam."

Beni bir an gözlerindeki nefretle şimşekledi, fakat hemen bağışladı ve yüzünde yeniden bir merak ifadesi belirdi. Gözleri neredeyse lacivertti. Böylesini daha önce hiç görmemiştim. Saçları kapkaraydı. Elimi ceketimin cebine daldırdım ve bir sigara çıkarıp başparmağımla işaret parmağımın arasında tuttum. Kızın yüzünü incelerken sigarayı küçük bir hareketle ağzıma fırlatıp dudaklarımla yakaladım. Beni ilgiyle izliyordu. Sigarayı yaktım, derin bir nefes çektikten sonra: "Halı, miras yoluyla nesilden nesile aktarıldı. Kimsenin onu yeterince umursadığını sanmıyorum. Tarihin kurşunî dalgaları arasında yüzen bu halı, en son, Teşvikiye'de bir apartman dairesinin loş holünde karaya oturdu."

Zifirileşen halı bir bataklığa dönüşmüştü ve kız, gözlerimin önünde, halının içine çekiliyordu! Ayak bilekleri halının içinde kaybolmuştu. "Eeee?"

Yerinde bir soruydu. Birkaç saniye kazanmak için sigaramdan bir nefes daha çektim: "Teşvikiye'deki dairede oturan emekli ziraat mühendisi, bu halının üzerinde karısını bıçakladı!"

Kız, dizlerine kadar batmıştı ve bundan etkilenmiş görünmüyordu. Bozuntuya vermeden sözlerimi sürdürdüm: "Kadın o kadar dırdırcıydı ki, adam sonunda zıvanadan çıktı ve elini kana buladı. Kan halıya da bulaştı tabii. Adam, sipahi Süleyman'ın, can bağışlayarak aldığı ve at sırtında İstanbul'a getirdiği küçük halıya, 250 yıl sonra bir gece vakti canını aldığı karısını sardı ve arabasının bagajına taşıdı. Cesedi, Erenköy'ün yukarısına düşen Çingene mahallesindeki bataklığa bıraktı, fakat halıya kıyamamıştı. Tam oradan ayrılacakken, az ötede içki içen ve karanlığın içinden ona bakan birkaç kişiyi fark etti. Halıyı arabaya atamadan oracıkta bıraktı ve gaza basıp evine döndü."

"Adam yakalandı mı?"

"Asla."

Kız, beline kadar halıya gömülmüştü: "Peki bütün bunları siz nasıl bilebiliyorsunuz?"

"Hikâyeyi tamamlamama izin verin."

"İzin sizin."

"Yaşlı mühendis evine döndü ve ertesi gün polisi aradı. Karısının sabahleyin pazara gittiğini ve hâlâ dönmediğini söyledi. Çocukları olmamıştı: Kadından hiçbir iz yoktu. Mühendis, mesleki bir titizlikle olayı örtbas etmişti. Ömrünün geri kalan 15 yılını, eskiden olduğu gibi üzgün görünerek geçirmek onun için zor olmadı..."

Kız, göğüs hizasına kadar battığı halıda hiç kıpırdamadan beni dinliyordu: "Albinoların hayal gücünün bu kadar geniş olabileceğine ihtimal vermezdim," dedi.

Albino olduğumun hatırlatılması canımı sıktı. "Bataklığın kenarındaki Çingenelerden biri halıyı alıp evine götürdü. Suskun fakat her an olay çıkarabilecek tiplerden, Ferdi adında bir hurdacıydı. Bu adam bana sık sık birşeyler getirip satar. Bir gün onu bulmam gerekti. Gittim baktım, hurdalıkta yoktu. Oradaki bir çocuk beni Ferdi'nin yaşadığı gecekonduya götürdü. Eşikte ayaküstü konuştuk. Af buyurun, çok sıkışmıştım ve tuvaleti kullanmak için müsaade istedim. Ellerimi yıkamak üzere banyoya geçtiğimde yerde bu halıyı gördüm; ıslaktı. Çıkarken, banyodaki halıyı bana satmasını teklif ettim. O da kabul etti..."

Boğazına kadar halıya gömülmüş olan kız, sakin hareketlerle yüzeye çıktı. Halının kıyısındaki çantasını aldı ve kapıya yöneldi: "Neden ve nasıl yaptığınızı bilemiyorum fakat bundan hiç hoşlanmadım."

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Ne dediğimi anladığınızdan eminim!"

"Tamam, hikâye uydurmacaydı. Siz de yutmadınız... Oysa sizin yerinizde kim olsa sözlerime kanardı!"

Sesimdeki alaycı ton kızın rahatsızlığını artırmıştı: "Hikâ-

yeniz uydurmaca değildi! İnsanlarla daha açık konuşmalısınız! Böyle tuhaf imalar beni fitil ediyor!"

"Ne iması? İnanın size hiçbir şey ima etmedim. Bu halının çöpten çıktığı doğru, fakat gerisini tamamıyla kafadan attım. Anlamıyor musunuz? Tekrar et deseniz hikâyeyi tekrarlayamam bile!"

"Yemin edin?!"

Başımı geriye attım ve sağ elimin üst kenarıyla boğazımı baştan başa bir kerede kesiyor gibi yaparak, yukarıya öpücük gönderdim. Bu, çocukken, yetimhanede öğrendiğim ve inandırıcı bir yemin etme biçimiydi.

Kız hâlâ bana kuşkuyla bakıyordu: "Benim adım Sabiha," dedi.

"İlk defa adı Sabiha olan biriyle tanışıyorum."

Beni duymamıştı sanki: "Babamın adı Süleyman ve soyadımız da Sipahi!"

Afallamıştım. Tesadüfün iğne deliğiydi bu! Kız, onu daha önceden tanıdığımı ve kendisine şakayla karışık sarkıntılık ettiğimi sanmıştı. Ya da beni kekliyordu. Utanmış gibi yaptım: "Lütfen özrümü kabul edin."

"Neden özür diliyorsunuz şimdi? Hani hikâye uydurmacaydı?"

"Öyle olması için elimden geleni yaptım, fakat sözlerimin tümüyle yalan olmasını sağlamayı her zaman başaramıyorum."

Kim bu Whitcomb Judson?

Biraz şarlatanlık, iyi kullanılırsa, zekâya da yarar.

[Giovanni Papini,
Başkasının Yerine İntihar Etmek]

Fonda, Modest Mussorgsky'nin *Bir Sergiden Tablolar*'ı çalıyordu. İbrahim Kurban'la evimdeki eski koltuklara yayılmıştık. Sanki dilimizi yutmuştuk da üstüne sigara içiyorduk. Çöplük'ün kapısına kilit vurmuştum. Ferruh Ferman olmak, hayatımı tersyüz etmişti: Öksüz ve yetimken, Alzheimerli bir anneye kavuşmuştum. Albino olmamanın tadına varmıştım. Tamam, kekeliyordum ama kimse bu yüzden beni küçümseyemiyordu... Şimdi yeniden Kuzguncuk'taki evimdeydim ve Nuh Tufan'dım işte. İbrahim Kurban'a "Dikkat ettin mi, Ferruh Ferman, Ricardo Darin'e ne çok benziyor... Whitcomb Judson'ı da andırıyor," dedim.

"Ricardo Darin, *Nueve Reinas*'taki Marcos değil mi?"

"Ta kendisi."

"Peki, Whitcomb Judson kim?"

"Whitcomb Judson'ı tanımıyor musun?"

İbrahim Kurban, olanca serinkanlılığıyla "Hayır, tanımıyorum. Fakat şıkları sayarsan, belki doğru cevabı bulabilirim," dedi.

"Pekala..." oturduğum yerde toparlandım ve biraz düşündükten sonra Whitcomb Judson'ın kim olabileceğine dair şıkları hızla sıralamaya koyuldum:

"a] 1840'larda Eskimo köpekleriyle Rus tazılarını çiftleştirerek İngiliz emniyet teşkilatına büyük faydaları dokunan polis köpeği türünü elde eden bir çavuş.

"b] 1956 Melbourne Olimpiyatları'nda Macar rakibine kafa atarak havuza kan bulaştıran Yeni Zelandalı su topu oyuncusu.

"c] 'İnsan, boşa nefes tüketmemeli,' diyen jazz trompetçisi. Ölüm döşeğindeyken son nefesini trompete üfleyebilmek için başucundakilerden yardım istediği rivayet olunur.

"ç] Eski İngiltere Başbakanı Margaret Thatcher'ı başarısız bir suikast girişimiyle onurlandıran İrlandalı piyanist.

"d] 1890'da yürürlüğe giren Batı tarzı Japon anayasasını hazırlayan kurula başkanlık eden hukukçu.

"e] 1970'te, Channel 40'de canlı yayında ceketinden bir tabanca çıkarıp kendini vuran haber sunucusu. Elemanın son sözü 'Channel 40, haberleri en hızlı veren kanaldır. Şimdi bir ilke daha tanık olacaksınız...' olmuştu!

"f] Entomolojiyi [böcekbilim] politika ve sosyolojiyle harmanlamış bilim adamı. *İktidara Yürüyen Böcekler* adlı kitabı meşhurdur. Ayrıca, keşfettiği böcek türlerine, akrabalarının isimlerini vermiştir.

"g] Kanadalı heykeltıraş. Meslektaşı olan ikiz kardeşiyle birlikte, yaşadıkları kasabada ikamet eden herkesin heykelini yapmıştı. Deliler, mahkumlar, özürlüler, bebekler de dahil tam 1039 kişinin heykeli, kasabaya serpiştirilmişti. 1964'te kasaba nüfusu, heykel sayısına eşitti. Kasabanın adı 'Statues Town' [Heykeller Şehri] olarak değiştirildi. Staues Town'daki heykel bolluğu enteresan olaylara yol açmıştı. Kasabada kavgalardan heykeller de nasibini alıyordu. Bir kimse düşmanını kışkırtmak, utandırmak, meraklandırmak, tehdit etmek filan istediğinde, gizlice onun heykelini tahrip ediyordu. Zamanla, kasaba 'Heykel Savaşları' olarak da bilinen şiddetli çatışmalara sahne oldu. Sanki heykeller birbirleriyle çarpışıyordu. Yörede, 'heykel muhafızlığı' diye kazançlı bir meslek türedi. Sırf, heykeli dikilsin diye birçok insan kasabaya göç etmişti. Judson kardeşler, göçmenlerin heykelini yapmaya yanaşmayınca, bölgeye heykeltıraşlar da göç etti! Ölülerin büyük bir kısmı, heykelinin başucuna dikilmesini ya da yanına gömülmesini vasiyet ediyordu. Yıllar

geçtikçe, çoğu kimse 'Bu heykel artık bana benzemiyor, yenisi yapılsın,' diye tutturuyordu...

"g] Sessiz sinema döneminde dört filmde Frankenstein rolünü oynayan aktör.

"h] *Salakların Savaşı Ve Budalaların Barışı* romanıyla yaygın bir nefret uyandırmış yazar.

"ı] 1986'da uzay mekiği Challenger infilak ettiğinde içinde bulunan talihsiz astronotlardan biri.

"i] 1997'de, Papa II. Jean Paul'ün idrar tahlili sonuçlarını yayınlayarak, dini bütün Hıristiyanların sokaklara dökülmesine sebep olan gazeteci.

"j] Şiirlerinden ziyade, atalarından miras kalan ve zenginleştirmek için elinden geleni yaptığı kepçe koleksiyonuyla tanınan Galli bir şair.

"k] XVII. yüzyılda, Britanya'da görülen büyücülük ve cadılık davalarına bakan ünlü bir yargıç.

"l] Birkaç gün önce Belfast'ta vaşak çişi içerek ayin yaparken yakalanan bir satanist tarikat cemaatinin şefi.

"m] Amerikalı kan verme rekortmeni. Hayatı boyunca 499,5 litre kan vermiştir. 1959'da bıçaklanarak öldürülmeseydi, 500 litreyi aşması işten bile değildi. Vicdansızlar, altın yumurtlayan tavuğu 'kesmişler'!

"n] Buzdağlarını bombalayarak talim yapan Eskimo savaş pilotu.

"o] Mississippi'nin Periloushill bölgesindeki ormanda, yılda bir kez düzenlenen ve yalnızca kör jokeylerin katılabildiği geleneksel at yarışlarında üst üste 13 sene [her defasında bir başka atın sırtında] birinci gelen şampiyon.

"ö] Mattel adlı firmayı dava ederek 1 milyon dolar tazminat kazanan aile reisi. Bay Judson, küçük kızı Judy'e, Mattel'in yemek yiyen oyuncak bebeklerinden satınalmıştı. Bebek, ağzına değdirilen plastik cipsleri filan ısırarak koparıyor ve çiğneyip yutuyordu. Küçük Judy, televizyon seyre-

derken içi geçen babasını uyandırmaya çalışırken bebekle dürtmüş, bebek de adamcağızın burnunu kapmıştı!

"p] Kedilerden nefret eden besteci. Öyle ki, evinin penceresinden komşularının kedilerine yay gerip ok atardı! Kraliyet orkestrası onun bestelerini repertuara almadı. Çünkü kediler majestenin aklını çelmişti.

"r] 1490'da Fransa kıyılarına akınlar düzenleyen Osmanlı donanmasının başındaki Pirî Reis'in tayfalarından biri suda bir potkal buldu. Şişeyi kırıp içindeki kâğıdı okudu: 'Gemi yanıyor! Ve biz ruhlarımızı Tanrı'ya emanet ediyoruz!.. *Binbaşı Whitcomb Judson* - 1488, Biscayne Körfezi.'

"s] 1913'te ilk 'kare bulmaca'yı düzenleyen tembel muhabir. Kısa zamanda tüm Avrupa ve Amerika'yı saran bulmaca çılgınlığı, sözlük satışlarının patlamasına yol açmıştı.

"ş] XVI. yüzyıl Avrupası'nın en uzun sakallı adamı olarak tanınan mimar. Elinde bir şamdanla merdivenden inerken sakalına takılıp yuvarlandı ve öldü. Şamdandaki mumlar sakalını tutuşturduğu için, tabuta parlak bir suratla girdi.

"t] Uçak taşıyan denizaltının mucidi.

"u] Charles Darwin'in kuzeni. İdam mahkumlarını asmakta kullanılacak ipin ideal uzunluğu ve kalınlığını hesaplamış, konuyla ilgili bir broşür yayımlamıştır.

"ü] 32 sene boyunca hastalarının ağzından söktüğü 28 bin çürük dişi biriktiren diş hekimi. Bu dişleri, ağız sağlığının önemini vurgulamak amacıyla sergilemişti.

"v] Geliofobi [gülme korkusu], koulrofobi [palyaçodan korkma] ve haptofobiden [dokunulmaktan korkma] mustarip stand-up'çı.

"y] ABD'de hayvanlar arası spor müsabakaları düzenleyen organizatör. Her yıl Ekim'in ilk 4 günü yapılan müsabakalarda 300 kadar hayvan atletizm, jimnastik, yüksek atlama, halat çekme, direğe tırmanma, buz pateni, su balesi, voleybol, basketbol ve futbol dallarında yarışıyor. Fil, at,

keçi, domuz, leopar, ayı, maymun, köpek, devekuşu ve leyleklerin katıldığı oyunların açılışında geçen yıl ABD bayrağı bir papağan tarafından göndere çekilmişti.

"z] 1934 Mayıs'ında Polly Hamilton adlı garson kızın tanışıp ilişki kurduğu yakışıklı. Polly ile Whitcomb'un birlikteliği 22 Temmuz akşamına kadar sürdü. Çünkü, âşıklar sinemadan çıkarken, genç adam polisler tarafından kurşunlandı. Whitcomb Judson diye biri gerçekte yoktu. Adamımız, FBI tarafından bir numaralı halk düşmanı ilan edilen, yüzlerce silahlı soygun yapmış gangster John Dillinger'dan başkası değildi! Polly'e kendini Whitcomb Judson olarak tanıtmıştı!"

İbrahim Kurban tatlı bir yorgunlukla sordu: "Yani, Whitcomb Judson diye biri yok mu?"

"Var tabii ki."

"Kimmiş?"

"Şıklardan birini seçmeyecek misin?"

"Şovunla beni etkiledin. Artık gerçeği duymak hakkım."

"Whitcomb Judson, fermuarın mucidi. 21 Eylül 1922'de öldüğünde, Chicago'da bütün fermuarlar yarıya indirilmiş."

İbrahim Kurban samimi bir ifadeyle gülümsüyordu. Telefon çalınca gülümsemesi yavaşça silindi.

Ayakaltı bir yerde ayaküstü bir sohbet

Arayan, Ferruh Ferman'dı: "Nuh Bey?"

"Evet?"

"Merhaba. Si-si-si-si-ssizze ihtiyacım var. Ku-kuk-kuzzenim e-eee-e-evleniyor."

Elimde kablosuz telefonla odanın içinde volta atarken, İbrahim Kurban'la birbirimize bakıyorduk: "Bugün mü?"

"Evet."

"Nerede, ne zaman?"

"Çı-Çı-Çırağan Sarayı'nda, a-a-a-a-akşam saat do-do-dokuzda."

Kolumdaki saat 18.45'i gösteriyordu. "Peki, tam 21'de orada gerçekleşirim."

"Ya-ya-ya-yalnız bir şey daha var."

"Nedir?"

"Kı-kı-kı-kız arkadaşımla birlikte gi-gi-gitmenizi i-istiyorum."

"Bize bir kız arkadaşınız olduğunu söylememiştiniz, Ferruh Bey?"

"Kızla yeni ta-ta-tan-nıştım, va-va-vak-vak-vaktim olmadı."

Kabız Ferruh Ferman beni huylandırıyordu. Yeni sevgilisiyle çıkmamı talep etmesi, ekstra bir tuhaflıktı.

"Nasıl isterseniz... Peki bu şanslı kızla nasıl buluşacağım?" Bu cümledeki oynaklığı geç fark ettim. Yani kız Ferruh'un sevgilisi olduğundan ötürü mü yoksa benimle buluşacağı için mi şanslıydı? Ne demek istemiştim?

"Adı, Di-Di-Di-Dilara Di-Di-Di-D-Dilemma." Ferruh Ferman bana 'şanslı' Dilara Dilemma'nın cep telefonu numarasını verdi. Aslında kızla henüz muhabbeti koyulaştırmamışlar, fakat iş ciddiymiş. Bana güveniyormuş. Ferruh Ferman'ın bana itimat etme biçimi, kendimi emniyette hissetmemi engelliyordu.

Ortak kullandığımız cep telefonunu kapattığını söyledi; bendekini portmantodan alıp açtım. Cep telefonu anında çalmaya başladı. Dilara Dilemma arıyordu. "Merhaba ta-ta-tatlım?" deyiverdim, diğer hattaki patronumun kadınına! Karşımda oturan İbrahim Kurban, sanki kendisine söylemişim gibi şaşaladı.

Elimden geleni yapmıştım fakat Dilara Dilemma sesimi biraz yadırgamıştı, zira boğazımda Ferruh Ferman'ın sesini çıkarmamı sağlayan elektronik bant yoktu. "Merhaba, sevgilim."

Ferruh Ferman'a, fısıltıyla durumu açıkladıktan sonra cep telefonunu kulağıma değil, diğer telefonun vericisine dayadım. Böylece Dilara Dilemma'nın söylediklerini Ferruh Ferman da duyabiliyordu. Ferruh'un söylediklerini ise sadece ben duyuyordum. Ferruh Ferman, kıza saat sekizde Pandora Palas'ın çay salonunda buluşmayı önermemi buyurdu. Cep telefonunu yeniden kulağıma götürerek Dilara Dilemma'ya teklifi kekeledim. Kızın söylediklerini patrona dinletiyor, sonra da kıza patronun talimatına uygun cevapları veriyordum. Hileli bir santraldim. İbrahim Kurban halime bakıp kıkırdıyordu; inanın, bu nadiren olur. Dilara Dilemma telefonu kapattıktan sonra Ferruh Ferman'dan kızı tarif etmesini rica ettim. Buna hiç gerek olmadığını ve elimi çabuk tutmamı söyledi.

Biri mızıkçılık yapmaya başladığında, oyunun adı değişmeli; bizim oyunumuzda ise, görünüşe bakılırsa herkes mızıkçıydı...

Ferruh Ferman'dan kopyasını aldığımız fotoğraf albümünden bu akşam evlenecek talihsiz kuzenin fotoğrafını buldum. Düğüne katılması kuvvetle muhtemel sürüyle akrabanın eski ve yeni görünümlerini kontrol ettim. Fotoğraf albümleri zamanla bir mezarlık tutanağına döner. Hiç karşılaşmadığım bu insanların yüzleri, benim için zaten ölülere ait gibiydi ve bu akşam hepsi hortlayacaktı!

Derhal hazırlanmaya koyuldum. Issey Miyake parfümü süründüm, boğazıma elektronik bandı yapıştırdım, maskemi özenle kafama geçirdim, lenslerimi taktım. Ünlü modacı İdris Terzi'nin elinden çıkmış bir gömleğin üzerine kurşuni bir Gucci takım elbise giydim. İbrahim Kurban'la birlikte dışarı çıktık. Bahçede Taliha Teyze ve bir adamla karşılaşınca biraz paniğe kapıldım. İbrahim Kurban hatırını sormasa, Taliha Teyze'nin bizimle ilgileneceği yoktu. Ayaküstü biraz lafladık. Adam, delici bakışlarıyla beni kevgire çevirdi. Tali-

ha Teyze'nin kim bilir hangi kocasından olan ve uzun zamandır görmediği oğullarından biriymiş: Talha! Ona ilk defa rastlıyordum. Talha, Ferruh Ferman'ı bir yerlerden tanıyor olmalıydı; yoksa bana neden bu kadar dikkatli baksındı? İşin tuhafı, benim de gözüm onu bir yerden ısırıyordu. Talha, uçaktan düşer gibi sordu: "Siz de mi üst katta kalıyorsunuz?"

Hafifçe güldüm ve her ihtimale karşı kekeleyerek cevapladım: "Ha-ha-ha-ha-hayır."

Taliha Teyze'nin karşısına Ferruh Ferman kılığında çıktığım için ağır bir mahcubiyet duyuyordum.

Sahil yolunda bir müddet İbrahim Kurban'la birlikte yürüdükten sonra, Ferruh Ferman'ın şoförüne telefon edip onu Baba Balık Restoranı'nın önünde beklediğimi söyledim ve bir an önce gelip beni almasını emrettim. İbrahim Kurban, dikkatli olmamı tembihledi ve arabamın gelmesine kalmadan bir taksiye atlayıp gitti. İbrahim Kurban'ın bindiği taksi az ötede kırmızı ışığa takıldığında, benim arabam da önümde durdu. Arka koltuğa oturdum, "Pandora Palas'a," dedim. Taksiyi sollarken İbrahim Kurban'la birbirimize baktık. Çok acayip bir durumdu. Kameraların önünden geçen suçlular gibi sol elimi yüzüme kapayıp sağ elimle zafer işareti yaptım.

Alkışlar eşliğinde bir buluşma

Pandora Palas'ın muazzam çay salonuna girdiğimde, garsonların şefi nazikçe eğilerek "Şeref verdiniz Ferruh Bey," dedi. Dönüp bakmayarak, verdiğim şerefi geri mi aldım, ikiye mi katladım bilemiyorum.

Gözlerimle salonu taradım: Ünlü tiyatrocular, şairler, yazarlar, sinemacılar, şarkıcılar, işadamları [ki görünüşe bakılırsa ben de onlardan biriydim] masaları doldurmuştu. Bu kalabalıkta Dilara Dilemma'yı nasıl bulabilirdim?

Kulağım, salonun uğultusunu dengeleyen Leonard Cohen'in *Dance Me* şarkısındaydı. Gözlerimi yumup kollarımı açtım ve "Dance me to you're beauty with a burning violin..." diye yüksek sesle şarkıyı söylemeye koyuldum. Salondaki uğultu giderek azalıyordu, herkesin gözlerini üzerimde hissediyordum. Leonard Cohen'le düet yapıyordum ve... bir kadın gelip boynuma sarıldı. Gözlerimi açtım, memleketin meşhur zevatı, kim olduğunu bilmediği bir kadına sarılan beni ve kime sarıldığı hakkında yanılan kadını seyre dalmıştı. Yetiştirme yurdunda kaldığım yıllardan beri şiirlerini severek okuduğum ihtiyar bir delikanlı şair ayağa kalkıp bizi alkışlamaya başlayınca, bütün salon peyderpey ona katıldı. Göz ucuyla, sağımda duran şef garsona baktım, o da alkışlıyordu. Kollarımdaki genç kadının Dilara Dilemma olmasını umuyordum. Buranın artist müdavimlerinden biri de olabilirdi pekala; hattâ, şarkının mesajını üstüne alınan eski karım, yani Ferruh Ferman'ın eski karısı!?...

Alkışlar kısılınca kızla çözülüp birbirimize baktık. Dilara Dilemma değildi! Bu yüz, birkaç hafta önce otobüste rastlayıp, Allah biliyor ya, ilk bakışta gönlümü kaptırdığım ve bana pas vermeyen kıza aitti!

Timsahla başa çıkmanın yolları

Hatalarını kategorize edebilirsin fakat standardize edemezsin. Bense ikisini de yapamıyordum. Kız elimden tuttu ve beni masasına götürdü. Yoksa, sahiden Dilara Dilemma mıydı? Bunu anlamanın birkaç yolu vardı. Cep telefonunu çaldırabilirdim mesela. Fakat gerek kalmadı. Garson geldi ve sordu "Ne alırdınız Ferruh Bey?"

Kıza dönüp "Ben bir kapuçino içeceğim, ya sen hayatım?" dedim.

Kız hayretler içinde kalmıştı: "Ferruh! Kekelemedin?!"

Vay canına, demek oydu: "Hipnoz tedavisi görüyorum" deyiverdim.

"Hipnoz tedavisi mi? Bir saat önce telefonda konuşurken kekeliyordun fakat?"

"Bu konuda bana yardım eden uzman, aynı zamanda şoförlüğümü yapıyor. Buraya gelirken arabada bir seans ge-ge-ge-gerçekleştirdik."

Dilara Dilemma'ya rastlamak beni şoke etmişti. Oysa, vücudumda tek bir romantik hücre bile yok sanırdım. İnsan aptal durumuna düşmekten kurtulmanın garantisini sesini kesmekte aramalı fakat nerde bende o yetenek. Dilara Dilemma'ya durmadan birşeyler anlatıyordum. Ferruh Ferman'la ilişkileri hakkında doğru düzgün bir fikrim yoktu; yine de ona içtenliğin sınırlarını zorlayan sözler söylüyordum: "Dilara, sana öylesine kesin, mutlak, sabit, bitimsiz, sarsılmaz, değişmez... bir aşkla bağlıyım ki, bu beni basit bir adam yapıyor!" Dilara Dilemma'nın karşısında, hamamdaki bir kör kadar savunmasızdım. Benim için artık müdafaa-i nefs hayal olmuştu...

Dilara Dilemma, saçaklı kirpiklerinin arasından ayçiçeği gibi bana bakıyor. O kadar sevinçliyim ki aklıma hiçbir şey gelmiyor; saçmasapan şakalar yapıyorum: "Zayıflamak için ata biniyorum."

"A-a, işe yarıyor mu peki?"

"Evet, at 20 kilo verdi."

Dilara Dilemma siyah gece elbisesinin içinde bembeyaz bir gülün dumanı gibi incecik. Kafamın içinin boşaldığını ve kalbimin büyüyerek tüm gövdemi kapladığını hissediyorum. Ona bir timsahla nasıl başa çıkabileceğini anlatıyorum! Timsahla eğer sert bir zeminde karşılaştıysa, timsahın sırtına çıkıp boynuna bastırması gerektiğini söylüyorum. Timsahın gözlerini kapamayı başarabilirse, hayvanın sakinleşeceğine değiniyorum. Timsah, ağzıyla bir uzvunu kapıp

bırakmazsa, burnuna vurmasını tembihliyorum. "Burunlarına vurulduğunda timsahlar ağızlarını açarlar," diyorum. Timsahın saldırısından küçük bir yarayla bile kurtulsa, derhal tıbbi yardım alması gerektiğini, çünkü timsahların ağızlarında bol miktarda patojen olduğunu vurguluyorum. "Bilirsin, timsahlar ne bulsalar yerler ve suyun derinliklerine inebilmek için iri taşlar yutarlar..."

Dilara Dilemma gölde yürüyen pembe flamingolar gibi gülümsüyor. Bu gülümseme benim sonum olacak!

Akbaba'nın 3 Günü [3 Days of the Condor] filminden bahsediyorum, Dilara Dilemma'ya, Faye Dunaway'e benzediğini filan söylüyorum. Filmin, birbiri hakkında çok az şey bilen insanlar arasındaki romantik ve cinai ilişkileri konu ettiğini belirtiyorum. Diyorum ki "Film, James Crady'nin romanından uyarlanmış; gelgelelim romanın adı *Akbabanın 6 Günü*!" Dilara Dilemma, *Akbaba'nın 3 Günü*'nde, Fay Dunaway'in Robert Redford'u dinlediği gibi dinliyor beni: Kalbi beyninden daha hızlı çalışan biri gibi.

Pandora Palas'tan ayrılmadan önce, ihtiyar delikanlı şairin yanına gidip, kendisinden aldığım alkışın bana ömrümün sonuna kadar yeteceğini söylüyorum. Dışarıda, gökyüzüne bakıyorum ve Dilara Dilemma'ya hava raporu sunuyorum: "Şu anda havada 17 bin uçak var."

Dilara Dilemma koluma giriyor, bende bir değişiklik olduğunu söylüyor. "Hani, 'senin gibilerin sokağa çıkması yasaklanmalı', demiştim ya?.."

Ne zaman? Demek 'asıl Ferruh'a laf sokmuş! Kaşlarımı çatıyorum: "Evet?"

"Yanılmış olabilirim."

"Hımmm?.."

"Tamam, senden af diliyorum Ferruh'um."

"Ben de senden af diliyorum Dilara..."

Bana sık sık "Ferruh'um" diye hitap etmesinden biraz

müteessir oluyorum. Aslında o kadar da kötü değil. Benim için mühim olan Dilara Dilemma ile birarada bulunmak. Haddizatında aşk, insanın kendinden geçmesi şartına bağlı değil midir?

Sarayda ağlayan çocuk

Arabanın arka koltuğunda Dilara Dilemma konuşurken ben pırıl pırıl bir sersemlikle dinliyordum: "Ferruh'um, beni kuzeninin düğününe götürmeyi ne zaman planladın?.. İlişkimizi çevrenden gizlediğini sanıyordum... Ani kararlara bayılırım..."

Çırağan Sarayı'na girdiğimizde, yüzlerce çift göz bize bakıyordu. Buraya ilk gelişimdi ve kendimi lanetlenmiş gibi hissediyordum. Bu doğaldı. Ne de olsa lanetli bir saraydı burası. Sarayın planlarını çizen Mimar Nikoğos Balyan 1858'de ölmüştü. Sarayın inşaatı Mimar Serkis Balyan ve Agop Balyan tarafından 1863'ün ilk günlerinde başlatıldığında, sahildeki Mevlevi dergâhı yıktırılmış ve evliya mezarlarının üstüne temel atılmıştı! Sultan Abdülaziz, bir rivayete göre bu sarayda, cinayetimsi bir intiharla, büyük acılar içinde, aynaları, avizeleri kırarak ölmüştü! Sadece '1876 senesinin 93 günü' tahtta kalan padişah V. Murad, [1904'e kadar] 27 sene 11 ay 29 gün Çırağan Sarayı'nda mahpus kalmış, dışarıya adım atamamıştı! Daha sonra Meclis-i Mebusan binası olarak kullanılan saray, 1910'un 18 Ocak akşamı yanmaya başladı! Yangının çabuk fark edilmesine rağmen, esrarengiz bir kış rüzgârı, sarayı evire çevire alevlerle sardı sarmaladı!.. Sarayın küllerine hırsızlar üşüştü ve yıkıntıların içindeki çoğu erimiş altını gümüşü kapıştılar. Enkazın yağmalanması aylar sürdü! Sarayın bahçesinde bulunan iki aslan heykeli, yangından bir buçuk yıl sonra Dolmabahçe Sarayı bahçesine gönderildi. Aslanlar,

halen Dolmabahçe Sarayı'ndalar... Birinci Dünya Savaşı sonunda, İstanbul'un işgal altında bulunduğu dönemde harabe sarayı bir Fransız istihkam kıtası kullandı. Cumhuriyetin ilanından sonra 4 Mart 1924'te halifeliğin kaldırılmasıyla, İstanbul'da Osmanlı Hanedam'na ait köşk ve kasırlarda büyük bir talan yaşandı. Çırağan Sarayı da bu talandan nasibini aldı. BJK'li futbolcular ellerinde baltalarla sarayın bahçesine daldılar, ulu ağaçları kan revan içinde yere serdiler ve açtıkları boşluğu futbol sahası haline getirip top teptiler! 1946'da, altın bulmak için sarayın zeminini kazan bir istihkam yüzbaşısı, karşısına çıkan evliya mezarlarını darmadağın etti! Aynı yıl çıkarılan bir kanunla saray İstanbul Belediyesi'ne bırakıldı. 1987'de, Kempinski adlı yabancı bir şirket tarafından restorasyona başlandı. 1992'de saray, Çırağan Palace Otel Kempinski olup çıkmıştı... Fakat sarayda kalanların gece yarısından sonra, gaipten, ağlayan bir çocuk sesi duydukları söylenir...

Belki de bir yolunu bulup Çırağan Sarayı'nı kundaklamalıydım. Biraz neşelenmek, kederli hortlakların da hakkıydı?

İşte buradaydık. V. Murad'dan bir asır sonra, sarhoş olma sırası bize gelmişti. Herkes anlamsızlık derecesinde şıktı. Orkestra, Oğul Johann Strauss'un *Mavi Tuna* valsini çalıyor, Türk milleti dans ediyordu. Vals yapanların arasında dönen Mevleviler görüyordum. Ferruh Ferman'ın fotoğraf albümünden uyarlanmış kimselere elimi uzatıp dişlerimi gösteriyordum. Dilara Dilemma ile tanışmak istiyorlar, ben de onları kırmıyordum. Nihayet damadı tebrik etme fırsatı buldum. Lağımdan fırlamış bir penguen gibi ışık saçıyordu. Karşısında durup sırıtarak ellerimi iki yana açtım ve ona sarıldım! Kulağına fısıldadım: "Ke-ke-ke-ke-k-kendini medenice mahvetmenin ge-ge-ge-g-geleneksel yolunu buldun ha? Te-te-t-tebrikler!"

O da bir yandan etrafa bakınarak, ağzının kenarıyla ko-

nuştu: "Eceline mi susadın sen? Kızı hemen uçur buradan. Rıza Silahlıpoda görürse, ikinizin de leşini uzaya yollar!"

Rıza Silahlıpoda da kimdi? Bir zamanlar TRT ekranında romantik şarkılar söyleyen centilmen piyanist, bizi nallamayı neden istesindi? Bunu *kuzenime* soramazdım. Bir an geline baktım. Dünya ahret bacım olsun, pek hanım hanımcıktı. Rıza Silahlıpoda'nın gazabından kaçınam gerektiği için, geline bıçaklanmış bir karpuz gibi gülümseyerek el sallamakla yetindim. Gelin hapşırdı! Düğünde hapşıran gelin, herkes bilir ki, hamiledir.

Dilara Dilemma, sayıları gittikçe artan Mevlevilerce kuşatılmıştı; hemen yanına koştum ve peşimden gelmesini söyledim. Gözlerini bizden ayırmayan Mevlevilerin gövdeleri kafalarından bağımsız olarak hızla dönüyordu. İçlerinden biri Rıza Silahlıpoda olabilir miydi?

O gece, Dilara Dilemma beni Kadıköy'deki evine götürdü. Bu daireye yeni taşınmış. Benimle tanışmak, ona tek başına bir eve çıkması için gereken cesareti [muhtemelen nakit olarak] vermiş. Dilara Dilemma'nın maskemi fark etmesini önlediysem de, bunu nasıl yaptığımı size anlatacak değilim sayın okur. Çünkü, Gustave Flaubert'in de dediği gibi "Geceyarısından sonra yapılan her şey edebe aykırıdır."

Mobidik Sokağı'na giriş

Sabahleyin gözlerimi açtığımda Dilara Dilemma kayıplara karışmıştı. Bana bıraktığı notta "RUHumun FERi, öylesine içten horluyordun ki, uyandırmaya gönlüm el vermedi..." yazılıydı!

Maskeyi, elektronik bandı, eldivenleri, lensleri çıkardım ve soluğu Ferruh Ferman'ın malikânesinde aldım. Kapıyı açan uşak, "Beyefendi"nin bana iletilmek üzere bıraktığı bir zarf tutuşturdu elime. Bir taksiye atladım ve İbrahim Kurban'ı

aradım: "Kurban, b.ku yuttuk birader, sana geliyorum."

"Hayırdır, ne oldu?"

Zarfı yırttım. İçinden bir tomar para ve bir not çıktı: "Nuh Bey, sizden rapor bekliyorum. Beni şu telefondan arayabilirsiniz: ....."

İbrahim Kurban'ın sesi endişeliydi: "Nuh'um iyi misin, neler oluyor?"

"Ne olduğunu bilmiyorum. Ferruh Ferman'ın bize anlatmadığı şeyler var."

Şoför aynadan bana bakıyordu. İbrahim Kurban yine sordu: "Nerdesin şimdi?"

Şoföre "Burdan sola," dedim, İbrahim Kurban'a da "Sizin sokağa giriyoruz."

İbrahim Kurban'ı yıllardır tanırım ve onun bu kadar hızlı hareket ettiğini hiç görmemiştim. Eleman, Mobidik Sokağı'na zıpkın gibi saplandı.

Ulus civarında bir çay bahçesine gittik. İbrahim Kurban, şoföre beklemesini söyledi. Bu saçmaydı aslında, çünkü ortalık taksi kaynıyordu. Yine de sesimi çıkarmadım. Arkadaşınız ne kadar zenginse, size o kadar pahalıya malolur. Birer kahve istedik. Şoför de az ötedeki bir masaya kurulmuş, manzarayı seyrediyordu.

Olup bitenleri İbrahim Kurban'a anlatmaya başlamıştım ki, "Rıza Silahlıpoda mı?!" biricik dostum, Rıza Silahlıpoda adını duyar duymaz apışıp kaldı.

"Evet ya, Rıza Silahlıpoda. Kuzenin söylediğinden, Ferruh Ferman'la Dilara Dilemma'yı birarada görmemesi gereken biri olduğu anlaşılıyor."

"İyi de, bu gezegende bir tek Rıza Silahlıpoda var, o da sanatını piyanoyla icra eden bir halk ozanı?"

"Düne kadar ben de öyle sanıyordum fakat demek ki ikinci bir Rıza Silahlıpoda varmış. Daha bir silahlı, daha bir poda yani."

"Peki, Rıza Silahlıpoda, Ferruh Ferman'ın Dilara Dilemma'yla biraraya gelmesini neden istemiyormuş?"

"Nerden bileyim. Fakat Dilara Dilemma'nın kim olduğunu asla tahmin edemezsin."

"Buna gerek de yok, değil mi?"

"Birkaç hafta önce, Kumpas'ta bir kızdan bahsetmiştim."

"Otobüste rastladığın kız mı?" İbrahim Kurban'ın gerçek bir hafızası var.

"Evet. Dilara Dilemma işte o kız; Ferruh Ferman'ın sevgilisiymiş!"

"Vay canına!.." İbrahim Kurban elini çenesine götürdü, gözlerini boşlukta gezdirdi ve "Şimdi evlere dağılalım. Sen Ferruh Ferman'la konuş, ben de... bir-iki küçük işim var, onları halledeyim tamam mı?" dedi.

"Nasıl istersen."

Beşiktaş sahilinde ben taksiden atladım, İbrahim Kurban, vedalaşırken "Allah'a emanet ol," dedi.

"Beni merak etme," deyip iskeleye doğru yürüdüm. İskele binasının arkasından bir balina başı görünüyordu. Bu, Üsküdar vapurundan başka bir şey olamazdı; balina jetonu almak için gişeye koştum...

* * *

Ferruh Ferman, telefonda, düğünün nasıl geçtiğini sordu. Ben de ona Rıza Silahlıpoda'yı sordum. Rıza Silahlıpoda'nın ünlü bir piyanist olduğunu söyledi. Bu cevap kesinlikle yanlış ve büyük ihtimalle de yalandı; yine de üstelemedim. Dilara Dilemma ise Mimar Sinan Üniversitesi'nden yeni mezun bir ressammış. Ferruh Ferman'la konuşmamıza akşama doğru buluştuğumuz Dr. Tornado'nun merkez binasında devam ettik. Dilara Dilemma'ya karşı hislerinin mahiyetinden ve yoğunluğundan emin olmadığından dem vuruyordu. Şu sıralar hiçbir şeyden emin olamıyormuş. Dr.

Tornado'nun gelirleri giderek artmasına rağmen, tımarhanedeki bacısının intihara teşebbüs etmesi de dahil birçok şey Ferruh Ferman'ı fazlasıyla hassaslaştırmış. Psikiyatrı, bir süre işten güçten el çekmesini tavsiye ediyormuş. O da, en azından önümüzdeki pazara, yani Dr. Tornado'nun 10. kuruluş yıldönümünün kutlanacağı geceye kadar kendisinin yerine geçmemi istiyordu. Kutlama hazırlıkları sürerken, işleri bırakıp gitmesi ancak benim sayemde mümkünmüş. Bu süre zarfında Dilara Dilemma da dahil her şeyi idare edebileceğimden eminmiş.

Ferruh Ferman olmak göründüğünden daha riskli bir şeydi, gelgelelim Dilara Dilemma ile bir hafta birlikte vakit geçirebilmek için 7 parmağımı verebilirdim.

Ferruh Ferman, birazdan yola çıkacağını, mümkün mertebe onun evinde kalmamı istediğini filan söyledi. Halinde bilmecemsi bir hava vardı. Galiba kendini akıllı sanan bir serseri olduğumu düşünüyordu. Çünkü kendini akıllı sanan bir serseriydi. Rıza Silahlıpoda'ya beni yem olarak sunacaktı. Fakat benim Rıza Silahlıpoda ve saz arkadaşlarını altetmem halinde bütün suçun kendisine yıkılacağını aklına bile getirmiyordu! Ferruh Ferman, cep telefonunu kapattı. Bendekini açtım. Şu andan itibaren, yeryüzünde insanlar Ferruh Ferman'ı aramaya çıktıklarında yalnızca beni bulacaklardı. O akşam Ferruh Ferman'dan duyduğum en son söz şu oldu: "Göster kendini!" Halbuki ben dublördüm ve kendimi gizleyip onu göstermek için para alıyordum. Kendimi gösterirsem, bundan en çok Ferruh Ferman zararlı çıkardı.

Eve giderken, İbrahim Kurban beni Ferruh Ferman'ın cep telefonundan aradı! Demek ki mesaide olduğumdan emindi. Fakat nasıl?

"Nuh, iyi misin?"

"İyiyim Kurban'ım, ya sen?"

"Ferruh Ferman, Rıza Silahlıpoda hakkında bir şey söyledi mi?"

"Hayır."

"Nereye gidiyorsun?"

"Eve. Taliha Teyze meraklanmıştır."

"Yarın ne yapacaksın?"

"Erkenden işe yollanacağım. Ben bir çocuk bezi kralıyım ve Türkiye'nin dört bir yanındaki bebelerin imdadına koşmam gerekiyor."

Hayata pamuk ipliğiyle bağlı bez bebek

Taliha Teyze verandada, parlayan bir armudun ışığında oturuyordu. XIX. yüzyıldan kalma bir sessizlik. Pudra şekeri Taliha Teyzeciğim benim. Ne kadar mütevekkil, hayata pamuk ipliğiyle bağlı güleç bir bez kukla gibi... Yaşlıların da bir zamanlar genç, hattâ çocuk olduklarını düşünmek çok zordur. Taliha Teyze öyle değil. Asaletinden hiç taviz vermemesine rağmen, belki tam da bu yüzden, gençliği büsbütün silinmemiş; gözlerinde kayıtlı... Taliha Teyze'nin gün aşırı uğrayan bir hizmetçisi var. Gelip yemek yapar, etrafı temizler ve sanırım Taliha Teyze'nin banyo yapmasına yardım eder. Buzdolabından, hizmetçi kadının hazırlamış olduğu yaprak sarmasını, ezogelin çorbasını filan çıkarıp verandadaki küçük masayı donattım. Sofraya oturduk. Taliha Teyze şifalı sevecenliğiyle sordu: "Paşam nerelerdesin, görünmüyorsun?"

"Yeni bir iş buldum Taliha Teyzeciğim. Biraz fazla vaktimi alıyor."

"Bin yaşa. Ne işiymiş bu bakalım?"

"Dr. Tornado çocuk bezi firmasında çalışıyorum."

"Allah muvaffakiyetler versin paşam. İsabet olmuş. Artık çocuk bezlemeyi öğren. Bakarsın dünya evine girersin?"

"Talih'anneciğim, çocuk bezlemiyorum ben yöneticiyim."

"Yöneticisin diye çocuklarınla alakadar olmayacak mısın kerata?"

"Olurum, niye olmayayım? Fakat ben evli değilim ki?"

"Ben de onu diyorum. Ömür boyu bekâr kalacak değilsin ya? Yok mu etrafında helal süt emmiş bir kız?" Taliha Teyze damarı bulmuştu.

Kendimi tutamayıp ona Dilara Dilemma'dan söz ettim: "Aslına bakarsan, pastörize süt emmiş bir kız var, Taliha Teyze. Sıkı dur, her an elini öpmeye getirebilirim."

"Âlâ! Bak beni de heyecanlandırdın Nuh'um. Senin mürüvvetini görmeden göçmeyeyim ahirete, elini çabuk tut."

Acaba sahiden de Dilara Dilemma'yı Taliha Teyze'yle tanıştırabilecek miydim? Kız beni değil, Ferruh Ferman'ı seviyordu! "Ağzından yel alsın Taliha Teyze. Ben sensiz ne yaparım sonra?"

Taliha Teyze başka bir şeyi merak ediyordu: "Seviyor musun onu?"

"Hem de nasıl."

"Fevkalade! Unutma Nuh'um, aşk, insanın şahsiyetini pekiştirir. Çünkü hayatın manası, aşk bohçasında gelen bir hediyedir. Mevcudiyetinin hakkını vermek, hiç değilse mazeretini bulmak isteyen insan yalnızca aşka müracaat edebilir..."

* * *

Dr. Tornado binasında, pazar günü yapılacak kutlamanın hazırlıkları sürüyor, herkes harıl harıl çalışıyordu. Ferruh Ferman'ın makam koltuğunda oturuyordum ve ikide bir personelden birileri gelip son durumu bildiriyordu. Yüzseksendokuz kişilik davetliler listesini gözden geçirdim. Programda yapacağım konuşma metnini okudum. Gerçi konuşacak kişi bizzat Ferruh Ferman'dı fakat neler saçmalayacağını okumak keyifliydi. İhracat cetvelini, son aydaki

gelir grafiğini, ürünümüzün yer aldığı yeni satış noktalarını, tatili ertelenen personelin hangi tarihlerde izne çıkacağını... gösteren belgeleri inceledim. Derken, yeni reklam kampanyamız hakkında bilgi vermek üzere, üç kişi geldi. İki genç adam ve bir genç kadın. Söylediklerine göre, Dr. Tornado'nun bir çizgi film kahramanı olarak ortaya çıkmasının tam zamanıydı: Dr. Tornado ve Saint Bernard cinsi köpeği Bruno bebeklerin mutluluğu için çalışıyor. Zortos adlı psikopat bilimadamı ve çirkin köpeği Kirpis, dünyadaki bebeklerin altlarını kirletmeleri için uğraşırken, Dr. Tornado ve Bruno bebeklerin yardımına koşmaya kendilerini adamışlar. Kıran kırana bir mücadele, müthiş maceralar... Harika bir fikirdi bu. Ben de, "Dr. Tornado oyuncakları, kitapları hazırlayalım," dedim. Bir de, Dr. Tornado gerçek bir doktor olarak Türkiye'yi dolaşmalıydı. Daha doğrusu, ürünlerimizin satıldığı her ilde, muayyen vakitlerde bazı doktorlar 0-4 yaş arası çocukları ücretsiz muayene edebilirlerdi, parası neyse verirdik. Ayrıca, bir Dr. Tornado telefon hattı kursak, 24 saat aralıksız aranabilen bu numaradan, küçük çocukların sağlığıyla ilgili soruları cevaplayan doktorlara ulaşılsa hiç fena olmazdı. Söylediklerimi not alan reklamcılar fikirlerimi neşeyle onayladılar. Ayrıntıları bilahare konuşacaktık. Reklam filmini bir an önce hazırlamalarını isteyip elemanları uğurladım.

* * *

Dilara Dilemma'yı deli gibi özlediysem de ancak öğleden sonra arayabildim: "Aşkım?"

"Merhaba canım. Hiç aramayacaksın sandım."

"Pazar günü firmanın 10. yıldönümü kutlaması var, o yüzden işler çok yoğun. Fırtınanın biraz yatışmasını beklemem gerekti."

"Hımmm, tebrikler. Bana kutlamadan bahsetmemiştin?"

"Bebek kakasından elde edilen enerjiyle dönen çarkların hızlanışı şerefine dans edip şarkı söyleyeceğiz... Doğrusunu istersen biraz utanç verici."

"Kolay gelsin. Başka ne diyebilirim?"

"Akşam sinemaya gidelim mi?"

"İyi ama sen sinemadan hoşlanmazsın ki?"

"O eskidendi, Sine-i Millet Sineması'nda Fabian Bielinsky'nin *Nueve Reinas*'ı gösteriliyor, hem filmdeki Marcos yani Ricardo Darin bana ikizim kadar benziyor, ne dersin?"

"Allah derim."

"De tabii ya."

"Ha, bir ara da senin kekemelikten kurtuluşunu kutlamalıyız?"

"Evet... Hipnoz tedavisi işe yarıyor. Sadece, kendi konuşmama yoğunlaşmaktan kaçınmam gerekiyor. Ağzıma geleni söylemeliymişim!"

"Ne yani, herkes ağzına geleni söylediği için mi kekelemiyor?"

"Galiba evet. Ben heceleri ve harfleri söyleyemiyorum. Dikkatli konuşanlar, kelime ya da cümle ölçeğinde tökezledikleri için kekelemiş sayılmıyorlar."

Seri katile ilham veren tablolar

Dilara Dilemma ile harika vakit geçiriyorduk. Resim sergilerinden tiyatrolara koşuyorduk. Sinemalardan uçup kitapçılara konuyorduk. Arabayı ben kullanıyordum. Onunla konuşurken, kelimelerimi özenle 'seçiyordum': "Aşk, insanın şahsiyetini pekiştirir. Çünkü hayatın manası, aşk bohçasında gelen bir hediyedir. Mevcudiyetinin hakkını vermek, hiç değilse mazeretini bulmak isteyen insan yalnızca aşka müracaat edebilir..."

Dilara Dilemma'ya birçok şey anlatıyordum fakat hiçbiri

doğrudan doğruya yaşadıklarımla ilgili değildi. Zira Ferruh Ferman'ın hayatı hakkında bildiklerimin anlatılmaya müsait bir yanı yoktu.

Dilara Dilemma da bana en çok resimden, ressamlardan bahsediyordu. Büyük sanat eserlerinin tadına varmamızın önündeki en zorlu engelin, alışkanlıklarımızı ve önyargılarımızı değiştirmek konusundaki isteksizliğimiz olduğunu söylüyordu. 1800'lü yılların ikinci yarısına kadar yapılan resimlerde koşan atların, dört ayakları da havada, yay gibi gerildiği görülürmüş. Theodore Gericault'un *Epsom At Yarışları* adlı tablosu, bunun ünlü örneklerinden biriymiş. XIX. yüzyılın sonlarına doğru, atların koşarkenki her hareketinin anbean fotoğrafı çekilmeye başlandığında, hiçbir zaman dört ayaklarının da birden havada olmadığı anlaşılmış. Ressamlar, atların uçtuğu resimler yapmayı bırakmışlar ve bu da resimseverleri ve eleştirmenleri huzursuz etmiş... Resim sanatı renklere ve biçimlere dair basmakalıp hükümlerimizi tahrik ederek bizi kendi içimizde cereyan eden bir maceraya sürüklermiş. Kalp resmi ile insan kalbi hiç de birbirine benzemiyormuş. Yıldızların da köşeleri filan yokmuş. Diyelim bir kadının resmi, cazibesini o kadına borçlu olmamalıymış. Aksi takdirde sanatın salt taklitten ibaret, yavan ve hattâ soysuz bir şey olmasından kaçınılamazmış. Kadının biçimi ve özü ile kadının resminin biçim ve özü ayrı düzlemlere ait olgularmış.

Dilara Dilemma'nın söylediğine göre, Picasso İspanya'nın güneyinde bir evi beğenmiş ve evin bir resmini yapıp sahibine vermiş; karşılığında da evi almış!.. Türk resminin atası Şeker Ahmet Paşa, Colona Körfezi'nde karaya oturmuş bir gemiyi kurtarmış!.. 26 yaşında resim yapmaya başlayıp 36 yaşında da intihar eden Van Gogh, bu süre zarfında 800'den fazla resim yapmış... 'Yaşlı' Pieter Bruegel, yaptığı her resme eşlik edecek bir şiir yazarmış... Matisse'in *Bateau* [Gemi]

adlı tablosu, 1961'de New York'taki Modern Sanat Müzesi'nde, bir yanlışlık sonucu iki ay boyunca başaşağı olarak asılı kalmış; 12 bin ziyaretçinin hiçbiri bu tersliği fark etmemiş... Antonio Bin, bir '*Mona Lisa* makinasıymış! 300'den fazla *Mona Lisa* taklidi yapmış ve bunlar hiç de ucuza gitmiyormuş...

Ben de resim bilgimi ortaya döküyorum: "İspanya'da Salvador Dali hayranı bir seri katil, kadınları kesip biçerek Dali'nin resimlerindeki şekillere sokuyordu!.." Osman Hamdi Bey'in *Kaplumbağa Terbiyecisi* adlı resmindeki kaplumbağa'nın adının 'Tosbağdadî' olduğunu öne sürüyorum: "Hayvancağız Bağdat'tan getirilmiş olmalı..." Toy bir kıvançla "Kalıbımı basarım," diyorum "John Wismont Jr. adlı ressamı tanımıyorsun?" Neşeli bir kuşkuyla soruyor: "Kimmiş?" "Dünyanın en 'sulu' ressamı. 50 bine yakın suluboya resim yapmış!.." Abartıyorum: "Sürrealizm, resim sanatının mayasında var: Filler daima olduklarından küçük, pireler ise büyük çiziliyor!"

Çaycının damarlarındaki tavşan kanı

Aklıma esti, Dilara Dilemma'yı elinden tutup, senelerdir uğramadığım Curnata Kıraathanesi'ne götürdüm. Burası, kolonlarla dolu olduğu için, insana aynı anda hem ıssız hem de kalabalık hissi veriyor. Çaycı Mecnun sordu: "Buyurunuz efendim, ne arzu edersiniz?" Halbuki, lisedeyken okulu kırıp geldiğimizde "Çocuklar, çayları içip kaçıyoruz, tamam?" derdi. Onu hemen tanıdım, çünkü gözüme her defasında tavşan kulaklı biri olarak görünüyordu!

Eskiden kalma bir rahatlıkla "İki çay, Mecnun Aga!" deyiverdim.

Çaycı Mecnun bir an afalladıysa da, esnaf ağırbaşlılığıyla "Hemen beyefendi," diyerek çabucak uzaklaştı.

Dilara güleç, şaşkın ve kuşkulu: "Ferruh, buraya daha önce hiç gelmiş miydin?"

"Hayır hayatım."

"Öyleyse adama neden 'Mecnun Aga' dedin?"

"Ağzımdan kaçtı."

"Bazen çok garipleşiyorsun Ferruh."

Çaycı Mecnun kulaklarını sallayarak çayları masamıza mekanik ve seri hareketlerle bıraktı.

Dilara Dilemma adamın ardından seslendi: "Teşekkürler!.. Mecnun Aga."

Eleman geri döndü ve kulaklarına kadar kızarmış yüzünü yere eğerek mırıldandı: "Afiyet olsun."

Dilara Dilemma çocuklar gibi şendi: "Burayı sevdim Ferruh Aga!"

Çaylarımızı yudumlarken, Dilara'nın arkasındaki uzak masalardan birinde tek başına oturan adama gözüm takıldı. Uzun saçlarını arkadan bağlamış, kısa sakallı, kıpkırmızı bir tişört giymiş olan bu aşina zat İngilizce bir kitap okuyordu: Kurt Vonnegut Jr.'ın *Cat's Cradle*'ını [Kedi Beşiği]. Bir sigara yaktım. Tetikteydim. Birazdan gülecekti nasılsa. Ve güldü! Muşamba gibi dümdüz olan yüzü, gülünce muşamba gibi kırış buruş oldu! Bu gülüşün mucidi ve tek sahibi lise sıralarında tanıma şerefine eriştiğim Forvet Samet'tir.

"Ballı papatyam, birazdan döneceğim," deyip masadan kalktım.

"Nereye Ferruh?"

"Bir yere kaybolma, gözüm üstünde," diyerek gülümsedim ve kolonların arasında slalom yaparak çıkış kapısının yanındaki tuvalete yöneldim.

Tuvalette alelacele ceketimi, kravatımı, maskemi, eldivenlerimi, gırtlağımdaki bandı, lensleri çıkardım. Cep telefonumu kapattım. Eşyalarımı ceplerine doluşturduğum ceketi, içi dışına gelecek şekilde katladım. Beyaz saçlarımı dü-

zeltmek için baktığım aynada... a-a-a-aynad-da Fe-Fe-Fe-Ferrrruh Fe-Ferman'ın suratı ya-ya-y-yansıyordu! Kafam kesinlikle yerinde değildi! Hay Allah! Delirmek için çok kötü bir yer ve uygunsuz bir zamandı! Ceketimin cebindeki maskeyi kontrol edecek oldum fakat bundan hemen vazgeçtim; çünkü maskede kendi yüzümü görmekten korktum! Aynadan gözlerimi kaçırarak, lalettayin hareketlerle saçlarımı hafifçe ıslatıp düzelttim ve tuvaletten tüydüm. Sarsılmıştım. Saklana saklana yaklaştığım Forvet Samet'in masasının dibindeki kolonun arkasından başımı hafifçe uzatıp kısık sesle hırıldadım: "Hey! Afili Filinta!"

Forvet Samet beşikten düşen kedi gibi başını kaldırdı, beni gözleriyle yakaladığı anda yüzü kırışıklarla doldu ve gözleri parladı: "Nuh!"

"Yaaa!" Ceketimi sandalyeye koydum. Hasretle kucaklaştık.

"Gözlerime inanamıyorum! Nuh, sensin! Manyak herif!"

Forvet Samet'le lise maceralarımızı yâd ettik. [Sırtı bize dönük olan Dilara Dilemma, oturduğu yerden etrafı kolaçan ederek Ferruh'u ararken geriye dönüp bir an yüzüme bakıyor!] Arkadaşlarımızın kulaklarını çınlattık. [Dilara Dilemma cep telefonunu kurcalıyor.] Forvet Samet, İngiliz Edebiyatı'na sardırmış.

Çaycı Mecnun tepemizde bitiveriyor. Beni görünce "Nuh?" Ayağa kalkıp, kulakları öne eğilmiş olan 'Mecnun Aga'nın elini sıkıyorum. Forvet kendini tanıtınca Mecnun apışıp kalıyor: "Koca adam olmuşsun evlat. Saçlar, sakal... Söylemesen öldür Allah çıkaramazdım valla..." Ben hiç değişmemişim: "Aynı o eski limonlu kar çocuk!" Kapıdan girdiğimi fark etmemiş? Bugün çok acayip geçiyormuş. Şu karşı masadaki adam ile kadın da ona demin "Mecnun Aga" demiş! Hangi adam? Hayret, az önce buradaymış?.. Çaycı Mecnun hafiften sitem ediyor: "Koçlar, arada uğrayın, buraları boş bırakmayın." Ve masamızdan ayrılıyor.

Forvet'le 15 dakikada yılları özetledik. [Sanki, Dilara Dilemma'nın oturduğu masa ile bizim masamız ayrı zamanlara aitmiş gibi bir duygu yayılıyor içime.] Forvet'in yüzü bir kırıştı pir kırıştı, düzelmiyor! [Dilara Dilemma göz göre göre, buharı tüten, ince belli bir çay bardağına dönüşüyor!] Forvet'ten müsaade isteyip kalktım. Beceriksizce vedalaştık. [Dilara'nın kızıl şeffaf gövdesinde çay tortuları, şeker tozları şıngır mıngır harmanlanıyor!]

Ayrılırken Forvet Samet'in yüzündeki kırışıklar azaldı: "Nuh Tufan, bu dünyada tek 'Afili Filinta' var, o da..."

Sözünü keserek "Eski bir Çin atasözü ne der bilirsin Forvet..." dedim.

"Nerden bileyim? Ben, Fu muyum?" Yüzüne gene kıpkırışık bir gülücük yayıldı...

Tuvalette, Ferruh Ferman kostümümü giydim ve apartopar Dilara Dilemma'nın yanma döndüm.

"Nereye kayboldun Ferruh?"

"Ellerimi yıkadım."

Dilara Dilemma küskün çocuk ağzıyla "Beni bir daha tek başıma bırakıp gitme lütfen."

"Bir yere gitmedim ki sevgilim? İstesem de gidemem zaten."

* * *

Dilara Dilemma'ya kadife bir bornoz hediye ediyorum: "Yıkandıkça beni hatırla..."

İltifatlar içinde hakikate en yakın duranlar belki de aynı zamanda bir itiraf olanlarından ziyade, sır olarak verilenleridir. İkisi arasındaki fark açık: İtiraf, kamuya yönelik olabilir [Kalabalık bir banliyöde adamın biri yanındaki kumral kızcağızı işaret ederek haykırıyor: "Hey millet, bu fıstığa âşığım!"]. Sırlar öyle mi ya? Her şey, Dilara Dilemma ile aramızda kalsın isterdim. Dünya aramızda kalsın, tarih aramızda kalsın, kelimeler aramızda kalsın...

"Yoksa bu yaşta ölümden mi korkuyorum?"

Ferruh Ferman'la arada bir telefonda konuşuyordum. Firmada yaptığım işlerin tamamını takdirle karşılıyordu. Kararlarımı sorgulamaktan adeta çekiniyordu.

Ferruh Ferman adına gülümsüyor, kekeliyor, yemek yiyor, kahve içiyor, sigara tüttürüyor, imza atıyor, el sıkışıyor, emirler yağdırıyor, brifingler alıyor, raporlar okuyor, toplantılar düzenliyor, havaalanında yabancı işadamlarını karşılıyor, partilere katılıyor, düğünlere çelenk gönderiyordum.

Tımarhanedeki kız kardeşi Ferah'ı birkaç kez ziyaret ettim. Kız, bana her defasında en az on kere "Babam nasıl?" diye soruyordu. "Babam n'apıyor, babam iyi mi, babamdan haber var mı, babam ne alemde, babam eskisi gibi mi?.." Ben de hep "Bildiğim kadarıyla hâlâ ölü," diyordum ve kahkahayı basıyordu.

Bir keresinde Ferruh Ferman sıfatıyla mahkemeye bile gittim. İzleyici olarak... Maske yüzüme kaynamıştı...

Dilara Dilemma hakkında Ferruh Fernan'ın ağzını arıyorum. Kız meselesini tekrar düşündüğünü ve ciddi bir ilişkilerinin olamayacağını anladığını söylüyor. Hem Dilara Dilemma ona uygun değilmiş, hem de Ferruh Fernan kendisini böyle bir ilişkiye hazır hissetmiyormuş... Ferruh Ferman hayatını bana devrediyordu. Ve anlaşılan o ki, bana devrettiği hayat ona kısa geliyordu.

O akşam Dilara Dilemma'yı evine bıraktıktan sonra Kadıköy'e gidip sahaflar çarşısını gezmeye koyuldum. Ergin Günçe adında bir şaire ait, 1964'te basılmış *Gencölmek* diye bir kitap buldum. Şu şiirdeki görmüş geçirmişlik, çocuksuluk, ferahlık ve alaycılık karışımı beni cezbetti:

ADSIZ

Adımız bahçenin köşelerinde saklı
Yeminimiz sözümüz sevgimiz
Bu sarı kâğıtta katlı

Güneş işte orda bayram yeri
Sularda ilk cemre
Gökte bir leylek buluyorum

Nedir beni dalgınlığa götüren
Şehirden dönünce onu bulamamak mı
Yoksa bu yaşta ölümden mi korkuyorum

Bahçenin içinden annemin kahkahası.

Gencölmek'i ceketimin cebine tıktım. Yürüyerek, Soyut Sokak'a çıktım. Uzun zamandır eşiğini aşmadığım Çöplük'ün önünde biraz soluklandım. Bir sigara çıkarıp kibritle yaktım. Kibrit alevi dükkânın camından yansıyınca, içeride birşeylerin kıpırdadığını fark ettim. Dikkatle baktığımda, elinde bastonla dans eden bir kadın ve onun etrafında dönüp duran uçan halının üzerinde bir kız gördüm. Kulağımda, Denizkızı Eftalya Sadi Hanım'ın [1891-1939] *Kadıköylü* şarkısı. Orada öyle ne kadar beklediğimi bilmiyorum. Ve... Zbam! Şakağıma yediğim sımsıkı bir yumruk ayaklarımı yerden kesti! Birbirinin tıpatıp kopyası, ipince, upuzun, pardösülü, gece vakti güneş gözlüğü takmış, fötr şapkalı dört adam etrafımı sarmıştı. Düştüğüm yerde dirseklerimin üzerinde doğruldum. Beynim zonkluyordu. Hangisi olduğunu anlayamadım fakat içlerinden biri metalik bir sesle konuştu: "Rıza Silahlıpoda'nın selamı var Ferruh Bey." Ayağa fırladım. Yumruklarımı sıkıp gardımı aldım. Adamlar çok tuhaf bir şey yapmışım gibi, robotsu bir şaşkınlıkla birbirlerine baktılar. Kalbim alarma geçmişti. Ergin Günçe'nin

mısraı kafamın içinde yankılanıyordu: *Yoksa bu yaşta ölümden mi korkuyorum?* Ödümü patlatan şey, dört kişiyle dövüşmek zorunda kalmak değil, dövüşün sebepsizliğiydi. Sağımda duran adam olduğu yerde zıplayarak suratıma öyle bir tekme attı ki, neredeyse kellem uçuyordu! Yanaklarım, dişlerim, dudaklarım parçalanmıştı. Ağzımın içine dolan yapış yapış kanı yutuyordum. Boşluğa ağır çekimde gevşek bir yumruk uzattım. Biri bileğimi yakaladığı gibi beni savurdu. Sendelerken böğrüme bir kundura topuğu çakıldı. Şahane bir dayak yiyordum. Adamlar bu işi çok iyi biliyorlardı. Çeneme inen bir kroşeyle gözlerim büsbütün karardı. Çat! Çut! Dan! Dun! Bam! Güm! Pat! Küt! Azı dişlerimden biri mermi gibi uçup gitti! Pestilim çıkmıştı. Nefes almakta zorlanıyordum. Ellerimi öne doğru uzatıp iki yana salladım. Heriflere yalvaracaktım fakat sesim kesilmişti, konuşamıyordum. Her tarafım karıncalanmaya başlamıştı. Esrarengiz kung-fu üstatlarından aldığım dersin ikinci yarısında vücudum uyuşmuş, uykum gelmişti. Artık darbelerin acısını hissetmiyordum. O arbedede uzunca esnedim. Yavaş yavaş adamların siluetlerini seçmeye başladım. Dükkânın içinde dans eden kadın ve uçan halıyla gezen kıza gözüm takıldı. Eh, hiç olmazsa onların keyfi yerindeydi. Azılı hasımlarım, oturduğum yerden kalkmamı bekliyorlardı. Sanırım beni biraz daha pataklayacaklardı. Kaburgalarımın kırıldığından emin olmak istiyorlardı. Maskeyle yüzümün arasında ince bir kanlı ter tabakası yayılıyordu. Güçlükle ayağa kalktım. Dizlerimin titremesine engel olamıyordum. "Rıza..." diye böğürdüm "Rıza Silahlıpoda'ya söyleyin..." ağzımdan Rıza Silahlıpoda adı çıkınca, adamlar ne dediğimi duymak için dikkat kesildiler. "Söyleyin Rızacığıma, selamını aldım. Aleykümselam, aleykümselam..." Derin derin soluyordum. Tam karşımda duran mısır koçanı, bana doğru bir adım atıp yumruklarını sıktı. Daha fazla kung-fu istemi-

yordum. *Yoksa bu yaşta ölümden mi korkuyorum?* Birden bir kahkaha ortalığı aydınlattı. Tıpkı beni hırpalayan gizemli beyler gibi giyinmiş bir adam peyda oldu. Diğerleri beni bırakıp aramıza yeni katılan elemana hücum ettiler. Kurtarıcım, dört kung-fu üstadını müthiş dövüş tekniğiyle elden geçirmeye başladı. Öndekinin yumruğunu bloke ederken arkadakine tekme sallıyor, yandan saldıranlardan birinin göğsüne dirsek atarken diğerinin boynuna elinin kenarıyla vuruyordu. Geri geri yürüyerek bir duvara yaslandım. Birkaç el de silah sesi duyuldu. Rıza Silahlıpoda'nın adamları benden beter olmuşlardı. Ferruh Ferman'ın da koruyucuları olabileceğini hesaba katmalıydılar oysa. Bense bayılmak üzereydim...

Gözlerimi açtığımda uçuyordum. Adamın birinin beni omzunda taşıdığını ayrımsadım. Baygın bir sesle "Müsait bir yerde inecek var," dedim.

Nefes nefese kalmış olan vatandaş yürüyüş temposunu bozmaksızın "Merak etmeyin Nuh Bey, güvendesiniz," deyince afalladım.

Kimdi bu marifetli yabancı, meçhul kahraman, leş hamalı? Adımı nereden biliyordu? Ferruh Ferman'ın gönderdiği biri olmasındı?

"Beni derhal aşağı indirin, şimdi!" der demez ayaklarım yere değdi. Yüzüne baktım. Bu ipince, upuzun, pardösülü, gece vakti güneş gözlüğü takmış, fötr şapkalı adamı diğerlerinden ayırmak imkânsızdı. Sinirli ve müteşekkir bir ifadeyle sordum: "Kimsiniz siz?"

Muzip bir sesle cıvıldadı: "Asıl siz kimsiniz?"

Aptallığım üzerimdeydi: "Ben, Ferruh Ferman'ım!"

"O zaman ben de James Bond'um!" dedi ve 'ciyuvvv!' yandaki sokağa dalıp kayboldu.

Karanlıkta ayaklarımı sürüyerek yürürken maskemi kontrol ettim. Gözlerimin çevresindeki küçük yırtıklardan kan sızıyordu. Burnum da kanamıştı. Kuytu bir yerde bir konteynırın kapağını açtım. Çöp poşetlerinden birine kafamdan sıyırdığım maskeyi, ellerimden çıkardığım eldivenleri, lenslerimi, kana boyanmış ceketimi tıktım. Ceketin yan cebindeki kitabın ön kapağı da kanlanmıştı. Doğrusu, *Gencölmek* adının etrafında kan lekeleri fena durmuyordu. Kitabı, karnımın üstüne gelecek şekilde pantolonuma sıkıştırdım. Ferruh Ferman'ı çöpe yollamıştım ve geriye bedenimin yıkıntısı kalmıştı. "Çöplük'ü hâlâ işletiyor olsaydım ve bu maske, eldivenler, lensler, kanlı ceket bana getirilseydi..." diye düşünürken, boğazımdaki bandı da söktüm ve cep telefonuyla İbrahim Kurban'ı aradım.

"Kurban, az önce başıma neler geldi asla tahmin edemezsin."

"Saldırıya mı uğradın, iyi misin?"

"Evet, nasıl bildin?"

"Nerdesin?"

"Kadıköy'deyim."

"Beyoğlu'na geçebilir misin Nuh'um?"

"Araba sürecek durumda değilim. Taksiyle gelirim."

"25 dakika sonra Sine-i Millet Sineması'nın önünde buluşalım."

Sine-i Millet Sineması'na doğru yürürken eşikte dikilen İbrahim Kurban'ı gördüm ve elimi kaldırdım. Yanıma koşup koluma girdi: "Neler oldu?"

"Dört kişiydiler."

"Seni fena tartaklamışlar..."

"Dayak bana işlemez, biliyorsun." Alnım şişmiş, gözlerim

morarmış, dudaklarım yarılmıştı fakat ferahlamıştım. Sanki pataklanmamıştım da masaj yaptırmıştım!

"Kimmiş bu adamlar?"

"Rıza Silahlıpoda'nın kung-fucu elçileri!"

"Maskeyi sıyırsaydın ya yüzünden. O zaman kavga biterdi?"

"O patırtıda aklıma bile gelmedi, üstelik buna gerek de kalmadı."

"Ellerinden nasıl kurtuldun?"

"Rıza Silahlıpoda'nın fedaileri beni yani Ferruh Ferman'ı tahtalı köye yollamak üzereyken bir cengaver meydana fırlayıp hepsinin icabına baktı!"

"Tanıdığın biri mi bu cengaver?"

"Hayır, üstelik herifçioğlu bana 'Nuh Bey' diye hitap etti!"

"Hımmm..."

İbrahim Kurban'a tutunarak ilerliyordum. Kahve içmek için uygun bir yer ararken bir bar tabelası gözüme çarptı. Üzerinde bir tabanca ve papağan resmi bulunan tabelada 'Baretta' yazıyordu! İbrahim Kurban da ben de içki içmiyorduk fakat otomatikman Baretta'nın kapısından içeri daldık. Yüksek sesle, Erkin Koray'ın *Sarhoş Gibiyim* şarkısı çalıyordu. Tahminimiz doğru çıktı: Burası bizim Baretta'ya aitti. Baretta beni görünce "Kaptan! Şükür kavuşturana!" diye haykırdı.

Barın girişinde, ayaküstü konuşuyorduk. "Baretta, n'aber? İbrahim Kurban'la tanışıyorsunuz değil mi?"

"Merhaba," diyerek İbrahim Kurban'a elini uzattı Baretta.

İbrahim Kurban Baretta'nın elini tek kelime etmeden sıktı.

Barın loş ışığında yüzümdeki şişlikleri, çürükleri nihayet fark eden Baretta: "Hayırdır Kaptan, ne bu hal?"

"Attan düştüm."

Baretta, vahim bir durumla kötü bir espri arasında kaldığında kötü espriyi tercih edenlerdendi. Kahkahayı koyverdi.

Duvarlar, *Baretta* filminin afişleriyle kaplıydı: "Barmen oldun demek?"

"Ya. Üç ay filan oldu burayı açalı. Meğer senin Baretta amma meşhurmuş, müşterilerin çoğu tanıyor!"

Barın yukarısına asılmış bir kafeste, beyaz bir papağan sallanıyordu! Bizim Baretta işi sıkı tutmuştu. Geçip oturduk. Baretta da bize eşlik etti. Nefes almaksızın konuşuyordu. İşler yavaş yavaş yoluna giriyormuş. Hayatının kadınıyla tanışmış. Annesi önce bara da kıza da karşı çıkmış fakat sonradan durumu benimsemiş... İbrahim Kurban da ben de sıkılmıştık. Bir şey olsa da Baretta artık işine dönse diye bekliyorduk ve bir şey oldu... Kapıdan içeri Dilara Dilemma girdi! Şoke olmuştum. Mor gözlerimi Dilara Dilemma'dan ayıramıyordum. Baretta'nın sesini vızıltı şeklinde duyuyordum. Dilara Dilemma gözlerimin içine bakarak bize yöneldi. Allak bullak olmuştum. Kız beni tanımıyordu ki. Yani, Ferruh Ferman kılığında olmadığım halde neden bana bakarak yanıma geliyordu? Dilara Dilemma ellerini Baretta'nın omuzlarına koydu, Baretta da dönüp kıza baktı: "Ah, sevgilim hoşgeldin, bak seni kimle tanıştıracağım. Bu, sana sözünü ettiğim 'Kaptan' yani sahnedeki asi, yani Nuh Tufan."

Sanki biri kafamı koparıp boynumdan içeriye kezzap boşaltmış gibi iliklerime işleyen bir acı duydum. Birkaç saat önce yediğim sopa, bunun yanında solda sıfır kalırdı ve hiç kuşku yok ki yüzüm leş gibi kızarmıştı. Bana elini uzattı ve "Dilara Dilemma," diyerek zoraki gülümsedi. Otobüste rastlaştığımızı ve Curnata'da bana baktığı anı hatırlamıyor gibiydi. Nasıl hatırlasın, suratım tanınacak gibi değildi. İbrahim Kurban'la uzaktan selamlaştılar. Kız, elini Baretta'nın omzundan aşağı sarkıtmıştı; kızın parmaklarını okşayan Baretta kancığı müsaade isteyip kalktı. Dilara Dilemma ile birbirlerinin beline sarılarak bankonun arkasına geçtiler. Bizim bulunduğumuz yerden sadece başları görünüyordu. Köpek

hırsızı şerefsiz Baretta ile ikiyüzlü Dilara Dilemma gülüşerek söyleşiyorlardı. İç organlarımı oracığa kusarak ölmek istiyordum. Ya da daha iyisi, rastgele ateş açıp önüme geleni gebertmekti. Ellerim titriyordu. İbrahim Kurban "Neyin var?" diye sorunca hâlâ dünyada olduğumu ayrımsadım.

"Dilara Dilemma şu anda burada," dedim.

"Ciddi misin?" dedi fakat etrafa bakmadı. Onun sürprizler karşısındaki direncini hep takdir etmişimdir.

"Şu anda Baretta'nın yanında," derken haşlanmış lahana gibi kendimi saldım. Duvarlardaki afişlerden bir düzine Baretta bana ateş ediyordu; zaten yara bere içindeydim, şimdi de delik deşik olmuştum.

İbrahim Kurban konuşmuyordu. Besbelli o da ne diyeceğini şaşırmıştı.

"Gördüğün gibi ben hayati bir iflas yaşıyorum. Senden ne haber?"

"Hiç."

İbrahim Kurban az konuşan, mübarek bir zattır. Fakat benim başım belaya girdiği zamanlarda dilinin düğümü çözülürdü. Son günlerde değişti. Biricik dostum, bana "Dikkatli ol", "Allah yardımcın olsun", "Kendine mukayyet ol"... demekle yetiniyor ya da derin düşüncelere dalıyordu.

Gönül Yazar'ın *Çapkın Kız* şarkısı eşliğinde ayaklandık. Gövdemdeki kurşun deliklerinden kanlar fışkırıyordu. "Kaptan ne çabuk kalktınız?" diye seslenen Baretta'ya son sözümü söyledim: "Elveda Baretta."

Dilara Dilemma'nın yüzünde noktasız bir soru işareti gibi yarım yamalak bir ifade vardı.

Defolu gölge

Baretta cüzama yakalansa ve ben de onu kırbaçlasam, belki biraz yatışabilirdim. Her kırbaç darbesinde Baretta'nm vü-

cudundan et yongaları kopup etrafa saçılsa... Baretta'nın bir kabahati yok aslında... En doğrusu, Dilara Dilemma'nın dilini kesip anahtarlık yapmaktı... Ferruh Ferman'ı da bir duvara çivileyip, bir düzine mancınıkla bebek dışkısı atarak işini bitirmek uygun bir ceza olabilirdi...

İhanetin hakiki eleştirisi mezar taşlarına yazılır. Gelgelelim kendi acılarımız bizi başkalarının yalanlarından daha çok yanıltabilir. Aptallığın konsantrasyonu ve özeti, cezalandırma konusundaki ataklıkta ortaya çıkar. Şimdi ben de bilgece düşüncelerin yükünü sırtımdan atıp kendimi inkâr edercesine dehşet saçmak istiyorum. Oysa vahşet neden acelecilikle birlikte yürüsün ki? Vahşetin tabii niteliğini gözardı etmemek gerek. Beşeri sükunet ise, çoğu zaman, otomatik bir erteleme düzeneğinin işlemesinden elde edilir. Ayrıca, ben de mesleğimin temeline pürüzsüz hileleri koymamış mıydım? İnsanların amatör desiselerinden ötürü böylesine tahrik olmaya hakkım var mıydı?

Aşka peşinen atfettiğimiz yücelik yüzünden, onun basit bir bileşim olduğunu gözden kaçırıyoruz. Kaderin beni sürüklediği bitkisel labirentte, kanlı bir uzay banyosuyla iştigal ederken, müstesna bir lütufla karşıma çıkarılmış Dilara Dilemma'ya mesuliyet yüklü bir teslimiyetle bağlanmaktan başka çarem var mıydı? Elbette vardı! Fakat dehanın ayak izlerini yalnızca kuralların çiğnendiği yerde görme kuralına uymuştum. Kesinliğin de muğlaklığın da aynı oranda delirtici olduğunu kesinlikle unutmuş ve böylece muğlaklığın hizmetine girmiştim. Halbuki, aşkı, uygarlığımızı teşkil eden kısırdöngülerden ayrı düşünmek için hiçbir sebep yoktu, yok.

Dilara Dilemma bana değil, Ferruh Ferman'a ihanet ediyordu. Ben sadece dublördüm. Anonimdim. Defolu bir gölgeydim. Başkasının lanetini üstlenerek para kazanan, tırlak bir fırlamaydım. Yasak satıcısıydım. Kendi namıma âşık ol-

mak şöyle dursun, ölemezdim bile. Kendimi yakılıp öğütülerek un haline getirilmiş bir leş gibi hissediyordum. Koleradan ölmüş ve vebalılar mezarlığına gömülmüştüm. Ne barbarca bir ironi! Fütursuzca risk almaktan bitap düşmüştüm. Tam anlamıyla iki yüzlüydüm ve riya dolu bir fedakarlık jestiyle yanardağın ağzından atlıyordum işte...

Kont Dracula'nın imdat çağrısı

Artık, Ferruh Ferman'ın yerinde olmak istemiyordum, fakat Nuh Tufanlığa geri dönmeye de katlanamazdım. Kendime gelmek ya da kendimden kaçmak gibi yeteneklerim yoktu. Muallaktaydım. Canavarlaşmanın eşiğindeydim yani.

Yetimhanedeyken, albino olduğum için kimse beni evlat edinmeye yanaşmamıştı. Belki de bu yüzden, gazetelerdeki, evcil hayvan arama ilanları hep ilgimi çekmiştir. Kimileri kedilerine, köpeklerlerine, maymunlarına eş bulmak istediğini kimileri de yavruları satacağını filan duyurur. Bu ilanları okurken insanın kendisini hayvan gibi hissetmekten kaçınamaması [kendimden biliyorum] aşağılık bir tiryakiliktir. En kötüsü de bahis konusu hayvanın albino olduğunu belirten ilanlardır...

İbrahim Kurban'la birbirimizi unutmuş bir halde sürterken bir gazete aldım. Ben infilak etmek üzereyken hayatın hâlâ akıp gittiğini görüp iyice hmçlanacağımı biliyordum. Arka sayfadaki haberi aynen aktarıyorum: *Kont Dracula evlatlık arıyor... Korku filmlerine, romanlara hattâ efsanelere konu olan Kont Dracula, zürriyetini devam ettirecek bir kişiyi evlat edinmek istiyor... Romanya'nın Transilvanya bölgesinde ikamet eden Dracula ailesinin yaşayan son üyesi olan 62 yaşındaki Prens Kretzulesco Ottomar Rodolph Vlad Dracula ve eşinin hiç çocuğu olmadı. Dracula soyadının sürmesi, kültür ve mirasının korunup sonraki nesillere aktarılabilmesi için*

Kont Dracula ve eşi bir evlat edinmeye karar verdi. İngiliz Independent *gazetesine açıklama yapan Kont Dracula diyor ki: "Dracula soylu bir aileydi. Evlat edineceğimiz kişide iyi bir eğitim arıyoruz. Ve elbette ki yaşça benden küçük olmalı! İlgilenenler, bana resimli ve açık kimlik bilgilerinin yazılı olduğu bir mektup göndersinler." Aslında, Kont Dracula da bir evlatlık! Almanya'da Ottomar Berbig olarak doğan Dracula, bir zamanlar Berlin'de antikacılık yapıyormuş. Müşterisi Prenses Kretsulesco Caradja ve eşi Prens Vlad onu evlat edinmiş. Böylece Ottomar Berbig, Kont Dracula olmuş!..*

Zavallı Dracula! Karizmatik vampirin soyu kurumuş! Draculalık 'babadan oğula' değil, 'babalıktan evlatlığa' geçiyor! Taşıma kan ile değirmeni döndürmeye çalışıyorlar! Takma dişli; Bermuda şortu ve Hawaii tişörtü giyen, antika tozu yutmuş, kel ve ağzı sarımsak kokan canavarın albino bir evlatlığa hayır diyemeyeceğini düşünüyorum. Üstelik ben onlar gibi işi ne hafife alırım ne de pişkinliğe vururum. Siyah takımımı ve ütülü pelerinimi giyer, her sabah mahzendeki tabutuma uzanır, sarımsaktan uzak durur, yarasalarla konuşur, dişlerimi sivriltir, güneşten kaçar, geceleri insan avına çıkar ve kan içerim! Vampir yarasalar, dört ayaklı hayvanların kanını emer ve bir çorba kaşığı kanla doyarlar; ben iki ayaklı hayvanları tercih eder ve her gün 8 litre marjını doldururum. Vampir yarasalar, diyelim bir alıra dalıp bir atın kanını emdiler mi, gelecek sefer yine aynı ata hücum ederler. Ben çeşitleme yaparım, emperyalist bir vampir olurum. Albino Dracula! Kendime olan nefretimi Dracula'nın ayağa düşmüş mirasıyla birleştirdim mi, insanoğlu vahşet neymiş görür! Boynunu ısırdığım herkes beyaza keser! Albinoluğu bulaşıcı hastalık katına yükseltirim! Zombi efektli intikam ve lanet salgını! Bu arada yüzüme gözüme biraz kan gelir!.. Ferruh Ferman'ı ısırırım mesela! Biraz da o bana benzesin! Dilara Dilemma'yı diş izleriyle nikâhlarım

kendime! Baretta ile göze göz, 'dişe diş' bir düello... Dracula ailesi beni evlat edinemez, ancak, ben onların tepeden inen aile reisi olurum! Efsaneye kendi rengimi katarım!..

Gazeteyi katlayıp koltuğumun altına sıkıştırdım. Gözlerimden naylon iplik gibi yaşlar süzülüyordu, kahretsin! Yürüdükçe siyah pelerini dalgalanan İbrahim Kurban'a, Ferruh Ferman maskesini, eldivenleri ve lensleri çöpe attığımı söyledim. Onun, "Ferruh Ferman'ı boşver, hepsini unut gitsin" filan demesini bekliyordum, fakat bu gece beklenmedik olayların gecesiydi: "Merak etme, yedekleri var" dedi. İbrahim Kurban, neden yedek maske yapmıştı acaba? Bunu ona sormadım. Soru soracak takatim yoktu.

Nuh'un taş gemisi

"Ben Cuma namazına gidiyorum. Bir saat içinde dönerim." dediğimde, sekreterin gözleri fal taşı gibi açıldı.

Ortaköy Camii'nde, Allah'a ciddi ciddi yalvardım: "Yâ Rabbim, senin huzuruna bu kılıkta çıktığım için beni bağışla. Haddimi aştığını seziyorum Allah'ım. Kabalık ettiğimin farkındayım, üzgünüm. Sana bu yapay elleri açarak dua ediyorum, fakat bunu küstahlığımın değil, acizliğimin bir delili say. Tarumar yüreğime bak Yâ Rabbim; senin lütfunla, [sanırım] hâlâ bana ait olan yüreğime bak..." Ortaköy Camii karadan koptu ve Boğaz'ın sularında yüzmeye başladı. "Belki de senin nazarında sevimliliğimi gitgide kaybediyorum Allah'ım. Ne olur, Ferruh Ferman'ın günahlarının cezasını da bana çektirme. Benimkilerin yeterince çok olduğu malum..." 150 yaşındaki cami, az kalsın bir şilebe tosluyordu. Eğer çarpsaydı, herhalde 1894 depremindekinden çok daha büyük bir hasara uğrardı. "Allah'ım hiçbir zaman sana kulluk etmeye gereken özeni gösteremedim. Şu sıralar içinde bulunduğum belalı tuhaflıkta bunun

payı olduğunu anlayabiliyorum. Galiba kendime hem fazla acıdım hem de fazla güvendim. Bilinçli ya da bilinçsizce işlediğim bütün günahlarla ilgili olarak, affına sığmıyorum. Göğsümü samimiyetle, ümitle ve ferahlıkla doldur..." Kulağıma bir kibrit sesi çalındı ve Ortaköy Camii denizin ortasında yanmaya başladı! Bu ilk defa olmuyordu, 1984'te de yanmıştı! Çırağan Sarayı gibi, bu cami de Mimar Nikoğos Balyan'ın 'yanıcı' eserlerindendi... "Yâ Rabbim, bizi Hazreti Muhammed'in hatırına yarattın, onun hatırına yaşat. Bizi bu dünyanın kâbuslarından koru. 'Biz' diyorum, fakat hemen hiç kimsem yok Allah'ım, içimi karartan bu kimsesizlik duygusundan beni kurtar. Rabbim, vaktiyle bu küçük caminin zemini boşalmış da tam 80 bin ton harçla doldurularak sağlamlaştırılmış. Sen de beni sağlamlaştır. Yardımın olmadan ayakta duramam Allah'ım." Alevlerin arasında, suyun üzerinde gezinen cami, Kız Kulesi'nin çevresini dolandıktan sonra, ait olduğu yere dönüyordu. "Allah'ım, Dilara Dilemma'ya âşık olmakla iyi etmedim galiba. Her konuda olduğu gibi, bu konuda da inayetine muhtacım. Beni çok zor bir durumda bıraktı, fakat ona sahiden kızamıyorum Allah'ım, sen de kızma..." Vapur gibi tüten cami kor haline gelmişti ve ben de sıcaktan erimek üzereydim. "Az önce kimsesizlikten söz ettim, fakat İbrahim Kurban'a haksızlık etmiş olmak istemem Yâ Rabbim, o çok klas bir adam; varsa eğer, onun da günahlarını affet. İbrahim Kurban'a, dostluğundan ötürü müteşekkirim ve onun gibi bir dost verdiğin için de sana şükrediyorum Allah'ım. Uzun zamandır dua etmiyordum Allah'ım, şimdiyse çenem açıldı; yine de doğru ve elzem konulara girememiş olabileceğimden kuşkulanıyorum. Geçmiş de, gelecek de senin elinde Allah'ım. Bilgi sana ait. Şu halde, hakkımda hayırlı olanı vermen için yalvarıyorum..." Cami tekrar kıyıya yanaşırken, dev bir kitabın sayfası gibi açılan büyük bir dalga yan-

gını söndürdü. Başımı kaldırıp etrafıma baktığımda kimsecikler yoktu.

Camiden çıkarken, merdivenlerde oturan bir adama rastladım. *Cool Hand Luke* filmindeki Paul Newman'ı andırıyordu. O da camiyi [gemiyi] en son terk edenlerdendi demek. Kısık sesle "Allah kabul etsin," dedim.

Adam sağ elini kalbinin üzerine koyarak beni başıyla selamladı. Miuccia Prada'nın tuzu kuru sersemler için tasarladığı ayakkabılarımı giyerken beni seyretti. Ferruh Ferman'ın tanıdığı biri olabilir miydi? Hiç sanmıyorum. Ne olur ne olmaz, tedbirli bir ifadeyle gülümseyip basamakları indim ve karaya ayak bastım!

İftira terapisi

"Neyin var Ferruh'um?" Dilara Dilemma gece vakti şehirde yolunu kaybetmiş pandalar gibi safderun görünüyor.

İkimiz adına da derin bir utanç duyuyorum: "Hiç. Gayet iyiyim."

Dilara Dilemma bir menüye bir bana bakıyor.

Ağzımın kenarıyla "Bugün menüde yokum," diye geveliyorum. Duymuyor.

"Sana bir sürprizim var." Dilara Dilemma'nın gözlerinin içi gülüyor.

"Hiç sanmıyorum."

"Evet var," diyor ve masanın altından çıkardığı dikdörtgen bir hediye paketi sunuyor bana.

Paketi özenle açıyorum. İçinden, sol alt köşesinde Dilara Dilemma'nın imzası bulunan bir Ferruh Ferman portresi çıkıyor! Bu kadarı da fazla. Sevinmiş görünme zahmetine girmiyorum. Resimdeki suratta zaten yeterince sevinçli bir ifade var... Dilara Dilemma'yı sahiden anlayamıyorum. Ferruh Ferman'ı seviyor olamaz. Bütün bunlar para için mi yani?

Değer mi? Baretta'ya meftun mu peki? Zayıf bir ihtimal. Bu kızın sorunu ne? Ona ne diye gönlümü kaptırdım ki? Neden boş yere acı çekiyorum?.. Zihnime o kadar çok zehirli soru üşüşüyor ki hafifçe gülümsüyorum: "Te-te-te-t-teşekkür ederim." Allah'ım! Bu defa sahiden kekeledim! Hipnoz tedavisi mavalını uydurduğumdan beri kekeme numarası yapmayı bırakmıştım oysa!

"Benim için zevkti."

"Tahmin edebiliyorum."

"Canın bir şeye mi sıkılıyor, anlatsana? Resmi beğenmedin mi yoksa?"

Uzanıp kızın ellerini tutuyorum. "Sen olmasaydın Dilara, baştan savma bir eskiz olarak kalacaktım. Resmi inan çok beğendim. Gerçekten kıyak bir sürpriz..." derken, yüzümdeki maskeyi sıyırsam, Dilara Dilemma sürprizin kralını görecek. Tabii ki böyle bir işe kalkışmıyorum. Resme tekrar bakıyorum. Tuval üzerine yağlı boya. Çerçeve de harika doğrusu. Her ne kadar Ferruh Ferman kılığında olsam da, kendimi görmemek gibi bir avantaja sahiptim. Fakat şimdi bu resim, hem Dilara Dilemma'nın, hem benim ikiyüzlülüğümüze işaret ediyordu...

Maskemin ardındaki uçsuz bucaksız boşlukta tek başınaydım. Âşıktım ve aşkımın her kelimesi yalandı. Çünkü dilimi rehin bırakmıştım. Yaptığım her şey sahteydi. Ruhumu da bedenimi de kiraya vermiştim. Kendime borçlanmıştım. Ve galiba ölünceye kadar bu borcun faizini ödeyecektim. Her gülücük bir fiyasko, her iltifat bir asparagas, her hediye bir skandaldı... Yine de idare ediyordum. Yalnızsan yalanlar sana ilaç gibi gelir, iftiralar senin için bir terapidir. Dilara Dilemma ile aramızdaki aşk karşılıklı bir iftiradan ibaretti.

Baba Balık Restoranı'nın garsonu levrek tabaklarını masamıza bırakıyor. Biz yiyoruz, Ferruh Ferman bakıp yutkunu-

yor. İştahım yok. Dilara Dilemma'nın kulağından çıkan kelebeği izliyorum. Diğer kulaktan da bir kelebek uçuyor. Dilara Dilemma usul usul yemeğini yerken, kulaklarından sökün eden rengârenk, irili ufaklı kelebekler, saçlarına, omuzlarına, kollarına konuyor. Derken, Dilara Dilemma kelebeklerden görünmez oluyor. Bir yudum su içiyorum ve kelebekler kızı [pırrrrrrr!] uçurup götürüyor!

[İBRAHİM KURBAN]

Şeyhle randevu

Lincoln Brower, beş ay önce "25 yıldır kelebeklerle ilgileniyorum. Hayatımda böyle bir şey görmedim," demişti. Soğuk ve fırtına yüzünden Meksika'da 'monarch' türü 270 milyon kelebek ölmüştü. Bilhassa Sierra Chincua ve Rosario bölgelerinde gökten yağmur gibi yağan ölü kelebekler, yer yer 30 cm. kalınlığında yığınlar oluşturmuştu!..

Erenköy'deki dergâhın küçük, eşyasız odasında şeyhimle baş başayız. Sıcak. Ve ben dünyanın öbür ucunda soğuktan ölen kelebekleri kovalıyorum. Şeyhin yüzünde Mona Lisa'vari bir ifade: Gülümsüyor mu, üzgün mü anlayamıyorum; hiç konuşmuyor. Ben de sesimi çıkarmadan öylece bekliyorum, fakat duygularım da düşüncelerim de karman çorman. Şeyh, ihtimamlı bir babacanlıkla sessizliği açıyor: "İbrahim, muhterem biraderim, seni dinliyorum, buyur, anlat."

"Efendim, ben büyük bir fenalık yaptım!" Sesim bir gidip bir gelmişti.

"Canım kardeşim; beni lütfen doğru anla..." Şeyh sözünü tamamlamadı, galiba ona rahip muamelesi yaparak günahımdan bahsetmemi istemiyordu.

"Nasihate ihtiyacım var..." diyerek niyetimi belirttim.

"Pekala, ne tür bir fenalıkmış bu?"

"En yakın dostumun başı belada ve ben onu ikaz etmedim!"

"Canı mı tehlikede?"

"Evet."

"Nasıl yani?"

"Rıza Silahlıpoda onu öldürtecek..."

"Piyanist Rıza Silahlıpoda mı?"

"Hayır efendim. Mafya babası Rıza Silahlıpoda."

"Neden?" Şeyhin bu basit sorusu, olayları anlatmanın zorluğunu kafama dank ettirdi.

"Çünkü onu başkası zannediyor."

"Mafya babası, senin arkadaşını birisiyle öldüresiye karıştırıyor ve sen bunu biliyorsun fakat ne arkadaşın ne de Bay Silahlıpoda durumun farkına varıyor, öyle mi?" Şeyhte dedektif hamuru vardı.

"Aynen öyle efendim."

Kısa bir aradan sonra şeyh kalenderce soruyor: "İbrahimciğim, ben yaşlı bir adamım, benimle dalga geçmiyorsun ya?"

"Estağfurullah efendim."

"Peki, nasıl oluyor da sen bir mafya liderinin niyetlerini öğrenebiliyorsun İbrahim?"

"Bir gizli ajan söyledi efendim."

"Gizli ajan bunu sana niçin söyledi?"

"Söylemeseydi onu öldürecektim, efendim."

"Hay Allah! Peki durumu arkadaşına niye açıklamıyorsun?"

"Gizli ajana söz verdim."

Şeyh sabırla beni anlamaya çalışıyordu. Olup bitenleri

nakletmekte güçlük çekiyordum. Şeyhin isabetli soruları olmasa, büsbütün tıkanıp kalacaktım. Hemen her şeyi ortaya döktükten sonra, şeyh, işlerin hayırla tamamına ermesi için dua etmemi tavsiye etti. Onun tabiriyle "hayati bir sır" taşıyordum. "Ve sırlar, esas itibarıyla hayati" idiler. Gizli ajanın vazifesinde muvaffak olmaması halinde her şey mahvolabilirdi. Bu olayın bütününe bakıldığında, evvela, "tevazudan taviz vermenin cezasına uğramış" idik... Dolayısıyla, taşıdığım sırrı sahiplenmem kolay değildi...

Gene sustu. Beste yapan bir flamenko şarkıcısı gibi, tırnaklarını sakallarında gezdiriyordu. Konsantre olmuştu. Derken güfteyi çıtlattı: "Bazen yalnızca imkânsız gerçekleşir."

Sakal resitalini kısa kesen şeyh bana bir hikâye anlattı: "Kör bir adam varmış, fakat günlük işlerini yapmakta güçlük çekmez, gören kimselerin rahatlığıyla hareket edermiş. Mesela baston kullanmaz, bir şeye ulaşması gerektiğinde el yordamıyla hareket etmeden, kolayca, doğrudan uzanırmış. Çevresindeki insanlar ona, kör olduğu halde bu hareket kolaylığına nasıl erdiğini sık sık sorsalar da, bizimki cevap vermekten kaçınırmış. Bir gün, sevgilisi ısrar etmiş: 'De bana artık, körlük seni engellemiyor, nasıl? Sırrın nedir?' Kör adam cevap vermiş: 'Benim gözlerimin kenarlarında bana kılavuzluk eden iki *sihirli koç* vardır. Ben yürürken koçlar önüme düşüp yönümü, yolumu tayin ederler; bir yerden mi geçmem gerekiyor, beni aralarına alıp oradan geçirirler; bir cismi tutmam icap ettiğinde onun yanlarında dururlar...' Adam, devamla sevgilisine demiş ki: 'Sevgilim, sana koçlardan söz ettiğim için onlardan biri yok oldu; birinin yok olduğunu söylediğim için diğeri de yok oldu.' Ve o günden sonra, bütün körler gibi el yordamıyla, baston yardımıyla geçirmiş ömrünü..."

Ayrılırken, her zamanki gibi elini öpmeye yeltendiysem de, şeyhim buna müsaade etmedi. Bir nebze teskin olmuş-

tum, zira el yordamıyla yol almak zorunda kalışımın sebebi hakkında bir fikrim vardı artık.

Afili filintalar

Geçmişin bana neler hazırladığını bilmiyorum.
[Abdülhak Ebî Reydâ]

Bu yıl bir ölüm ilanında kendi adınıza rastlamanız ihtimali 744'te 1

Telefonunuzun dinlenilmesi ihtimali 18'de 1

Bir sabunun okültist bir törenle denize atılması şeklinde icra edilen ve düşmanın sabunla birlikte erimesine yol açtığı vehmedilen şu sabun büyüsünden yaptırmanız ihtimali 19 binde 1

Ölü bir atı sürüklemek zorunda kalmanız ihtimali 3119'da 1

Uçan bir ejderha görmeniz ihtimali 44 milyonda 1

Siz çimleri sularken ya da arabanızı yıkarken yağmur yağması ihtimali 17'de 1

Çocuğunuzun bilgisayar oyununda bir mafya kurarak yaşadığınız şehri ele geçirmesi ve sanal olarak sizin de aralarında bulunduğunuz binlerce insanı katletmesi ihtimali 97'de 1

Bir şey gerçekte ne zaman başlar bilinmez. Nuh'la böylesine yakın arkadaş olmamızı sağlayan şey neydi, bilemiyorum.

Lise 1'deydik. Herkes, sınıfımıza yeni gelen Nuh Tufan'ın bembeyaz tüyleriyle alay etmek için yarışıyordu.

"Hey ihtiyar senin ne işin var burada?"

Nuh neşeli bir öfkeyle cevaplıyordu: "Sana eskatoloji hakkında bilgi vermeye geldim!"

"Ha? O da ne ulan?"

"Hımmm, meraklısın, bu iyi. Öğrenmenin ilk şartı merak etmektir."

Kızın biri cesurca bir şaka yapıp Nuh'un pişmaniye topağı gibi bembeyaz saçlarına hafifçe vurmuştu. Nuh anında arkaya dönüp hırçın bir ifadeyle kızın gözlerine bakınca, kız pişmaniye gibi dağılıp eriyerek "Pardon, kendimi tutmalıydım," dedi.

Nuh, unutulmaz bir karşılık verdi: "Bence baban kendini tutmalıydı!"

Hocalar da Nuh'a laf atıp ağızlarının payını alıyorlardı.

Coğrafya dersine giren patavatsız, beyinsiz ve talihsiz kadın: "Çamaşır suyu kazanına mı düştün sen, ne bu hal?"

"Demek çamaşır işinden anlıyorsunuz hocam?"

"Ne biçim konuşuyorsun sen?! Ben şimdi sana çamaşırı gösteririm!"

"Bütün sınıfın önünde mi?"

Sınıftakiler, Nuh'un yarattığı benzersiz gerilimden ötürü serseme döndükleri için en komik diyaloglara bile gülemiyorlardı.

Nuh okulumuzdaki tek albinoydu ve bu özelliği sayesinde geri zekâlıları mıknatıs gibi çekiyordu. İlk günlerde, yoklama sırasında benim adım okunduğunda dönüp bakıyordu. Ben de onun farkındaydım tabii, fakat yanına gidip konuşmaya çekiniyordum. Çünkü daima hiddetli ve alaycıydı; bu da beni tedirgin ediyordu. Ayrıca, yetiştirme yurdunda kalması, kimsesiz olması yüzünden, galiba onu olduğundan da güçlü biri olarak algılıyordum. Ailem sapıklık derecesinde zengin olduğu için, suçluluk duygusu hep yedeğimdeydi. Nuh'un yüz hatları keskindi, ince yapılıydı, yakışıklı bir çocuktu; hâlâ öyledir. Nuh hakkında okulda acayip dedikodular dolaşıyordu: "Anne-babasını kendisi öldürmüş"ten tutun da, "Ailesi siyasi sebeplerle 15 sene önce İsviçre'ye kaçmış ve devlet Nuh'a el koymuş"a kadar...

Bir gün okulun bahçesinde kavga çıktı. 5-6 kişi birden Nuh'a saldırıyordu. Üstelik, aralarında, okuldaki en irikıyım çocuk olan Kazulet Mithat da vardı. Nuh, çılgın bir enerjiyle dövüşürken haykırıyordu: "Ebleh p.çler!" Bir yumruk şakağında patlıyordu: "G.tlek dangalaklar!" Karnına bir diz geçiriliyordu: "P.şt yavşaklar!" "Gerzek p.zevenkler! Korkak kokanalar! Os.ruklu or.spular!.." Ardı arkası kesilmeyen küfürleri yedikçe coşan çocukların yumruklarından, tekmelerinden etkilenmiyor gibiydi. Etrafa biriken kalabalık, kavgayı heyecanla seyrediyor, küfürleri duyabilmek için çıt çıkarmıyordu: "Hepinizin göğsüne delik açıp ciğerlerinize işeyeceğim!" Nuh'un burnu kanıyordu, eski ceketi yırtılmıştı, sol gözü morarmıştı, gene de dimdik ayaktaydı. Onu döven çocuklar da dahil herkes Nuh'tan korkmaya başlamıştı. Kavga hiç bitmeyecek gibiydi, Nuh bir türlü pes etmiyordu. Bu kapışma, Nuh'un dayanıklılık testine, küfür şovuna dönüşmüştü. Kızlardan bazıları çığlığı kopardı.

Dayanamayıp araya girdim: "Durun! 1 kişiye 6 kişi çullanmaya utanmıyor musunuz?!"

Nefes nefese kalmış çocuklardan biri "O da küfür etmesin!"

Nuh bunu duyar duymaz çocuğa özel bir küfür salladı: "Seni faşist hötöröf b.k çuvalı!"

Nuh'u yakalayıp kenara çektim ve elimle ağzını kapattım.

Kazulet hödükçe gülerek Nuh'u işaret etti, "Manyak ulan bu." Kazulet'e hak vermemek imkânsızdı, fakat birkaç hafta sonra Kazulet de, ben de işte bu manyak albinonun kurduğu *Afili Filintalar* çetesinin üyesi olacaktık!

Nuh'la birlikte sahildeki parka kadar yürüyüp bir banka oturduk. Yüzündeki kanlar kurumuş, ince ve yırtık bir maskeye dönüşmüştü. İç cebinden bir sigara paketi çıkarıp bana uzattı; böylece sigara içmeye başladım. Unutmadan söylemeliyim ki, Nuh küfürbaz değildi. Kavga sırasında

sövmesini, bir anlaşmazlığı iyice belirginleştirme arzusuna bağlıyorum. İnsanları hakir gördüğü için değil, onlara çok kızdığı için ve anlamın yeri, anlaşmanın zemini iyice daraldığı zaman söverdi. İnsanların küfürlere ilgi duyduklarını, halbuki küfür etmenin çoğu zaman bir münasebetsizliğin [iletişimsizliğin] kanıtı olduğunu biliyordu. Ta o zamanlarda bile Nuh ikide bir centilmenlikten bahsederdi. Centilmenliğin züppelik anlamına gelmediğini; intizamı, titizliği, zarafeti üretme ve/ya da korumaya dayalı hakiki bir gözüpeklik demek olduğunu iddia ederdi.

Orangutan utandıran ültimatom

Tarih dersimize giren ve aynı zamanda müdür muavini olan ve de Hitchcock'un *Sapık* filmindeki Norman Bates'i andıran Ruhi Bebe o gün her zamankinden daha korkunç görünüyordu. Elindeki kâğıtta yazılanları yüksek sesle okumaya başladı:

"1] Hocaların talebelere bağırmalarını yasaklıyoruz.

2] Hocaların talebelere çıplak elle ya da herhangi bir cisimle vurmalarını yasaklıyoruz.

3] Hocaların talebelere hakaret etmeleri ve sövmeleri de kesinlikle yasaktır.

4] Hocaların talebeleri alaya almaları ve tehdit etmeleri, tarafımızdan, kati surette yasaklanmıştır.

5] Derse geciken talebelerin, mazeretlerini nazikçe beyan ettikleri halde, derse alınmamaları söz konusu olamaz.

6] Hocalar, verdikleri dersi, kavranılması zor bir bilmeceye dönüştürerek kendilerini ve talebeleri aşağılamaktan men edilmişlerdir.

7] Hocalar, talebelere, talebenin müsaadesi olmadığı takdirde, 'sen' değil, 'siz' diye hitap edecekler. Talebelere saygısızlık edilmesi yasaktır.

8] Ders verdiği konuyu bilmeyen hocaların çokluğu dikkat çekmektedir. Hocalara derslerine çalışmalarını emrediyoruz. Tembel hoca istemiyoruz.

9] Bundan sonra talebeler hocalara her ay not verecektir. Yarıyıl sonunda geçer not alamayan hocalar cezalandırılacaktır.

10] Bu bildiri, siz orangutanlar anlayasınız diye çok basit cümlelerle yazılmıştır. Talebe haklarına saygı göstermeyenler, orangutanlıkta ısrar ettiklerini izhar etmiş sayılacak ve disiplin kurulumuza sevkedileceklerdir.

Bizden nefret ettiğinizi ve bu metni, nefretinizi ifade etmek için bahane olarak kullanacağınızı biliyoruz. Savaş isterseniz, biz hazırız. Fakat barış istiyorsanız, şartlarımıza uymaktan başka çareniz olmadığını kafanıza sokmanız gerek.

İmza: Afili Filintalar"

Nuh Tufan'ın kaleme aldığı bu ültimatomu öğretmenler odasının kapısına asmıştık. Tarih hocası Ruhi Bebe nam-ı diğer Beberuhi de hiç teklemeden okumayı başarmıştı. Sınıftaki herkes gülmemek için kendini zor tutuyordu. Beberuhi ise sinir küpüne dönmüştü: "Utanç verici! Kim yazdı bunu?! Hangi şerefsiz?! Öğretmenler Günü'nde bize bunu mu hediye ediyorsunuz?! Hocalarınıza, her gün sizin için canını dişine takan, tertemiz, çalışkan insanlara böyle mi teşekkür ediyorsunuz?!" Sınıftan çıt çıkmıyordu. Beberuhi hırsından ağlayacak gibiydi: "Ne yapacaksınız, bizi dövecek misiniz?! Atatürk'ün izinden giden nesil bunu yazar mı?!" Derin derin soluyordu.

Yanımda oturan Nuh yüksek sesle sordu: "Hocam, Atatürk'ü bu işe karıştırmasak, sizce de daha iyi olmaz mı?"

Beberuhi, nedense hiç şüphelenmediği Nuh'a "Fakat Nuhcuğum, evladım, görmüyor musun, öğretmenlere 'orangutan' demişler?!"

Nuh, Beberuhi'yi teskin edercesine "Evet. Fakat burada

bir paradoks var. Eğer orada yazılanlara hak veriyorsanız, sınıfta 'şerefsiz' kelimesini kullanmamalıydınız. Hak vermiyorsanız, yine uluorta 'şerefsiz' diyerek metne az ya da çok haklılık kazandırmamalıydınız, yanılıyor muyum?"

Beberuhi, Nuh'un söylediklerinden bir şey anlamamıştı. "Ben, bunu yazan kimse ona şerefsiz diyorum!" diye haykırdı ve kendi sesiyle coşarak ekledi: "Şerefsiz, kaz kafalı, alçak, eşşoğlueşşek!!!"

Sıranın altından Nuh'un ceketini tuttum ve hafifçe aşağı çektim. Afili Filintalar'ın şefi, Beberuhi'nin tahrikine kapılsın istemiyordum. "Bence," dedi Nuh gayet sakin bir edayla "siz mesajı almamışsınız."

Beberuhi huylanmıştı: "Yoksa bunu sen mi yazdın?"

"Bunun bir önemi yok. Ortada bir eylem ve bir mesaj var. Siz bu eylemin ve mesajın muhataplarından birisiniz. Bizi de işin içine katmak istiyorsanız, o zaman bize söz hakkı vermelisiniz. Sınıftakilerin fikrini sormuyorsunuz. Herkesin sizin düşündüklerinizi düşünmek ve hissettiklerinizi hissetmek zorunda olmadığını gözden kaçırıyorsunuz. Ben şahsen, metnin, üslubu ile içeriği arasında bir ayrım yapmaksızın, bazı kritik hususları dile getirmede isabet kaydettiği fikrini taşımaya yatkınım."

Beberuhi'nin beyni bulutlanmıştı: "Bunu kimin yazdığını bulacağız ve canına okuyacağız!"

Nuh, Beberuhi'ye acıyan gözlerle bakıyordu. Herif tam bir morondu. Sınıftan sesler yükselmeye başladı: "Suçluyu bulana ödül de verecek misiniz?", "Belki de hocalardan biri yazmıştır?!", "İşin içine orangutanların katılması hayvan haklarına aykırı gibi?!", "O değil de, Atatürk'e çok ayıp etmişler!", "Hakaret, alay, tehdit ve dayakla ilgili sözler bence kıyak!", "Afili Filintalar kimmiş yahu? 'Biz yakışıklıyız' filan mı demeye getiriyorlar?"...

Ağlamaklı olan Beberuhi birden bağırdı: "Kesin sesinizi!"

Beberuhi operasyonu

Bu yıl farkına varmaksızın [mesela uykunuzda] bir böcek yemeniz ihtimali 3'te 1

Bir kamera şakasına maruz kalmanız ihtimali 3250'de 1

Sigarayı bırakınanız ihtimali 24'te 1

Gezegen dışına seyahate çıkan astronot tanıdığınızın yemeyip size getirdiği, son kullanma tarihi geçmiş kanguru dili konservesinden zehirlenmeniz ihtimali 3,5 milyarda 1

Ağaç dikmeniz ihtimali 4791'de 1

Kuaförün kulağınızı kesmesi ihtimali 171'de 1

Aynadaki görüntünüzle konuşmanız ihtimali 2'de 1

"*Bir penguen gelişir şaşırır ölür*" mısraını ezberlemeniz ihtimali 70 binde 1

Afili Filintalar'm olağan toplantılarını; sütunlarla dolu, geniş ve nezih bir mekân olan Curnata Kıraathanesi'nde yapıyoruz. 7 kişiyiz: Nuh Tufan, Kazulet Mithat, Vampir Sultan [çetenin tek kız üyesi], Forvet Samet, Uzi Muzaffer, Fu [Fuat'ın kısaltması] ve ben. Biz, *18 yaşından küçükler giremez* yazılı levha karşımızda, şangır şungur çaylarımızı karıştırırken, sütunların arasından Çaycı 'Mecnun Aga' ikide bir "Çocuklar, çayları içip kaçıyoruz, tamam?" deyip kayboluyor.

Vampir Sultan: "Beberuhi öküzünü mıhlayalım!" Bu kızın şimdi dişçi olduğuna inanamıyorum. Üstelik eli çok hafifmiş! Oysa lisedeyken çok ağırdı; eli de, vücudunun geri kalanı da.

"Eski bir Çin atasözü der ki, 'Kaplan ile geyik dost olamaz.' Beberuhi'nin işini görmezsek geyik oluruz!" Bu konuşan Fu. Her olaya ve duruma uygun eski Çin atasözleri bilirdi. Şimdi belki de Çin'dedir?

Nuh, gözlerini Forvet'e çeviriyor. Forvet, kırış buruş gü-

lümsüyor: "Gebertelim gitsin." Bu cani ruhlu çocuk şimdi İngiliz Edebiyatı uzmanı.

Uzi Muzaffer "Beberuhi'yi ben hallederim!" diyor. Tehlikeyi seven dostumuz, bugün bir çeyiz mağazasının sahibi!

Kazulet soruyor: "Hocaların hepsini okşamamız gerekecek, nasıl yapacağız Nuh?" Canım Kazulet, askerde bir kaza kurşunuyla vuruldu.

Nuh sigarasından bir nefes çekiyor, çayından bir yudum alıyor ve "Tamam. Beberuhi'yi haklayacağız," diyor.

İki gün sonra, mat bir yağmur yağıyordu ve Beberuhi okula aynalı bir gözlükle geldi! Çünkü morarttığımız gözleri görünsün istemiyordu.

Kıştı, hava erken kararıyordu; Beberuhi'nin Cihangir'deki dairesinin bulunduğu binaya girmiştik. Apartman boşluğundaki küçük pencereden yolunu gözlüyorduk. Bizi çok bekletmedi. Sokak lambasının ışığında belirdi. Zapzayıftı, her adımda kırılıp dökülüyor ve yeniden toparlanıyordu. Onu marizlemek hiç de zor olmayacaktı. Dış kapıdan girdiğinde kızılcık sopalarını hazırladık. Elektrik düğmesini açtı, fakat girişteki şalteri indirdiğimiz için aydınlığı aydınlatamadı. Tırabzanın üzerinden, sönüp duran çakmağını çaka çaka yol almaya çalışan Beberuhi'yi görebiliyorduk. Birinci katın merdivenini yarıladığı sırada aniden üstüne atıldık. Çakmağı elinden fırladı. Cinler gibi tepesine üşüşmüştük. Korkudan aklını kaçıracaktı: "Haaaaaeyyyaaaaaaaaaaaaaahhhhhhhhıaaaaa!!!" Büyük bir şevk içinde Beberuhi'nin kafasına, kollarına, kaburgalarına, bacaklarına sopayla vuruyorduk. Öylesine tırsmıştı ki kalp atışları apartmanın içinde yankılanıyordu. Beberuhi'nin dersinden hep tam not almıştım ve işte şimdi onu hastanelik etme operasyonuna katılmıştım. Bunu bilse herhalde insan, dünya ve hayat hakkındaki fikirleri kökten değişirdi. Darbelerimize direnemeyen Beberuhi merdivende geriledikten sonra sendeleyip

yere kapaklandı. Kesik kesik soluyor ve dehşet içinde inliyordu. Kabuğu kırılmış iri bir böcek gibi vıcık vıcık olmuştu; ellerini oynatarak kafasını korumaya çalışıyordu. Ve galiba ağlıyordu. Herif ıslak bir süngere dönüşmüştü. Onu öylece bırakıp dış kapıya koştuk. Forvet Samet bir şey unutmuş gibi gerisin geri seğirtti ve Beberuhi'nin suratına iki yumruk indirdi. Ödü b.kuna karışan Beberuhi zıbarmıştı. Apartmandan çıkınca hızlı adımlarla uzaklaştık. Her şey 30 saniye içinde olup bitmişti.

Beberuhi vakası okulda büyük yankı uyandırdı. Hocalar her derste olayı kınadıklarını beyan ediyorlardı. Paniğe kapılmışlardı. Talebeler ise birbirlerine sır verir gibi yalan söyleyerek "Ben de Afili Filintalar'danım," diyorlardı. Hattâ bazı şavalaklar, kendilerini Afili Filintalar'ın şefi, genel sekreteri, sözcüsü filan ilan edip çeteye üye kaydetmeye başlamışlardı. [Niçin? Kızlara hava atmak için!] Bunu tespit eden hocalar da bizimle hiç alakası olmayan çocuklarla boş yere uğraşıp durdular. Müdür odasına çağırılan sanık talebeler çoğunlukla yalvararak, sadece arkadaşlarına şaka yaptıklarını, Beberuhi'yi döven şebekeyle hiçbir ilgileri olmadığını söylüyorlardı.

Biz durumdan şikâyetçi değildik. Bir anda efsaneye dönüşmüştük. Beberuhi de yavaş yavaş toparlanıyordu, fakat bir daha hiç Afili Filintalar'dan söz etmedi. Demek ki hocalar dayaktan anlıyordu.

Baltazar'ın çığlıkları

Kimya hocası Rezzan Baltazar'ın üzerine kimyasal sıvı boca ettiğimiz günün ertesinde işler büsbütün çığırından çıktı.

Önce, büyük bir giysi mağazasına telefon edip bir hocamıza hediye çeki vermek istediğimizi bildirmiştik. Onlar da bunu memnuniyetle kabul ettiler. Forvet Samet'in şehir dı-

şından gelen kuzini mağazaya gidip ön ödeme yaptı. Mağazadan bir yetkili, bizim adımıza Rezzan Baltazar'a telefonla "Talebeleriniz size şu kadar liralık bir hediye çeki düzenlettiler. Dilediğiniz zaman gelip mağazamızdan dilediğiniz giysiyi alabilirsiniz," dedi. Dul Rezzan Baltazar, koşa koşa hediyesini almaya gitti. Biz mağazanın karşısında bir otomobilin içinde bekliyorduk. Rezzan Baltazar içeri girince Vampir Sultan da peşinden gitti. Baltazar soyunma kabininde yeni elbisesini denerken Vampir Sultan kabinin üstündeki boşluktan "şarrr!" diye aşağıya bir kova plastik boya tutkalı döktü ve "Afili Filintalar" yazılı küçük kâğıtlar saçıp kaçtı! Baltazar'ın çığlıkları dışarıdan duyuluyordu. Ertesi gün okula geldiğinde suratı tahriş olmuş, uzun saçları iyice kısalmış ve böylece daha da çirkinleşmişti.

Okulumuza polisler, gazeteciler, psikiyatrlar geldi. Okulun adı 'Afili Filintalar Lisesi' olmuştu artık. Zavallı Baltazar, bitmek tükenmek bilmeyen bir ağlama krizine tutulmuştu. Sürekli maymunlar gibi ağlıyordu. Yanına gelen gazetecilere ağlıyordu, girdiği sınıflarda ağlıyordu, polislere sarılıp ağlıyordu. Kimyasal silah, Rezzan Baltazar'da korkunç yan etkilere yol açmış, onun sadist kişiliğini değiştirmişti. Taş kalbi yumuşamış, göz pınarlarının buzu çözülmüştü...

Polis de bir şey bulamadı. Nuh Tufan'ı da sorgulamışlardı, fakat Beberuhi'nin tartaklandığı gece bizim evde, Baltazar'ın boyandığı gün de Fu ve Uzi Muzaffer'le birlikte sinemada olduğunu kanıtlaması zor olmamıştı. Çünkü, Baltazar mağazaya giderken birkaç sokak ötedeki sinemadan bilet almıştık. Benden şüphelenilmiyordu çünkü ben yetim ve/yahut yoksul değildim. Zengin bir ailem olduğu için bana ayrıcalık tanınmasından iğreniyordum. Risksiz bir hayat yaşamanın utancıyla boğulmam için herkes elinden geleni yapıyordu. Aşağılık bir dokunulmazlığım vardı...

Bu arada, öğretmenler odasının kapısına astığımız ve Beberuhi'nin okuduğu ültimatom metni bir gazetede yayımlandı. Televizyon haberlerinde okundu. Dergilerde alıntılandı ve hakkında birçok köşe yazısı yazıldı: "Şiddete eğilimli bir genç nüfus vardı ortada. Büyüklere saygı kalmamıştı. Eğitim ve öğretimin kutsallığının silinmesi medyanın kabahatiydi. Aileler çocuklarıyla daha yakından ilgilenmeliydiler. Öğretmenler arasında da bazı çürük elmalar yok değildi hani. Öğretmen maaşları çok düşüktü; geçim derdi, idealizmi törpülüyordu. Eğitim sistemimiz zeki öğrencileri 'kesmiyordu'. Yazarımız da talebeyken bazı hocaları haşlamak istemişti fakat nasip olmamıştı..."

Afili Filintalar olarak büyük bir şaşkınlığa yol açmıştık, fakat bizi şaşırtan şeyler de oldu: Kılımızı kıpırdatmadığımız halde okulumuzdaki başka hocalar da talebelerin hışmına uğradı! Dayakçı matematikçi, küfürbaz İngilizceci, psikopat felsefeci... kaşınan bütün kabadayılara dersleri veriliyordu. Bazı hocaların otomobillerinin tekerlekleri patlatılıyor, camları kırılıyordu! Zaman zaman sınıflarda aramalar yapılır oldu. Kesici aletler, hattâ ateşli silahlar filan bulmayı umuyorlar, fakat ruj, sigara ve aşk mektuplarıyla yetinmek zorunda kalıyorlardı. Resim hocasının, okulumuzdaki şiddeti gerekçe göstererek silah taşıma ruhsatı aldığı duyuldu. Sınıflara belinde silahla giriyordu kaçık. Hocalar iyice paranoyak olup çıkmışlardı. Birbirlerinden de ürküyorlardı artık. Büyük bir kısmı herhangi bir başka okula tayin edilmek için başvuruda bulundu. Yani, Afili Filintalar ruhu okula sindi. Hocalar en çok da telefonla tehdit ediliyorlardı:

"Gebereceksin köpek!"

"Kimsiniz?"

"Sonun geldi!"

"Bakın, galiba bir yanlışlık var, kimi aramıştınız?"

"Ödlek sapık, senin pestilini çıkaracağız!"

"Bir hata yapıyorsunuz..."

"Hatayı sen yaptın, cezanı çekeceksin!"

"Ben n'aptım size, benden ne istiyorsunuz?"

"Nefes almamanı!"

"Ortada büyük bir karışıklık..."

"Karışıklık filan yok. Sen de yok olacaksın!"

"Fakat... kimsiniz siz?"

"Afili Filintalar!"

Hocaların çoğu, çareyi öğrencilere "siz" diye hitap etmekte buldular! Kimileri de "Ben kimseden korkmam," filan diyordu fakat ihtiyatı elden bırakmıyor, kurallara uyuyordu. Nuh, okulda bir devrim yapmıştı. Bütün bunları baştan hesaplamış mıydı acaba? Belki evet, belki hayır. Mühim olan, problem çıkarmaktı; çözüm nasılsa bulunurdu.

Lütfen, tehlike halinde maskenizi çıkarınız

Bu yıl, anne-babanızın sizi bir zamanlar evlat edinmiş yabancılar olduğu haberini almanız ihtimali 13 binde 1

Huzursuz bacak sendromuna yakalanmanız ihtimali 1530'da 1

Zamanında ödemediğiniz kredi kartı borcunuza bankanın faiz uygulaması ihtimali 1'de 1

Hapşırırken bir kaburganızın kırılması ihtimali 22 milyon'da 1

Uçak tuvaletinde oturduğunuz yerden sifonu çekince oluşan vakum nedeniyle klozete yapışıp kalmanız ihtimali 75 milyonda 1

Bir kartalın pençelerinden kayan kaplumbağanın kafanıza düşerek ölümünüze neden olması ihtimali 2 milyar 500 milyonda 1

Bir araştırmada denek olarak kullanılmanız ihtimali 87'de 1

Şeyhimi ziyarete, *Gizli Ajan*'la tanıştığımın ertesi günü gitmiştim. Eve döndüğümde Nuh çıkageldi. Sıkıca sarılarak biricik dostumu kucakladım: "Hayrola Nuh'um, Ferruh'un koltuğunda olman gerekmiyor mu?"

"Mola ve-ve-ve-ve-rrrdim. Te-te-te-tekrar dö-dö-dö-nnneceğim."

Gülümsedim: "Niye kekeliyorsun, dilini de dinlendirsen ya?"

"Gö-gö-gö-görmüyorrr musun, Kurban'ım, ben a-a-aaartık Ferruh Ferman'ım! Sa-sa-sa-sa-sayende ta-ta-ta-tabii."

"Belki bu o kadar da iyi bir fikir değil," deyiverdim.

"N'oldu? Bir şey mi var?"

Nuh'la oturup birer kahve aldık. Her zamankinden farklı olarak sade kahve istemişti ve bir Camel yaktı. Ferruh Ferman rolünü abartmıştı.

Gizli Ajan, Nuh'a bir şey söylemememi tembihlemişti fakat dayanamadım; ona, Rıza Silahlıpoda adında belalı bir herifin Ferruh'u haklamak istediğini açıkladım: "Anlayacağın, bu Ferruh denen yavşak seni yem olarak kullanıyor."

Nuh biraz huzursuzlanmış ve dalgınlaşmıştı. Canı sıkıldığında hep böyle dalıp gider; yüzündeki maske, üzerindeki giysiler, bunu değiştirmemişti.

Kendine geldikten sonra sakince kekeledi: "Beni i-i-i-iiiyi di-di-di-dinle Kurban, ne ya-ya-ya-yaptığımın fa-fa-fa-farkındayım. Hiçbir şey olmayacak." Dilara Dilamma'nın ışığı Nuh'u kör etmişti belli ki.

"Çırağan'daki düğünde Ferruh'un kuzeni Rıza Silahlıpoda'dan bahsetmemiş miydi? Sana vurulacaksın diyorum Nuh'um! Çıkar şu maskeyi ve bir daha da takma! Anlamıyor musun, seni öldürecekler!"

"Na-na-na-nnnasıl bu kadar ke-ke-ke-kesin kokkkkonuşşabiliyorsun?"

"Bak, sakın pazar günkü kutlamada da Ferruh'un yerine geçme, duydun mu beni, ölmek istemezsin değil mi?"

"Ta-ta-ta-tabii ki istemem."

"O halde Ferruh'u bul ve bu işin bittiğini söyle."

"Birkaç gün daha, sa-sa-sa-sadece birkkkaç g-gü-gün?"

"Hayır sakın böyle bir hata yapma Nuh'um. Bak, dinle beni..."

"Ne?"

"Ferruh'un yerine bir başkası da geçebilir. Bir profesyonel?"

Nuh duraksadı. "Professssyonnel mi?"

"Evet, Gizli Servis'ten bir ajan mesela?"

"Gi-Gi-Gi-G-Gizzli Se-Servis'in n-ne i-i-ilgisi var?"

"Evet de Nuh'um, Dilara'ya da durumu açıklarız?.."

"Ha-Ha-Ha-Hayır. Bunu ka-k-kabul edemem."

"Neden?"

"Kurban'ım şi-şi-şi-şimdi gitmem ge-ge-ge-gerek,"diyerek ayaklandı.

Onu yolcu ederken kendisine mukayyet olmasını tembihledim ve "En azından, tehlike halinde makseyi çıkar, tamam mı?" dedim.

"Eyvallah," deyip birkaç adım gittikten sonra döndü ve elini kaldırarak seslendi: "Ta-ta-ta-ta-tasalanma."

Arkasından bir süre baktım. En yakın arkadaşımın görüntüsü, benim yüzümden bütünüyle değişmişti. Daha da beteri, hayatı tehlikedeydi. Ona bir şey olursa, kendimi asla affetmezdim...

Hiç kimse Kalküta'daki bir panayırda bıçaklanmak istemez

Hayatta her şeyi elde etmekten başka şeyler de olmalı.

[Hafız Hamza el-Hayatî, *Avantadan Lavanta*]

Hedefe ulaşan, her şeyi ıskalamıştır! Çok paraya sahip olanların o acayip huzursuzlukları bundan. Ve tabii mangır tomarları, insanı yoksulluğun belalarından korumaz: Nefret emer, suçluluk duygusu salgılarsınız.

Kafanızın içinde paranoid polaroid fotoğraflar uçuşur: Bahçıvan zambakların içinden gülümseyerek selam veriyor - FLAŞ - Gırtlağınıza sapladığı bahçe makasını açmaya çalışarak, zor yoldan boynunuzu koparmayı deniyor!

Şoför günün ilk ışıklarıyla arabayı siliyor - FLAŞ - Deşilmiş arka koltuğu sırt derinizle yamıyor!

Boyacı, baharın renklerini beton yüzeye uyguluyor - FLAŞ - Kimyasal sıvılarla seyrelttiği beyninizi duvardaki çatlağa dolduruyor!

FLAŞ - Hemşirenin elinde piyano teli!

FLAŞ - Can çekişme zamanı! Aşçının lezzetli zehirleri servise hazır!

FLAŞ - Kuaförünüzün kefil olduğu sprey jöle orta vadede kafa derinizi güneşe çıkarıyor!

FLAŞ - Aile doktorunun tedavisi hastalıktan daha çok acı veriyor!

FLAŞ - Majör depresyon geçiren yüzme hocası, konserve kapağıyla bileklerini kesmek için sizin havuzu seçiyor!

FLAŞ - Dilencinin yağlı ceketinin altında bir tabanca görünüyor!

FLAŞ - Kleptoman hizmetçi her seferinde, manevi değeri büyük olan küçük eşyaları aşırıyor!..

Para, hedefleri hem büyütüyor hem de yakınlaştırıyor, doğru. Yani aptalları sevince boğacak gelişmelere zemin teşkil ediyor. Nakdiniz çoksa aptallık peşinen yapışıyor yakanıza. Benim ailem aptallardan oluşuyor. Büyük hedeflere yönelmek, her bakımdan kabalıktır. Üstelik faniliğin şiddetini artıran bir şey para. Ve parayla 'asalet' olmaz. Ebû Zerr Gifari'den daha asil bir tek para babası düşünebiliyor musunuz?

Biliyorum, arkadaşlarım bana sırf evimizdeki döviz rezervinin görkemi yüzünden asla "İbo" demediler. Sınıftaki adaşıma "İbo" diyorlardı halbuki. "İbo" diye çağrılmaktan hiç hoşlanmazdım, bu kesin fakat işte adımın akçeyle sigortalanmış olması da canımı sıkıyordu.

Hiç kimse, Kalküta'daki bir panayırda bıçaklanmayı istemez; hiç kimse "Ne güzel mezar, keşke benim olsa," demez ve *Kahraman Terzi* masalını hiç kimse unutamaz!..

Allah'ın "teslim ol!" çağrısı

> Tüm insanlığa kahve ısmarlamak...
> Aklımdan geçen bu.
>
> [Mansur Mervan]

Alphonse Allais'nin *Hakiki Bir Paris Hadisesi* başlıklı hikâyesi beni hasta ediyor: İki genç sevgili, günün birinde, diğeri tarafından nasıl aldatıldığını bildiren birer mektup alır. Sevgilisinin vefasızlığından emin olmak isteyen kadının o gece düzenlenecek olan maskeli baloya gitmesi yeterli olacaktır, çünkü mektupta erkeğin o baloya Arlequin kostümüyle geleceği yazılıdır. Erkeğe gönderilen mektupta da benzer şeyler anlatılmıştır: "Feşmekân adresteki maskeli baloya gittiğinizde sevgilinizi Kongo Pirogu kılığında göreceksiniz." Maskeli baloda herkes çılgınca eğlenirken, çekil-

dikleri köşede can sıkıntısından geberen iki kişiden biri Kongo Pirogu, diğeri ise Arlequin'dir. Erkek sonunda kadını dansa davet eder. Gece, birbirlerinin maskelerini parçaladıkları bir garsoniyerde son bulur... "Şaşkınlıktan küçük dillerini yuttular" zira "Maskeler düştüğünde ne kadın o kadındı, ne de erkek o erkek!"

Işin rengi değişmişti. Ferruh Ferman maskesinin altında Nuh'u bulabileceğimden emin değildim artık.

İnsan, ne ise o olduğunu inkâr eden yaratıktır. Sürprizlerden hoşlanıyoruz. Dünyaya gelmek bizim için sürpriz değeri taşımıyor pek. Oysa ölümü çoğunlukla bir sürpriz olarak tecrübe ediyoruz. Azrail'i bir tür 'sürpriz meleği' sanıyoruz.

Maskenin arkasında aradığınız kişiyi bulamama ihtimali nedir bilemiyorum. Azrail önce size mi yoksa bana mı uğrar onu da bilemiyorum okur kardeşim. Fakat önümüzdeki 100 yıl içinde siz de ben de % 100 ölmüş olacağız. Elinizdeki kitabın bu sayfasına günün tarihini yazmanızı rica ediyorum. Bu cümlelerin anlamını pekiştirmek için yardımınıza ihtiyacım var: Bir kalem bulun ve tarihi yazın lütfen.

Sürpriz; zayıf ve/ya da hesaba katılmayan bir ihtimalin gerçekleşmesidir.

Bu yıl diyet yapmanız ihtimali 5'te 1

Diyeti bozmanız ihtimali 1'de 1

Düşen bir uçağın kafanıza çarpması ihtimali 25 milyonda 1

Acıktığınızda karnınızı doyurmak için bir Mc Donald's şubesine dalmanız ihtimali 50'de 1

Bir ameliyat için hastaneye kaldırılmanız ihtimali 12'de 1

Evinizin yanması ihtimali 560'ta 1

Yiyeceğinize katılmış kimyasal bir maddeye alerjik reaksiyon göstermeniz ihtimali 1000'de 1

Çekiçle çivi çakarken parmağınıza vurmanız ihtimali 3 binde 1

Bir yılanın sizi ısırması ihtimali 40 binde 1

En yakın arkadaşınızın sizi gizlice takip etmesi ihtimali...

Dr. Tornado binasının karşısında eski model bir Volvo'nun içinde oturmuş, binaya girip çıkanları seyrediyorduk. Nuh sabah erkenden gelip işinin başına geçmişti ve besbelli akşama kadar arabada nöbet tutacaktık. Cuma vaktine doğru Nuh dışarı çıktı ve Ortaköy Camii'ne kadar yürüdü. Yürüyen birini otomobille hele ki yokuş aşağı izlemek sahiden zor ve sıkıntılı bir iş. İnsan kendini kapkaççı gibi hissediyor. Salâ veriliyordu. Sanki Nuh'un cenazesine gidiyorduk; Volvo da bir cenaze arabası kadar yavaş yol alıyordu. Ben ikide bir arabadan inip yürüyor, sonra tekrar arabaya biniyordum.

Nuh her an arkasını dönebilir ve beni görebilirdi. Fakat tanımasına imkân yoktu, çünkü *Cool Hand Luke* filmindeki Paul Newman'ın maskesini takmıştım. Gerçi, *Cool Hand Luke*'u Nuh çok severdi, yani aslında tebdil-i kıyafet eylemişsem de görünümüm dikkat çekiciydi. Ne yazık ki aklıma Paul Newman'dan daha iyi bir model gelmemişti. Oysa Nuh'un 15 metre arkasında yürürken, Turgut Özatay maskesinin daha münasip olabileceğini düşünüyordum. Daha çok düşünüp daha yavaş hareket etmek gerekirdi. Terbiyenin şartı budur. Fakat asayişi sağlamak söz konusu olduğunda, suçlu adaylarından daha az düşünüp onlardan daha hızlı hareket etmek mecburiyetindeydik...

Allah'ın "Teslim ol!" çağrısına uymuştuk. Ortaköy Camii'nde, sırdaşım olan *Gizli Ajan*'la birlikte Ferruh Ferman kılıklı Nuh'un arkasındaki safta duruyorduk. Nuh öne eğilmiş, huşu içinde hutbeyi dinliyordu. Kibirden söz eden ha-

tip, Nuh Peygamberin uyarıları karşısında büyüklük taslayan kavminin tufanla helak olduğunu söyledi ve Kur'an-ı Kerîm'den ilgili bazı ayetleri okudu:

Andolsun, biz Nuh'u kavmine gönderdik. [Onlara:] "Sizi açıkça uyarıyorum. Allah'tan başkasına kulluk etmeyin. Size [müstakbel] acı bir günün azabının gelmesinden korkuyorum" [dedi]. Kavminin, ileri gelenlerinden olan inkârcılar: "Bizce sen de yalnızca bizim gibi bir beşerden başka bir şey değilsin; sana, aramızdaki sığ görüşlü, en sefillerden başkasının uyduğunu görmüyoruz ve sizin bize bir üstünlüğünüzü de görmüyoruz. Aksine, bize göre sizler yalancısınız" dedi. [...] [Nuh] dedi ki: "Ey Kavmim, ben sizden buna karşılık bir mal istemiyorum. Bana yalnızca Allah ecir verecektir. Ben iman edenleri kovacak değilim. Onlar hakikaten Rablerine kavuşacaklar. Ancak benim nazarımda siz, cahillik etmekte olan bir kavimsiniz." [...] "Ben size Allah'ın hazineleri yanımdadır demiyorum, gaybı da bilmiyorum. Melek olduğumu söylemiyorum ve sizin aşağılık saydığınız kişilere, Allah asla bir hayır vermez de demiyorum. Onların içlerindekini Allah daha iyi bilir." [...] Dediler ki: "Ey Nuh, bizimle çekişip-durdun, bu çekişmede ileri de gittin. Eğer doğru söylüyorsan, bize vaadettiğini [tufanı] getir [de görelim.]" Dedi ki: "Eğer dilerse, onu size Allah getirir ve siz [O'nu] aciz bırakacak değilsiniz." [Hud Suresi 25-33]

Hatip sıkı bir elemana benziyordu:

"Aziz kardeşlerim! Allah'ın razı olduğu kişiye tufan bile bir sığınaktır... İlahî emirle yükselen sular göğün çizgisiyle birleşse bile müminler korkudan emin, o gemide sıcak rüyalar içinde uyurlar... Tufanın kabaran dalgaları Cehennem alevlerinin yeryüzündeki sudan izdüşümleridir... İnananlar için her çağda bir Nuh'un Gemisi vardır... Her an tabiatın içinde ve uzayın derinliklerinde, mikro ve makro alemlerde nice tufanlar cereyan etmekte, olup bitmekte, fakat insanoğlu bunu değerlendirmeye bir türlü yanaşmamakta..."

Cuma namazı bittikten sonra cemaat camiyi terk etmeye başladı fakat Nuh yerinden kıpırdamıyordu. *Gizli Ajan*'la birbirimize baktık. Caminin ortasında üçümüz kalmıştık. Biz kapıya yöneldiğimizde Nuh hâlâ Ferruh Ferman'ın yüzünü ellerine gömmüş öylece oturuyordu. Dışarı çıkınca *Gizli Ajan* ağır adımlarla gidip bir sokak lambasının önünde durdu; ben de merdivene çömeldim. Nuh'u bekliyoruz...

Rıza Silahlıpoda'nın adamları her an ortaya çıkıp Nuh'a yeniden saldırabilirler...

Hatip güzel söylemişti: "İnananlar için her çağda bir Nuh'un Gemisi vardır." Amenna. Acaba yüzümüzdeki bu tuhaf maskelerle, bizi kurtaracak bir gemiye binebilecek miydik?..

Dövüşmek şart oldu

Zakkum ağacından üzüm bekleme /
Kılıcını kında uzun bekletme.

[İbn Hazm el-Kurtubî,
Güvercin Gerdanlığı]

Bu yıl bir ateşli silah satınalmanız ihtimali 17'de 1

Televizyonda görünmeniz ihtimali 119'da 1

Kafanıza bir kuşun dışkısının isabet etmesi ihtimali 250'de 1

Depresyona girmeniz ihtimali 9'da 1

Yataktan düşerek ölmeniz ihtimali 2 milyonda 1

Eşiniz ya da sevgiliniz tarafından terk edilmeniz ihtimali 24'te 1

Birinin sizi bir başkası sanarak konuşmaya başlaması ihtimali: 44'te 1

Merhum aktör Turgut Özatay'ın [25 Haziran 2002 günü 75 yaşında ölmüştü] maskesini yaptım ve taktım. Türk sinemasının Erol Taş'tan sonraki en kötü adamı olan Özatay'ın, 1960'lı yıllardaki görüntüsünü esas almıştım. Biraz tuhaf ama Turgut Özatay'ın edebiyatla ilgili biri olduğunu düşünmüşümdür hep. Galiba, *Tutunamayanlar*'ın kahramanlarından *Turgut Özben*'in adıyla yazarı Oğuz *Atay*'ın adı birleşince Turgut Özatay adı elde edilebileceği için. Her neyse. Günlerden cumartesiydi. Sokaklarda denizanaları gibi salınan kalabalıklar. 10-12 yaşlarında bir çocuk yoluma çıktı: "Yakışıklı ağabeyim, n'olur bana bir ekmek parası..."

Bu sözü bir yerden hatırlıyordum. Tabii ya, bir filmde, tam da bu yaşlarda bir dilenci çocuk, Turgut Özatay'a aynı şeyi söylüyordu: "Yakışıklı ağabeyim, n'olur bana bir ekmek parası..."

Hangi filmdi? *Sokaklar Yanıyor* [1965], *Ölüm Temizler*, *Dövüşmek Şart Oldu* [1966], *Cehennemde Boş Yer Yok* [1968], *Namlunun Ucundasın* [1971], *Ölüme Yalnız Gidilir* [1976], yoksa *Suçlular Cehennemi* [1979] mi?..

Galiba, *Dövüşmek Şart Oldu*'daydı bu sahne.

Acaba çocuğun filmden haberi var mıydı? Neden mesela "Allah rızası için bir sadaka" değil de, "Yakışıklı ağabeyim, n'olur bana bir ekmek parası..." demişti? Karşımdaki, fakir ama sinemasever bir dilenci miydi?

Ben de o sahnede Turgut Özatay'ın çocuğa söylediği sözle karşılık verdim: "Suratıma bak bücürük... Sence ben vicdanlı bir adama benziyor muyum?"

Ufaklık, rolünü iyi ezberlemişti: "Ne yalan söyleyeyim ağabey, yılan suratı var sende."

Asabice sırıttım: "Şu fukara hergele tohumuna da bakın..." Cebimden rastgele bir banknot çıkarıp çocuğa uzattım. Çocuk paranın ucunu tuttu fakat ben bırakmadım. Tıpkı filmdeki gibi tekrar yüzüme baktı. "Şimdi yaylan ba-

kalım, boşboğaz kerata!" deyip parayı bıraktım. Çocuk da sapandan kurtulan taş gibi seke seke uzaklaştı.

Boşlukta yokluğu hiçliğe dönüştürmek

> Şeyh pür dikkat, karacalara sinsi sinsi yaklaşan çitayı izliyordu.
>
> [Üsâme İbn Münkız, *İbretler Kitabı*]

Girdiğiniz lokantanın bir yerinde Karınca Duası'nın asılı olması ihtimali 2'de 1

Nuh, Dilara Dilemma'ya sırılsıklam âşıktı. Ne yazık ki aşk hayalin çocuğu, hayal kırıklığının annesidir. Dilara onu aldattığı halde Nuh kızdan kopamıyordu. Dilara'nın aldattığı kişi tam olarak Nuh değildi tabii ve belki de bu durum can yoldaşımı aynı anda hem kahrediyor hem de teselli ediyordu. Öyle ya, Nuh da Dilara'yı kandırıyordu. Üstelik, büyük ihtimalle Dilara, Ferruh'la tanışmadan önce de Baretta ile beraberdi. Bu durumda boynuzlanan asıl kişi Baretta'dan başkası değildi. Bütün bunları düşünmek bile insanın midesini bulandırıyor. Aşk, kalbi vurduğu kadar mideyi de vuruyor.

Cumartesi gecesi Nuh ve Dilara birlikte yemeğe çıktılar. Baba Balık Restoranı'nda, elma şekeri ışığında oturuyorlardı. Bir kadınla bir erkek baş başa kalınca ne olur bilirsiniz: Her iki taraf da yüzeysel veya derin şüphelerinden kurtulmak için, bilinçli bir kararsızlığa başvurur. Dilara, Nuh'a bir resim hediye etti. Turgut Özatay'ın garson versiyonu olarak masaya levrek tabaklarını bırakırken, sandalyeye oturtulmuş resmin, Ferruh Ferman'ın portresi olduğunu gördüm ve başımdan aşağı kaynar sular döküldü. Nuh bu kadarını hakketmiyordu.

Gizli Ajan'la birlikte lanetli kumruları, yani Nuh ile Dilara'yı uzaktan seyrediyoruz.

Gizli Ajan'a soruyorum: "Sence nereye varacak bu işin sonu?"

"Biz bir bütünüz," diyor. "Sen, ben, Nuh, Dilara, Ferruh, Rıza, Baretta, Taliha Teyze, Umur Samaz, Havana, Pippo Zaza. Hepimiz bir bütünüz."

"Ben bu işin sonu..." Nuh, Dilara'nın ellerini tutuyor ve sözün devamını getiremiyorum.

Gizli Ajan: "Bütün bunlar kıyamet alameti İbrahim. Senin benden daha iyi bilmen lâzım..."

"Ne bakımdan? Yani biz neden bir bütünüz sence ve nasıl bir kıyamet alameti bu?"

"Hiçbirimiz kendimiz olmaya çalışmıyoruz. Hele sen! Şu haline bak. Turgut Özatay'dan ne istedin?"

"Haklısın galiba. Bizim ortak özelliğimiz... Boşlukta, yokluğu hiçliğe dönüştürmeye çabalıyoruz."

"Saçmaladın mı İbrahim yoksa bana mı öyle geldi?"

Dilara masadan kalkıp tuvalete yöneldi. Nuh, Ferruh'un portresiyle birşeyler konuşmaya başladı. Anlaşılan yine halüsinasyon görüyordu. Kim bilir Ferruh ona ne diyordu? *Gizli Ajan* çenesiyle Nuh'u işaret etti ve ciddiyetle "Bu çocuğa hayranım. Hastalığı bile büyük bir yeteneğin ürünü gibi," dedi.

Dalgınlaşmıştım. "Nuh'a hep imrenmişimdir. Fakat aşkı ölüm tehlikesi içinde yaşamak zorunda kalması beni üzüyor" diye sayıkladım.

"Böyle konuşma," dedi Gizli Ajan, "hiçbir aşkta umuda yer, sebebe lüzum yoktur."

27 bin yıllık fetret devri

Bir sözün doğruluğu ile inandırıcılığı
arasında hiçbir bağlantı yoktur.
[Şeyh Rıdvan el-İcazî,
Mülemma Dilemma]

Bu yıl eksi 15 derece soğukta, bir senfoni orkestrasının verdiği açık hava konserini dinlemeniz ihtimali 18 milyon 600 binde 1

100 yaşındaki bir bayan sürücünün otomobiliyle sizin aracınıza çarpması ihtimali 1 milyar 180 milyonda 1

Bir uçurumdan aşağı bakmanız ihtimali 684'te 1

Dişlerinizi fırçalarken diş fırçasını kazayla yutmanız ihtimali 11 milyonda 1

Kasaptan dana eti diye bir insanın böbrek, yürek ve/yahut karaciğerini satınalmanız ihtimali 85 milyonda 1

Okuduğunuz romanda, olayların akışıyla ilgisiz bölümlerin bulunması ihtimali 2'de 1

Okumayı çizgi-romanlardan öğrendim. Hâlâ çizgi-roman okurum. Nuh bu yüzden benimle alay eder: "Zagor okumaktansa Roy Lichtenstein'ın resimleri, H.P. Lovecraft'ın hikâyeleri, John Carpenter'ın filmleriyle ilgilenirim daha iyi."

"Johannes Vermeer'in resimleri, Saki'nin hikâyeleri, Sam Peckinpah'ın filmlerine ne dersin?" filan derim.

Nuh üsteler: "Çizgi-roman devri kapandı. XVIII. yüzyılın ikinci yarısında başladı ve XX. yüzyılın son çeyreğinde bitti bu iş."

"Yanılıyorsun," derim "çizgi-romanın bir sanat olmadığını söylemek istiyorsun; onu kökü ve meyvesi olmayan bir şey sanıyorsun."

"Oysa, araştırmacı gazeteci Clark Kent'in bu konuda söyleyecekleri var, ha?"

"Superman'den benim de nefret ettiğimi biliyorsun Nuh'um," derim. Bunu işitmekten çocukça bir hoşnutluk duyar, gözlerinden anlarım.

"Pekala Avukat Daredevil, sizi dinliyorum?" Nuh beni kışkırtmayı başarır. Eğer bir damarınız varsa mutlaka bulur ve ona basar.

Kışkırtılınca iddialı konuşurum: "Çizgi-roman dünyanın en eski sanatıdır."

"Çok fevrice söylenmiş bir slogana benziyor bu," der ve ekler: "Ve bütün feveranlar gibi ilginç."

İddianın ardından izah gelmeli: "Mağara sanatının stratigrafik olarak tarihlendirilmiş en eski örnekleri Fransa'da Perigord, Les Elzies yakınlarındaki La Ferrassie'de bulunan, M.Ö. 25.000 yılından kalma hayvan resimleri ve sembolleridir. İspanya Altamira'daki, bizonların tasvir edildiği mağara resimleri de Buzul Çağı'na, M.Ö. 15.000'lere aittir. Bu resimlerin avcılar tarafından yapıldıkları görüşü yaygın bir kabul görmüştür; dolayısıyla bir hadiseyi, bir maceryı temsil ettikleri rahatlıkla söylenebilir. Vahşi bir bizonla, dev bir atla karşılaşmanın, çarpışmanın heyecanını yansıtan çizimler. Yani bugünkü kriterlere göre resimden ziyade çizgi-romanın muhtevasıyla örtüşen şeyler!"

Nuh beni, iddiamı pekiştirmeye zorlar: "Kurban'ım sen şimdi bana, 20 bin sene önce yaşamış mağara adamlarının çizgi-roman işine el attıklarını mı söylüyorsun?"

"Onlara 'mağara adamı' demek doğru mu bilemiyorum. Fakat yaptıkları şey evet çizgi-romandı." Nuh kasıtlı bir kahkaha koyuverir, ben ciddiyetimi muhafaza etmeye çalışırım: "Bugün çizgi-roman dünyasındaki hareketliliğin ticari niteliği yüzünden böylesi teorik tahlillere kimse yönelmiyor, doğru. O yüzden söylediklerim sana komik geliyor."

Nuh mağaradan fırlayan bir at gibi kişner: "Evet, haklısın, sözlerin bana 'komik' geliyor!"

Nuh Tufan, dans eder ya da dövüşür gibi konuşur. Onunla konuşmayı sürdürmek için yine onun yöntemlerini kullanmanız gerekir. Ben de öyle yaparım: "Nuh Tufanı'mn M.Ö. 3000 civarında vuku bulduğu tahmin ediliyor. Düşün ki, mağara duvarlarındaki çizgi-roman örnekleri Tufan'a rağmen büsbütün silinmemiştir."

Nuh birdenbire konuşmanın 'rotasını' değiştirir: "Mağara çizgi-romanları... Martin Mystere, Örümcek Adam ve Asterix'in maceralarına mağara yetiştirmek zor olacaktı ve bu sebeple 27 bin sene süren bir fetret devri yaşandı öyle mi? Milyarlarca çizgi-roman okuru da figüratif resim, tiyatro ve müzikle yetinmek zorunda kaldı! Ne de olsa orkestralar, tiyatro oyuncuları ve ressamlar mağara gibi özel bir mekâna ihtiyaç duymuyordu. Oda orkestraları vardı mesela, fakat mağara orkestrası yoktu!"

Nuh'un suyuna giderim, boğulmamak için: "Biliyor musun, aslında Martin Mystere'den çok da hazzetmiyorum. Bir kere, Martin Mystere çok düz bir tip. Karizmatik değil. Superman'i andırıyor."

Nuh 'dalga dalga' üstüme gelir: "Bunu o da biliyor mu?"

"Martin Mystere'i bir 'entelektüel çizgi-romanı' yapan şeyin de, zannedildiği gibi maceralarında Dante'nin, Erich Fromm'un, Malcolm X'in, Borges'in, Leonardo Da Vinci'nin, Oscar Wilde'm... adlarının geçmesi, hattâ bu ve benzeri kişilerin birçok maceraya bizzat katılmaları değildir."

Nuh aksi bir adam olsa da kolay meraklanır: "Nedir peki, ekselans?"

Mesela *Baron Munchausen'in Söylediği Doğrular* adlı macerada görünen yayınevi editörü, Jean Baudrillard model alınarak çizilmiştir. *Bakire Uzaylılar Operasyonu*'ndaki keman virtüözü rolü Wittgenstein'a verilmiştir. Adorno, *Vampirlerin Hamam Sefası*'nda kuğu otaran bir meczup olarak görünür. *Toltek Hükümdarının Zehirli Kahvaltısı*'nda kara

haber elçisi olarak görünen Sebastian, Cioran'ın ta kendisidir! *Büyücüler Sendikası*'nda Ivan Illich bahçıvanı oynar. *Yüzyıllar Önce Kaybettiğimiz Düşmanlar*'da Canetti kör bir cerrahtır..."

Kimileri her konuşmasında kuşkularını dile getirir. Nuh da onlardan biri: "Ya beni işletiyorsun ya da Martin Mystere'deki tipleri filozoflara benzetme konusunda kişisel bir yeteneğe sahipsin?!"

"Sen de *En Son İkna Olacak Kişi* 'talk show'unun sunucusu gibisin. Bu durumu keşfeden ben değilim. Harvard'da hazırlanmış *Martin Mystere'in Hizmetindeki Okumuş Adamlar* başlıklı bir tezden okudum bunları."

"Bu dediğin doğru bile olsa, ne anlamı var ki? Mesela Ivan Illich *Okulsuz Toplum*'un yazarı olarak yeterince dikkate değer değil mi ki, bir de onun bahçıvan versiyonuyla muhatap olalım?"

"Bak Nuh, bu adamlar içinde Baudrillard hariç hiçbiri yaşamıyor. Zaten hiçbiri aktör değil. Diyelim bir sinema filminde görünmelerine imkân yok. Tamam, Wittgenstein'ın hayatını anlatan filmler çekildi, çekilebilir, fakat bizzat Wittgenstein'ın rol aldığı bir film çekilemez. Çizgi-romanın gücü burada. Sinemanın, resmin, tiyatronun hatta edebiyatın imkânlarından çok daha fazlasına sahip. Bunu görmek istemezsen, çizgi-romanı yeniyetmelerin eline terk edersin. Nitekim öyle de oluyor. Çizgi-romanlar arasında hiçbir ayrım gözetmeden hepsinin üstünü çiziyorsun. Fakat aynı radikal tavrı sinema, resim ya da roman karşısında göstermiyorsun, değil mi?"

"Haklı olabilirsin. Fakat bunda belki de çizgi-romanın diğer sanat dallarıyla temasının zayıf olmasının da payı vardır?"

"Aslında tam olarak öyle de değil. Dikkatini esirgemezsen çizgi-romanla diğer türler arasındaki etkileşimi görebi-

lirsin. Mesela, Quentin Tarantino'nun *Pulp Fiction* filmi tüm dünyada büyük bir beğeni topladı. Entelektüeller de sevinçle selamladılar. İşte bu filmdeki bir sahne aynen Martin Mystere'in *Savaşın Kaderini Değiştiren Pinpon Kazası* macerasından aparılmıştır!"

Nuh kulaklarına inanamaz: "Öyle mi? Hangi sahne?"

"Mr. Wolf'un Vincent Vega ve Jules Winnfield'i yıkadığı sahne. Vincent, yanlışlıkla arka koltuktaki genci vurur. Jules'la birlikte Jimmie'den yardım isterler. Çünkü arabanın arkası kanla karışık beyin parçalarıyla dolmuştur. Jimmie, Mr. Wolf'u çağırır. Wolf, arabayı Vincent ve Jules'a temizletir. Sonra da onları soyup bahçe sulama hortumuyla yıkar, çünkü iki serserinin de üstü başı kan içindedir. Jimmie, Mr. Wolf'a aynen şöyle der: 'Saçlar kuru kaldı!' Bu sahne, o ünlü diyaloglar da dahil, Martin Mystere'den alıntılanmıştır."

Seccadede dikiş tutturmak

> Biz ermişlerin en büyük sorunu, 24 saat ermiş kalamamaktır.
>
> [Şeyh Abdülaziz Azamî, *Final Fısıltıları*]

Bu yılki doğum günü pastanızdan dans eden bir canavar çıkması ihtimali 3,5 milyarda 1

Bir maymunun fırlattığı bir cisimle yaralanmanız ihtimali 8 binde 1

Namaza başlamanız ihtimali 37'de 1

Albino [nur topu gibi] bir çocuğunuzun olması ihtimali 20 binde 1

Evinizin sincaplar tarafından istila edilmesi ihtimali 210 milyonda 1

Babam kibar adamdır. Gururumu incitmemeye özen gösterir. Namaz kılmaya başlamam onu şaşırttıysa da ibadet etme kararıma saygı duyuyordu. Dedem ölüm döşeğindeyken, babama "Oğlum, hayatım boyunca sizin için çalıştım ve büyük bir servet kazandım. Şimdi bu dünyadaki her şeyin boş olduğunu açıkça görüyorum. Fakat ne çare, geciktim. Benim babam dindar biriydi. Beş vakit namaz kılardı. Kur'an okurken öldü. Senden ricam, Azrail iyice yanına sokulmadan önce kulluğunun icaplarını yerine getirmeye bak. Bu konuda beni örnek almaktan, bana benzemekten sakın. Görüyorsun, ben ölüyorum. Malı mülkü sana bırakıyorum. Fakat üzgünüm. İki rekat namaz, bir günlük oruç yanında paranın bir değeri yok, bilesin..." şeklinde uzayıp giden bir nasihatte bulunmuştu.

Babam, dedemin vasiyet niteliğindeki nasihatine uyup arada bir namaz kılsa da, maalesef seccadede dikiş tutturamadı. Benim durup dururken "Bu genç yaşta" şadırvanlara, mescitlere koşmam, aile içinde huzursuzluğa neden oldu. Sakal bırakmam hiç hoş karşılanmadı. Hayır, trajedi filan yaşamadım. Yine de giderek tuhaflaştığım düşünülüyor ve benim için endişe ediliyordu. Komikti tabii.

Başlangıçta ev halkına durumu açıklamamıştım. Bana neler olduğunu anlayamıyorlardı. Küçük halamın kocası Eşber Enişte'nin uzman görüşü doğrultusunda, uyuşturucu kullandığımdan şüphelendiler! Komiser yardımcısı Eşber Enişte, narkotik masasında zaferden zafere koşmuştu. İkide bir "Biliyor musunuz, oda parfümleri kafa yapıyor; biliyor musunuz, ağrı kesicilerden fazla alırsanız uçarsınız; biliyor musunuz, kola bağımlılık yapıyor..." filan derdi. Ona göre ben de kafayı tütsülüyordum. Ne de olsa belirtiler aynıydı!

Uyuşturucu kullanan bir gencin *arkadaş çevresi değişir*: Sık sık Erenköy'deki dergâha gidiyordum. Partilere uğramıyordum. Oysa eskiden şöyle bir görünürdüm...

Aile ilişkileri azalır, odasında yalnız kalmayı tercih eder. Aile toplantılarına katılmıyordum. Tatile de çıkmamıştım. Misafirlere hoşgeldiniz bile demez olmuştum.

Okul başarısı ve okula devamı azalır: Okula zaten pek gitmezdim. Bu yıl da başka bir fakülteye geçmiştim. Ne olacaktı benim halim?

Daha fazla para harcadığı görülür: Bizimkiler bunu ölçecek durumda değillerdi. Bir-iki önemli yatırım yapmıştım tabii. *Şeyhnâme*'nin taş baskı bir nüshasını satınalmıştım. *Sahîh-i Buharî*, Elmalılı Hamdi Yazır'ın tefsiri, *Hayat-üs Sahabe* gibi bazı lüzumlu kitaplar edinmiştim.

Gün içinde bazen neşeli, sakin, bazen öfkeli, saldırgan davranışlar sergilediği gözlenir: İnsanlık hali. Doğum günümü hatırlayıp sürpriz bir kutlama düzenlemişlerdi. Kadehler benim şerefime kaldırıldığında biraz köpürdüm. Mankenlik ajansından teklif alan kuzinimi, Porche'sini beğenime sunan dayımı, Bodrum'da süper bir 'beach club' keşfettiğini söyleyen teyzemi... terslemiştim.

Gözleri kanlanır: Okumam gereken kitapların sayısında ciddi bir artış olmuştu.

Uyuşturucu kullanan genç bitkindir: Bitkin benim göbek adımdı. Dünyaya geldiğimde de bitkindim. Ailem yeni fark ediyordu.

Dalgındır: Ezberlemem gereken ayetler vardı.

Uyuklar: Yanılıyorlardı. Sadece çevremdeki görüntülerin bir kısmına bakmaktan vazgeçmiştim.

Uyumakta güçlük çeker: Sabah namazına kalkıyordum.

Konuşma zorlukları yaşar: Çenebaz biri değildim zaten. Soruları da cevaplamaz olmuştum, o ayrı...

Bir gün Eşber Enişte beni karşısına aldı: "İbrahim, son zamanlarda sen... çok değiştin."

"Hangimiz değişmiyoruz ki enişte; hayat bu."

Şu cümledeki polisiye tada bakın: "Fakat sen biraz, nasıl

desem, aşırı uçlara kayıyorsun İbrahim."

"Enişte, sır tutar mısın?"

"Ayıp ettin." Eşber Enişte'nin sır mır tutamayacağını, bu konuşmayı bütün ayrıntılarıyla halama ve diğerlerine anlatacağını biliyordum.

"Bundan üç ay önce bir ayine katıldım."

"Ne ayini?"

"Bilirsin işte, seks ve uyuşturucu gırla gidiyordu..." Bu aslında Nuh'un taktiğiydi. Yani insanları şoke edecek hikâyeler uydurarak, işlerin başka yönlere kayıp çığırından çıkmasını sağlamak.

Eşber Enişte nasıl da meraklanmıştı. Hayatını israf etmiş kimselere özgü çiğ bir merak: "Neler söylüyorsun İbrahim, ciddi misin?!"

"Ya." Sallamaya devam ettim: "Kafam iyiydi. Her şey bir anda oldu..."

"Ne oldu?"

"Kimseye söylemeyeceksin, değil mi?"

"Bana güvenebilirsin." Başka işim yokmuş gibi bir polise güvenecektim. Enişte bana aptal muamelesi yapıyordu. Üstelik kendi evimde. Dudağımı ısırarak yere bakıyordum. İtiraf avcısı Eşber Enişte'ye istediğini vermiştim. Kollarımda iğne izleri yoktu. Belki de eroini burun yoluyla alıyordum. Ecstasy hapları yutuyor olmam ihtimali daha yüksekti. Joint tüttürüyor da olabilirdim. Kokain? Henüz erkendi. İçkiyle bile başım hoş değilken nasıl da narkotik tuzağa düşmüştüm. Bu gidişle omurilik soğanım kuruyacaktı. Cahillik işte.

Kendimi tutamayıp kahkahayı bastım. *Uyuşturucu kullanan genç dengesizdir, durduk yerde gülmeye başlar.*

Eşber Enişte endişeli gibi: "Anlat bana İbrahim, neler oluyor?"

"Ezan okunuyor enişte. Ben camiye gideceğim. Akşam namazı kılmayı biliyorsan sen de gel istersen?"

Düşmanla aramızda sır olarak kalan savaş

Filozofun mesuliyetten kaçma yeteneği,
onu barbardan ayıran en kalın çizgidir.
[Ziya bin Ziyad, *Çalıntı Uzay*]

Bu yıl estetik operasyon geçirmeniz ihtimali 1247'de 1
Satınaldığınız parfümün idrar karıştırılarak seyreltilmiş olması ihtimali 1247'de 1
Bir ünlüden imza almanız ihtimali 1247'de 1
Polise dil çıkarmanız ihtimali 1247'de 1
Bir kuyuya taş atmanız ihtimali 1247'de 1

Teori trapezcisi, kuram bileyici, analiz tozutucu, felsefe distribütörü, kaos arabulucusu, iddia santrali, entelektüel levazımcı, literatür şifrecisi, doktrin didikleyicisi, tefekkür tatlandırıcı, postmodern çekirge, eleştiri reaktörü, tez kamaştırıcı Fransız Jean Baudrillard; bir özel üniversitede konferans vermek üzere İstanbul'a gelmişti. 11 Eylül 2001 Salı günü Manhattan'daki İkiz Kuleler'e yolcu uçaklarıyla dalış yapılmış ve böylece yuvarlak ağızlı entelektüeller, her konuşmada her şeye sıfırdan başlama geleneğinden kopup negatif bir bölgeye geçmişlerdi.

Ona göre, bu hücumlar, 'olay' olgusunun gerçekleşmesine, algılanışına ve yorumlanmasına ilişkin dönüştürücü etkiler uyandırmış ve de 'sanal'ın ölümcül fonksiyonlarını açığa çıkarmıştı. Bugün de İstanbul'da bu konuyu konuşacak; soruları cevaplayacaktı.

Nuh Tufan, Jean Baudrillard okumayı çok sever.

Konferansa gidiyoruz. Trafik sıkışık. Arabanın CD player'ına bir CD koyarken "Şimdi de, acıların teorisyeni *Jean Baudrillard'ın sevdiği şarkılar* programını sunuyoruz. İlk olarak Tanju Okan söylüyor, *Koy Koy*," diyorum.

Nuh sazı alıyor: "Baudrillard'ın felsefi markajı, kavran-

desem, aşırı uçlara kayıyorsun İbrahim."

"Enişte, sır tutar mısın?"

"Ayıp ettin." Eşber Enişte'nin sır mır tutamayacağını, bu konuşmayı bütün ayrıntılarıyla halama ve diğerlerine anlatacağını biliyordum.

"Bundan üç ay önce bir ayine katıldım."

"Ne ayini?"

"Bilirsin işte, seks ve uyuşturucu gırla gidiyordu..." Bu aslında Nuh'un taktiğiydi. Yani insanları şoke edecek hikâyeler uydurarak, işlerin başka yönlere kayıp çığırından çıkmasını sağlamak.

Eşber Enişte nasıl da meraklanmıştı. Hayatını israf etmiş kimselere özgü çiğ bir merak: "Neler söylüyorsun İbrahim, ciddi misin?!"

"Ya." Sallamaya devam ettim: "Kafam iyiydi. Her şey bir anda oldu..."

"Ne oldu?"

"Kimseye söylemeyeceksin, değil mi?"

"Bana güvenebilirsin." Başka işim yokmuş gibi bir polise güvenecektim. Enişte bana aptal muamelesi yapıyordu. Üstelik kendi evimde. Dudağımı ısırarak yere bakıyordum. İtiraf avcısı Eşber Enişte'ye istediğini vermiştim. Kollarımda iğne izleri yoktu. Belki de eroini burun yoluyla alıyordum. Ecstasy hapları yutuyor olmam ihtimali daha yüksekti. Joint tüttürüyor da olabilirdim. Kokain? Henüz erkendi. İçkiyle bile başım hoş değilken nasıl da narkotik tuzağa düşmüştüm. Bu gidişle omurilik soğanım kuruyacaktı. Cahillik işte.

Kendimi tutamayıp kahkahayı bastım. *Uyuşturucu kullanan genç dengesizdir, durduk yerde gülmeye başlar.*

Eşber Enişte endişeli gibi: "Anlat bana İbrahim, neler oluyor?"

"Ezan okunuyor enişte. Ben camiye gideceğim. Akşam namazı kılmayı biliyorsan sen de gel istersen?"

Düşmanla aramızda sır olarak kalan savaş

Filozofun mesuliyetten kaçma yeteneği,
onu barbardan ayıran en kalın çizgidir.
[Ziya bin Ziyad, *Çalıntı Uzay*]

Bu yıl estetik operasyon geçirmeniz ihtimali 1247'de 1
Satmaldığınız parfümün idrar karıştırılarak seyreltilmiş olması ihtimali 1247'de 1
Bir ünlüden imza almanız ihtimali 1247'de 1
Polise dil çıkarınanız ihtimali 1247'de 1
Bir kuyuya taş atmanız ihtimali 1247'de 1

Teori trapezcisi, kuram bileyici, analiz tozutucu, felsefe distribütörü, kaos arabulucusu, iddia santrali, entelektüel levazımcı, literatür şifrecisi, doktrin didikleyicisi, tefekkür tatlandırıcı, postmodern çekirge, eleştiri reaktörü, tez kamaştırıcı Fransız Jean Baudrillard; bir özel üniversitede konferans vermek üzere İstanbul'a gelmişti. 11 Eylül 2001 Sah günü Manhattan'daki İkiz Kuleler'e yolcu uçaklarıyla dalış yapılmış ve böylece yuvarlak ağızlı entelektüeller, her konuşmada her şeye sıfırdan başlama geleneğinden kopup negatif bir bölgeye geçmişlerdi.

Ona göre, bu hücumlar, 'olay' olgusunun gerçekleşmesine, algılanışına ve yorumlanmasına ilişkin dönüştürücü etkiler uyandırmış ve de 'sanal'ın ölümcül fonksiyonlarını açığa çıkarmıştı. Bugün de İstanbul'da bu konuyu konuşacak; soruları cevaplayacaktı.

Nuh Tufan, Jean Baudrillard okumayı çok sever.

Konferansa gidiyoruz. Trafik sıkışık. Arabanın CD player'ına bir CD koyarken "Şimdi de, acıların teorisyeni *Jean Baudrillard'ın sevdiği şarkılar* programını sunuyoruz. İlk olarak Tanju Okan söylüyor, *Koy Koy*," diyorum.

Nuh sazı alıyor: "Baudrillard'ın felsefi markajı, kavran-

ması güç bir komedi tema'sıdır. Onun yazdıkları, bir vantriloğun kahkahaları gibi 'gösterişsiz'dir. Bir yanlış anlamalar evreninde felsefe protokolüne, teori diplomasisinin kurallarına harfiyen uyan, tebdil-i kıyafetle gezen silahlı bir yeraltı palyaçosudur. Düşmanlarının arasında yaşamakta fakat savaşı bir sır olarak saklamaktadır. İmkânsızı ve anlamsızı, aktüel şiddete dikkat çekerek pazarlık konusu eder. Çare yoktur. Çaresizliğin yükünü taşımak için gerekli şartlar da ortadan kalkmıştır. O halde tasarımlarda bile iktidarsızlığın damgası vardır. Hakikate yönelik cinai suçun failleri kaybolmuştur. Her tartışmanın sadece işleyişi veya yapısı değil, varlığı da tartışma konusudur. İtiraf, iddia, itiraz sıfırla çarpılmıştır. Sürprizler, şoklar, bir tür insanlık gıdası haline gelmiştir. Felakete talip kitleler ile tehdit üreten iktidarın arası açılmıştır, çünkü her ikisi de aynı yerçekimsiz uzayı paylaşmaktadır. Her şey büyünün çerçevesine oturmuştur. Büyü, kaosun yan etkisi olarak belirmektedir. Yani bir failden yoksundur. Bu şartlarda felaket tellalının tatlı şarkısına kulak kesilmek dinlendirici olabilir. Teröristi suçüstü yakalamak için canını vermek hiç de fena bir alışveriş olmayabilir. Gerçekler evrenini yutan sanal evrenin sentetik kırsal kesimindeki dijital barakalarda aysız yıllar, haftasız aylar, günsüz haftalar, vakitsiz günler boyunca tatil yapılabilir. Neden ile sonucun şiddetli geçimsizliğinden doğan kriz sürecine uyum sağlayışımızın herhangi bir nedeni ya da sonucu olmasını beklemeyelim. Kimin robot, kimin deli, kimin suçlu, kimin mutant olduğunu saptama imkânına sahip değiliz. Medyatik yüzey ve hızın getirdiği yok edici eşitlik sistemi tam bir eşitliği hedeflemiş görünüyor. Yani tam bir yok edişi... Bütün bunlar saçmasapan defanslar!"

Nuh'un bu cazip fakat karmaşık laflarını anlamaya çalışıyorum: "Asıl mesele Baudrillard'ın felaket tellalı olması mı?"

Nuh hiç beklemeden cevap veriyor: "Hayır. Zaten, Baudrillard bir felaket tellalı sayılmaz. Kanserden, cinayetten, cinsel sapmalardan, ölümcül virüslerden, ekonomik çöküşlerden, komplolardan filan bahseder. Buna karşılık, söylemesi ayıp, mesnetsiz bir akademik tevekkülle, bir kaz çobanı neşesiyle ve komadaki bir dilencinin nesnelliğiyle vaziyeti idare eder. Adeta her şey için geç kalınmıştır. 'Olay' giderilmiş, geriye yalnızca 'durum', başka bir deyişle hasar tespiti yapma vazifesi kalmıştır. Bu da, diyelim enkaz altındaki herkes çoktan ruhunu teslim ettiği için baştan savma da yapılabilir, manyaklığa varan bir titizlikle de."

"Seni anlamıyorum Nuh, Baudrillard sence tam olarak ne yapıyor?"

"İbrahimciğim, Baudrillard'a kalırsa felaket zaten içinde bulunduğumuz sıradan koşulların adı. Ufukta daha büyük yıkımlar var, tamam; gelgelelim yaklaşan belaları karşılamamız asla gerekmeyecek çünkü halihazırda zaten ölüyüz."

"Ölü müyüz?"

"Evet. Tıbben ölmemiş olabiliriz fakat mesela sosyo-politik bakımdan ölüyüz işte. Bir tür zombiyiz yani."

"Bunu Baudrillard mı söylüyor, sen mi söylüyorsun?"

"Bilmiyorum. Baudrillard felaketlerin envanterini çıkarıyor fakat iş direnmeye geldi mi sus pus oluyor."

"Ne yani, adam militan mı olsun?"

"Gerçeğin politik, ekonomik, sanatsal, cinsel vesaire şeklinde kategorilere ayrılmasındaki sakıncayı Baudrillard benden daha iyi bildiği halde, bu ayrımlara boyun eğiyor. Hayır ve evet kelimelerini kullanmayan birine neden, nasıl güveneyim?"

"Bilmem? Onun yazdıklarını hiç kaçırmıyorsun. Söylediklerin tutarsız be Nuh'um."

"Evet, öyle görünüyor ama öyle değil. Pozisyonunu tasvip etmediğin bir düşünürü takip ederek, onun tespit ve

tahlillerini gündemine alabilirsin. Bu, senin kendi düşüncelerini oluşturmana imkân sağlayabilir. Yani sadece katıldığımız yaklaşımlarla meşgul olmamız hem mümkün değil hem de zorunlu değil. Üstelik, Baudrillard sahiden sıkı bir eleman."

"İşte geldik."

Arabayı kampusun otoparkına bırakıyorum. Girişte bir basın masası var. Yani konferansı izlemeye gelen basın mensuplarını karşılayan görevlilerin oturdukları bir masa bu. Nuh, doğrudan onlara yaklaşıyor. Yüzüne bir meslek hastalığı belirtisi olarak yayılmış gülümsemesiyle bir kız soruyor: "Basından mısınız?"

Nuh: "Evet?"

Kız: "Şu formu doldurun lütfen."

Nuh formu alıyor ve başlıyor yazmaya. *Adı:* Nuh Tufan. *Görevi:* Şef. *Bağlı bulunduğu yayın:* Kanserli Centilmenler. *İmza:*...

Kız, Nuh'a bir dosya veriyor. Dosyanın içinde bir basın bildirisi ve Baudrillard'ın konuşma metni var.

Levhaları ve akışkan kalabalığı izleyerek konferans salonunu buluyoruz. Girişte tam bir izdiham yaşanıyor. Protokol davetlileri için ayrılan en öndeki iki sıra dışında bütün koltuklar bir anda doluyor. İnsanlar ayakta dikiliyorlar ya da bulundukları yere, basamaklara filan oturuyorlar. Protokol koltuklarının başında bekleyen sarışın kızın yanına güçlükle varıyoruz. Kıza sessizce "Merhaba, ben Yale Üniversitesi'nde Mösyö Baudrillard'ın simülasyon kuramı hakkında bir tez hazırlıyorum. Bu da tez danışmanım Mr. Mannikin. Şuracığa oturamaz mıyız?" diyerek beyaz-ötesi Nuh'u işaret ediyorum.

"Ah, öyle mi, buyurun," diyor koltuk muhafızı sarışın.

"*Thank you,*" diyerek gülümsüyor Nuh.

Ve geçip oturuyoruz. Bize, simültane tercümeyi dinleye-

bilmemiz için elektronik kulaklıklar veriliyor. Baudrillard geliyor. Elemanın kitaplarını Türkçe'ye çeviren Oğuz Ozon kürsüye çıkıp biraz lakırdadıktan sonra Mösyö Baudrillard'ı sahneye davet ediyor. Baudrillard Fransızca konuşurken, biz kulaklıktan Türkçe mealini dinliyoruz. Tercüme, Nuh'un aldığı dosyadaki metnin aynısı. Yani tercüman konuşmayla uyumlu bir şekilde elindeki metni okuyor. Baudrillard sahnede bir nevi görsel efekt olarak duruyor.

45 dakika sonra sorulara geçiliyor. Biri, Baudrillard'a Matrix filmindeki 'Mimar' rolünü oynamayı neden reddettiğini soruyor. O da gülerek cevaplıyor: "Abartmayalım lütfen. Beni Wachowski Biraderler'in üçüncüsü gibi algılamayın. Zaten bana rol filan da teklif edilmedi."

Bunun üzerine Nuh kulağıma eğiliyor: "Kalıbımı basarım, Matrix'te rol alması teklif edilseydi kabul ederdi."

"Çok fesatsın Mr. Manikkin."

Derken, Nuh, Baudrillard'a soru sormak için el kaldırarak izin istiyor. Protokol muhafızı sarışın, Nuh'a bir mikrofon veriyor. Bu defa Baudrillard kulaklık takıyor, çünkü sorular Türkçe soruluyor. Sarışın, Nuh'a yani Mr. Manikkin'e dikkatle bakıyor. Nuh'un ağzından çıkan ilk kelimeyle birlikte foyamız da meydana çıkıyor: "Bizler, Türk okurlarınız olarak sizin için endişeleniyoruz bayım. Söyleminizin merkezî öğesi olarak sürekli çöküşten söz ediyorsunuz. Emperyalist dehşet, aktüel terör, küresel şoklar, postmodern epidemik hastalıklar, standart yanılsamalar, zamanın hızlanışına bağlı olarak ortaya çıkan infilak geleneği, sanatsal çabaya sinen komplo gibi başlıkların altını dolduruyorsunuz. Okurlarınıza herhangi bir müjde verememek sizi hüzünlendiriyor mu? Üzgün bir filozof musunuz? Cüretimi bağışlayın, fakat, kurbanların bile suç ortağı olduğunu söylediğiniz yıkımlar karşısında nesnelliği korumaya çalışmanız ne anlama gelir?"

Baudrillard idmanlı: "Teşekkür ederim. Gelgelelim benim psikolojik durumumla ilgilenmeniz için bir sebep göremiyorum. Bunun bir yararı olacağını söylemek de zor. İşlemekte olan sisteme direnmek söz konusuysa, üzülmek, düşünce üretmekten daha verimli bir hazırlık sayılabilir mi? Doğrusu bundan emin olamıyorum. Ayrıca keder benim branşım değil. Kişisel olarak elbette ideolojik görüşlere sahibim ve bazen hislendiğim de oluyor. Yine de mesela sizin tabirinizle Türk halkının bunlara ilgi duyması için bir sebep göremiyorum. Size bir sır vereyim mi? Artık kapitalizmin ne olduğunu anlayamıyorum. Dünya gücü, terörizmden birçok bakımdan faydalandı. Daha da kötüsü terörü içselleştirdi. Kâr sistemi, sermaye dolaşımı kendi kendini tükettiği zaman terörü ilaç niyetine dağıtmaya başladığında gerçek etki açığa çıkar. Zira sistem güçlendikçe kırılganlaşıyor. Çünkü bir yanda sürekli güç kaybedenler, öbür yanda giderek gücünü artıranlar var. Güçlünün zaafı, kaçınılmaz bir biçimde, zayıfın zaafından daha belirgin. Bu şartlarda hareketsizlik bile, küreselleşen yıkıcılık karşısında otomatik bir boyun eğiş, nesnel bir suç ortaklığı anlamına kavuşuyor. Böylece bir kimsenin pişman, üzgün, baygın olması süregiden işlemleri aksatmıyor. İnsan ilişkilerini anlamlı kılan ayrımlar bile kolayca silinebiliyor. Bugün dünya gücü tarafından, bombalar eşliğinde ihraç edilen demokrasinin öncelikli etkisi böylelikle açığa çıkıyor. Sistem her şeyi otomatikman kendi çıkarına hizmet eder hale getirebiliyor. Göz dolduran küreselleşme karşıtlığı da bundan muaf değil. Her ne kadar teselli edici olmasa da, hepimizi abluka altına alan çözümsüzlüğü kayda geçirmek gerek."

Protokol muhafızı sarışınla gözlerimizi birbirimizden kaçırıyoruz.

Nuh'a soruyorum: "Cevabı tatmin edici buldun mu?"

"Yarış sonrasında şampanya içirilen İngiliz atları gibi hissediyorum kendimi."

Filozofun imza yetkisini gaspeden kız

Nihayet soru cevap faslı da bitiyor ve Fransız, sandalyesinden kalkıyor. Çantamdan iki kitap çıkarıyorum: *Çaresiz Stratejiler* ve *Cool Anılar*. Nuh: "Ne, yoksa Fransız'a kitapları imzalatmayı mı düşünüyorsun?"

"Ben beceremem, sen imzalat, biri sana biri bana."

Nuh kitapları kaptığı gibi sahneye yöneliyor. Onun yaklaştığını gören Baudrillard hemen yönünü değiştiriyor. Adam saldırıya uğramaktan korkuyor sanki. Baudrillard'a eşlik eden Oğuz Ozon, kitap imzalatmak isteyen birkaç kişiden kitapları alıyor ve "Tamam, bunları sonra aşağıya göndereceğim," deyip kulise seğirtiyor. Son anda Nuh da emanetleri Oğuz Ozon'a teslim ediyor.

Salondan çıkıyoruz ve fuayede sigara içerek bekliyoruz. Ne gelen var ne giden. Baudrillard'm imzalaması için kitaplarını Oğuz Ozon'a teslim eden diğerleri nerede acaba? İki kız bize yaklaşıyor. Kızlardan biri: "Siz imzalanması için kitap teslim etmiş miydiniz?"

"Evet?"

Kız elindeki kitabı, *Simgesel Değiş Tokuş Ve Ölüm*'ü göstererek: "Biz de imzalatmak istiyoruz da..."

Nuh dalgasını geçiyor: "Bize mi imzalatacaksınız?"

Kız ciddi ciddi cevap veriyor: "Hayır, siz nasıl alacaksınız kitapları?"

Nuh: "Bilmem? Gitti güzelim kitaplar. Tuzağa düşürüldük."

Bu arada genç bir çocuk çıkageliyor. O da Oğuz Ozon'a kitap teslim etmiş. Birbirimizden ayrılmamaya karar veriyoruz. Kitaplarını imza için bırakan diğerleri yok ortalıkta. Sonunda beyaz gömlekli, siyah pantolonlu bir kız çıkageliyor: "İmzalanması için kitap verenler siz misiniz?"

"Biziz?"

"Beni takip edin."

Kızın peşine düşüyoruz. Koridorlardan geçerken Nuh kıza takılıyor: "Aslında siz de imzalayabilirdiniz kitapları."

"Ay olur mu hiç öyle şey?"

"Neden olmasın? Önemli olan bugünün anısını yaşatmak değil mi? İmzanızın altına tarih de atarsanız hele, şahane olur."

Kız besbelli ne Baudrillard'ı tanıyor ne de kitap imzalamanın anlamından haberdar. Pafır pufur gülüyor. Merdivenleri çıkıyoruz. Görevli kız kendinden emin bir sesle: "Siz burada bekleyin," Bu arada diğer kızlar da ellerindeki kitapları imzalatmak için görevli kıza vermek istiyorlar. O da "Hayır, bunu yapamam, yetkim yok," diye kestirip atıyor.

Nuh önerisini yineliyor: "Siz imzalayın öyleyse."

Bu defa hepimiz bir Nuh'a bir de görevliye bakıyoruz. Görevli de gözlerini üzerimizde gezdiriyor. İnanılmaz ama gerçek: Görevli kız, Baudrillard'ın kitaplarını imzalıyor! "İsminiz neydi?"

Baudrillard'a imzalatamadık ama hiç olmazsa bugünün anısını yaşatıyoruz diye kendilerini teselli mi etmeliler yoksa böyle bir saçmalığa razı oldukları için utanç mı duymalılar karar veremeyen kızlardan biri: "Numan," diyor.

"Nuran mı?"

"Hayır, Numan. Kitabı sevgilim için imzalatacaktım da."

Görevli kızın ne yazdığına bakıyorum: "Sevgili Numan'a hayat boyu mutluluklar dileğiyle... Belma."

Görevli, kitabı hemen iade edip diğerini alıyor! Kitabın kapağına bakıyor ve seslice adını okumaya çalışıyor: *Si-mü-lakr-lar ve Si-mü-las-yon.* İçeriği hakkında hiçbir fikri olmayan, adını bile güçlükle heceleyebildiği kitabı imzalamaya hazırlanıyor. *Simgesel Değiş Tokuş Ve Ölüm*'ü imzalatan kız, kitabın kapağını açıp bakınca görevliye soruyor: "Adınız Belma mıydı?!"

"Evet, Belma."

"Tüh, benim adım da Belma. Şimdi, Numan kitabı benim imzaladığımı sanacak!"

Üniversitede ayak işlerine bakan görevli, hiçbir şey söylemeden, diğer kızın kitabını da alelacele imzayı çaktıktan sonra bir odaya giriyor. Ve birkaç saniye sonra elinde 8 kitapla geri dönüyor: "Hangileri sizin?"

Çocuk, aradan *Siyah Anlar*'ı çekiyor. Geri kalan kitapların tamamını Nuh alıyor!

Görevli kız: "Hepsi sizin miydi?"

Nuh: "Evet, yani bizim ve arkadaşlarımızın. Onlar dışarıda bekliyorlar."

Görevli, biraz tereddütle bütün imzalı kitapları Nuh'a teslim ediyor. Kız tam gidecekken, Nuh: "Bir dakika! Bu imza Baudrillard'a ait değil!"

"Ay bizim bundan bir çıkarımız yok ki. Düşünün yani biz niye şey yapalım, imzalattık getirdik?"

Nuh'un yüzü biraz yumuşuyor ama yine de kitaplardan birini açıp görevliye imzayı gösteriyor: "Emin misiniz? Bu onun imzası mı?"

"Valla ben de ilk defa görüyorum bu imzayı."

"Pekala, ne yapalım, olduğu kadar," diyor Nuh. Ve hızla oradan uzaklaşıyoruz.

Kitap çalmak birçoklarınca mubah addedilen bir eylemdir. Fakat yazarına imzalatılan bir kitabı, sahibinden önce alıp kaçırmayı başaran ilk hırsızlar biziz galiba.

Silah zoruyla tanışma

> Silahlı mücadele benim seçimim değildi; cellatları yelpazeyle püskürtemezsiniz.
>
> [Salim Muhammed ya da Ilich Ramirez Sanchez ya da Çakal Carlos ya da Mahkum 872686/X]

Bu yıl, çiğnenip tükürülmüş bir sakızın pantolonunuza yapışması ihtimali 35'te 1

İkametgâh adresi, telefon numarası ve/ya da elektronik posta adresinizin bir ticari kuruluşa satılması ihtimali 17'de 1

Yanlış alarm yüzünden paniğe kapılmanız ihtimali 110'da 1

Bir bitki tarafından ısırılmanız ihtimali 7 milyonda 1

Sinemada önünüzdeki koltuğa zürafa boyunlu, fil kafalı birinin oturma ihtimali 6'da 1

Hiç tanımadığınız birinin şakağınıza silah dayaması ihtimali 947'de 1

Her ne kadar ibadetime saygı duysa da, babam, şeriat özlemiyle yanıp tutuşan radikal gruplara katılıp dengemi yitirmemi istemiyordu. Kimse istemez. Bu yüzden de peşime bir adam takmıştı. Bir profesyonel! Adama ilk kez Umur Samaz'ın cenazesinde rastlamıştım. Nuh'a sarılıp ağlamıştı. Beni takip ettiğinden şüphelenmemişim tabii. Daha sonra, bıyıkları kızıllaşmış bir halde Nuh'un dükkânı Çöplük'e gelip bir şemsiye satınalmıştı. O zaman durumdan kuşkulanmış fakat üzerinde durmamıştım. Kumpas'ta bize kahve servisi yapan felçli garsonun da aynı adam olduğunu fark ettim. Umur Samaz'ın cenazesindeki yaşlı zat da Çöplük'teki müşteri de felçli değildi. Demek ki dikkatimi çekmemek için kılıktan kılığa giriyordu: *Bay Herkes*. Takip edildiğimi anlamamış gibi davranıyordum. Çoğunlukla, *Bay Herkes*'in peşimde olup olmadığına dikkat etmiyordum bile. Sahiden de durumdan şikâyetçi değildim. Bir gün, Nuh'un evinde otururken Ferruh

Ferman telefon edip Nuh'a Çırağan Sarayı'ndaki düğüne gitmesini söylemişti. Nuh, Ferruh Ferman kılığına girmişti ve birlikte evden çıkmıştık. Taliha Teyze'yi görünce selam verdim. Ferruh Ferman'ın yüzünün arkasına saklanan Nuh pek konuşmadı. Taliha Teyze'nin yanında oğlu vardı. Bu adamı bir yerden tanıyordum. Tabii ya, babamın dedektifi *Bay Herkes*'ti! İyi de, 90'ını aşmış Taliha Teyze'ye, neden kendini "Ben senin oğlunum," diye yuttursundu ki? Ben, Taliha Teyze'yle ayaküstü konuşurken, adi herif de gözlerini Ferruh Ferman'a, yani Nuh'a dikmişti! O vakit anladım ki aslında babamın dedektifi filan yoktu. Bu esrarengiz iz sürücü beni değil, Nuh'u takip ediyordu! Kaldı ki onunla hep Nuh yanımdayken karşılaşmıştım. Ve besbelli Nuh'un Ferruh Ferman kılığında olduğunu da biliyordu! Nuh'a meseleyi açmadım. Çünkü, Nuh halüsinasyonlar gördüğü için, kendisini izleyen biri olduğunu anlamasına imkân yoktu. Onu telaşlandırmak istemiyordum. Ayrıca, ona bir daha Ferruh kılığına girmemesini, Dilara'yı unutmasını, yetim bir albino olarak yoluna devam etmesi gerektiğini söylemek... ne bileyim, bir alkoliğe içki fabrikasını havaya uçurmasını söylemek gibi bir şey olurdu. Ben de Nuh'la buluşacağım zamanlarda yanıma babamın silah dolabındaki Jericho'yu [941FB modeli] almaya başladım.

Gerçek bir kahraman olan dostuma, her fırsatta, kendisine mukayyet olmasını söylüyordum. Nuh bana telefon edip başımızın belada olduğunu ve Ferruh Ferman'ın bizden bazı şeyleri gizlediğini söylediği zaman ciddi ciddi korkmuştum. Ona "Neredesin şimdi?" diye sorduğumda, "Sizin sokağa giriyoruz," demişti. Alelacele hazırlanıp, belime [şarjörü doluyken ağırlığı 1 kiloyu bulan] Jericho'yu takıp dışarı fırladım. Taksi önümde durdu. Şoföre baktım, Nuh'un kuyruğunda dolanan hıyarağasıydı. Taksiye bindikten sonra Nuh'la konuşurken çaktırmadan şoförü inceliyordum. Bu defa saçlarını jöleleyip arkaya taramış ve metal çerçeveli bir gözlük takmış-

tı. Bıyıksızdı. Ulus'taki çay bahçesine vardığımızda, şoförden bizi beklemesini rica ettim. Nuh bana Rıza Silahlıpoda'dan bahsetti. Dilara Dilemma'nın, geçenlerde otobüste rastladığı kızın ta kendisi olduğunu söyledi. Anlattıkları ne kadar ilginç olsa da Nuh'u dinleyemiyordum. Aklım fikrim şoförde ydi.

"Şimdi evlere dağılalım. Sen Ferruh Ferman'la konuş, ben de... bir-iki küçük işim var, onları halledeyim tamam mı?" dedim.

Takip edildiğinden habersiz arkadaşım "Nasıl istersen," dedi.

Beşiktaş sahiline indikten sonra Nuh taksiden atladı.

"Allah'a emanet ol," diye seslendim.

"Beni merak etme," deyip İskeleye doğru yürüdü.

Arabadan inip ön koltuğa geçtim.

Şoför sordu: "Etiler'e mi döneceğiz?"

Cevabım hazırdı: "Malta Köşkü'ne gidiyoruz."

Taksi, Yıldız Parkı'na girip yüksek ağaçların arasından yukarı doğru tırmanırken silahı çıkarıp şoförün kafasına dayadım!

Otomatikman ellerini havaya kaldırdı: "Ne istiyorsunuz?" Taksiyi durdurdu.

"Kimsin sen?!" Hayatımda ilk defa birinin kafasına silah dayıyordum ve blöf mü yapmaktayım yoksa tetiği çekebilir miyim emin değildim. İnsan, tetiği çekmeden bunu bilemez.

Adam yan gözle bana bakıyordu. Konuşmaya niyeti yok gibiydi. Tabancanın namlusunu şakağına bastırarak herifi dürttüm ve hırıltılı bir sesle tekrarladım: "Kimsin sen?" Şoförün serinkanlılığını büsbütün yok etmek için ekledim: "Konuş, yoksa seni gözümü kırpmadan gebertirim!"

"Habip Hobo."

"Ne? Ne dedin aşağılık herif?!"

"Habip Hobo, benim adım, Habip Hobo."

[НАВІР НОВО]

Yakayı başarıyla ele vermek

Bir erkeğin hayatında, yenilgiyi kabul eder gibi yaparak zafere ulaştığı anlar vardır. Bu gerçi kadınların tarzıdır, fakat nadiren erkeklerin de başvurduğu bir yöntemdir... Aylar sonra yakayı ele verdim. Çünkü durum bunu gerektiriyordu. İbrahim Kurban 14'lüyü kafama dayadığında içimden "Bravo Habip Beyciğim, gene başardınız!" dedim. Kendime "siz" diye hitap ederim. Saygınlığın ilk kuralı budur. Kendinizle aranıza mesafe koymazsanız, başkalarından bunu bekleyemezsiniz.

Hostesleri benim yerime öp

Olup bitenleri baştan anlatsam iyi olacak. Geçen sene, 30 Mayıs gecesi Budapeşte'den İstanbul'a dönüyordum. Saat 3 sularıydı. Uçaktaki herkes uyum halinde uyuyordu. Sanırım bej tayyörlü siyahi hostesin parfümü yolcuları bayıltmıştı. Dizüstü bilgisayarımda bazı dosyaları inceliyordum.

O günlerde GPRS teknolojisi henüz kitlelere sunulmamıştı, sadece bizim meslekten olanlara, yani gizli ajanlara özgü bir ayrıcalıktı. Dolayısıyla uçakta nete bağlanabiliyordum. Uçuş sırasında cep telefonuyla konuşmak yasaktı fakat internete bağlanmanın yasaklanması için biraz daha zaman geçmeliydi. İhlal, daima yasağı sollar; bu kuraldır.

Profesör'den gelen mesaja bakılırsa, onu da uyku tutmamıştı: "Budapeşte'de havalar nasıl?"

"Şu anda uçaktayım efendim, İstanbul'a geliyorum."

"Uçaktasın ve internete bağlanıyorsun öyle mi?"

"Sadece bir-iki dakikalığına efendim... Siz iyisiniz ya?"

"Turp gibiyim."

"Buna sevindim... Havana ne alemde, iyileşiyor mu?"

"Onu sattım diyebilirim."

"Sattınız mı?!"

"Tam değil, üste para ödüyorum."

"Anlamadım?"

"Bana uğrayabilir misin Habipciğim?"

"Şimdi mi?"

"Mümkünse tabii."

"Elbette mümkün efendim. Bir problem yok ya?"

"Gelince anlatırım. Bak seni bekliyorum."

Acaba Profesör'ün beni gecenin kör vaktinde davet etmesinin sebebi neydi? "Bir saate kadar orada olacağım efendim."

"Pekala, görüşmek üzere... Hostesleri benim yerime öp!"

Kemik torbasındaki gizli kamera

Havalimanında bir taksiye atladım. Acıbadem'de, Prof. Umur Samaz'ın evinin bulunduğu sokağın başına geldiğimizde, şoför arabayı durdurdu: "Beyim sokağın girişini kazmışlar, aşağıdan dolaşabiliriz istersen."

"Gerek yok, geldik zaten," dedim. Şoföre parayı uzattık-

tan sonra arabadan indim. Saate baktım: Tam 4'tü. Şoför bagajdaki küçük bavulumu verdi ve belediyenin metal bir bariyerle çevrelediği çukurun kıyısından dolaşıp sokağa girdim. Yıldızlar, gökyüzüne saçılmış mücevherler gibi parlıyordu. Dolunay, tam karşımda, iyice alçalmış, adeta yolumu gözlüyordu. Ağaç dalları, evlerin bahçelerinden köpük köpük taşmıştı. Bir an durup, bu serin, pürüzsüz, ferah geceyi dinledim...

Bir erkeğin hayatında, beyninin ve kalbinin çevresine ördüğü uygarlık duvarının tuğlalarını patlatan bir şok yaşadığı belli bir an vardır. İşte o an gelmişti. Birden bir çığlık koptu! Kafama dan diye upuzun bir çivi çakılmış ve topuklarından çıkıp yere saplanmıştı sanki. Kıpırdayamıyordum. Dolunayın ve küskün sokak lambalarının ışığında, Havana'yı gördüm. Köpek, sokağın sağındaki bir evin bahçesinden fırlamış, çığlık çığlığa yuvasına koşuyordu. Evlerin pencereleri birbiri ardınca aydınlandı. Apar topar sokağa çıkan Profesör'ün siluetini seçebiliyordum. Duruma bir anlam verememiştim, yavaş yavaş yürümeye koyuldum. Ortada bir tuhaflık vardı. Ve aniden sokağın öbür ucundan bir otomobil daldı. Uzun farları yanıyordu. Birbirine sarılmış Profesör ve Havana'yı, otomobilin şiddetli ışığında simsiyah karaltılar olarak görüyordum. Adımlarımı sıklaştırdım. Otomobil Profesör'e ve Havana'ya iyice yaklaştığında şoförün sağındaki pencereden otomatik silahla ateş açıldı! Hemen tabancamı çektim, fakat ateş etmeye fırsat bulamadım. Namussuzlar az kalsın beni eziyordu. Kendimi yolun kenarına zor attım. Az önce taksinin yolunu tıkayan çukurun çevresindeki bariyeri yıkan otomobile dikkatle baktım. Siyah, yeni model bir Volkswagen'di. Plakasını okuyamadım. Ayağa kalktım ve bavulumu yerden alıp Profesör'e doğru koştum. [Bütün bunlar olurken, Profesör'ün, büyük bir kısmını bizzat kendisinden dinlediğim hayatı gözlerimin

önünden geçiyordu.] Varlığımı borçlu olduğum ihtiyar ile baş belası Havana kanlar içinde yatıyordu. Bu, hayatımda gördüğüm en dehşet verici sahneydi. Polisi aramadım. Nasılsa komşular çoktan telefona sarılmış ve vatandaşlık görevlerini yapmış olmalıydılar. Yerdeki boş kovanlardan birini alıp cebime attım. Havana'nın az önce bahçesinden çıktığı eve baktım. Üst katın ışıkları yanıyordu fakat alt kat karanlıktı. Hemen Profesör'ün villasına yöneldim. Kapı açıktı. İkinci kattaki çalışma odasına çıktım. Bilgisayar ekranında Profesör'ün kanlar içindeki yüzü görünüyordu! Pencereden dışarıya baktım. Altüst olmuştum. Nasıl oluyordu da, Profesör'ün bilgisayarında, kendi cesedinin görüntüsü yer alıyordu? Elimi çabuk tutmalıydım. Bazı yazı dosyaları da çalışır durumdaydı. Dosyalardan birinin adı: *Bir Köpeğin Gözünden Terörist Portreleri* idi! Buna ilkin bir anlam veremedim, fakat az önceki görüntünün, şu anda Profesör'ün kucağında bulunan Havana'nın gözlerinden kaydedilmiş olduğunu fark ettim. Bu, inanılmaz bir şeydi. Bilgisayarı kapatıp hard diski söktüm ve bavuluma koydum. Bir anormallik var mı diye sağa sola bakarak dışarıya çıktım. Polis arabalarının sirenleri duyuluyordu. Polislerle uğraşmak istemiyordum. İfademi almaya, bavuluma el koymaya filan kalkışabilirlerdi. Sessizce arka bahçeye geçip duvardan atladım. Bitişikteki binanın kıyısından yürüyüp caddeye vardım. Buradan taksiye binmek tedbirsizlik olurdu. O yüzden ara sokaklardan, duvar diplerinden yürüyerek birkaç kilometre açıldım. İçim dışıma çıkmıştı. Ağlıyordum. Profesör orada kendi kanının içinde yatıyordu ve ben bavulumda bir hard diskle evime yollanıyordum... Acaba bu adamlar kimdi? Profesör'ü nereden tanıyor, ondan ne istiyorlardı? Havana'nın gözleri nasıl kamera işlevi 'görüyordu'? Ayrıca, Havana gecenin 4'ünde komşunun evinde ne arıyordu?.. Bu sorular beynimin fosforunu tüketiyordu.

Bir erkeğin hayatında, ömür billah minnettar kaldığı bir ustası vardır. Benim ustam Prof. Dr. Umur Samaz'dı. Rahmetli, olağanüstü bir insandı. Uluslararası ilişkiler uzmanıydı. Bunun yanında, her şeyi bilirdi. Botanik, pullar, deniz savaşları, resim, kriminoloji, Varoluşçuluk, ekonomi, diş macunu, fizik, arıcılık, heykeller, astroloji, yapay zekâ, efsaneler, Nazizm, demiryolları, şifalı bitkiler, elektronik, tiyatro, jeoloji, polisiye, tasavvuf, ormancılık, Rönesans, epistemoloji, eski uygarlıklar, zehirli böcekler, paranormal olaylar... Bütün önemli adamlar gibi o da klasik müzik dinlerdi.

Umur Samaz, üniversitede hocamdı. Gizli Servis'e onun referansıyla davet edilmiştim. Umur Samaz, Gizli Servis'in özel danışmanıydı. Terör örgütlerinin kuruluş ve gelişme süreçleri, uluslararası eylemlerin parametreleri, sosyolojik dehşet potansiyeli, devletlerin illegal yapıları çekip çevirmeye yönelik uygulamaları, taklide dayalı terörizm... gibi konularda derin bir bilgiye, dahiyane fikirlere ve şaşmaz sezgilere sahipti. "Engeller, gözünüzü hedeften ayırdığınız zaman karşınıza çıkan korkunç şeylerdir" gibi laflar ederdi. Ona göre iyi bir yüzücü, gülle de atabilmeliydi; bir kimse uçak kullanabiliyorsa, uçaksavarla isabetli atışlar da yapabilmeliydi; satranç şampiyonları tango yapmalı, kimyagerler fil terbiye etmeli, keman virtüözleri veterinerlik yapabilmeli, beyin cerrahları arkeolojiden anlamalıydı. Amatörlüğe gösterilen sempatiyi hor görürdü.

Gümüşsuyu'ndaki evime vardığımda ilk iş Profesör'ün bilgisayarından söktüğüm hard diski benimkine bağladım. Bilgisayardaki en yakın tarihli dosyaları tek tek açıp inceledim. Filmler, ses kayıtları ve yazılar... Hepsini tetkik ettikten sonra kesin bir biçimde anladım ki, Profesör Umur Samaz'ın köpeği Havana, komşusu olan bir grup üniversite öğrencisi tarafından kaçırılmıştı.

Havana, Profesör'ün karısı Su Hanım'ın köpeğiydi aslında. Su Hanım edebiyat öğretmeniydi ve devrimin 44. yıldönümünde, kocasıyla birlikte çıktığı üç haftalık Küba tatilinden, bavulunda köpekle dönmüştü. Cici kuçukuçuyu, Su Hanım'a, Ernest Hemingway'in *Çanlar Kimin İçin Çalıyor*'u yazdığı Ambos Mundos adlı müzeleşmiş otelde, salsayı iyi kıvıran bir veteriner hediye etmişti. Esasında, Profesör, Küba'da rejimin sağlık politikaları, adanın eteklerini koklayan eroin dolu Alman denizaltılarına karşı alınan önlemler, Amerikan ambargosunun sonuçları vs. hakkında bir rapor yazmak üzere bulunuyordu. Olan bitenden habersiz Su Hanım'ın ise artık hayatının merkezine sosyalist başkentin adını verdiği küçük köpek yerleşiyordu... Umur Samaz ve Su Samaz çiftinin çocuğu olmamıştı. Özellikle, Su Hanım köpeğe çok düşkündü. Açıkçası, Umur Samaz'ın Havana'dan hiç hoşlanmadığını yakinen biliyorum. Su Samaz, ani bir kalp krizi geçirip vefat edince, Havana ile Umur Samaz baş başa kalmıştı.

Besbelli, akşamları tek başına canı sıkılan Profesör, köpeğin karnını yarıp içine çeşitli verici ve alıcılar yerleştirmişti. Evcil hayvanların içini elektronik cihazlarla donatmak, ilk olarak 1960'ların başında, Sovyet gizli servisi KGB'nin kullandığı bir yöntemdir. Profesör, Havana'nın kuyruğuna da en iyisinden bir anten koymuştu. Etten kemikten, sıradan bir köpek görünümündeki Havana, bir tür robot ajan haline gelmişti. Hayvanın baktığı her şeyin görüntüsü, Profesör'ün bilgisayar ekranına yansıyordu. Yani köpeğin kaçırılması imkânsızdı. Ayrıca, dört ayaklı bir rehine daha çok ihtimam istiyordu; Havana'yı asla yalnız bırakamıyorlardı. Böylece, Profesör'e, olay yerinden kesintisiz yayın yapılıyordu.

Havana'yı kaçıran kişiye herkes Baretta diye hitap ediyordu. Salağın tekiydi. Televizyon dizisindeki dedektif Tony Baretta ile hiçbir alakası yoktu bu gerzeğin. Profesör'e telefon edip fidye istiyordu. Bu telefon konuşmaları da bilgisayar

dosyaları arasındaydı. Profesör bu çocuklarla ilgili her veriyi depolamıştı. Bir de işin içinde Nuh Tufan adında bir albino vardı. Kimileri ona 'Kaptan' diye hitap ediyordu. Olaya karışan diğer çocuklar zaman zaman görünüp kayboluyorlardı. Profesör, Nuh Tufan'ın üzerine yoğunlaşmıştı, çünkü onun çok yakında bir terör örgütü kuracağına inanıyordu.

Yaşını başını almış bir adam olan Profesör, zamane gençlerinin aklından geçenleri öyle çok merak ederdi ki, hiçbir yeniyetmenin aklına gelmeyecek kadar uçuk ihtimalleri bile hesaba katarak düşünürdü. Aslında, Nuh Tufan'ın terör örgütü filan kuracağı yoktu. Sadece biraz tuhaf bir çocuktu hepsi bu.

Profesör, baş kahramanı Nuh Tufan olan bir tür roman yazmaya koyulmuştu. Bu romanda, yeni neslin şiddet seçimini anla-t-maya deniyordu. Profesör, Nuh Tufan'ın ünlü İtalyan gangster Pippo Zaza gibi sıradışı bir suçlu olduğunu yazmıştı. Roman için ihtiyaç duyduğu malzemeyi ona köpek sağlıyordu. Ve tabii hayalgücü... Baretta, Profesör'den 10 bin dolar gibi komik bir meblağ talep etmişti. Fakat Profesör *'intermittent conditioning'* uyguluyordu. Yani köpekler üzerinde yapılan bir deneyi, bir köpek aracılığıyla insanlara uyarlamıştı! Kendisinden istenilen şeyi düzensiz aralıklarla veriyordu. Profesör, 'yem' verdiği zaman ümitlenen, sevinen Baretta, istediğini alamadığı zaman bocalıyordu. Zavallı şapşal, köpek kaçırdığını sanıyordu, fakat kendisi köpek olmuştu! Profesör bir itle iki insan vurmuştu. Bu arada hem o hiç sevmediği Havana'ya iyi bir bakıcı bulmuş, hem de kitap yazmasına imkân verecek zengin bir kaynağa kavuşmuştu.

Köpeği kaçıran kişi Baretta olduğu halde, Profesör, daha ziyade Nuh Tufan'la ilgilenmekte haklıydı, çünkü evdeki konuşmalardan anlaşıldığı kadarıyla, Nuh Tufan Meyvertigo meyve sularının batmasını sağlayan kişiydi. Baretta'nın şimdi yaptığı ise Nuh'a kabaca bir misillemede bulunmaktan ibaretti.

Kimdi bu Nuh Tufan? Çevresindekileri nasıl bu kadar etkileyebiliyordu? Yakışıklı sayılmazdı, gerçi düzgün bir yüzü vardı fakat işte albinoydu. Karizmatik değildi. Gözünü yetimhanede açmış, yetiştirme yurdunda büyümüştü. Kimseye güvenmediği halde herkesin güvenini kazanmayı nasıl başarıyordu? Üstelik hırslı biri gibi de görünmüyordu. Kolayca kurduğu ve onun için büyük bir fırsat olabilecek Şant-Ajans'ı feshetmişti.

Havana'nın gözünden kaydedilmiş filmleri izlemenin ilginç bir tarafı vardı: Eukanuba marka köpek bisküvilerine hep beraber yumuldukları zamanlar haricinde, çoğunlukla insanların kalçalarını seyrediyordunuz. Buna karşılık sesler çok netti. Sanki herkes kıçıyla konuşuyordu. Dört ayaklı ajanımız, çevresindekilerin hep yanına sokulduğu için, konuşan kıçlar dışında pek bir şey görünmüyordu. Köpek bisküvisi yemeyen Nuh Tufan'ın yüzünü gören cennetlikti.

Kaşla göz arasında insanlıktan çıkmak

Bir erkeğin hayatında, suça hile ile karşılık verdiği anlar vardır. İşte, Umur Samaz kapı zilini çalıyor ve Nuh Tufan'a Havana'yı soruyor. Halbuki, Havana'nın içeride olduğunu köpek gibi biliyor. Nuh geri dönüp Havana'ya ve diğerlerine bakıyor. Sonra da köpeğin orada olmadığını söyleyip Profesör'ü dehliyor. Nuh'un yalanı Profesör'ü çok memnun etmiş olmalı.

Havana ortalıkta dolanırken Nuh salonda volta atıyor. Baretta da ayakta ve elleri belinde. Ne sinir. Diğerleri oturmuş olacakları bekliyorlar. Ve kıçların konuşması başlıyor.

Nuh Tufan: "Sizi boş bırakmaya gelmiyor. IQ'nuz dan diye düşüyor!"

Baretta: "Kaptan eğer bu hatalı bir suçsa, bırak da kendi hatamı yapayım, kendi suçumu işleyeyim."

Nuh Tufan: "Bu nasıl oluyor Baretta, söyler misin Allah aşkına?"

Baretta: "Ne nasıl oluyor?"

Nuh Tufan: "Nasıl kaşla göz arasında insanlıktan çıkıyorsun?"

Baretta: "Ayıp ediyorsun Kaptan."

Nuh Tufan: "Baretta, niyetim seni üzmek değil. En küçük bir atılımın, suçtan daha pahalıya patladığını da biliyorum. Fakat bizim tarzımız bu olmamalı."

Baretta: "Bizim tarzımız mı? Bu işe karışman gerekmiyor ki Kaptan. Güven bana, hepsini tek başıma hallederim."

Nuh Tufan: "Demek tek başına halledeceksin? Ne kadar saygıdeğer, amma asilce! Zavallı bir ihtiyarın kemik torbasını kaçırıp fidye istemek gibi yüce bir misyonu hiç kimseden yardım almadan yerine getirebileceğinden emin misin?"

Nuh bazen küstahlıkla acımasızlığı öylesine karıştırıp üzerine de zehir gibi bir alaycılık sosu dökerek soğuk servis yapıyordu ki yenilir yutulur gibi değildi. Hazmı imkânsızdı bu lafların. Böylelerini tanırım. İngiltere'de bunlardan çok vardı. Muhataplarını ya köleleştirir ya da katil ederler. Sen tut Prof. Umur Samaz'a "zavallı bir ihtiyar", onun 'canlı' yayın yapan teknoloji harikası ortağına da "kemik torbası" de.

Baretta ne yapsın? Gofret yer gibi çatur çutur konuşuyor: "Meyvertigo'yu iflasa sürükledin, şimdi de bana yasak koyuyorsun Kaptan."

Nuh Tufan: "Evet, Şant-Ajans saçmalığına sizi de ortak ettim ama şimdi nedamet krizleri geçiriyorum. Anlamıyor musun? Suçumu kopyalayacağına pişmanlığımı paylaş."

Baretta: "Başaramayacağımı mı sanıyorsun yoksa başarmamdan mı korkuyorsun?"

Baretta heyecandan baştan kıça kırmızıya kesiyor ya da bana öyle geldi. Şimdi Nuh Tufan onu morartacaktı: "Başarı mı? Doğada başarı diye bir şey yoktur. Suç da yoktur. Risk

almıyorsun, bu köpek bir bela. Yolun bundan sonrasına it sırtında devam edeceksin diye seni kıskandığımı düşünecek kadar kudurdun madem, başının çaresine bak. Seninle köpek aksanıyla konuşacak değilim. Fakat Baretta sen beni köpek kulağıyla dinliyorsun!"

Baretta bu sofistike sövgüye uygun bir karşılık vermek için çabalıyor: "Her zaman, her konuda haklı olmanı sağlayan sırrın ne Kaptan?"

Ekranda sadece kalçası görünen Nuh Tufan'ın cevabı beni koparıyor: "Temiz çamaşır giymek."

Kısa bir sessizlikten sonra Baretta'nın suratı ekranın ortasına yerleşiyor: "Babana gel havhav."

Nuh Tufan: "Havana!" Ve köpek Nuh'a bakıyor.

Baretta: "Ne?"

Nuh Tufan: "Havana. Rehinenle tanış: Havana, bu Baretta. Baretta, Havana'ya merhaba de."

Kahramanlık madalyası alan güvercinler

Tarih boyunca fareden kediye, örümcekten, at, katır ve koyuna kadar birçok hayvan 'kara'; yunus balığı, deniz aslanı ve Beluga balinası 'deniz'; kanarya, güvercin ve yarasalar ise 'hava' gücü olarak askerî faaliyetlerde yoğun şekilde kullanıldı. Günümüzden 2000 yıl önce, Kartacalı Hannibal döneminde, filler hem taşımacılık hem de düşman askerlerinin ezilerek öldürülmesiyle görevlendirilmişlerdi. Afganistan'da muhalif güçler Taliban tanklarına atlarla saldırdı. İkinci Dünya Savaşı yıllarında ABD ordusu, yarasaların, boyunlarına bağlanan yangın bombalarıyla düşman siperlerine 'Kamikaze' olarak gönderilmesini planlamıştı. Her iki dünya savaşında da, kedi, fare ve kanaryalar cepheye sürüldü. Fare ve kanaryalardan, zehirli gazların tespitinde yararlanılırken; siperlerde askerlerle birlikte yaşayan 'asker kediler'in görevi

ise sıçanları öldürerek, bulaşıcı hastalıkların önüne geçmekti. Cephelerde en çok kullanılan hayvanlar ise güvercinlerdi. Güvercinler, Birinci Dünya Savaşı'nda, boyunlarına takılan fotoğraf makineleri sayesinde düşman siperlerini görüntülediler. Askerî tarihçilere göre bu savaşta 20 bin 'asker güvercin' hayatını kaybetti. İkinci Dünya Savaşı'nda ise güvercinler genellikle haberleşmede kullanılırken, ABD'de bir 'güvercin servisi' de kuruldu. 3 bin asker ve 150 memurun sorumluluğuna verilen 54 bin eğitimli güvercin, cephede aktif şekilde rol aldı. G.I Joe, Sevimli Kibar, Başkan Wilson, Koca Tom, Lord Adelaine, Albayın Hatunu... gibi isimler verilen güvercinler, birçok ABD'li ve İngiliz askerin hayatını kurtardı. Savaşta gösterdikleri üstün yararlılıklardan dolayı, 31 güvercine İngilizler tarafından madalya verilirken, Fransa ve Belçika'daki bazı kentlerde 'kahraman güvercinler' anısına heykeller dikildi. İlk 'asker yunus balıkları' 1959'da ABD'de eğitilmeye başlandı. ABD ordusu, yunus balıklarının yanı sıra deniz aslanları ve Beluga balinalarını da silah altına aldı. İran-Irak savaşında, bölgede demirli ABD savaş gemilerinin denizden gelecek tehlikelere karşı korunmasında kullanılan yunuslar; Birinci Körfez Savaşı'nda da mayın tarama faaliyetlerinde görev aldı. Sivastopol Limanı'nda demirli savaş gemilerinin bilinmeyen bir nedenle infilak ederek batması sonucu, Ruslar da yunus balıklarının eğitimine başladı. 1969'da girişilen proje çerçevesinde, doğal radar yetenekleri çok üstün olan yunuslar, Rus ordusu tarafından devriye görevine çıkarıldı. Gemilerden atılan torpidoların hedefine ulaşıp ulaşmadığının belirlenmesi konusunda da yunuslardan yararlanılıyor...

Yırtıcı, seni ya görmezlikten gelir ya da parçalar

Bir erkeğin hayatında, anılarının zihnini zaptettiği vakitler vardır... Ah, Profesör'ün sözleri hep kulaklarımdaydı. Acıbadem'deki evinin okuma odasında sohbet ederken, yüzünü aydınlatan bir tebessümle "Şiddet bizi 'uzlaşma' denen bulaşıcı hastalıktan korur," demişti.

Beraber televizyondaki haber bültenini izliyoruz; ABD'nin Ankara büyükelçisi ile el sıkışan bir 'işadamı' [Rıza Silahlıpoda!] görünüyor. Profesör dalgın: "Yırtıcı, seni ya görmezlikten gelir ya da parçalar." Onun nazarında haber bültenleri vahşi doğa belgesellerinden farksızdı.

Maçka Parkı'nda bir bankta oturuyoruz: "Kılların bile gölgesi vardır."

11 Haziran 2001, Pazartesi. Türkiye saatiyle 15.14'te Timothy McVeigh'in Indiana'daki Terre Haute Cezaevi'nde zehirli iğneyle idam edildiği duyuruldu. McVeigh, 1995'te Oklahoma'daki bir kamu binasını havaya uçurarak 168 kişiyi bir anda yok etmişti. Tüm dünyada tartışmalara ve protestolara neden olan [ve de 325 izleyicinin gözleri önünde gerçekleştirilen] idamdan hemen önce infaz memurlarından birine McVeigh'in verdiği kâğıtta İngiliz Şairi William Ernest Henley'e ait bir dörtlük yazılıydı:

"Fazlasıyla dar olsa da kapı
Ve cezam mümkün mertebe ağır
Akıbetimin kaptanı benim
Ruhumun muzaffer komutanı!"

Umur Samaz'm olayla ilgili yorumunu hatırlıyorum: "Rilke'nin de dediği gibi, katilleri anlamak kolaydır."

Profesör ne zaman eline bir gazete alsa neşesi kaçardı: "Bu gazeteler sanki cehennemde çıkarılıp Türkiye'ye postalanıyor!"

Ve en sık tekrarladığı söz: "Yaşlı birinin söylediklerini herkes nasihat sayar."

Pippo Zaza ayağımıza gelince ayaklarımız nasıl yerden kesildi?

Yazar bizzat gelecekse bari biraz kan dökülsün.

[Umberto Eco, *Ganimet Galerisi*]

Umur Samaz'a, müjde gibi görünen felaket haberini verdim: "Pippo Zaza İstanbul'a geliyor."

"Biliyorum."

"Biliyor musunuz?!"

"Evet. Yaşım ilerlemiş olabilir Habip, fakat ben de ilerliyorum." Profesör gülümsüyor.

Partanna ailesine bağlı Pippo Zaza, Sicilya mafyasının en acayip üyesi. Cosa Nostra'nın esasen taşra kabadayılığı temelinde yükselen bir yeraltı imparatorluğu olduğunu düşünüyor. Ve söylüyor. Corriere Della Sera'da Ignazio Bontate imzalı yazıları onun kaleme aldığı sanılıyor. Umberto Eco'ya hayran. Ignazio Bontate'nin en ünlü cümlesi şu: "Umberto Eco geldi ve biz İtalyanların boş gururunu doldurdu."

Pippo Zaza, bir gece kulübünde dansçı kızlardan birinin vurulmasıyla başlayan çatışma sırasında tutuklanmış. Kafası dumanlıymış. Partanna ailesiyle bozmuş gözükara bir savcı olan Carlo Comencini, Voltera Hapishanesi'ne tıkılan Zaza'yı orada tutmak için harekete geçmiş. Zaza'nın işlediği suçların bilançosu, muhtemel şahitlerin listesi çıkarılmış. Fakat otomobiline bomba konulan Comencini, onu koruyan iki polisle birlikte gümlemiş. Pippo Zaza, Voltera Hapishanesi'nde geçirdiği 7 yılı iyi değerlendirmiş; gece gündüz kitap okumuş: Tarih, felsefe, edebiyat... Mahkumlardan

oluşan bir tiyatro grubuna katılmış. Farsça ve Türkçe öğrenmiş. Türkçe'yi, aynı hücreyi paylaştığı tekvando şampiyonu bir dolandırıcı olan İsmet Metis'ten daha iyi konuşuyormuş! Fakat bunlardan mafyanın da, kamuoyunun da haberi yok! Zaza, 7 yıllık mahkumiyetten sonra acze düşüp kendi kabuğuna çekilmiş bir haydudu oynuyor.

Dünyanın bütün gizli servislerinin beyin takımlarında yer alan kişiler, Pippo Zaza'ya ilgi duyuyorlar. Umur Samaz da öyle. Çünkü, Zaza vakası, bir serserinin aklını başına toplaması ile açıklanamıyor. Gerçi, mesela İngiltere'de 55 yaşından sonra eline kalem alıp anılarını yazan gangsterler yok değil. İtalya'da da zırcahil girdiği kodesten allame-i cihan olarak çıkanlar var. Fakat, Zaza başka. O, parmaklıkların ardında mafya disiplinini, asabiyetini, katılığını yeniden yorumladı. Tabancasını turistik bir süs eşyasına dönüştürmedi. Kimseye hiçbir şey izah/ilan/itiraf etmeye yeltenmedi. Ignazio Bontate oldu! Ve 1997'de yılın gazete yazarı ödülünü aldı! Ignazio Bontate adıyla ödül törenine katılarak konuşma yapan kişi Pippo Zaza değildi! Kimdi peki? Muhtemelen meslekte şansı yaver gitmemiş bir tiyatrocu.

Büyük gün geldiğinde, Umur Samaz, Havana ve ben Karaköy Limanı'ndaydık... Profesör ve ben blucinler içindeyiz. Profesör, hayatında ilk defa kot giyiyor. Heyecanlıyız. Havana de heyecanlı. Koskoca Pippo Zaza'nın ayağımıza kadar gelmesi an meselesi.

Bir erkeğin hayatında, burnunun dibindeki bir şeyi bunca zaman nasıl göremediğine şaşırdığı anlar vardır. Umur Samaz, *Enemy of State* filmindeki Gene Hackman'a benziyor. Bunu ilk defa orada fark ediyorum: "Hocam, size hiç Gene Hackman'a benzediğinizi söylemiş miydim?"

"Hayır. Peki ben sana Gene Hackman hayranı olduğumu söylemiş miydim?"

[Pippo Zaza'yı getiren gemi limana yanaşıyor.]

"Şaka yapıyorsunuz?"

[Etrafta, göbekli, bronzlaşmış birtakım adamlar dolaşıyor. Durum birazcık ciddileşince, insanın gözüne herkes şüpheli şahıs gibi görünür.]

"Asla. Yanımda fotoğrafını taşıyorum," diyor ve cüzdanından çıkardığı Gizli Servis kimliğindeki fotoğrafı gösteriyor.

[Bronz adamlar saate bakıyor, elektronik panolara göz atıyor, yolcu giriş kapısını kollayarak birbirlerinin kulaklarına birşeyler söylüyorlar... İsmet Metis ve yanındaki üç adamı tespit ediyorum.]

"Ah evet, hatırladım; bu *Conversation*'daki hali," diyerek Profesör'ün esprisini tamamlıyorum.

[Pippo Zaza'yla aynı gemiden inen yolcular birer ikişer geliyorlar. Kendilerini karşılayacak kişilerle daha önce görüşmemiş olanlar ellerindeki "Geldim İşte! Giovanni Greco", "Selam Melisa!", "Salvatore Scaglione" gibi tanıtıcı pankartları havaya kaldırıyor. Havana, pankartları bir bir okuyor.]

Umur Samaz kahkahayı koyveriyor. Elindeki kimliği yüzüme tutarak soruyor: "Doğru söyle, sahiden ona benziyor muyum?"

[İsmet Metis ve yanındakiler, yolcuların geldiği kapıya kilitlenmiş vaziyetteler.]

"Hık demiş birbirinizin burnundan düşmüşsünüz efendim."

[Pippo Zaza, güneş gibi parlayan bir sarışın ve iki koruması ufukta beliriyor.]

"Geldi," diyorum.

Profesör gözleriyle Pippo Zaza'yı arıyor. Etrafına bakınan Pippo Zaza'nın elinde "Ignazio Bontate" yazılı bir pankart var! İsmet Metis, Pippo Zaza'ya el sallayarak sesleniyor: "Zaza! Sesime gel!"

Pippo Zaza, lavabo beyazı dişleriyle sırıtıyor: "İsmet! Can yoldaşım!"

Zaza ile İsmet Metis birbirlerine doğru yürüyorlar.

Profesör ve ben nefesimizi tutmuş, kıpırdamadan Türk-İtalyan dostluğunun ünlü suçlular düzeyinde pekiştirilişini seyrediyoruz. Havana, körüklü otobüs gibi sarsılarak soluyor; öyle ki, hayvanın nefes alıp verişi, limandaki uğultuyu tamamen bastırıyor.

Pippo Zaza ve İsmet Metis, henüz aralarında 20 metre mesafe olduğu halde, kollarını açmışlar, güleç yüzlerle konuşarak birbirlerine yaklaşıyorlar. Birazdan tarihî bir kucaklaşmaya şahit olacağız. 10, 9, 8, 7, 6, 5...

"Bu şehr-i Sitanbul ki bî mislû behâdır bir sengine tüm Sicilya mülkü fedâdır"

Tarihî an, son anda, yerini bir başka büyük ana bıraktı! Havana birdenbire fırlayarak, sarılmak üzere olan iki gangsterin arasına girdi! Köpek, kudurmuş gibi, Pippo Zaza'ya havlıyordu. Pippo Zaza, geriye çekildi. Uzaktan, üniformalı bir polis hareketlendi. İsmet Metis ve beraberindekiler ne yapacaklarını şaşırdılar. Pippo Zaza'nın yanındaki sarışın çığlığı bastı. Bronzlaşmış adamlardan bazıları, besbelli sivil polis idiler, olay yerine seğirttiler. Pippo Zaza'nın iki koruması silaha davrandı. İsmet Metis'in adamları da silah çektiler. Havana, kendisine doğrultulan namlulara hiç aldırmadan, bütün gücüyle Zaza'ya havlıyordu. Anlaşılan, misafirimizin üzerinde bir miktar uyuşturucu vardı. Havana bir polis köpeği değildi, fakat eğitimli bir aileye mensuptu ne de olsa. Profesör, Havana'ya doğru koştu, ben de peşinden. Sivil polislerin elleri silahlarına doğru kayıyordu. Her şey, tam 4 saniye içinde oldu. Profesör, zaten elinde tuttuğu Gizli Servis kimliğini göstererek, Havana'nın etrafını saran uluslararası yeraltı topluluğuna seslendi: "Durun! Ben, Gizli Servis'ten Umur Samaz!" Bu arada ben de tabancamı çıkarmıştım. Ha-

vana, Pippo Zaza'nın üzerine atıldı! Ve İsmet Metis, havadaki köpeğe müthiş bir tekme savurdu! Acıyla cıyaklayan Havana, yere 45 derecelik bir açı yaparak uçtu. Sarışın, çok daha tiz ve uzun bir çığlıkla, köpeğin uçuşuna eşlik etti. Tabancamı doğrultup İsmet Metis'in bacağını nişanladım. Umur Samaz "Yapma Habip!" diye haykırarak, beni engellemek için kolumu tutup havaya kaldırınca tabancam ateş aldı. Bam! İsmet Metis göğsünden mıhlanmıştı. Limandaki herkes paniğe kapıldı. Kimi feryat figan ederek kaçışıyor, kimi oturakların arkasına saklanıyor, kimi kendini yere atıyordu. "Polis! Kimse kıpırdamasın! İndirin silahları!" Ellerimi havaya kaldırdım. İsmet Metis'in yanındaki üç adamdan biri olan kardeşi, Mestan Metis, tabancasını bana çevirdi. Bir erkeğin hayatında bazı 'son an'lar vardır. İşim bitmişti. Gözlerimi sımsıkı yumup başımı yana döndürdüm ve bam! Havana'nın iniltilerinden başka hiçbir şey duymuyordum. Gözlerimi yavaşça açtığımda, Mestan Metis'in alnındaki kurşun deliğini gördüm. Beni daha da şaşırtan şey, Profesör'ün elindeki, dumanı tüten tabanca oldu. Mestan Metis'in icabına Umur Samaz bakmıştı. Polisler, hepimizi tutukladılar. İsmet Metis ve kardeşi ölmüştü. Arka sağ bacağı kırılan Havana ise hâlâ yattığı yerden Pippo Zaza'ya ulaşmaya çalışıyordu. Havana hastaneye, Metis biraderler morga sevkedildi. Biz ise limandaki kodesi boyladık. Umur Samaz ve ben Gizli Servis'ten olduğumuzu söyleyip kimliklerimizi gösterdiysek de polisler bize kulak asmadılar. Ceplerimizdeki her şeyi aldıktan sonra bizi merdivenlerden indirdiler, hücrelere tıktılar ve ortadan kayboldular. İsmet Metis'ten yıllar sonra, Pippo Zaza ile aynı tutukevini paylaşma onurunu yaşıyorduk. İkişerli gruplar halinde, kilit altına alınmıştık. Tam karşımızda, Pippo Zaza ve kadını vardı. Polisler sarışını ayrı bir hücreye koymak istemişti. Fakat kadın Zaza'nın koluna yapışarak yaygarayı basınca, onu sevdiğinden ayırmadılar. Şimdi de

çömelmiş ağlıyordu. İlk cinayetini işleyerek hayatını kurtaran Umur Samaz'ın ağzını bıçak açmıyordu. Hasret gidermek için onca yol tepip ziyaretine geldiği eski dostunun ölümüne şahit olan algarina Zaza kendi kendine mırıldanıyordu: "*Bu şehr-i Sitanbul ki bî misl ü behâdır / Bir sengine tüm Sicilya mülkü fedâdır*" [Bu İstanbul şehri ki paha biçilmezdir / Bir taşma Sicilya'nın tümü fedadır]. Nedim'in mısralarındaki "*yek pâre Acem mülkü*"nün yerine "*tüm Sicilya mülkü*"nü koyan kişi aslında Pippo Zaza değil, Ignazio Bontate'ydi. Nitekim, Bontate iki hafta sonra *Corriere Della Sera*'da, İstanbul'daki gangsterlerin Sicilyalıları sollamaya namzet olduklarını yazacaktı. Yan hücredeki İsmet Metis'in adamları, patronları vurulduğu için hırçınlaşacaklarına, çaçaron karılar gibi habire konuşuyorlardı. Hücrede bir o yana bir bu yana yürüyerek yaklaşık 50 dakika süren bir yolculuk yaptım.

Kahve ve nükleer bomba yapabilen dilber

50 dakika sonra kurtarıcımız geldi: Pembe Panter! 28 yaşında, 1.70 boyunda, uzun saçlı, diş macunu reklamlarındaki gibi otuziki dişiyle bembeyaz gülen bir afet. Dört yıldır ayrı yaşadığı ve hiç görüşmediği kocasından nedense hâlâ resmen boşanmamış. Bu hanım kızın çok iyi bıçak attığını, beş dil bildiğini, nükleer bomba yapabileceğini, yurt içinde ve dışında bilumum radikal örgütlere sızdığını, jet uçağı kullanabildiğini, yüce dağlara tırmandığını, geçen yaz tatilini elde tüfek tilki avına çıkarak geçirdiğini, yakın-dövüş tekniklerine hakim olduğunu, Gizli Servis'teki üstün başarılarından ötürü bir düzine madalya aldığını... kim aklına getirir?!

Yanındaki polisler kilidi açarken, Pembe Panter bizden kopup Pippo Zaza'nın yanına vardı: "Merhaba Bay Zaza, sizi görmek ne büyük şeref."

Ayakta, duvara yaslı duran Zaza, Pembe Panter'e döndü

ve gülümsedi: "Teşekkür ederim." Bu arada ağlamayı kesen sarışın da başını kaldırmış Pembe Panter'e bakıyordu.

Pembe Panter: "Ignazio Bontate'nin yazdığı doğru mu? Yani, Türk kahvesi seviyor musunuz?"

Pippo Zaza'nın gözleri parladı: "Kesinlikle evet. İsmet'le içecektik fakat nasip değilmiş."

Pembe Panter, parmaklıkların arasından Pippo Zaza'ya bir kartvizit uzattı: "Eğer beni ararsanız, size evimde kendi ellerimle kahve ikram edebilirim."

Hepimiz, Pembe Panter'in Pippo Zaza'ya kur yapışını seyrediyorduk. Zaza'nın keyfi yerinde gibiydi; kartı aldı: "İnşallah. Hayırlısıyla buradan çıkabilirsek, neden olmasın?"

İsmet Metis, Umur Samaz, ben ve en önemlisi gözü yaşlı sarışın, Pippo Zaza'yı Pembe Panter'e kaptırmış mıydık ne? Daha sonra birkaç kere ağzını aradıysam da Pembe çözülmedi. Entelektüel gangstere kahve sunmuş muydu sahiden? Bu, Pippo Zaza ile Pembe Panter arasında bir sır olarak kaldı. Günahları boynuna...

Üzerinde kuluçkaya yattığımız bombalar

Prof. Umur Samaz'ın katillerini bulmak benim boynumun borcu. Kamuoyunda 'Umur Samaz cinayeti' olarak anılan olayı polis bir türlü çözemiyordu. Failler buhar olup uçmuşlardı. Deliller yetersizdi. Profesör ünlü biri değildi, fakat öldürülmek ona yaramıştı. Unvanı ve ölme biçimi, kitaplarının satışını artırmıştı: *Katil Bülbül Gibi Şakıdı; Diplomatik Dezenfektan; Beni Anlamak Zordur; Postkolonyal Şarkılar ve Medyatik Vokal; Bu Dansı Smokinli Cellada Lütfeder misiniz?; Terör Mahallindeki Dublörler.* Yazabilseydi, Nuh Tufan'la ilgili kitap, Profesör'ün yedinci kitabı olacaktı.

Prof. Umur Samaz'ın yarım kalan kitabını tamamlamak da

benim boynumun borcu. Artık, Nuh Tufan'ın kıçının dibinden canlı yayın yapan Havana da tahtalı köydeki kulübesini boyladığına göre, iş başa düşüyordu. Kelimenin tam anlamıyla köpek gibi peşinde dolandım Nuh'un. Hem de aylarca.

Nuh Tufan ve arkadaşları Profesör'ün cenazesine gelmişlerdi. Bu cenaze töreni, aynı zamanda Nuh'la kaderlerimizin birleşme töreniydi. Körpe bir albinoyla hayati ortaklığımız gözyaşları içinde başlıyordu. Konusuz bir savaştı bu. Düşmanın cephaneliği sorularla tıka basa doluydu. Müttefikim Nuh Tufan'la, ördek yumurtalarının üzerine kuluçkaya yatmış tavuklar gibiydik. Daha doğrusu, ben öyle sanıyordum. Altımızda ısıttığımız yumurtaların gerçekte birer bomba olduğunu sonradan anlayacaktım. Nuh Tufan ise ancak bombalar patladığı zaman gerçekle tanışacaktı.

Gazetedeki canlı yayın

Hemen her gün, fare disipliniyle Nuh Tufan'ı takip ediyor, telefonlarını dinliyor ve yaptığı her şeyi not alıyordum. Bu çocuk, Profesör'ün zannettiği gibi terörist filan olacağa benzemiyordu. Gene de Profesör'ün yarım bıraktığı işi bitirmeliydim. Acayip bir haldeydim. Kitap, Umur Samaz'ın kehaneti gerçekleşmediği takdirde, yazılış amacından sapacaktı. Mamafih kitabı tamamlamazsam vasiyeti yerine getirmemenin onursuzluğuyla baş başa kalacaktım. Merhum, umduğu ile değil, bulduğu ile yetinmek durumundaydı.

Birini takip etmenin en iyi yolu, onun önünde yürümektir. Kimse önündeki kişi tarafından takip edildiğini aklına getirmez.

Nuh Tufan, Çöplük'ten çıkıp otobüse bindiğinde, nereye gideceğini o da ben de biliyorduk: Kahkaha Kahvehanesi. Yüksek tavanlı, geniş ve gıcık bir mekândı. Duvardan duvara, upuzun kanepeler vardı. Öyle ki otuz kişi yan yana otu-

rabilirdi. Kanepelerin önünde de zemine vidalanmış küçük masalar. Buranın müdavimi yoktu. Çünkü uzun süre oturulmaya müsait değildi. Tek başınaysanız kendinizi bir bekleme salonunda gibi hissederdiniz. Hiç bitmeyen bir bekleyiş... İki kişiyseniz mutlaka boynunuz ağrırdı yana dönmekten. Üç ya da daha fazla kişinin burada birarada oturması imkânsızdı. Garsonlar da sürekli değişiyordu ve onları müşterilerden ayırt etmek kolay değildi. İşte, Nuh Tufan'ın akşamları soğuk ya da sıcak birşeyler içmek için uğradığı mekân böyle ıssız, tenha, sade, loş, sessiz ama abuk sabuk bir yerdi.

Nuh Tufan kapıdan giriyor. Ben gazete okuyorum. İki kanepenin birleştiği köşede, kızıl saçlı, zayıf, gözlüklü bir kız var. Nuh, kızla benim aramdaki geniş boşlukta, kıza yakın bir yere kendini bırakıyor. Kızıl saçlı, çantasında bir şey aramakla meşgul. Anahtarlık, cüzdan, telefon, küçük bir parfüm şişesi, birkaç rozet, kalem, adres defteri... gibi bir sürü öteberiyi tek tek çıkarıp masaya koyuyor. Nuh Tufan kızı sakince seyrediyor. Derken kızıl, küçük bir kâğıt parçasına ulaşıyor. Belli ki aradığı, bu kâğıt parçasıymış. Sonra, masadakileri koluyla çantaya süpürüyor. Karşıdaki kanepede pinekleyen uzun boylu bir genç kalkıp bir kahve hazırlıyor ve hiçbir şey söylemeden getirip Nuh'un masasına bırakıyor. Kızıl saçlı başını çantasından çıkarınca Nuh'la göz göze geliyor ve gözlerini kısarak gülümsüyor. Nuh'un yüzünü göremiyorum. Usulca önüne dönüp hiç ses çıkarmadan, dikkatle kahvesini karıştırıyor. Derinlerden bir yerden bir şarkı başlıyor: *I'll meet you at midnight*... Kızıl saçlı, masasındaki çayı hatırlıyor ve bir yudum alıyor. Nuh Tufan, fincanından gözlerini ayırmaksızın mırıldanıyor: "Adınız Zennube mi?"

Kız bir saniye içinde parçalanıp yeniden bütünleniyor ve hâlâ önündeki fincana bakan Nuh Tufan'a çekingence soruyor: "Bana mı dediniz?"

Kahvenin dumanını içine çekiyor Nuh Tufan ve yavaşça

kıza dönerek "Evet. Adınız, diyorum, Zennube mi?"

Kızıl Zennube gergin bir gülümsemeyle: "Nereden bildiniz?"

Nuh Tufan yeniden fincana dikiyor gözlerini ve sıkıntılı bir itirafçı gibi konuşuyor: "Şimdiye kadar... dört sevgilim oldu ve... dördünün de adı Zennube'ydi."

Muhtemelen, dünyada adı Zennube olan tek kişinin kendisi olduğunu düşünen [ki bence böyle düşünmekte haklı, çünkü Zennube 'günahkâr kız' demek] kızın yüzü tahta gibi ifadesizleşiyor: "Ne demek istiyorsunuz?"

"Hepimiz kaderin elinde oyuncağız, Zennube."

Kızıl günahkâr, eski Türk filmlerindeki hemcinsleri gibi dalgınlaşıyor. Ağzını açmaya mecali yok sanki.

Bir erkeğin hayatında, küçücük bir şakanın büyük bir olaya dönüştüğü anlar vardır... Zehirli mantar gibi yerden biten bir çam yarması Himalaya gökleri gibi gürlüyor: "Zen, kim bu zibidi?!"

Nuh fincandan kopmuyor, tepesinde şahlanan fincancı katırını görmezlikten geliyor.

Kızın yüzü saçlarıyla aynı rengi alıyor: "Bilmiyorum, tanımıyorum, ilk defa görüyorum."

Azman ızbandut, Nuh'a doğru eğiliyor: "Kimsin ulan sen, gel bakayım şöyle dışarı!"

Nuh ayaklanıyor ve elindeki fincanı kaldırarak kıza nazikçe "Ruh sağlığınıza, prenses," diyor.

Kuşkulu durumlarda bir aptal atılganlaşır: Bizimki daha fincanı ağzına götürmeden, kudurtuk katır yumruğu geçiriyor! Hem de öyle bir yumruk ki, Nuh'un kafası güm diye duvara çarpıyor, fincan havaya fırlıyor, etrafa saçılan kahve benim üzerime de sıçrıyor.

Nuh iki eliyle kafasını tutup beklerken, garson olay yerine intikal ediyor: "Durun beyler, bir meseleniz varsa dışarıda halledin, burası ring değil."

Acaba ben de müdahale etsem mi? Kavgaya karışırsam, romanın en heyecanlı sahnelerinden birini feda etmiş olacağım. Ama hiçbir şey yapmadan oturup kavgayı seyredersem de romanın baş kahramanı cartayı çekecek! Herhalde böyle bir son Umur Samaz'ın ruhunu incitir, kemiklerini sızlatır, mezarını soğutur.

Fevri zebellâ, garsonu tınlamıyor, yumruklarını sıkmış, Nuh'un doğrulmasını bekliyor.

Nuh kanepeye oturuyor ve ayyaşlara yoldaşlık eden uyuz kediler gibi kaşınıyor: "Bütün gücün bu kadar mı kuduz fırlama? Hamlamış balerin gibisin."

Kızıl saçlı, buzun içindeki kiraz gibi kıpırdamadan duruyor. Garson taşlaşmış vaziyette. Bense gazetemi pencere gibi açmış, günün flaş haberini canlı yayında seyrediyorum. Ve galiba hepimiz fazlasıyla aptal görünüyoruz.

En verimli çağındaki goril, kardan adam gibi bembeyaz olan Nuh'un suratına doğru, fırından yeni çıkmış bir yumruk sallıyor. Nuh hızla kenara çekilince, canlı buldozerin kolu duvara saplanıyor! Nuh bir anlık fırsattan istifade fırlayıp kaçıyor!

Fena halde canı yanan dev piç, bir yandan kıvranıp bir yandan köpürerek, buzları çözülen kızıla soruyor: "Söyle, sana ne yaptı bu herif?!"

Kız panikle cevaplıyor: "Hiç! Vallahi billahi!"

Kızılla vakit kaybetmek istemeyen köpüren boğa, Nuh'un peşinden atılıyor. Hemen ayağını uzatıp çelme takarak ebleh lenduhaya yeri öptürüyorum.

Yerden zınk diye kalkan, sudan çıkmış saplantılı kılıçbalığı elinde sürpriz bir sustalıyla [sustalı zaten sürpriz dolu bir bıçaktır] soruyor: "Sen de kimsin ulan?"

Bir erkeğin hayatında, en zor sorular için hazırladığı zor cevaplar vardır.

"Ben ahmak ıslatanım, şimdi de seni ıslatacağım."

Sustalıyı bir-iki kere aramızdaki boşluğa dürtüyor. Hareketlerini izliyorum ve bu kabadayının gerçek bir korkak olduğuna karar veriyorum. Tek elimle bileğini yakalayıp büküyorum, dirseğimle de çenesine birkaç kere vurduktan sonra, diğer elimle sustalıyı alıyorum ve bayılan hayvancağızı bırakarak yere yığılmasına izin veriyorum. Mumyalaşmış kıza "Hepsi geçti, prenses; şimdi müsaadenizle..." diyerek hafifçe eğiliyorum.

Süt dökmüş inek gibi bakan garsona bir banknot uzatıyorum ve para üstünü beklemeden Nuh'a doğru yelken açıyorum. Kahkaha Kahvehanesi'ni terk ederken en son, kızıl saçlının sesi çalınıyor kulağıma: "Zaten boşanıyorduk..."

Hobbit Ile Geronimo

> Sana baktıkça tatlım, Rus ruletinde kaybetmenin acısı gibi bir acı duyuyorum.
> [Dodo Donor, *Can Çekişmenin İcapları*]

Hacer Ceren elinde bir bastonla eşikte duruyor...

Güzelliğiyle balıkları bile kendine çeken bu kadına âşığım. Bundan tam 4 sene, 7 ay, 13 gün önce nişanlanmıştık. Ve bundan tam 4 sene, 7 ay, 12 gün önce "Yüzükleri gömelim Habip," dedi bana. Bir erkeğin hayatında, gerçekten 24 saat süren bir gün vardır. Hacer Ceren'le nişanlı olduğumuz o gün benim için öyleydi. Nişanı bozmasına itiraz etmedim. Beni dinlemez zaten. Hacer Hobo olmayı reddetti diye onu suçlayamam...

İniyor muyuz, çıkıyor muyuz bilmiyorum. Hacer Ceren, asansörün aynasında kirpiklerini inceliyor. Boşluğa bakarak mırlıyorum: "Hayatının geri kalanını birisiyle geçirmek is-

tediğini anladığın zaman, hayatının geri kalanının bir an önce başlamasını dilersin."

"Biliyor musun Hobbit?" [Bana 'Hobbit' der.]

"Neyi?"

"Yanılgılarımızın çoğu, düşüneceğimiz yerde duygulanmak ve duygulanacağımız yerde düşünmekten doğar." Ve yanağını öpüyor.

"Bir gözlük almalısın Geronimo." [Geronimo: Hacer Ceren'in lakabı.]

"Neden?"

"Her defasında dudaklarımı ıskalıyorsun."

Hiç unutmam, bundan tam 4 sene, 7 ay 11 gün önceydi. Yüzünde badem unu, yumurta akı ve gül suyu karışımından oluşan maskesiyle Hacer Ceren, pencereyi açıp bana seslendi: "Habip Hobbit! Gün boyu beni takip ettin sesimi çıkarmadım! Bana Cyranoluk taslama artık! Burnundan zorun mu var?!"

Yavaşça sokağın ortasına yürüdüm. Bir araba ani bir fren çığlığıyla dibimde durdu. Fren sesi kalbimden gelmişti sanki. Şoför şimdi de kornaya basıyordu. Korna sesi Hacer Ceren'in gözlerinden geliyordu sanki. İki adımda Hacer Ceren'in sarktığı pencerenin hizasına vardım. Başımı iyice geriye atmıştım ve boynum ağrımaya başlamıştı. İniltili bir haykırışla "Geronimo!" dedim, "Daha dün cennetteydim fakat şimdi cehennemdeyim!" İçeri girip pencereyi kapattı. Biraz sonra apartmanın dış kapısından çıkarken bana cevap veriyordu: "Mark Twain der ki: 'Cennet ve cehennem hakkında ileri geri konuşmam, çünkü her ikisinde de dostlarım var.'" Ve elime bir kitap tutuşturup geri döndü. Kitaba baktım: *Cennete Dair İfritvari Mülahazalar* / Mark Twain. Rastgele bir sayfa açıp okudum: "Gök gürültüsü korkutur, fakat asıl işi yapan şimşektir."

Hacer Ceren'le bir yaz gecesi terastaki masalardan birinde oturuyoruz. Gözlerinin ışıltısı, İstanbul Boğazı'nınkini bastırıyor. Masaya, editörlüğünü yaptığı *Şimdi* dergisinin yeni sayısını bırakıyor. Kapak konusu: 'Evlilik: Çifte Standart.'

Abartılı hareketlerle dilimin altından bir elmas yüzük çıkarıyorum. Hacer Ceren'in bileğini kavrayıp yüzük parmağını yaladıktan sonra yüzüğü şlak diye takıyorum: "Evlen benimle Geronimo."

"Ağzından çıkanı... kulağın duyuyor mu?"

"Beni boşver, sende durum nedir?"

"Pekala, Hobbit, fakat şunu bil ki soyadımdan vazgeçmem."

"Ben de sevgilim."

Müstakbel Hacer Ceren Hobo, gözlerini gözlerimden ayırmadan başını eğerek, katlanmış elindeki yüzüğün elmas'ına bir öpücük konduruyor.

Hacer Ceren'le caddelerde kol kola yürüyoruz.
Hacer Ceren'le lunaparkta gondola biniyoruz.
Hacer Ceren'le Venedik'te gondola biniyoruz.
Hacer Ceren'le Baudrillard'ın konferansını dinliyoruz.
Hacer Ceren'le sinemadan çıkıyoruz.
Hacer Ceren'le bir balonun sepetinde yükseliyoruz.
Hacer Ceren'le bir Cerrahi tekkesinde sessizce oturuyoruz.
Hacer Ceren'e viyola çalıyorum.
Hacer Ceren'e papatya alıyorum.
Hacer Ceren'e küçük sihirbazlık numaraları yapıyorum.
Budapeşte'den Hacer Ceren'e telefon ediyorum.
Paris'ten Hacer Ceren'e telefon ediyorum.
Kahire'den Hacer Ceren'e telefon ediyorum.
Bükreş'ten Hacer Ceren'e telefon ediyorum.
Şanghay'dan Hacer Ceren'e telefon ediyorum.
Münih'ten Hacer Ceren'e telefon ediyorum.

Kalküta'dan Hacer Ceren'e telefon ediyorum.
Barselona'dan Hacer Ceren'e telefon ediyorum.
Dubai'den Hacer Ceren'e telefon ediyorum.
Johannesburg'dan Hacer Ceren'e telefon ediyorum.
Oslo'dan Hacer Ceren'e telefon ediyorum.
Marakeş'ten Hacer Ceren'e telefon ediyorum.
Dünyanın neresine gidersem gideyim, gönlümün başkentinde oturan Hacer Ceren'le irtibatı koparmıyorum.

Yolları bıçaklanan bahçe

Hacer Ceren elinde bir bastonla eşikte duruyor... Ve onu ne zaman karşımda görsem birlikte yaşadığımız her şey gözlerimin önünden film şeridi gibi geçiyor. Her defasında onu son kez gördüğüm hissine kapılıyorum. Birlikte salona geçiyoruz.

"Bu baston da neyin nesi?"

"Senin albinodan aldım."

"Nuh Tufan'dan mı?"

"Hayatında başka albino var mı?"

"İyi de, niye baston aldın ki. Başka bir şey seçseydin bari."

"Sen yazın ortasında şemsiye almamış mıydın? Hem bu baston Borges'e ait Bay Hobo."

"*Yolları Çatallanan Bahçe*'nin yazarını mı kastediyorsun?"

Geronimo, şapkasını çıkarıp boş bir koltuğa bırakıyor: "Evet, ta kendisi."

"Nuh sana da kurusıkı salladı demek?"

"Çocuğun hikâyesi gerçek mi, uydurma mı, inan anlayamadım. Fakat o kadar tatlıydı ki, insan böyle şeylerin gerçek olması için merakından taviz verebilir bence."

"Bu çöpten çıkmış bastonun Borges'e ait olduğuna inanmak mı istiyorsun yani?"

"Evet, ne var bunda?"

"Hiç... Konuşmayı kaydettin mi?"

"Al bakalım," diyerek çantasından çıkardığı mikro-teybi sehpaya koyuyor.

"Sayende kadın kılığına girmekten kurtuldum."

"Hah. Sanki hiç yapmadığın bir şeymiş gibi konuşuyorsun."

Teypteki bandı geriye sarıyorum.

Hacer Ceren şakayla karışık mızıkçılık yapıyor: "Bay Hobbit, ben gittikten sonra dinle şunu. Şimdi sırası değil."

Teybi açıyorum.

Hacer: "Borges seversiniz, değil mi?"

Nuh: "Tabii ki... Sizin için başka ne yapabilirim?"

Hacer: "Borges... Arjantinli ünlü bir yazar. Onu tanımıyor olamazsınız?"

Nuh: "Tanıyorum bayan. Şu, 'Allah sana bir limon verdiyse, onu sıkıp limonata yapmalısın,' *diyen adam. Onunla aramızda yaş farkı olduğunu inkâr etmiyorum fakat doğum günlerimiz aynı. Ve... bildiklerimin çoğunu onun kitaplarından öğrendim."*

Hacer: "Borges ile Adolfo Bioy Casares'in birlikte yazdıkları ve takma isimle yayınladıkları 'Iştah Açıcı Suçlar' *adlı hikâyede, çöplerden çıkarılan şeylerin satıldığı bir dükkândan bahsedilir. Sanırım böyle bir dükkân açma fikrini oradan aldınız?"*

Nuh: "Biliyordum... Günün birinde, hakikat hesabına çalışan bir dedektifin foyamı meydana çıkaracağını biliyordum."

Hacer: "Borges'i tanımıyorsunuz, değil mi?"

Nuh: "Sizi tanıdığım kadar bile mi?"

Bandı durduruyorum: "Geronimo, bu serseri sana resmen asılmış!"

Hacer Ceren, suratıma alınmış gibi bakıyor: "Daha neler Hobbit, çocuk biraz muzip hepsi bu. Hem sana ne?"

"Oh, ne âlâ! Biz herifi dayaktan kurtaralım, o da tutsun eski nişanlıma sarksın."

"Kendine gel Habip. Senin hatırın için gittim oraya. Yoksa benim ne işim var Çöplük'te. Zavallı çocuk, zaten yetim, üstelik albino. Onu mu kıskanıyorsun yani?"

"Olamaz mı?"

"Bazen seni tanıyamıyorum inan. Bir, burada kıskanılacak hiçbir şey yok. İki, senin beni korumaya hakkın yok. Üç..."

Hacer Ceren'le aşkımızın bahçesine giden yollar da çatallı, hattâ bıçaklıydı: "Tamam, devam etme lütfen."

Otomatik silah kardeşliği

Bir erkeğin hayatında ilkel duygularla modern silahlara yöneldiği anlar vardır...

Colt M4A1 Carbine
Yapıldığı ülke: ABD
Kalibre: 5.56 mm NATO
Şarjör kapasitesi [CS]: 30 mermi
Ateşleme hızı [CS]: 685 rpm
Ağırlık [boş iken]: 3,22 kg.
Çekirdek ağırlığı: 4 gram
Çıkış hızı: 884 metre/saniye
Çıkış enerjisi: 1570 joule

Umur Samaz'ı ve Havana'yı Colt M4A1 Carbine'le katletmişlerdi. Türkiye'de, bilgisayar oyunlarını bir kenara bırakırsak, Amerikan yapımı bu otomatik silahı kullanan çetelerin sayısı çok değildi. Celal Şevki Piştovdan, Yahya Yalınkılıç, Vedat Vargo ve Hünkâr Bilal Binboğa: Bu dört lidere bağlı adamlar, Colt M4A1 Carbine'i tercih ediyorlardı. Fakat görünürde hiçbirinin Umur Samaz'ı öldürmesi için bir neden yoktu.

Gizli Servis'in dosyalarından edindiğim bilgiler, durumu açıklamaya yetmiyordu. Ben de tek tek bu çetelerin içine sızdım.

* * *

Celal Şevki Piştovdan'a kendimi Fransa'da yaşayan eski bir orta sıklet boks şampiyonu, Yılmaz Güçlü olarak tanıttım: "1990'a kadar, Lyon'un en popüler boksörüydüm. 'Güney Pençe Türk' dediniz mi beni herkes tanır. Solak, yani gardı ters boksörlere oralarda 'güney pençe' denir." Ringden inince ticarete soyunduğumu, iki sene önce Marsilya'da bir şirket kurduğumu ve tekstil ithal etmek için gerekli izni çıkardığımı söyledim. Bu arada, bazı çok yakın arkadaşlarımla birlikte, Fransız sosyetesine kokain yetiştirmekte zorlandığımızı belirttim: "Bizim orada insanlar çılgın kokarcalar gibi çekiyorlar."

Celal Şevki Piştovdan'ın suratında dişçi gülümsemesi gibi sahte bir ifade vardı. Şişmandı, beyaz saçları metal bir fırça gibi dimdikti. Adı Şevki olan herkes gibi o da posbıyıklıydı. Sesi, gırtlağında bir mikrofon varmış gibi ekolu çıkıyordu: "Açık sözlülüğünüz hoşuma gitti. Demek eski boksörsünüz. Eski boksörleri severim. Bir zamanlar gecenin 3'ünde yataktan fırlayıp ailece Muhammed Ali'nin maçlarını seyrederdik... Sizinle iyi anlaşacağız galiba Yılmaz Bey."

Yumurtadan çıkan köpek

Karanlıkta kelimelerin ağırlığı kat kat artıyor.
[Elias Canetti, *Marakeş'te Keşmekeş*]

Birkaç gün sonra malı teslim almak üzere gece vakti Piştovdan'ın adamlarıyla buluştuk. Yanımda, Gizli Servis'ten iki arkadaşım vardı. Şehrin içinde, son model siyah bir Volkswagen'i takip ediyorduk. Rıhtımda bir yerde duran önümüzdeki Volkswagen'den inenlerin ellerinde Colt M4A1 Carbine'ler vardı. Allah'ım, sanki Umur Samaz'ın öldürüldüğü ge-

ceyi yeniden yaşıyordum. Biz de arabadan indik. Hangar gibi, biçimsiz bir binaya doğru yürümeye koyulan adamların birkaç adım gerisindeydik. Birdenbire az öteden yırtınarak bir köpek fırladı. Adamlar irkildiler, fakat çabuk toparlandılar. Hemen yanlarına sokuldum ve kabaca ağızlarının kilidini yokladım: "Köpeklerden ödüm kopar. Eskiden belediye, köpekleri nallardı, şimdi kimse umursamıyor galiba?"

Geceyle aynı renkte takım elbise giymiş kısa boylu, kıvırcık saçlı iskelet zınk diye durdu ve insanın kanını donduran sesiyle hırladı: "Demek köpekler ölmeli diyorsun, şampiyon?"

Neşeyle cevapladım: "Siz bana bakmayın. Ben köpekler konusunda hep karasız kalmışımdır."

Silahlı iskelet, adeta kemikten yapılmış otomatik tüfeğini sallayarak öttü: "Kesin bir cevap istiyorum: Köpekler ölmeli mi, ölmemeli mi?"

Karanlıkta birbirimizi zor seçiyorduk. İskeletin yanındaki animasyon hamurundan yapılmış adamların yağa batmış zeytinler gibi parlayan gözleri bir o yana bir bu yana sallanıyordu. Sesime barışçı bir hava katmaya çalışarak viyakladım: "Köpekler ölmemeli, gerçekten, şu andan itibaren buna tüm kalbimle inanıyorum."

Kısa bir sessizlik oldu... Bir erkeğin hayatında, öfkesini gemlemesi gereken anlar vardır. Bu beyinsiz psikopatları oracıkta parçalayabilirdim. Her birinin kellesini koparıp boynuna tükürmeye can atıyordum. Fakat, Umur Samaz ve Havana'nın öldürülüşü ile ilgili gerçeği öğrenmek için, gözü dönmüş geri zekâlılara ayak uydurmak zorundaydım.

Kuduz iskelet, ağzından köpükler saçarak: "Allah'ım, aklımı koru! Şimdiye kadar köpeklerin katledilmesini mi diliyordun?!"

Yanımda hiç ses çıkarmadan duran arkadaşlarımın yay gibi gerildiklerini hissediyordum. Böylesine inatçı bir kaba-

dayı karşısında ne kadar alttan alabilirdim? Elimden geleni yaptım: "Bak ahbap, artık bu köpek muhabbetini unutalım. Burada bir alışveriş yapıyoruz; köpeklerin aramıza girmesine izin vermeyelim, tamam mı?"

İskelette gözle görülür bir kemik erimesi başladı. Köpekler onu duysa, ayaklarını yalardı: "Köpeklerin aramızda olmadıkları bir çağ yaşandı mı?.. Neredeyse ilk insanla birlikte evcilleşmişlerdir... Bahse girerim Hz. Adem'in de köpeği vardı... Eski Mısır'da köpekler için kutsal mezarlar yapılmıştı... Yunan mitolojisinde Artemis'e arkadaşlık eder köpek; üstelik Apollon tarafından terbiye edilmiştir... Bu yüzden bir köpeğe verilebilecek en iyi isim Apollon'dur... Odysseus'un, Argos'un, Çoban Daphnis'in de köpekleri vardı... Ashab-ı Kehf'in köpeği Kıtmir konuşabiliyordu... Kaşgarlı Mahmud, kerkes adlı bir kuşun iki yumurta yaptığını ve bunlardan birinden barak denilen tüylü köpeğin çıktığını anlatır... Labradorlar, Buldoglar, Kangallar, spanyeller, grifonlar, dobermanlar, barzoylar, St. Bernardlar, Hannover tazıları, Dalmaçyalılar, dupuylar, otterler, seggiolar, polskiler... 200'den fazla köpek türü olduğu biliniyor. Edebiyatta *Beyaz Diş* gibi, sinemada *Lassie* gibi köpeklerden oluşan koca bir sürünün izini sürmek mümkün... Ve sen kalkmış bana köpekleri öldürmekten bahsediyorsun!" Köpeklerin avukatı nefes nefese kalmıştı.

Bu adamların, Profesör bir yana, Havana'yı zımbalamış olmaları ihtimal dışıydı.

Haftalarca telefonlarını dinlediğimiz Celal Şevki Pişdovdan kokain sattığı gerekçesiyle tutuklandı. Umur Samaz cinayetiyle ilgili olarak sorgulandı. Adamları da kendisi de olayı medyadan öğrenene kadar Umur Samaz adını hiç duymadıklarını söylediler...

Başak Tör'ün reddettiği rol

Yahya Yalınkılıç'a, otomatik hareketlerle maliye müfettişi kimliğimi gösteriyorum. Cüzdanımı cebime koymadan önce kimliğe ben de göz atıyorum: Başak Tör. [Bizimkiler gene kimliğe kadın adı yazmışlar.] O tüyler ürperten bir sırıtışıyla bana holdinginin dosyalarının muntazam olduğunu uzun uzadıya anlatıyor. Onu duymuyorum bile. Ağzındaki altın dişe, hipnotize olmuş gibi bakıyorum. Bir yandan da masasının altına gizlice minik bir verici yerleştiriyorum.

"Belgelerinizi tamamlamanız için size üç gün süre tanıyabilirim. Elimden daha fazlası gelmez Yahya Bey."

Yahya Yalınkılıç, iki elini birden peruğuna götürüyor. Sonra koltuğunun yanındaki deri çantayı masanın üzerine koyup açtıktan sonra bana çeviriyor: "Başak Bey, şimdilik size sunabileceğimiz belgeler bunlar."

Çantadaki destelenmiş dolarları görünce kaşlarımı kaldırarak gülümsüyorum. Tam bir rüşvetçi pislik gibi davranarak elimi paraların üzerinde gezdiriyorum. Yahya Yalınkılıç da memnun görünüyor. Sonra birden ciddileşerek sesimi yükseltiyorum: "Nedir bu? Kamera şakası filan mı?"

Odanın bir yerinde gizli kamera olduğundan kesinlikle eminim. Yahya Yalınkılıç'ın şantaj festivaline malzeme olmayı neşeyle reddediyorum.

"Tekrar görüşeceğiz," deyip odayı terk ediyorum.

Telefonlarına davetsiz kulak misafiri olduğumuz Yahya Yalınkılıç, vergi kaçırdığı için gözaltına alındı. Mahkemeye çıkarılmadan önce, polis tarafından uzun süre sorgulandı. Bu arada, Umur Samaz cinayetiyle bir alakası olmadığı anlaşıldı. Bir avukat sürüsü tarafından müdafaa edilen bahşişçi hilebaz, mahkemede vergi borçlarını faiziyle, cezasıyla birlikte ödemeyi kabul etti ve serbest kaldı.

> Falcı, müşterisinin göremediği bir şeyi görebilen kişidir: Onun bir budala olduğunu.
> [Ambrose Gwinnett Bierce]

Bir erkeğin hayatında teselliyi martavalda bulduğu anlar vardır... Vedat Vargo'nun falına bakıyorum. Benim, eski ABD Başkanı Bill Clinton'ın falcısı olduğumu sanıyorlar. Monica Lewinsky skandalını önceden haber verip Başkan'ı uyaran adam! Şam doğumluyum fakat babam Türk. Adım, Falih Talih. Vedat Vargo'ya kekik suyu, diyet kola ve ishal şurubu karışımı bir "iksir" içiriyorum önce. Suratını ekşitiyor fakat şikâyet etmiyor. Sonra gözlerini yummasını söylüyorum. O gözlerini yumunca bir puro yakıyorum. Öksürük tutuyor. "Üstat Falih, puro mu içiyorsunuz?"

"Evet evladım, öhhö öhö, sence bir mahzuru mu var?" Dev sakallarım, rengârenk sarığım, kocaman yüzüklerim ve frapan kostümümün bana verdiği yetkiye dayanarak, 'Gavur' Vargo'ya "evladım" diyorum.

"Estağfurullah... Ben de içebilir miyim?"

"Hayır."

Cebimden bir kese çıkarıyorum, Vedat Vargo'ya avucunu açmasını söylüyorum. Ağzını da açıyor. Kafasında incecik kaşları ve silik kirpikleri dışında hiç tüy yok. Yul Brynner'ı andırıyor. Kesedeki cam bilyeleri avucuna boşaltıyorum. "Şimdi elindekileri tek tek bırak," diyorum. Ciddiyetle itaat ediyor. "Aç gözlerini evlat." Gözlerini açarken ağzını kapatıyor.

"Üstat, bu bilyeler de neyin nesi?"

"Sihirli küre diye bir şey duydun mu hiç Vedat?"

"Evet?"

"Bunlar da sihirli kürecikler."

Şimdi belki de benim bilyelerden fal bakma fikrimi küçümsüyorsunuz. Size bir şey söyleyeyim mi okurcuğum, oyuncak arabalardan fal baksam bile hiçbir şey değişmezdi. Kimileri falın ille de kahve ya da iskambil kâğıtları gibi akışkan malzemelerden bakılması gerektiğini sanıyor. Saçma. İnsanlar falcılara giderler, çünkü kandırılmak isterler. Böyle biri karşısında ikna edici olmaya gayret etmek boşunadır. Fazla inandırıcılık, işin tadını kaçırabilir. Fal için papatyalar, ellerdeki çizgiler, hububat, yıldızlar... kullanılabileceği gibi; buzdolabındaki yiyecekler, balkondaki çamaşırlar, raflardaki tabak çanak, gardıroptaki giysilerden filan da yararlanılabilir. Talep edilen yalanın, iştirak edilen hilenin ve rağbet edilen sahteliğin kaynağında siz varsanız; yiyeceklere tükürmediğiniz, çamaşırları kirletmediğiniz, tabakları kırmadığınız, giysileri yırtmadığınız sürece problem çıkmaz.

"Babanı görüyorum evlat."

"Nerede?"

"İşte, şu yeşil kürecikte."

"Ne yapıyor?"

"Bütün iskeletler gibi sırıtıyor."

Vedat Vargo, babasının sırıttığını söylediğim için bana çıkışacak gibi oluyor fakat boynunu sağa sola yatırıp kütürdeterek sakinleşiyor. Muhtaç olduğu palyatif palavralar bende mevcut çünkü. Her zamanki saygılı sesiyle: "Bir şey diyor mu, Üstat Falih?"

"Senin peder..." deyip susuyorum ve bir an Gavur'un gözlerinden taşan merakı, dudaklarını titreten kederi ve kulaklarından fışkıran dehşeti izledikten sonra ekliyorum: "seni çoktan affetmiş."

"Ciddi misiniz Üstat?"

"Ölü bir baba kadar."

Telefonda kısa ve etkileyici konuşan Vedat Vargo, bir futbol kulübü üzerinden kara para akladığı iddiasıyla tutuklandı. Kulüp aleyhine yazılar yazan bir gazetecinin öldürülmesinde rolü olup olmadığı da merak ediliyordu. Sorguda, kendisine isnat edilen suçları şiddetle reddetti. Umur Samaz cinayetine dair hiçbir fikri yoktu. Kendisi dürüst bir işadamıydı. Hakkındaki tahkikat sürüyor...

"Tik-tak" taktiği

Kapıda duran kurşuni Mercedes'in arka koltuğunda Hünkâr Bilal Binboğa puro içiyor. Korumalarından biri içeri girip sertçe soruyor: "Sait yok mu?"

"Sait Usta memlekete gitti birader, teyzesi vefat etti de."

"Hünkâr Bey'in saatini tamir edecekti, nasıl gider?"

"Ecel."

"Sen kimsin peki?"

Herifin edepsizliği sinirime dokunuyordu fakat evliyalar gibi tebessüm ederek cevapladım: "Ben Sait'in babasıyım."

Öküz, biraz tereddüt ettikten sonra geri dönüp Mercedes'e doğru seğirtti. Ben de peşinden. "Patron, Sait Usta yerinde yok..."

Hayvanın sözünü keserek araya girdim: "Hünkâr Bey, Sait bana sizin geleceğinizi söyledi. Teyzesi öldüğü için memlekete gitmek mecburiyetinde kaldı çocuk. Ben onun babasıyım. Saatinizi derhal tamir edebilirim. Yarım asırdır bu işi yapıyorum. Anlayacağınız, Sait'in ustasıyım ben. Müsterih olunuz..."

Hünkâr Bilal Binboğa kaşlarını çatarak ağzındaki puroyu çıkarıp yüzüme doğru uzattı: "Peki sen niye gitmedin cenazeye?" Hünkâr da dile gelmiş bir aygırdan farksızdı.

"Biz Çerkez'iz, bizde baldızların cenazesine gitmek gerekmez Hünkâr Bey."

Bir süre bembeyaz, upuzun, kıvırcık sakallarımı, eski giysilerimi inceledikten sonra: "Ne kadar sürer tamir işi?"

"Bakalım hele."

Başıyla, yanındaki hödüğe işaret etti, o da saati avucuma bıraktı. Nerden baksanız 60 senelik bir Omega'ydı bu. Hünkâr'm dedesine aitmiş. Sonra babası takmış bu saati. Nihayet Hünkâr'a kalmış... Saati alıp dükkâna girdim. Tezgâhın arkasına geçtikten sonra kapağını açtım. Minik çarklardan biri hafifçe yamulduğu için saat durmuştu. Biraz uğraşınca tamir etmeyi başardım. Ve içine küçücük bir verici yerleştirdikten sonra kapağı kapattım. Hünkâr Bilal'in geceleri bile çıkarmadığı bu saat sayesinde, horlamalarını dinleyebilecektim artık.

Tekrar arabanın yanına gittiğimde Hünkâr Bilal huzursuzca sordu: "Ne kadar sürer?"

"Hallettim bile." Saati camdan içeri uzattım.

Saate baktı. Çocuk gibi sevinçle koluna taktı. Yeniden başıyla bir işaret yaptı ve yanında oturan hıyarağası sorgusuz sualsiz elime bir tomar para tutuşturdu.

7 ayrı telefonu olan Hünkâr Bilal Binboğa ve birkaç adamı düpedüz Umur Samaz cinayeti ile ilgili olarak sorguya alındılar. Ağızlarından laf çıkmadı...

Samuraylar kâbus görmez

Ellerim havada, İbrahim Kurban'ın Jericho'sunun namlusu şakağımı serinletiyor: "Kimsin sen?" Yan gözle ona bakıyorum. Sakin. Terlemiyor, yüzü kızarmıyor, elleri titremiyor: "Konuş, yoksa seni gözümü kırpmadan gebertirim!"

Korktuğumu düşünmesi için sesimi titreterek konuşuyorum: "Habip Hobo."

Adımı yadırgıyor ya da sahiden anlamıyor: "Ne? Ne dedin aşağılık herif?!"

"Habip Hobo, benim adım, Habip Hobo."

"Arkadaşımdan ne istiyorsun?! Neden onu sürekli takip ediyorsun?!"

"Bunu açıklamak biraz uzun sürer, İbrahim Bey."

Adını telaffuz etmeme aldırmıyor: "O halde anlatmaya hemen başla."

"Ben gizli ajanım."

"Nuh'tan ne istiyorsun?"

Başımı geriye çekerek yüzümü İbrahim Kurban'a dönüyorum. Bu defa namluyu alnıma dayıyor. Gözlerinin içine bakarak konuşuyorum: "Nuh'un zarar görmesini istemiyorsunuz. Bunu ben de istemiyorum. Çünkü Nuh'a bir şey olursa işimi tamamlayamam."

"Ne işi?" Bu arada tabancanın emniyetinin kapalı olduğunu görüyorum ve ellerimi indiriyorum. İbrahim Kurban silahı hâlâ alnıma dayalı tutuyor.

"Kitap yazıyorum."

"Sen neden bahsediyorsun? Kitap yazmak için Nuh'a mı ihtiyacın var?"

"Evet. Çünkü kitap Nuh Tufan hakkında."

"Acaba yanlış mı duydum? Gizli ajansın ve Nuh Tufan'ı konu eden bir kitap yazıyorsun. Gizli Servis'te size bunu mu öğretiyorlar?"

"Umur Samaz'ı hatırlıyorsun, değil mi? Hani cenazesine katıldığınız adam. Havana'nm sahibi. O benim hocamdı. Umur Samaz, Baretta'nın Havana'yı kaçırdığını biliyordu. Çünkü köpek gırtlağına kadar alıcı ve vericilerle doluydu. Üstelik, köpeğin gözleri kamera işlevi görüyordu. Umur Samaz'ın az-satan altı kitabı vardı. Baretta'nın istediği fidyenin hep yarısını ödüyor, kalan miktarı erteliyordu; çünkü fidyecilere dair bir kitap yazmaya karar vermişti. Köpek onların yanında kaldığı müddetçe, her davranışlarını izleyebiliyordu. Bütün konuşmaları ve görüntüleri kaydediyordu. Bu

sürede, Umur Samaz, Nuh Tufan'ı keşfetti. Nuh, Baretta'dan çok daha enteresan bir gençti. Nuh'u merkeze alan bir belgesel-roman yazmaya koyuldu. Fakat ne yazık ki öldürüldü. Ben de onun ölümüyle yarım kalan kitabı tamamlamak için uğraşıyorum. Hepsi bu."

Başını yana eğmiş, pür dikkat beni dinleyen İbrahim Kurban: "Yalan söylüyorsun. Bütün bu anlattıkların, Spencer Holst'un *Samuraylar Kâbus Görmez* hikâyesindeki olayların aynısı."

İbrahim Kurban'ın bileğini üstten kavrayıp silahı elinden almayı düşündüm bir an. Fakat buna gerek kalmamıştı. Güldüm: "Spencer Holst'un *Samuraylar Kâbus Görmez* diye bir hikâyesi yok ki."

"Ve?"

"Bu saçma bir blöf. Spencer Holst'u bu işe karıştırma. Biraz iş konuşalım."

"Ne işi?"

"Seninle birlikte çalışmalıyız. Yoksa, Rıza Silahlıpoda Nuh'u harcayacak."

İbrahim Kurban kaşlarını çatarak başını geri çekiyor: "Kim bu Rıza Silahlıpoda?"

"Al Capone'un Türkiye temsilcisi. İşlerini tatlı dil ve tabancayla gören bir kaçık."

İbrahim Kurban vakit kazanmak için konuşuyor: "Hiç inandırıcı değilsin, farkında mısın?"

Bir erkeğin hayatında, sigortanın attığı anlar vardır. Artık benim de sabrım taşıyor: "Kulaklarını dört aç ve beni iyi dinle pastörize süt bebesi. Karşımda porno film dublajı yapar gibi konuşmandan sıkıldım! İstesem şu anda naçiz vücudunu camdan fırlatıp o parlak kıçını bir tekmede morartırım. Seni tükürükle bile bayıltabilirim, anlıyor musun?! Ben seni göreve çağırıyorum! Siz sufilere şeyhler ne öğretiyor? Silah çekip gevezelik etmeyi mi?! Umur Samaz da be-

nim şeyhimdi ve öldürüldü! Cinayet basit bir işlemdir, herkes cinayet işleyebilir. En yaygın cinayet çeşidi de sebepsiz olanıdır. Şimdi beni yok yere öldürecek misin? Yoksa, Malta Köşkü'nde kahve içecek miyiz?!"

Söylevim bitince onu dinlemeden arabayı çalıştırdım ve az ötedeki köşke doğru sürdüm. İbrahim Kurban ise indirdiği silahı kucağında tutuyor ve yola bakıyordu. Arabadan atladık ve görüşmemizin asıl önemli kısmını gerçekleştirmek için Malta Köşkü'ne yöneldik.

* * *

Aslında sigara tiryakisi değilim. Gelgelelim iş icabı o kadar çok sigara içtim ki, arada bir tüttüren şu nadir insanlardan oldum. İbrahim Kurban sigara tutunca, bir tane aldım. İlk nefeste "Yaptığınız maskelere ihtiyacımız var," dedim.

"Kaç kişisiniz?" Küskün görünüyordu.

"İbrahim Bey, az önce biraz kabalaştığımın farkındayım. Takdir edersiniz ki, insan kafasına silah dayalıyken nezaketini kaybedebiliyor."

"Rica ederim, fakat siz de beni anlayın lütfen. Ne yapmam gerektiğinden hâlâ emin değilim."

"Pazar günü Dr. Tornado'nun 10. kuruluş yıldönümü kutlaması yapılacak. Ve büyük ihtimalle dananın kuyruğu orada kopacak."

"Dananın kuyruğu mu?"

"Evet."

"Ne olacak?"

"Rıza Silahlıpoda'nın adamları Ferruh Fermanı zımbalayacak."

"Yani, Ferruh Ferman yerine Nuh'u öldürecekler?!"

Dudaklarımı ağzımın içine gömüp başımı evet anlamında salladım. Garson, masaya iki küçük fincan bırakıp uzaklaştı.

İbrahim Kurban kahvesinden bir yudum aldıktan sonra alnını kırıştırarak sordu: "Kim bu Rıza Silahlıpoda?"

"Doğuştan zengin. Şımartılmış bir vahşi hayvan düşün. Zehirli bir tilki, dikenli bir sırtlan! Hem duygusuz hem pervasız hem de leş gibi kurnaz. 7 şirketi var. Ünlenmemek için bir sürü tedbir almış. 20 yıldır hiç fotoğraf çektirmiyor mesela. Disiplinli bir hilekâr olduğu söylenir. Tuhaf bir eğlence anlayışı var. Sözgelimi, kumar oynamak için Las Vegas'a gitmez, Kuzey Afrika'da bir vahayı tercih eder. Polisiye okumayı sever. Sherlock Holmes'a hayran. Zekice işlenmiş suçun mubah olduğunu düşünür. Ona göre, iğfal edemeyen yardım da edemez."

İbrahim Kurban sigarasından derin bir nefes çekiyor: "Rıza Silahlıpoda Ferruh'u neden öldürmek istiyor ki?" Ve üflediği soru işareti şeklindeki dumana bakakalıyorum. Ben de Nuh Tufan gibi halüsinasyonlar görmeye mi başladım ne???

Fareler yumurtayı nasıl çalar?

Ferruh Ferman'ın hemen bütün işlerini Nuh Tufan'a bırakmasının sebebi, besbelli Rıza Silahlıpoda'nın gazabından kurtulmak istemesiydi. Nuh, Ferruh'un dublörüydü; yani, göründüğü gibi olmamaya dayalı bir işti bu. Ferruh'un yerinde olmak Nuh'un işi değil ücretiydi. Çünkü böylelikle albinoluktan, yetimlikten, parasızlıktan kurtulmuş ve en önemlisi, sevdiği kıza kavuşmuştu. Bu ücreti hakketmek için yapması gereken de ölmekti!..

Bir erkeğin hayatında, tesadüflerin toplamından fazla bir şey yoktur...

İbrahim Kurban'a, Rıza Silahlıpoda'yla sık sık telefonda konuşan Haydar Baydar'ın maskesini yaptırmıştım. Rıza Silahlıpoda'nın onu çağırdığını öğrenince, maskeyi takıp yola

çıktım. Randevuya Haydar Baydar'dan 15 dakika önce gidip Rıza Silahlıpoda'yı yoklayacak, sonra ellerimi yıkamak için kalkacaktım. Ben çıkınca da Haydar Baydar gelecekti.

Haydar Baydar bir tür katliam komisyoncusu. 1970'li yıllarda yani henüz çocuk sayılabilecek yaşlardayken bir gazinoda başlayan cinayet kariyerine suikastçı olarak devam etti. Onun tekniği, suç dünyasındaki hesaplaşmaların daha kısa ve temiz olmasını sağlamıştı. Haydar Baydar'ın ayak seslerini duyanlar Avrupa'ya kaçıyorlardı. İşlerinin yoğunluğu nedeniyle aynı gün birkaç kişiyi mıhlaması gereken Haydar Baydar da silahı belinde Avrupa turnesine çıkıyordu! Sırrı neydi? Kabul ettiği bütün işleri tamamlamayı nasıl başarıyordu? İz bırakmayan, sürprizlerle dolu bir cinayet sanatçısı. Şimdi de Ferruh Ferman'ı yani zavallı Nuh'u çivileyerek olgunluk dönemi eserlerinden birini verecekti!..

Ofisine vardığımda Rıza Silahlıpoda beni ayakta karşıladı: "Haydar! Silah arkadaşım!"

Suçluların, insanı kıskandıran içtenliğiyle sarıldık: "Selamünaleyküm, Rıza Silahlıpoda!"

Bir gökdelenin en üst katındaki ofisin dış duvarları komple camdan. Havada asılı kalmış bir uçakta gibiyiz. Dekorasyon ultra-modern. Minyatür UFO'lara benzeyen koltuklara[?] gömülüyoruz. Biraz havadan sudan konuşuyoruz. Vaktim çok az. Haydar Baydar'ın gelmesine 780 saniye var.

Ben çaktırmadan gözlerimle etrafı tararken Rıza Silahlıpoda şeffaf bir masanın ardında, sol eliyle yanağındaki Nike amblemi şeklindeki yara izini avuçlamış, önünde serili gazeteye bakarak geveliyor: "...Vay canına, dünyanın en yaşlı faresi ölmüş.."

"Dünyanın en yaşlı faresi mi? Kaç yaşındaymış ki?"

"Dört."

"Enteresan. Fareler normalde ne kadar yaşıyor acaba? Yani 4 yıl pek uzun bir süre değil aslında?"

"Fareler en fazla 2 yıl yaşar Haydarcığım. Üç yaşında bir fare bulamazsın. Yoda adlı bu farenin 4 yıl 12 gün yaşaması da zaten gen yapısının değiştirilmesiyle mümkün olmuş. Yoda'nın yaşı, insan ömrünün... 136 yılına tekabül ediyor."

"Allah biliyor ya, farelerden hiç hazzetmiyorum. İğrenç mahluklar!"

"Böyle konuşma. Fareler, tabiatı insana karşı savunan yaratıklardır."

Gangsterler mi hayvansever, yoksa böyleleri hep bana mı denk geliyor anlamadım gitti: "Nasıl yani?"

Rıza Silahlıpoda fareler hakkındaki konferansına başlıyor: "Fareler çok iyi koşabilir, sıçrayabilir, tırmanabilir ve yüzebilir. Tabiattaki yaşama azmini temsil ederler. 1 ila 3 ay gibi kısa bir sürede 6 ila 21 yavru doğururlar. Bir tek fareden doğan yavruların doğurduklarıyla birlikte, bir yıl içinde 500-2000 arasında fare dünyaya gelir! Bu kadar hızlı çoğalan bir yaratığın evcilleştirilmesi imkânsızdır! Zannedildiği gibi ürkek değildirler; koku alma ve işitme yetenekleri müthiş gelişkin olduğu için hassastırlar, hepsi bu. Sadece veba ve kuduz değil, yüzlerce bulaşıcı hastalık taşırlar. Bu yüzden insanın en büyük düşmanıdır fareler. XIV. ve XV. yüzyıllarda Avrupa şehirleri veba salgınları nedeniyle karantinaya alınmıştı. Londra nüfusunun yüzde 70'i öldü Haydar, inanabiliyor musun?! Yeraltı örgütleri için farelerden daha münasip bir model bulunamaz şu dünyada: Gündüzleri uyuyup, geceleri faaliyete geçerler. İnsanların konuşmalarını gizlice dinlerler. Yakalandıkları zaman ölü numarası yaparlar! Soğuk günlerde birbirlerine sokularak uyurlar. Her şeyi yerler fakat en çok et ve yağları severler. Duvarın içine gömülseler bile kemirerek dışarı çıkabilirler. Düşün ki, bir farenin bacağı kapana kısılsa, ısırarak o bacağı koparır ve kaçar!.. Bir yumurtayı üç fare taşır; biri kucağına alır ve sırtüstü yatar, diğer ikisi de onu başından ve

kuyruğundan tutarak sürükler! 1720'li yıllarda Asya'yı dolduran fareler yüzerek Volga nehrini geçmişlerdi! Hindistan'dan bindikleri gemilerle İngiltere'ye ve oradan da Amerika'ya gittiler! 1936'da da tarla fareleri Türkiye'yi istila etmişti! Bir fareyi yok etmek istediğin zaman, bir kerede işini bitirmen gerekir Haydar. Çünkü farelerin en çabuk öğrendikleri şey kaçmaktır."

"Beni buraya fareler hakkında konuşmak için mi çağırdın?"

"Kesinlikle. Benim için bir fareyi yok etmeni istiyorum."

"Fare mi?"

"Evet. Ferruh denen farenin icabına bakmanın vakti geldi."

Rıza Silahlıpoda'nın Ferruh'u temizlemek istediğini biliyordum, fakat bu işi bana yani Haydar Baydar'a teklif etmesi sürpriz olmuştu doğrusu. Ferruh da gerçekten fareye benziyordu; Rıza Silahlıpoda'ya kapan kurmuş, yem olarak da Nuh Tufan'ı kullanmıştı. "Enişteni halletme işinde neden eli daha hafif birilerini görevlendirmiyorsun?" gibi saçmasapan bir soru çıkıverdi ağzımdan.

"Üç gün önce üzerine dört adam saldım. Hayvanı itlaf etmeden önce tozunu almaya kalkmışlar. O sırada herifin biri meydana çıkıp tek başına bizimkilerden üçünün leşini yere sermiş. Sağ kurtulan da hastanede darmadağın yatıyor. Bu artık bir savaş, anlamıyor musun? Hem, Ferruh benim eniştem değil damadım sayılır..."

"Ferruh'u ortadan kaldırmak istediğinden eminsin yani?"

Rıza Silahlıpoda gülümsedi: "Ne o Haydar, sen hiç pazarlık yapmazdın?"

Rıza Silahlıpoda'dan laf almanın tam zamanıydı: "En son işe verdiğin para tayfaya az geldi de..."

"Şu profesör için verdiğim para az mı geldi?!"

Profesör lafını duyunca beynimden vurulmuşa döndüm.

"Evet ya," dedim, "şimdiki çocuklar çok iyiler, fakat pahalıya patlıyorlar."

"Yahu, Haydar Baydar, o işi sen kendin halletmemiş miydin?"

"Sen hangi işi diyorsun?"

"Şu Gizli Servis'teki profesörü diyorum işte, bizim Mestan Metis'i vuran moruk, Umur Samaz mıydı neydi adı?"

O anda Rıza Silahlıpoda'yı gebertmeye karar verdim. Biraz sabretmeliydim. Yanımdaki mikroteypteki ses kaydını polise verirsem, en fazla 15 yıl yatıp çıkardı. Hayır, Rıza Silahlıpoda hapse değil, mezara girmeliydi... Yüzümdeki maske sayesinde, terlediğim ve tepeden tırnağa kızardığım belli olmuyordu. Duvardaki saate bakınca hemen ayağa kalktım. Haydar Baydar her an gelebilirdi.

"N'oldu Haydar, nereye gidiyorsun?" diye sordu can düşmanım.

Sakince "Yüzümü yıkayıp geleceğim," dedim ve alçak herife sırtımı dönüp kapıdan çıktım. Demek, Umur Samaz'ı Rıza Silahlıpoda öldürtmüştü! Demek, Mestan Metis, Rıza'nın adamıymış! Bunu nasıl da gözden kaçırmıştık! Ve cinayeti işleyen de Haydar Baydar'dı. Yâ Rabbim! Ben de işte biricik üstadımın katilinin kılığındaydım!

Sekreter kız "Gidiyor musunuz Haydar Bey?" deyince irkildim. Hiçbir şey söylemeden koridora geçtim. İki asansörün önünde, düğmeye basıp beklemeye koyuldum. Kusmak üzereydim; beynim, kalbim, midem allak bullak olmuştu. Asansörlerden birinin kapısı açıldığında Haydar Baydar'la burun buruna geldik! Adam karşısında kendisini görünce ağzı açık kaldı. Hışımla içeri daldım ve tabancamı ağzına soktuğum gibi tetiğe bastım!

Çöpçatan kocakarı sayesinde cadıyla evlenmek

> Gençler olmayacak şeylere heveslenirler, yaşlılarsa hiç vuku bulmamış şeyleri hatırlarlar.
> [Hector Hugh Munro - Saki, *Kaderin Tazıları*]

Bir erkeğin hayatında, birçok kapıya uyan anahtar kelimeler vardır: "Anneciğim!"

Verandada, küskün bir bitki gibi oturan Taliha Teyze gözlerini kısıp başını kaldırarak seslendi: "Talha!"

Nuh'un yaşadığı evi görebilmek için, Taliha Teyze'nin oğlu rolüne soyunmuştum. Kadın çok yaşlıydı ve kendisine "anne" diyen herkesi bağrına basmaya hazırdı. Ihlamur ağaçlarının arasından geçerek yanına vardım ve önünde diz çöküp ellerini tuttum: "Nasılsın benim güzel annem!"

İnce bir hırıltıyla "Ah be afacan oğlum, nerelerdesin?" diyerek bayat kurabiyeler gibi dağılmak üzere olan parmaklarını saçlarıma daldırdı.

"Buradayım ya işte anne?!" Sesim gayri ihtiyari biraz sertleşmişti. Çünkü, bir an sahiden annemle konuştuğumu sanmıştım. Benim annem titiz bir kadındı. Daha doğrusu temizlik hastasıydı. Ayakkabılarımızı bahçe kapısından girmeden önce çıkarttırırdı bize. Rahmetli, elinde süpürgeler, nemli ve kuru bezlerle dolaşırdı. Her yerde kesif bir deterjan kokusu duyulurdu. Aynanın yanında nefes alamazdık; hemen silerdi! Sehpada bardağın izi mi kaldı, itfaiye gibi koşar ve temizlerdi. Musluklarda parmak izlerimizin kalmasına tahammülü yoktu. Milyonlarca mikroba ve yüzbinlerce böceğe karşı tek başına savaşıyordu. Ne yazık ki onu bu savaşta kaybettik. Her şeyi plastik örtülerle kaplıyordu. Naylon bir torbanın içinde yaşıyorduk sanki. Zaman zaman umutsuzluğa kapılıp ağlasa da, çabucak toparlanır ve kirle, pasakla, tozla, lekeyle, pislikle... mücadelesine kaldığı yerden devam ederdi. Rahat bir nefes alıp te-

mizliğin tadını çıkardığı görülmemiştir. O bir dezenfektan kraliçesiydi. Hayatını bir hijyen krizi olarak yaşadı. Elinden gelse ayı fırçalayıp güneşi ıslak bezle ovar, yıldızları tek tek cilalardı. Sabun tozları, yumuşatıcılar, diş macunları, çamaşır suları, bulaşık süngerleri, sıvı deterjanlar, bilumum fırçalar, şampuanlar, losyonlar, parfümler, naftalinler, böcek öldürücü ilaçlar, fare zehirleri... ruhunu kuşatmıştı. Öldü. Mezarına gereken özeni göstermeye çalışıyorum şimdi...

Taliha Teyze "Buradasın ya," diyor sitemkâr bir sesle, "buradasın Talhacığım, yanımdasın." Gözleri dalgın, ekliyor: "Mektebi bitirdin mi?"

"Ne diyorsun anneciğim, emekli olmama iki yıl kaldı!"

"Emekli mi olacaksın? Ah benim küçük Talha'm, büyümüş de emekli oluyor, ha?"

"Gel bakalım annelerin en güzeli, seni birazcık dolaştırayım da ayakların açılsın," diyerek Taliha Teyze'yi elinden tutup kaldırdım. Koluma girdi, güvercin gibi, küçük adımlar atarak bahçede yürümeye başladık.

O sırada üst katın kapısı açıldı, merdivenden inenlerin ayak sesleri duyuldu. Dönüp baktım: "Bunlar kim anne?"

"Üst katı kiraya verdim..."

Ferruh Ferman kılığındaki Nuh'la birlikte aşağı inen İbrahim Kurban bana bir bakış fırlattıktan sonra kolumdaki mübarek zombiye sordu: "Taliha Teyzeciğim, afiyettesiniz inşallah?"

Şefkat yumağı yedek anneciğim nedense İbrahim Kurban'ı pek sevmiyor gibiydi: "Oğlum Talha ile şehir turuna çıktık İbo!"

Bense gözlerimi Ferruh Tufan'dan, yani Nuh Ferman'dan daha doğrusu kitabının baş kahramanından ayıramıyordum. Onu biraz tedirgin etmiştim galiba. Laf olsun diye sordum: "Siz de mi üst katta kalıyorsunuz?"

Hafifçe güldü ve tam da Ferruh Ferman gibi kekeleyerek cevapladı: "Ha-ha-ha-ha-hayır."

Arkadaş kurbanı İbrahim ile duvaklı albino gitti. Ben de Taliha Teyze ile birlikte verandadaki masaya kuruldum. Nasılsa, Nuh'un evini incelemek, eşyalarını kurcalamak için yeterince vaktim olacaktı. Taliha Teyze kazık sorular soruyordu: "Çocuklar nasıl?"

"Hangi çocuklar?"

"Senin çocukların tabii, torunlarım, nasıllar?"

"Anneciğim benim çocuğum yok ki?"

"Aynı baban gibisin Talha!"

"Niye ki? Babamın çocuğu yok mu?"

"Talha, evladım, emekli olacağım diyorsun, çocuğun yok! Bir adam baba olmadan emekli olur mu? Hayatı durdurmaya mı çalışıyorsun? Allah bilir senin karın da yoktur?!"

"Yok anne, bekârım ben."

"Kalıbından utan. Yoksa... boşandın mı?"

"Hayır anne, evlenmedim ki boşanayım."

"O kızla niye evlenmiyorsun?"

"Hangi kızla?"

"Ne bileyim hangi kızla? Hiç kız tanımıyor musun şu alemde?"

"Tanıyorum anneciğim, tanımaz mıyım?"

"Adı ne?"

"Hacer."

"Hacer'e 'Ben altın kalpli bir adamım,' dedin mi?"

"Dedim anne."

"O ne dedi?"

"..."

"Yoksa gönlünü bir cadıya mı kaptırdın?"

"Hayır, hayır anne, o bir melek. Sadece..."

Taliha Teyze ölü gece kelebeklerine benzeyen ellerini ellerimin üzerine konduruyor: "Talhacığım, iki tür cadı var-

dır: Kötülük etmek için şeytanla işbirliği yapan çirkin kadın; kötülükte şeytandan da ileri güzel ve cazibeli kadın. Bunu sakın unutma."

Afallıyorum fakat Geronimo'ya toz kondurmamakta kararlıyım: "Anne, Hacer gerçekten harika bir kız, benimle evlenmek istememesi onu cadı yapmaz."

"Ne yapar peki?"

Hacer Ceren'i korumak için ben de hileye başvuruyorum: "Hem 'Yalnızlıktan korkuyorsanız sakın evlenmeyin,' diyen sen değil miydin?"

"Ne münasebet? Onu diyen Recaizade Mahmut Ekrem. Sen mektebi bitirdiğinden emin misin Talhacığım?"

Bir erkeğin hayatında, ses etmeyip pes ettiği anlar vardır...

[FERRUH FERMAN]

Buz adam ve fosil kadın

Hayat, maliyetleri karşılamayan bir iştir.
[Arthur Schopenhauer]

Benim adım Ötzi. Buz Adam Ötzi. Boyum: 1.69 metre. 5300 yaşındayım, fakat en fazla 40-45 gösteriyorum. Çünkü öldüğümde 46 yaşındaydım ve cesedim hâlâ taptaze. İtalyan bilim adamları beni 1991'de Avusturya Alplerinden, 3200 metre yükseklikteki buzulun ortasından çıkardılar. Avusturya'da, Bozens Arkeoloji Müzesi'nde sergileniyorum. Ve 'vahşi' cazibeme kapılan yüzlerce kadın, benden çocuk sahibi olmak için müze müdürü Alex Susanna'ya müracaat ediyor! Alex de sağolsun, onlara "Hayır, bu Jurassic Park fantezisi teknik olarak mümkün değil" diyor. Dahası, Alex, babası 5300 sene önce ölmüş yetimler doğurmak isteyen bu kadınları ikna edebilmek için en sonunda bir basın toplantısı düzenlemek zorunda kaldı.

İkimizi aynı kazana koysanız kaynamayız, fakat Lucy de benden çocuk istiyor. Lucy, Hadarlı [Habeşistan] ve benden

yaklaşık 2 milyon 700 bin yaş büyük! 1974 yılında, Amerikalı Paleontolog Donald Johanson tarafından bulunduğunda tanınmayacak haldeydi. Hanımefendi tam anlamıyla fosil. Uzmanların büyük çoğunluğu, Lucy'i, Darwin'in evrim teorisini çürüten en büyük kanıt sayıyor.

Avustralya'daki Brisbane Üniversitesi'nden arkeologlar, yaptıkları gen analizi sonucunda, taşıdığım silahlarda insan kanına rastladılar. Arkeolog Tom Loy, baltamda ve sadağımda [sadak: içine ok konulan torba] 4 kişiye ait kan izleri olduğunu açıkladı. Başka avcılarla çatışırken okla sırtımdan vurularak öldüğüm tahmin ediliyor...

Civardaki hovarda

"Hey, Buz Adam! Gene dalıp gitmişsin?" dedi Roza.

Nasıl ki ben ona 'Lucy' demiyorsam, onun da bana 'Buz Adam' dememesi gerektiğini söyledim. Benim bir adım vardı: Ferruh.

Roza Silahlıpoda sordu: "Madem 'Buz Adam' değilsin, o halde neden buzlu sudan çıkmış gibi kekeliyorsun?"

Tilkinin bakır s.çtığı bir yerde kurulmuş büyük bir eğlence merkezindeydik. Arkeoloji bölümünün yeni mezunları olarak veda partisi veriyorduk. Ne ki Roza'nın benimle vedalaşmaya niyeti yoktu: "Pekala, Sayın Ferruh Ferman, beni dansa kaldırmayacak mısınız?"

Ellerim de kekeliyordu; kesik jestlerle Roza'ya uzandım. Okur biraderim, okur bacım, seni tanımam etmem; bilmen gerekir ki, bir kadına elini verirsen, önünde sonunda tepene çıkmayı başaracaktır...

Roza lastik gibi kıvrılıyordu kollarımda. Gene de benim nazarımda, etek giymiş bir Uganda generalinden farksızdı. Ve bir mumya kadar iyi dans ediyordum...

Ben Gönül'e abayı yakmıştım. Gönül de Nadir denen bir

Neanderthal [Günümüzden 50-60 bin yıl kadar evvel, Dördüncü Buz Çağı'nda yaşadığı kaydedilen, insana epey benzeyen yaratık. Kafatasları ve kemikleri ilkin Almanya'da Neander Vadisi civarında bulunduğu için Neanderthal adı verilmiştir. Bu türe, gayet münasip bir ifadeyle "Homo Neanderthalensis" de denir.] serseriyle nişanlamıştı.

Zaten kekemeydim, gelgelelim Gönül'ün karşısında büsbütün dilsizleşiyordum. Gönül de bana karşı sağırdı. Tarih hâlâ tekerrür ediyordu; Gönül, Ferman dinlemiyordu.

İşte, Gönül ile cehennem uyruklu Neanderthal Nadir birbirlerine sarılmışlar. Prenses, çiğ et yiyen gudubete huşuyla yapışmış! Parfüm reklamlarında kocaman ıslak lağım fareleri görsem bile şaşırmam artık. Celladın ilmek geçirmesi gereken mantarlı kütük boynunda, Gönül'ün papatya elleri! Bukalemun b.ku suratlı herif! Tıynetsiz, ebleh, civelek Gönül!

Roza enseındeki sivilceyle oynuyor. Ne zaman kederlensem, ensemde çıban gibi iddialı bir sivilce çıkar. Roza'nın düğme gibi basıp durduğu sonuncusuydu. O günden sonra korktuğum, kızdığım, nefret ettiğim çok oldu fakat bir daha kederlenmedim. Roza, daha sonra parmaklarıyla binlerce kere yoklayacak fakat ensemde sivilce bulamayacaktı.

Aile içi kör şiddet sayacı

Tamam baba, tamam patron, tamam sevgilim.

Mektep bitmişti ve kuruşa kurşun atıyordum. Tığ-ı teber şah-ı merdan kalmıştım ortalıkta. Arkeolog olmuştum fakat ne Indiana Jones ne de Ekrem Akurgal [1911-2002] idim.

Arkeoloji, 'kazı bilimi' değil, 'eski bilimi'dir. XIX. yüzyılda bilim katına yükselmiştir. Yani eskiden 'eski bilimi' diye bir şey yoktu... Kapı kapı dolaşıyordum, gel gör ki iş bula-

mıyordum. Arkeologluk inşaat ameleliğinden farksızdı. Kullandığımız araçlar, aynıydı mesela: Kazma, kürek, el arabası, keski, su terazisi, spatula, metre, fırça, süpürge... Benim gibi bir kekemeye kimse iş vermiyordu. Vaktim çoktu fakat nakdim yoktu.

Babama ve kardeşim Erman'a uğruyordum. Babam, İrfan Ferman, trafosu patlak, asitli bir adamdı. Bize uzun yıllar boyunca, vurdu-kırdı filmi tadında bir aile hayatı yaşattı. İlk 15 sene boyunca en çok anneme saldırdı. Kadıncağız, ne yapsa bizim pederin gazabından yırtamıyordu. Konu komşu, hısım akraba arasında tam bir hanım amca olan İrfan Efendi, kıldan tüyden bahanelerle valideyi yumruklıyor, tekmeliyordu. İçki filan içmezdi, fakat onun elinde annem şarap şişesi gibi tuzla buz olmuştu. Babamdan o kadar korkuyorduk ki, ondan nefret edemiyorduk. Büyüyünce de insanın gönül kırıklığı ağır basıyor, yine nefrete sıra gelmiyor. Evimizin bir yerinde aile içi kör şiddeti gösteren bir sayaç olsa, infilak ederdi muhakkak. [Korku, beraberinde daima başka şeyler de getirir: Dilimdeki tutukluğa da babamın terörü sebep olmuştu kuşkusuz.] Kız kardeşim Ferah en küçüğümüzdü. En az fiziksel darbeyi o aldı. Ben hep birşeyler uydurup evden uzak duruyordum. Erman ise babamın her dediğini yapıyordu. Bir gün gene yok yere peder Erman'a hücum etmiş, ağır laflar söylemiş. Erman da tavan arasındaki pompalı tüfeği kapıp karşısına çıkmış. Pedere uzatmış makineyi: "Al!" demiş, "Vur hepimizi de rahata kavuş!" Babam, annem ve Ferah; Erman'ı sakinleştirmeye çalışmış, lakin Erman hiçbirini dinlememiş. Tüfeği kendi çenesine dayayıp tetiği çekmiş!.. Babam, sanırım delirmeyi hep istemişti. Galiba cinnet getirerek kendini parçalamayı falan tasarlıyordu, ama olmadı. Sesi kesildi, Erman'ı gömmek ona iyi gelmişti bence. Hayvani bir küskünlük içinde yavaş yavaş eridi. Ne yaparsa yapsın ona karşı ne merhamet

ne de saygı duymamıza imkân yoktu. Üzülerek yahut ölerek bize kendini affettiremezdi. Üzüldü ve öldü. Şaka gibi, şov gibi bir şeydi ölümü. Üstelik salakçaydı. Onu da gömdük. Son nefesinde annemden helallik istediğinde, annem hiçbir şey söylemeden başucundan kalkıp uzaklaşmıştı...

Babamın ve Erman'ın mezarlarına uğruyordum. Erman Ferman, öldüğünde daha 22 yaşındaydı. Üniversiteye girememişti. Askere gitmeye hazırlanıyordu. Ben okudum, arkeolog oldum da ne oldu? Şimdi Erman'ın mezarında kazı yapsam, o tığ gibi delikanlıyı, canım kardeşimi çıkarsam, İbrahim Kurban'a desem ki "İbrahim, bu iskeleti giydir!", o da giydirse, sonra Erman'ı İstanbul'un ortasına bir anıt gibi diksek, "Ey ahali! Yüreksiz, beyinsiz, midesiz çakallar! Bu çocuk sizin o iğrenç, patırtılı evleriniz gibi bir evde canına kıydı!" diye haykırsak!..

Fil tezeğine hücum!

Dedim ya, Roza'nın eli ensemdeydi. Onun hobisiydim sanki. Abuzambak, ayarsız, abidik gubidik bir ilişkiydi bizimki.

Hatırlıyorum da, o günlerde her yerde bir dengesizlik gözlemleniyordu: 'İstikbal Molekülleri' örgütünün, dinamit bağlayıp ortalığa saldığı sokak köpekleri yüzünden hayvanseverler yollara dökülüyordu. Bazı araştırma merkezlerinde, yeni ilaçların etkilerini ölçmek için ücretli denekler olarak kullanılan kimi sağlıklı insanlar ölüyordu. O sene, 27 kişiyi yıldırım çarpmıştı; bu bir rekordu. İstanbul'da, uluslararası büyücüler kongresi toplanmıştı. Annemin de şikâyetçi olduğu eklem ağrılarına, fil tezeği sayesinde son verilebileceği şayiası yayılmış ve bir sürü insan hayvanat bahçesindeki filin kıçını kuşatmıştı. Belden aşağısı tutmayan felçli bir kadın, suni döllenmeyle hamile kalmış ve be-

şiz doğurmuştu. Erkeklerin davet edilmediği feminist cenaze törenleri moda olmuştu. Bir emlak komisyoncusu, cesur müşterilere 'perili ev' satıyor ve/yahut kiralıyordu. Ukrayna'da parlamento seçimlerinde aday olan Elena Solod, televizyonda canlı yayında striptiz yaparak halktan oy istiyordu...

Roza'nın ağabeyi Rıza Silahlıpoda'dan tırsıyordum. Öyle ki, nükleer saldırı olsa, onunla aynı sığınağa girmezdim. Bacısıyla buluştuğumu öğrenmesi an meselesiydi. Her yerde adamları vardı. Ayrıca birtakım züppeler de Roza'yı ayartmak için peşinden koşuyorlardı. Gelgelelim kız bana kancayı takmıştı. Düpedüz bunalımdaydım; paso uykum geliyordu, yataktan kalkarken bile esniyordum, ikide bir geriniyordum. Bir keresinde canıma kıymayı dahi denedim fakat intihar mektubunu yazarken uyuyakaldım. Gönül'ü unutabilmek, biraz olsun para kazanabilmek ve Roza'dan uzaklaşmak için şehir dışındaki bir paraşüt fabrikasına faks çekerek iş başvurusunda bulunmuştum. Kekeme olduğumu bilmiyorlardı, acaba beni arayacaklar mıydı? Offf! Ne zaman telefon çalsa uçak hızıyla koşuyordum, lakin maalesef hattın öbür ucuna paraşütle iniş yapan Roza'nın sesi duyuluyordu:

"Ötzi? Tiyatroya gidelim mi?", "Hani beni yemeğe çıkaracaktın?", "Gönül'ün kayınpederi ölmüş!.. Cenazesine gelecek misin?", "Norveç'ten gelen bir arkeolog heyeti konferans verecek, ne dersin, takılalım mı?"...

Meteliksizdim. Bekliyordum. Tükenmiştim. Annem ve kız kardeşim gözümün içine bakıyorlardı. Durumum içgüveysinden de kötüydü. Hayallerim suya düşmüştü. Eşek ölecek, ters dönecek de s.ki güneş görecek! Tek kelimeyle zor, iki kelimeyle çok zordu.

Evlilik, kazandığına pişman olacağın bir oyundur.

[Chamfort]

Bir akşam, beyni pembeleşmiş ve kalp şeklini almış Roza dayanamadı ve dilinin altındaki baklavayı çıkardı: "Bana evlenme teklif etmeyecek misin Ferruh?"

Güfte ve bestesi bana ait olan cevabım onu ağlama krizine soktu: "Buruşuk külotlar giyiyor olmam, seninle evleneceğim anlamına gelmez Roza."

* * *

Roza artık habire ağlıyordu. Annem evde ağlıyordu. Benim de gözlerimin buzu çözülmüştü, gizli gizli ağlıyordum. Kayınpederinin cenazesinde Gönül ağlıyordu. Kız kardeşim Ferah durduk yerde kahkahalar atıyor ve pattadak ağlıyordu. Kambur bitkiler gibiydik. Su tabancası poligonundaki kâğıt hedeflere dönmüştük.

Bu ahval ve şerait içinde, Roza Silahlıpoda ile karşılıklı kelepçeleri takıp uçurumdan atlayarak intihar ettik. Yani evlendik. Akıllı damat, ilk evliliğini 80 yaşında yapan kişidir. O zamanlar bende akıl yoktu; ehven bir fikir gibi görünmüştü...

Karım hem öksüz hem yetimdi. Annesi, onu doğururken ölmüştü. Ölüm Allah'ın emri; yine de bir kadının canlı bir çocuk doğururken ecel şerbeti içmesinde büyük sakınca görüyorum. Baba Silahlıpoda'nın ruhunu teslim edişi ise hayvani bir etkiye dayanıyor. 15 yıl kadar önce Melbourne'de bir tabiat parkında, Roza ve babası koalaların, kangurular, devekuşlarının... fotoğraflarını çekiyorlarmış. Baba, Tame adlı Bengal kaplanıyla yan yana durmuş, Roza da deklanşöre basarak o anı 'ölümsüzleştirmiş'. Roza'nın objektifine gü-

lümseyen Tame, fotoğraf çekildikten bir saniye sonra Baba'yı gırtlağından ısırmış! Baba'nın ölmeden önce kızı tarafından çekilen son fotoğrafında katiliyle birlikte görünmesi de kaderin ölümcül bir cilvesi olarak kayda geçmiş...

Roza'nın ağabeyi Rıza Silahlıpoda ile birbirimizden ilk bakışta nefret etmiştik. Roza'yla evlenerek, bir gangster eniştesi olmuştum... Rıza, çizgili pijamayla denize giren bir kabzımaldır. Arka ayağıyla kulağını karıştırır. Os.ruğu cinli abullabut kaşalot!

Sırılsıklam âşık çiftin ölü şahitleri

Roza ile balayına çıktık. Kumsala bırakılmış cansız mankenler, intihar etmiş yunuslar gibiydik. Burnuma halkayı taktığı günden beri Roza'nın yüzünde bir gülücük kesiti belirmişti. Bense hâlâ kuytu köşelerde Gönül'ün aziz hatırası için gözyaşı döküyordum. O kadar çok ağlamıştım ki, gözlerime kızıl bir çamur oturmuştu ve ne yesem ağzıma tuzlu geliyordu.

Biri çıkıp kesin bir ifadeyle, "Hayatlarımızı birleştirelim, ilelebet birarada olalım" filan dediğinde, ister istemez "Bir bildiği vardır," diye düşünüyor insan. Aptallık evliliğin mayası. Roza duş alırken ben de televizyon seyrediyorum: Steve Nicholson [34] ve karısı Caroline Harrison-Nicholson [34] ağızları fiyonk olmuş, konuşuyorlar. Birbirlerinin cümlelerini tamamlayarak heyecanla anlatıyorlar: Bu kertenkelebeklerin yolculuk ettiği Gurita adlı feribot Sumatra Adası yakınlarındaki Malakka Boğazı'nda batmış. İki şalgam cücüğü, karanlık sularda birbirini bulmuş. Cesetlerin yüzdüğü soğuk suyun içinde titreşerek Azrail'i beklerken tanışıp muhabbeti koyultmuşlar. "Yüzdük yüzdük ömrün kuyruğuna geldik nasılsa, bari bekâr gitmeyelim," diye düşünen Steve mankafası, Caroline'e evlenme teklif etmiş! Ca-

roline de "kabul" demiş. Birkaç saat sonra kurtarma ekipleri gelip denizdeki kumruları karaya çıkarınış! Bekâr olarak düştükleri sudan evli olarak çıkan çiftten başka 38 kişinin kurtarıldığı kazada 154 kişi ölmüş... Demek bu parlak çiftin aşkının tam 154 canlı, pardon ölü şahidi varmış! Allah'ım, ne büyük mutluluk!!!

* * *

Roza bir an önce anne olmak için can atıyordu. İkide bir: "Düşünsene Ferruh, bir yavrumuz olsa, 'baba' diyerek peşinden gelir!"

Ona, 'baba' kelimesinin kulağımı da yüreğimi de nasıl tırmaladığını hiçbir zaman söylemedim.

"Çok merak ediyorum, acaba nasıl bir baba olacaksın?"

Harbiden, bunu ben de merak ediyordum...

Rıza'nın enistesi olmak, mükafat görünümünde bir cezaydı. Bebek'te bir villada yaşıyorduk. Bankadaki hesabımıza sorgusuz sualsiz para yatırılıyordu. İşsizliğin sıkıntısına, kayınbirader parası yemenin utancı ekleniyordu.

Rıza Silahlıpoda, benimle konuşurken elini omzuma koymaya bayılıyordu. Bütün zorbalar gibi, onun da başkalarıyla [bu arada benimle] ilgili planları vardı: "Ferruhcuğum, sana bir fabrika kuralım!"

Fakat Rıza'nın zayıf noktası göz önündeydi: Sol yanağındaki yara izine 1 saniyeden uzun süre bakıldığında huysuzlanıyordu. Gözlerimi, Nike amblemi şeklindeki bu yara izinde sabitlediğimde sinirden kanının fokurdadığını duyuyordum. Ben dalgın bir gülümsemeyle, durumun farkında değilmiş gibi onu dinlerken, sağ eliyle ensemi kavrayıp yanağını mukavva gibi yırttıktan sonra avucundaki et parçasını ağzıma tıkmasına ramak kaldığını hissediyordum.

Ona işadamı olmadığımı, en kısa zamanda mesleğimle ilgili bir işe başlayacağımı söyledim.

Suratına bir atmaca saldırıyormuş gibi sapıkça güldü: "Huo hiho noha houva va va va!"

Rıza'nın dizginlerimi bırakmaya niyeti yoktu. Galiba biraz da onun sayesinde, iş için müracaat ettiğim her yerden geri çevrildim.

Evleneli bir seneden fazla olmuştu ve hâlâ aylaktım.

Rıza, akbaba gibi tepemdeydi. Pençelerini omuzlarıma geçirmiş, başımın etini didikliyordu.

Nihayet pes ettim. Peki ne fabrikası kuracaktım? Bunu hep beraber düşünecektik...

Vicdanın ceza sahası

Ne fabrikası kurduğumuzu biliyorsun okur kardeş. Paraları çocuk bezine bağladık. Gerçekte ne param vardı ne de çocuğum. Olacak mıydı? İyisi mi önce hikâyenin en heyecanlı kısmını anlatayım. Anlatayım da ağzınızdaki sakız yere düşsün.

Nuh, Çırağan'daki düğüne benim kılığımda ve Dilara'yla birlikte gittiği akşam telefon etmişti. Düğünün nasıl geçtiğini sordum.

Soruma soruyla karşılık verdi: "Ferruh Bey, kim bu Rıza Silahlıpoda?"

Rıza Silahlıpoda'nın, şu sıralar pek ortalıkta görünmeyen, ünlü bir piyanist olduğunu söyledim. Akşama doğru şirket binasında buluştuk. Dilara Dilemma'dan bahsederken Nuh'un yüzünde karmakarışık bir ifade beliriyordu: Hem öfkeli hem sevinçli, hem hoşnut hem küskün, hem atak hem ürkek... Yıllar önce ben de Gönül için işte böyle dokuz düğüm olmuştum. Onu biraz yatıştırmak maksadıyla, Dilara Dilemma'ya karşı ne hissettiğini bilemediğimden dem vurdum. Güya çok hassaslaşmıştım. Tımarhanedeki bacımın intihar teşebbüsü filan yüzünden diken üstündeydim.

Psikiyatrım da bana dinlenmemi tavsiye ediyordu. Dr. Tornado'nun pazar günkü 10. kuruluş yıldönümü kutlamasına kadar Nuh benim yerime geçerse iyi olurdu. Böyle yarı yalan yarı doğru bir düzine laf ettim. Dilara Dilemma'yı idare edebileceğinden emin olduğumu söylediğimde Nuh neredeyse boynuma sarılacaktı. Oturduğu yerde adeta dans ediyordu. Ah be Nuh'um, gebereceksin, yazık sana, kalbini çöpte mi buldun, insan bu kadar mı pörtletir hormonları, kimyayı dağıtır, transa geçer?

Ertesi gün, Nuh erkenden Dr. Tornado'nun merkez binasına gitti. Cep telefonu şirketinin, sözümona dışarıda çalışan işçilerin yerini bilmek isteyen patronlara yönelik "nerede bu herifler?" diye bir hizmeti var. Dolayısıyla Nuh'un öğle vakti şirketi terk edip Dilara'yla buluşmak üzere Kadıköy'e gittiğini telefonumun ekranından görebiliyordum. [Teknoloji öncelikle kötülerin, muzırların, cellatların, madrabazların, açgözlülerin, sahtekârların, hımbılların, dubaracıların, çirkinlerin, nobranların... hizmetindedir!] Bu arada, huzurevinde yaşayan annemin Etiler'de Mobidik Sokağı'ndaki boş dairesinin salon penceresinden İbrahim Kurban'ı dikizliyordum. Mobidik Sokağı'nda komşuluk ölmüştü, fakat belki hortlayabilirdi?.. Kimilerinin hayatı öylesine monotondur ki, insan dünyaya ilk kez geldiklerine inanamaz: İbrahim Kurban kitap okumak, kahve içmek ve namaz kılmak dışında pek az şey yapıyordu. Nuh'u Çırağan'daki düğüne Dilara'yla birlikte yollamakla hata mı etmiştim acaba? Kuzenim, üşenmeyip gerdek odasından beni aramış "Dua et ki Rıza her zamanki gibi geç geldi, canına mı susadın Allah aşkına?" demişti. Söylediklerinden anladım ki, bizim işgüzar damat, Nuh'u ikaz etmiş. Nuh da o yüzden bana Rıza Silahlıpoda'nın kim olduğunu sorup duruyordu. Peki ya sevgili komşum İbrahim Kurban? O da durumdan haberdar mıydı? Tam olarak ne biliyordu? Bunu

öğrenmenin bir tek yolu vardı: Nuh'un yerine geçip İbrahim'le konuşmak. İbrahim'in karşısında Nuh Tufan maskesi takınam gerekmiyordu, çünkü benim yüzüm Nuh Tufan'ın maskesiydi zaten.

O gün, İbrahim Kurban eve ikindiden sonra döndü. Kadere kırkbeş kendimi dışarı attım ve Kurban ailesinin kapısını çaldım. Kapıyı açan hizmetçiye İbrahim'le görüşmek istediğimi söyledim. Beni kuşkulu gözlerle süzdü. Hizmetçiler de polisler gibi iş icabı kuşkulanırlar. Onları rahatlatmak için kaş çatmak gerekir. Kaşlarımı çattım ve kapı açıldı. İbrahim'in odasına çıktım. Bana hasretle sarıldı: "Hayrola Nuh'um, Ferruh'un koltuğunda olman gerekmiyor mu?"

Mola verdiğimi, tekrar döneceğimi söyledim.

Gülümseyerek sordu: "Niye kekeliyorsun, dilini de dinlendirsen ya?"

Bazen inandırıcı bir yalan söylemek için yalnızca gerçeği kekelemek yeter: "Ben a-a-aartık Ferruh Ferman'ım!"

İbrahim, maske mesabesindeki yüzümü inceleyerek mırıldandı: "Belki bu o kadar da iyi bir fikir değil."

Neler olup bittiğini sordum.

Birer kahve aldık. Her zamanki gibi sade kahve istemiştim. Fakat o anda, Nuh'un kahvesini sütlü içtiğini hatırladım! Bozuntuya vermedim, üstüne bir de Camel yaktım. İbrahim'in, Ferruh Ferman rolünü abarttığını düşüneceğini ummaktan başka çarem yoktu.

İbrahim Kurban artık sağır sultanın bile işittiği olayı özetledi: "Rıza Silahlıpoda adında belalı bir herif Ferruh'u haklamak istiyor. Anlayacağın, bu Ferruh denen yavşak seni yem olarak kullanıyor."

Bu konuşma boyunca, İbrahim Kurban'ın Nuh'tan birşeyler gizlediğini fark ettim. Rıza Silahlıpoda'nın beni neden öldürmek istediğini Nuh'a açıklamaktan geri duruyordu mesela. Bu iyiydi. Ben zaten biliyordum. Gelgelelim, Gizli

Servis'ten filan bahsediyordu. İşler epey büyümüştü. Demek, Nuh'un dublörüm olduğu biliniyordu. Herhalde, gizli ajanlar da Rıza'nın peşindeydi. Anlaşılan, Nuh'u yem olarak kullanmak isteyen tek kişi ben değildim. Bu durumda, Rıza'yı suçüstü yakalamayı deneyecekler, Nuh'u da koruyacaklardı. İbrahim ise Nuh'un gemisinin delinmesinden endişe ediyordu; bana bu yüzden bir 'profesyonel'in yerime geçebileceğini çıtlattı. Aslında kabul edebilirdim fakat önümde iki engel vardı: Birincisi, Nuh, Dilara Dilemma'ya gerçekten âşık olduğu için benim yerimde olmaktan vazgeçmeye yanaşmazdı ve ben de onun gibi düşünüp onun ağzından konuşmalı yani İbrahim'in teklifini geri çevirmeliydim. İkincisi, ben Nuh Tufan değildim; teklifi kabul edersem, Nuh olmadığım ortaya çıkardı!

Bana kızmayın civan okur. Nuh'un afyonu patlamadan, beyninin patlatılması halinde ben de vicdanının ceza sahasında mahsur kalacaktım. Başından beri kafamda dolanan tilkilerin leşi serilmişti. Fakat ne yapabilirdim? Nuh'un apoletlerini mi sökseydim acaba? Komando dansı başlamıştı. Ne derler bilirsiniz: "Düz ovada yağmurdan kaçılmaz / G.te giren şemsiye açılmaz."

Hamile kadınların doğurduğu tehlike

Eril uydusu olarak geçirdiğim ilk senenin sonunda, Roza müjdeyi verdi: "Hamileyim!"

Karım güneşten gömlek giymişti. Benimse suratım kasap süngeriyle silinmişti.

"Bebeğimiz olacak Ferruh! Yoksa sevinmedin mi?"

Oyuncak ayılar gibi sırıttım.

Kekemeler bilir: Tanımadığınız insanların arasındaysanız ve konuşmanız gerekmiyorsa, hiç kimse kekeme olduğunuza ihtimal vermez. Çenenizi tuttuğunuz müddetçe mesele

yoktur. [Kekemeliğe alışmanın, kekemeliğini gizlemenin ve kekemelikten kurtulmanın yolları birbirleriyle kesişir.] Bir tanıdığa rastlamaktan korkarsınız. Ve tabii size bakıp gülümseyen bir kızın yanına yaklaşamamak da var işin içinde. Kekemelik gevezelikle ve kur yapmakla bağdaşmaz. Evli bir adamın koca olmayı içselleştirmesi için gereken süre, evlendiğine pişman olması için gereken süreden uzundur. Diyeceğim, gerçek bir koca olana dek rol yaparsınız; karınız bu arada epey yol alır, anne olur mesela. Her evli erkek, yabancılar arasındaki kekeme gibi susmaya meyyaldir. Fakat biri gelip konuşmaya zorlar: "Bebeğimiz olacak Ferruh! Yoksa sevinmedin mi?"

Roza'ya sevinçten dilimin tutulduğunu söyledim.

Doktora koştuk. Orta kattaki kiracı ilk ayını doldurmuş!

Çocuk erkek olursa adını Erman koyacaktık. Kız olursa, Roza'nın dediği olacaktı.

Hamile bir kadın, iyi bir ilham kaynağıdır. Birden aklıma çocuk bezi fabrikası kurmak geldi.

Rıza, "çocuk bezi" lafını duyunca "Hay aklınla bin yaşa!" diyerek yeni boyanmış şilep gibi üzerime yürüyüp beni bağrına bastı.

Hemen kolları sıvadık. Formaliteler tamamlandı, fabrika binası satınalındı, yurtdışından makinalar getirildi, bir reklam ajansıyla anlaşma yapıldı, kurum kimliği hazırlandı... "Dr. Tornado" gibi saçmasapan bir markada karar kıldık.

Artık tamamıyla b.ka gömülmüştüm ve sonsuza kadar böyle kalıp fosilleşecektim. Hiçbir arkeolog beni buradan çıkaramazdı. Ancak, yepyeni bir felaket ve/yahut mucize belki işime yarayabilirdi...

Felaket gecikmedi. İkinci ayda doktor, Roza'nın hamile olmadığını fark etti! Karımın karnında cenin değil 'mole hydatiformis' vardı, yani bir trophoblast tümörü! Bitmedi. Roza'nın asla çocuk doğuramayacağını ve büyük ihtimalle

rahim kanserine yakalanacağını da öğrendik. Erman Ferman hiçbir zaman doğmayacaktı.

Roza'nın hali haraptı. Antidepresan ilaçları alkolle birlikte aldığı için az daha ahirete intikal ediyordu. Kalbi balyozla ezilmişti. Sudan çıkmış ahtapot gibiydi. Evin içinde medeni halsizlik hakimdi. Roza'nın şarapla uyuşmuş dilinden öyle sözler dökülüyordu ki paniğe kapılıyordum:

"Ferruh, Azrail'in borusu ötüyor artık, haydi, Frankenstein'ın gelinine son bir öpücük ver!"

Bazen çok acımasız oluyordu: "Seni tatlı su balinası! Bir tuvalet, muslukçu için ne kadar gizemliyse, sen de benim gözümde o kadar gizemlisin!"

Kaybedenlere mahsus bir ilhamla konuşuyordu: "İntikamınkinin yanında aşkın belagati nedir ki!"

Kafayı sıyırmıştı: "Bu sandıkta çeyizimin küllerinden başka bir şey yok!"

Uçuyordu: "Ferruh? Ortaçağ kapanmış diyorlar?"

Aklımdan geçenleri okuyordu: "Her evli çiftte, en az biri budaladır, değil mi kocacığım? Ah hah hah hay..."

Evliyalar gibi konuştuğu da vakiydi: "Bari kederlenmeyi öğren Ferruh! Keder, insanı erdemli kılar."

Ve şok: "Buz Adam Ötzi ile Lucy... çocuğumuzun olmaması aslında normal."

Evlatlık acısı

Yetimhanedeki 3 yaşından küçük çocukları tek tek inceledik. Madem kendimiz yapamıyoruz, neden başkasının çocuğunu almayalım? Küçük çocukların bakımıyla ilgilenen bir genç kız ile yetimhanenin müdiresi olan yaşlı kız bize eşlik ediyorlardı. Çocukların hepsi de çok güzeldi. Yalnız bir tanesi gözüme biraz değişik göründü. Genç bakıcıya sordum: "Bu ço-ço-ço-ç-çocuğun nnn-nnnn-nesi var?"

"Şey, o mu? O bir albino."

"Ne?"

"Albino. Yani cildi ve saç rengi normal değil."

Kız mıydı, erkek mi?

"Erkek."

Roza albino yavruyu kucaklayıp sevmeye başladı.

Kulağına eğilip fısıldadım: "Onu e-e-eee-evlat edddinmeyi dü-dü-dü-düşünmüyorsun ya?"

"Neden olmasın? Çok sevimli?!"

Evet, sevimliydi, aynı zamanda ürkütücü derecede beyazdı. Sanki ihtiyarlamış da küçülmüştü.

Baba olmak istediğimden emin değildim belki, fakat böyle bir çocuk istemediğimden emindim. Öz annesi ve babası ne alemdeydi acaba? Bu çocuğu terk mi etmişlerdi, yoksa ondan kaçmışlar mıydı? Hayat çok acayipti. Bir albinoya soyadımı verme fikrinin beni sersemlettiği o günden sadece beş sene sonra, bir başka albinoya hem adımı hem de soyadımı verecektim!

Evlat edinme projesini hayata geçiremedik. Turuncu bir kız çocuğunda karar kılmıştık, lakin feleğin tokmağı bir kez daha tepemize indi. Çünkü yetimhane müfettişleri Roza'nın alkolik olduğunu tespit etmişlerdi. Vay canına... Roza'ya o kadar bigane kalmıştım ki, kadehi elinden düşürmediği halde, işi bekriliğe [ayyaşlık] vardırdığını ruhum bile duymamıştı.

Bebeği alabilmek için, yetimhane müdiresine yüklü bir bağış görünümünde, itaat duygusu aşılayacak bir rüşvet vermek mümkündü tabii. Gelgelelim ben olaya el atmadım. Yetimhane müdiresi avucunu yaladı. Roza'nın da eli koynunda kaldı.

Çölde çay kaşığıyla kazı yapma cezası

"Bir insandan boşanana kadar onu tanıyamazsınız."

[Zsa Zsa Gabor]

Bu dünyada en çok evlilik hakkında yalan söylenmiştir; bu cümle de dahil!

Roza ıslak tavuk gibi dolaşıyordu ortalıkta. Koskoca salonlardaki kocaman masalarda kocakarılarla bezik oynuyordu. Bazı geceler evimizin misafir odasında korkunç sesler çıkararak Roza'nın falına bakan mor pelerinli şarlatan moruklara filan rastlıyordum. Mutfak tezgâhında, klozetin yanında, pencere kenarlarında, kitaplık raflarında, karyolanın kıyısında... irili ufaklı içki şişeleri gözüme çarpıyordu. Telesekreterden, Roza'ya bırakılmış irkiltici randevu mesajlarını dinliyordum. Karımın gözlerine alkolün lastik mührü vurulmuştu. Üst kata çıkan merdiveni dizlerinin ve ellerinin üzerinde sürünerek tırmanıyordu.

Bense deli dana gibi fırdönüyordum. Şirket binasına, oradan fabrikaya koşuyordum. Sabahtan akşama kadar bir toplantıdan çıkıp diğerine giriyor, bir sürü insanla görüşüyor, mukaveleler imzalıyor, personele talimatlar veriyordum. Trafikte dans eden bir robocop gibiydim. Aşkla şevkle çalışıyordum. Türkiye'deki bütün bebekler benim hem iş hem de suç ortağım olmuştu. Onlar mayın döşüyordu ben de topluyordum. Televizyonlarda, gazetelerde, dergilerde Dr. Tornado reklamları yayınlanıyordu. Çocuklar mutluydu, annelerin içi rahattı, çünkü Dr. Tornado vardı! Bir dışkılama furyası ve mangır fırtınası hüküm sürüyordu. Eskiden, insanlara bakınca, onların binlerce yıl sonraki hallerini düşünür ve nasıl bir arkeolojik anlama kavuşacaklarını tahayyül ederdim. Şimdiyse, bir kimseye baktığımda onun bebekliğini ve altını ıslatışını hayal ediyorum. Çişini tutama-

yan ihtiyarlar, yatalaklar ve deliler için de üretim yapıyoruz tabii, o ayrı konu...

Roza ve ben yanlış mezarlara gömülmüş cesetler gibi birbirimizi kaybetmiştik. Yosun tutmuş bir labirentte, rastlaşmadan çıkışı bulmaya çalışıyorduk sanki. Birbirimize ölüm öpücüğü vermiştik. Yüzbinlerce çocuk bezine sahiptik fakat altını kirletecek bir bebeğimiz yoktu. Çocuk bezleri, doğacağını vehmettiğimiz çocuğumuzun kefeni oluvermişti. Evlenmek bizim sonumuz olmuştu. Hatalı bir yöntemle evcilleşmiştik. İkimiz de kaderin bize kendimiz olmamız için verdiği krediyi batırmıştık. Birbirimizi görmezlikten gelişimizde, skandal düzeyinde bir acziyet motifi hakimdi.

Evde sık sık burun buruna geldiğim yabancılara gülümsüyordum: "Tü-tü-tü-tü kırkbir kere tünaydın!" Hizmetçilere reverans yapıyor, valinin konkende iddialı karısına banyoyu hazırlamasını buyuruyor, klima tamir servisinden gelen adama puro ikram ediyordum. Roza temizlikçiler, bahçıvanlar ve aşçılarla kâğıt oynayarak para kaybetmeyi bir yöntem olarak benimsemişti. O yüzden sık sık tartışma çıkıyor ve hizmetçi kadrosu zırt pırt değişiyordu. 'Çölde çay' kaşığıyla kazı yapan, rüzgârın yardımıyla uygarlığımızın vardiyalı personelinden kimilerini bir bulup bir kaybeden ve bu arada seraplar gören lanetli bir arkeoloğa dönüşmüştüm.

Gerçek şu ki bebek b.kunda altın buldum. Yaşadığım evin bahçesinde palmiyeler, o sallanıp duran bitkisel yelpazeler... Banyodaki aynanın çevresinde, yanlış sırayla kullanıldığı takdirde insanın zekâsını katiyen geriletecek kadar çok sayıda sıhhi bakım ürünü diziliydi. Geceleri salonun duvarındaki Jan Vermeer'in keskin gözlü bir Çinli tarafından kopya edilmiş *Süt Döken Kadın* tablosunun karşısında, Staunch marka bir koltukta, süt dökmüş kedi gibi uslu uslu oturuyordum. Anneme, Mobidik Sokağı'nda lüks bir daire satınal-

mıştım. Gömleklerimi, İdris Terzi özel olarak dikiyordu. Calvin Klein donları giyiyordum. Issey Miyake parfümü sürüyordum. Rıza Silahlıpoda'nın imparatorluk genişliğindeki pıhtılaşmış gölgesinde çocuk bezi kralı olmuştum.

Rıza Silahlıpoda, ticaretin suçla birarada yürüdüğüne inananlardandı. Ona göre hile, satışın; istismar, kârın; tehdit ise müşteri sadakatinin garantisiydi. Yöredekiler korkuyorsa, işler tıkırında demekti.

Bir uçak dolusu bebek

Bizim işte sezon yok. Yaz kış didiniyorum. Alkolün sezonu yok. Roza yaz kış içiyor. Ayrılığın sonu yok. Yaz kış yalnızsın.

Evliliğimizin altıncı yılı dolmuştu. Roza, Moda'da psişik güçlerle temasa geçmiş, tarot falıyla meşgul, alçaktan uçan, gnomları kollayan, UFO takipçisi, hayalet avcısı, birbirlerine telepatik mesajlar çeken, sofraya ruhları buyur eden, paralel evrenlerden haber soran, depremi önceden kestirme azminde olan, yeminli vejetaryen, dilencileri galaksilerarası çalışan ajanlar sanan, güvercinlerin beyinlerini kontrol etmeyi deneyen, kabak şekeri yiyip armut nektarı içen, medyumluğa sardırmış... yani kafayı yakmış bir gruba katılmıştı. Geceleri toplanan bu tasmalı uzay ördeklerinin s.çtığı b.k taş gibidir. İçlerinden birine tabanca verip göz kırpın, mesajı anında alır ve oracıkta bütün arkadaşlarının alınlarına üçüncü gözler açar! Roza, bu astro-moronların boynuzlu katır nameleri arasında kendini bulmuş, daha doğrusu kaybetmişti.

Bir gece döndüğümde ev gene bomboştu. Çalışma odama çıktım. Giysilerimi çıkarmadan kendimi yatağa bıraktım. Tek başınaydım. Sessizliğin içinde kanımın uğultusunu duyabiliyordum. Şifoniyerin üzerindeki kumanda aletini alıp

CD player'ı açtım. Henüz uykuya dalmadan rüya görmeye başladım.

Devasa bebeklerle dolu bir uçaktayım. Hepsi çıplak, üzerlerinde bir tek Dr. Tornado var. Yanımda oturan bıyıklı bebeğe dikkatle bakıyorum: Rıza Silahlıpoda! Kocaman bir tabanca çıkarıp şakağıma dayıyor. Çaprazdaki koltuklardan birinde bebek Roza, bebek hostesin sunduğu kadehi alıp bana doğru kaldırıyor. Bebek hostesi de tanıyorum: Gönül! Bebek Rıza tabancanın horozunu çekiyor. Kalbim tam kapasite çalışan bir matbaa gibi gürültüler çıkarıyor. Hepsine bir yerlerden aşina olduğum bebekler kendi havasında. Aralarında, 5 sene önce yetimhanede gördüğümüz albino bebek bile var. G.tü b.klu Rıza sırıtıyor. Şakağıma inen terler tabancanın namlusunu ıslatıyor. Birden bir ses, bir telefon sesi duyuluyor. Bebek hostes Gönül kaşlarını çatmış, bana bağırıyor: "Ferruh! Çabuk kapat o telefonu! Uçaktayız, görmüyor musun?!"

İşaret parmağımı kaldırıp alnımı kırıştırarak "Lütfen izin ver, çok kısa konuşacağım" anlamında bir hareket yapıyorum.

Kafamın bir yanında tabanca, diğer yanında telefon, keçi melemesi gibi titrek bir sesle soruyorum: "Evet?" [Takdir edersiniz ki, rüyada kekelemem gerekmiyor.]

Hattaki bebek: "Feyyuh Feyman?"

"Beni son anda yakaladınız, buyurun?" Gözüm bebek Roza'ya takılıyor. Elindeki kadehi pencereye fırlatmak üzere kaldırıyor.

"Kayınız, Feyyuh Bey..."

Bebek Roza'nın savurduğu kadeh uçağın penceresini kırıyor! "Ne olmuş karıma?"

"Şey, hemen buyaya gelmelişinij."

"Nereye?" Yıldız şeklinde kırılan uçak penceresindeki hava akımına kapılan bebek Roza'nın başı cam kırıklarının arasından dışarı çıkıyor!

"Yoja Hanım, Boyajiçi Köpyüsü'nün çıkışında kaza geçiydi Feyyuh Bey ve şu anda Hasbelkadey Haştaneşi'nde, can çekişiyoy."

Boynu cam kesikleri yüzünden kan içinde kalan Roza pencereden uçuyor. Onun ardından da ben koltuğumdan havalanarak camdan dışarı savruluyorum. Telefon hâlâ elimde: "Hemen geliyorum."

Roza altımda hızla düşüyor. Kulağımın dibinden kurşunlar vınlıyor. Tepemde uçuşan Rıza tabancasını doğrultmuş bana durmadan ateş ediyor! Roza denize saplanıp kayboluyor. Bense güm diye bir şilebin güvertesine çakılıyorum. Gözlerimi açtığımda çalışma odamdaki şilep desenli kilimin üzerinde buluyorum kendimi. Elimde telefon. Son arayan kişinin numarasını tuşluyorum: "Alo, ben Doktor Turan Ada?"

"A-a-affedersiniz, ben Ferruh Ferman..."

"Ah, Ferruh Bey, Roza Silahlıpoda Ferman'ın kocası olmalısınız?"

"E-e-e-evet?"

"Eşinizi ameliyata almak üzereyiz beyefendi."

"Ameliyat mı?"

"Size haber verilmedi mi?"

"Bilmiyorum do-do-doktor bey?"

"Gelseniz iyi olur beyefendi, Roza hanımın durumu ağır."

"Nereye geleyim?"

"Hasbelkader Hastanesi'ne."

Feleğin çemberinden motosikletlerle geçmek

Roza alkol yüklü bir bulut gibiymiş. Boğaziçi Köprüsü'nden geçtikten sonra viraja hızla girerken sol taraftan gelen bir kamyon, arabasına şiddetle çarpmış. Arka tarafı fena halde yamulan araba havalanmış, kendi ekseni etrafında dönerek

bariyerlerin üstünden aşıp ters yola geçmiş. Bu defa diğer taraftan son sürat gelen bir otomobil ön taraftan patlatınca bizim araba savrulup sağa sola vura vura akordeona dönmüş!..

Ameliyathanenin kapısında bekliyoruz. Rıza aheste volta atıyor. Kayalara toslamış bir uçan ejderha gibi yırtık kanatlarını ağır ağır sürüklüyor. Hastanenin müdürü gelmiş, Rıza'ya "Efendim, dilerseniz odama buyurun, doktorlarımız ellerinden geleni yapıyorlar. Ameliyat biter bitmez bize haber verirler..." filan diyor. Rıza Silahlıpoda müdüre gebertecekmiş gibi bakıyor. Fedailer, koridorların kesiştiği yerleri tutmuşlar. Roza'nın arabasına çarpan otomobilin şoförü de burada; kafası sargılı, yüzünde çürükler var. Roza'yı hastaneye o getirmiş. Kamyoncu ise firari süvari, toz olmuş... Yöremizdeki kalabalık çoğalıyor. Cart kokanalar, yağlıboya kodamanlar, pastel cadalozlar, sulu zırtlak züppeler, karakalem hemşeriler... Akrabayı taallukat sökün ediyor. Annem ve Ferah çıkageliyor; benim bîçare anneciğim, zavallı bacım. İkisi de hortlak gibi perişan görünüyor. Gönül ve Neanderthal Nadir çifti, katran gibi damlıyor; cicim aylarının pembe tozu üzerlerinden çoktan kalkmış, monotonluğun küfüne batmışlar. Bunca sene sonra büyük aşkım Gönül'ü görünce ne mi hissettim? Hiç. Ben... genel olarak hiçbir şey hissetmem.

Biz, Allah'tan mangır istedik birader. Verdi. Forsumuz da, pozumuz da yerine geldi. Feleğin çemberinden motosikletle geçmedik. Yine de öyleymiş gibi yapıyoruz. Yavan bir kibirle şişinen sonradan görmeleriz, hepsi bu. İkiyüzlülük illetine tutulmuş yampiri bireyleriz yani. Mezbahada parçalanmış ve o parçalar kullanılarak karikatürü çizilmiş ontolojik bedbahtlarız. Şimdi, nikâhım altındaki kadının ölüm haberini bekliyoruz. Bekliyoruz. Kendimizden başkasına acıma yeteneğinden mahrum olduğumuz için, aklımız başka yerde. Ben mesela, ameliyathanenin önünde, Suriye'ye

ihraç ettiğimiz malların akıbetini ve marketlere dağıttığımız promosyon standlarının ne kadar etkili olduğunu merak ediyorum. Rıza, galiba bir tek o Roza'nın hayatta kalmasını önemsiyor. Başka şahidi yok çünkü. Gerçeğe ancak kırıp dökmek, yakıp yıkmak, vurup devirmek suretiyle temas edebilen bir kanalizasyon dragonu!

Ameliyat gecenin üçüne doğru bitti.

Suratları sopa gibi ifadesiz, bataklık yeşili giysileri içinde, maskelerini çeneye kadar indirmiş iki cerrah, iki tıp kovboyu aramıza katıldığında hepimiz soru işareti gibi bükülmüşken doğrulup ünlem şekline girdik.

Doktorlar melodisiz bir hastane ninnisi söylemeye başladılar: "Elimizden geleni yaptık... Roza Hanım'ın durumu çok ağırdı... Dalağı yırtılmıştı, aldık... Beyindeki kanama odağını tespit ettik ve gereken müdahaleyi yaptık... Sol köprücük kemiği kırılmıştı fakat şükür ki parçalı değildi; 'S' bandajına aldık. Şu anda yoğun bakımda... Ne zaman kendine geleceği hakkında henüz bir şey söylemek mümkün değil... Ümitli olun... Fakat kendinizi her şeye hazırlayın..."

Kırmızı bikini görmüş boğa gibi...

Roza ile ideal bir karı-koca münasebetinin formülünü bulmuştuk. Ona her şeyi olduğu gibi anlatıyordum: "Perşembe günü genç bir ressamla tanıştım Roza... Adı, Dilara Dilemma... Şekerli kar gibi güzel... Hayır, kimyasal patlama filan yok... Yahu gaydırıguppak bir hatun işte... Meraklanma benim Komançim; İlhami ile Hami romantik manevralar yapmama asla izin vermiyorlar. Ölmemekle ne iyi ettin... Aksi takdirde ağabeyin olacak it müsveddesi beni tahtalı köye yollardı alimallah. Yo yo yollardı..."

Gözleri yarı açık olan Roza beni siyah kuzuların sessizliğiyle dinliyor. Ne yapsın, beş senedir komada!

Ameliyattan sonra "Kendinizi her şeye hazırlayın," diyen cerrahın bile karımın komada beş sene kalacağını aklımdan geçirdiğini sanmıyorum. Halbuki Roza ölmeye eğilimliydi: Ümitsizdi, çocuk doğuramıyordu, ufukta kanser görünüyordu, viskiyle Lustral tabletleri yutuyordu, çok az konuşuyordu, kumar masasında canının yongalarını bırakıyordu... Yani zaten yarı-ölü sayılırdı. Trafik kazasından sonra resmen ölmemesi için bir sebep kalmamıştı. Fakat ölmedi. Demek onu yeterince tanıyamamıştım. Havalı yatakta yattığı halde kuyruksokumunda, kalçalarında ve topuklarında decubitus ülserleri oluşmuştu. Hemşireler bu yaraları Batticon, Rivanol ve Savlon ile temizliyorlardı. Daha da trajiği, Roza'nın altını Dr. Tornado ile bezliyorlardı!..

Beş yıldır kâğıt üzerinde evli, pratikte bekârım. Hormonların kulaklarımdan fışkırdığı zamanları çoktan geride bırakmıştım. Mamafih insan otuzbeşinden sonra yolun yarısına geldiği fikrine kapılıyor ve bu defa enikonu tasarladığı ikinci bir ergenlik dönemine giriyor. Çocuk bezine gömdüğüm kafamı kaldırıp etrafıma baktım ve... kırmızı bikinili Kate Moss görmüş boğa gibi civardaki hatunlara saldırdım! Ne yazık ki matadorlar arenaya inmekte gecikmeyecekti...

Münzeviler Mahzeni'ndeki müzik

Yüzüme meşin bir yama dikilmiş gibi. Sekreter kızın aklına uyup ["Ferruh Bey, inanın size çok yakışır!"] top sakal bıraktım. 'Münzeviler Mahzeni' diye bir yerdeyim. Metafizik bir maden ocağına iner gibi tek başıma tünellerden geçerek ipeksi bir dumanın yüzdüğü bu janjanlı mekâna ulaştım. Galiba burası birçok ayrı salonun bulunduğu bir kompleks. Çağ atlamış bir Güney Afrika kabilesine mensup apiko siyahiler caz icra ediyor. Bar taburelerinden yalnızca biri dolu, onda da Cinderella oturuyor. Ayağında şeffaf pabuçlar;

üzerinde denizmenekşesi beyazı bir gece elbisesi. Yanına ilişiyorum. Barmen gözlerini yerden kaldırmadan ne arzu ettiğimi soruyor. Prensesin içtiğinin aynısından istiyorum. Cinderella sağır-dilsiz. Kıza elimi uzatıyorum. Beraber tünellerden geçiyoruz. Bu bir rüya olmalı. Caddeye varıyoruz. Bir romantik bilimkurgu filmindeyiz sanki. Sevinçten yunus balıkları gibi sesler çıkarıyorum. Dudaklarında ve gözlerinde mucizevi pırıltılar var; saçında ışık şeritleri dalgalanıyor. Kalbim ekmek kızartma makinasındaki ekmek dilimleri gibi kızarıyor, birazdan fırlayacak! Kızın ellerinde bir iğde yumuşaklığı. Daha adını bile bilmiyorum. Birden dile geliyor: "Adın ne?" Gıcır gıcır bir kazma gibi öylece bakıyorum. Soruyu tazeliyor: "Adın, adın ne?"

"Ferruh Ferman!?" Aman Yâ Rabbim, bu ses de nereden geliyor?

"Ferruh Bey, affedersiniz, sizinle bir dakika konuşmalıyız efendim."

Duruyoruz. Arkama dönüyorum, bir çift yanmış kavak gövdesi. "E-e-e-evet, ne isttiyyorsssunuz?"

"Rıza Silahlıpoda'nın selamı var Ferruh Bey..." Başımdan aşağı kaynar sular dökülüyor.

"Si-si-siz de kimsiniz?"

"Benim adım İlhami, efendim; bu da arkadaşım Hami."

Kız iki adım ötede uzay boşluğunda yüzen bir gelin gibi duruyor. Adamlara sessizce soruyorum: "Mesele ne-ne-nen-nedir?"

"Bakın efendim siz hâlâ Roza Hanım'ın kocasısınız ve Rıza Bey bu yaptığınızı onaylamıyor..."

Adamlara sağ elimi hafifçe kaldırıp "bekleyin" anlamında bir işaret çekiyorum ve Cinderella'ya yöneliyorum. Cinderella'nın elinden tuttuğum gibi dolunaya doğru koşmaya başlıyoruz.

İlhami ile Hami kuyruğumuzda. "Durun!.. Ferruh Bey

lütfen zorluk çıkarmayın!.. Efendim kaçmanızın bir anlamı yok!.." Bizi vuracak değiller ya? Biz kaçıyoruz onlar kovalıyor. Eh, el ele koşmak da kolay değil tabii. O da ne? Cinderella elimi bırakıyor ve depar atıyor! Şimdi Rıza'nın adamlarından kaçmaktan ziyade Cinderella'yı yakalamaya çabalıyorum. Ciğerlerim katran dolu balon gibi şişiyor! Bacaklarımın içinde metal kırıkları deveran ediyor. Sigarayı bırakmalıyım belki de. İlhami-Hami çiftinin nal seslerini duyuyorum. Gece elbisesinin içinde, minyatür bir şelale gibi köpürerek akan Cinderella'ya kilitlenmiş vaziyetteyim. "Ferruh Beeeeey! Duruuuunnnnnnnn!!!" Bir tabanca patlıyor ve ben zınk diye donup kalıyorum. Cinderella mehtaba teyellenen bir ateşböceği gibi uzaklaşırken ardından öylece bakıyorum.

Komadaki Komançi

Ne biçim bir hayattı benimki? Çevremdeki bütün kadınların fayları kırılmıştı: Karım, Komançi [komadan bir türlü çıkmadığı için ona artık Komançi diyordum] olmuştu. Kız kardeşim tımarhaneyi boylamıştı. Annem ise Mobidik Sokağı'nda tek başına kalmayı da, benim yanıma taşınmayı da kabul etmemişti; onu mecburen bir huzurevine yerleştirmiştik. Rıza, Roza'nın komaya girmesinden beni sorumlu tutuyordu. Ona göre, Roza'yla yakından ilgilenmediğim için kızcağız kendini içkiye vermiş ve bu korkunç hale düşmüştü. Dolayısıyla Roza'nın dirilmesini beklemeli, ona sadık kalmalıydım. Cinderella vakasından sonra Rıza; İlhami ve Hami'yi beni 'korumakla' görevlendirmişti. Bu bango-bozların işi beni cinsel bir münasebetsizlik etmekten alıkoymaktı. Yamyam herifler, mesai saatleri dışında bile kuyruğuma yapışıyorlardı!

Kıpkızıl bir sisin içinde yaşıyordum. Her gece rüyamda şu bebeklerle dolu uçağa biniyordum. Ellerimde siğiller çık-

mıştı. Galiba tozutuyordum. Bir psikiyatra gittim. Ona yörüngeden çıktığımı söyledim. Silahlı bebekler beni kovalıyor filan dedim. Vidalarım gevşemişti. Ellerim siğillerle kaplanmıştı. Böyle giderse yakında bir mutanta dönüşecektim.

Doktor beni ördek gibi dinliyordu. Hayatımda bir kadın olup olmadığını sordu. Acaba, Rıza onu da mı satınalmıştı? Yok dedim. Kadın madın yok. Komadaki karımla gül gibi geçiniyoruz! İnanmazsanız, kapıda bekleyen bebek yüzlü iki fedaiye sorun! Doktor ilaç filan yazmadı. Siğiller? Onlar ne olacaktı? Bana bir kâğıt uzattı. "Bu duayı okursanız, siğiller yokolur Ferruh Bey." Kâğıtta, Arap harfleriyle şu ibare yazılıydı:

اَذْهِبِ الْبَأْسَ رَبَّ النَّاسِ اِشْفِ وَاَنْتَ الشَّافِى لَاشِفَاءَ اِلاَّ شِفَاؤُكَ شِفَاءً لَايُغَادِرُ سَقَماً

["*Bu hastalığı gider ey insanların Rabbi! Şifa ver, çünkü yalnızca sen şifa verebilirsin. Senin vereceğinden başka şifa yok. Öyle şifa ver ki hastalığın zerresi kalmasın.*"]

Küçükken, Kur'an kursuna gitmiştim ama neredeyse 20 yıldır Kur'an okumuyordum. Duayı heceleyerek okudum ve amin deyip ellerimle yüzümü sıvazladım. Vay canına! Ellerimi indirdiğimde siğiller silinmişti!

Vampirler sigara içmez

Dışarıda şehir alüminyum folyoyla kaplanmış gibi, hantal bir güneşin altında parlıyor. Şirketteki makam odam serin olduğu halde, gayri ihtiyari masadaki dergiyi alıp yelpaze gibi sallıyorum. Derginin adı *Jüri*. Onu daha önce de görmüştüm. Sayfalarını yavaş yavaş çeviriyorum. Bir sürü zırva. Brezilya'daki Carandiru Hapishanesi turistlerin ziyaretine açılmış. Emrimiz altında çalışanların bize yapabileceği kötülükleri listelemişler; amma uzun, sayfalar sürüyor! Koltuğuna kurulmuş bir vampir konuşuyor: "Kan içiyorum fakat sağlığım yerinde, sigara içenler düşünsün!" Bir silah

reklamını inceliyorum: "Bu nadide enstrümanla kendi şarkılarınızı çalabilirsiniz..." filan yazıyor. Ne aptalca!

Geçiyorum. Küçük fotoğraflarla bezeli perde, dekorasyon, süs eşyası reklamlarının arasına sıkışmış bir ilan: AYNI ANDA İKİ YERDE BİRDEN OLMANIZ MI GEREKİYOR? BİZİ ARAYIN.

İlandaki telefon numarasını çeviriyorum: Bir erkek sesi "Bahçelerde patinaj / Sinyalden sonra mesaj!" diyor. Mesaj bırakmadan telefonu kapatıyorum. İlhami ile Hami'yi çağırıyorum. Sayfayı yırtıp İlhami'ye veriyorum ve işaretli ilandaki telefon numarasının kime ait olduğunu öğrenmelerini istiyorum. Kuzguncuk'ta oturan Nuh Tufan adında biriymiş. Gidip o adamı buraya getirmelerini emrediyorum. Aslında benim yöremden ayrılmamaları gerekiyor; yine de bu isteğim hem onların varlığını tanıdığım anlamına geldiği hem de az çok yasadışı bir buyruk olduğu için sırıtıyorlar ve bir saat içinde döneceklerini söyleyerek çekiliyorlar.

Sivrisinek ve saz arkadaşları

Kötü kadınlar bunaltır, iyi kadınlar sıkar.
[Oscar Wilde]

Dilara Dilemma ve ben birbirimize göre değiliz. Bunu o da biliyor. İkimiz de kendimize uygun biriyle karşılaşma konusunda ümitsiziz. Biz bu çağın fiyakalı kaybedenleriyiz. Beni sürekli tiye alıyor: "Çok şıksın, mahkemeye mi gidiyorsun?" Paramda gözü yok. Zaten tanışalı daha üç hafta oldu. Resimden, ressamlardan bahsedip duruyor. Yüzüne aval aval bakıyorum.

Benimle neden çıktığını soruyorum.

"Bilmiyorum," diyor "galiba senin bir hiç olduğunu düşünüyorum."

"Hiç mi?"

"Bilirsin, âşıklar birbirlerinin acılarını hammadde gibi işlerler. Böylece kalpleri birbirine bağlanır. Sen acı çekmiyorsun. Bu yüzden çekici değilsin. Molozun tekisin Ferruh."

"Moloz mu?"

"Kesinlikle. Senin gibilerin sokağa çıkması yasaklanmalı."

"Ya-ya-yasaklanmalı mı?"

Zehirli bir çiçek gibi boynunu eğiyor: "O zaman da sokaklar bomboş kalırdı!" Dilara'nın hakaretlerini ilgiyle dinliyorum. "Tabiat belgesellerindeki benekli kazlar gibi bakıyorsun, farkında mısın?"

Benden neden nefret ettiğini anlayamadığımı söylüyorum. Cevabın tatminkâr olacağını umuyorum. Çünkü ilk defa birinin benim hakkımda doğruyu söylemeye bu kadar yaklaştığına dair bir his var içimde.

"Nefretin ne olduğu hakkında bir fikrin var mı Ferruh? Hayatında hiç sevgi olmayan insanlar nefret eder. Hem de her şeyden, herkesten."

Benim hayatımda hiç sevgi olmadığını, yine de kimseden nefret etmediğimi kekeliyorum.

"Çünkü sen bir zombisin, anlıyor musun? Kavuşmayı, kaynaşmayı, kurtulmayı bilmiyorsun. Kümesten ahıra terfi etmiş, süngerden bir tilkisin."

"Se-se-sence ne ya-yapmalıyım Dilara?"

"Birinin seni öldürmek istemesini sağla."

"Beni öldürmek isteyen biri za-za-zaten var?"

Dilara kahkahayı koyveriyor. "Kim o, ben miyim?"

"Ha-ha-ha-hayır. Ge-ge-gerçekten iğrenç biri. Ölmüş insanların sü-sü-sü-sümüklerini yer."

Kızın gözlerinin içi gülüyor: "Şanslısın... Tesadüf, tecrübenin yerini aldı. Anlamsızlık, kusursuzluk haline geldi. Aşk tarihten siliniyor. Hidrojen bombaları dünya nüfusunu 'patlatıyor'. Ve biri seninle özel olarak ilgileniyor!"

Aramızda bir sinek daireler çiziyor. Vızzzzzzzzzzzzz. Sineğe sağlı sollu tokatlar atıyorum. Bir yandan da Dilara'ya onu anladığımı kekeliyorum.

"Anlayana sivrisinek ve saz arkadaşları, anlamayana davullu zurnalı cenaze marşları," diyor.

"Di-di-dilersen beni bir daha gö-gö-görmeyebilirsin."

Gözlerini kısıp çenesini büzüyor: "Denize balık fırlatır gibi benden kurtulamazsın."

Bu defa ikimiz birden gülüyoruz.

Baklanın diğer yarısı kimin dilinin altında?

Nuh Tufan'ı getirdikleri günün gecesi İlhami ile Hami depremi önceden hisseden sülünler gibi huzursuz bir ifadeyle karşımda deviniyorlardı.

"Ferruh Bey, size bir iyi bir de kötü haberimiz var."

"Önce iyi haberi sö-sö-söyleyin."

İlhami "Artık sizinle çalışmayacağız," deyiveriyor.

Yani beni 'korumayı' bırakıyorlar! Metalik bir gölge gibi ayağımın altında dolanmayacaklar. Eh, bu harbiden de iyi bir haber. Peki kötü haber ne?

Ikınıp sıkmıyorlar. Üsteliyorum.

Bu defa Hami konuşuyor: "Efendim, bunu size söyleme yetkimiz yok aslında..."

"Neyi?"

Baklanın diğer yarısı İlhami'nin dilinin altından çıkıyor: "Rıza Bey sizi temizletecek; firmanın 10. yıl kutlaması sırasında."

Rıza'nın beni ortadan kaldıracağından neredeyse emindim, fakat gününü ve saatini kararlaştırdığını bilmiyordum. Nuh Tufan'la tam zamanında karşılaşmıştım. 10. yıl kutlamasına yalnızca 17 gün kalmıştı. Olaylar öylesine gelişmişti ki, İlhami ile Hami, Nuh Tufan'ın benim yerime geçeceğini

bilmedikleri [ve işi bıraktıklarına göre artık öğrenemeyecekleri] için Rıza'nın da durumdan haberi olmayacaktı. Anlaşılan, Rıza, Dilara ile çıktığını biliyordu; Roza'nın dirilmesinden de ümidi kesmişti. Zaten bacısının başına gelenlerden ötürü beni suçluyordu. Dolayısıyla, asla hakketmediğimi düşündüğü bir zaferi kutlarken beni mıhlatacaktı. Çok bile beklemişti...

İlhami ile Hami ayağa kalkıp çekingence elimi sıktılar. Ayrılmadan önce Hami akıl edip "Ferruh Bey bu konuşma lütfen aramızda kalsın. Yoksa, Rıza Bey bizi yaşatmaz," dedi.

"Me-me-m-merak etmeyin. Siz çok iyi ço-ço-çocuklarssınız."

Tam, Nuh Tufan benim yerime geçtiği sırada, İlhami ile Hami toz oluyordu. Dolayısıyla herhangi bir parazitlenme olmayacaktı. Nuh, namlunun ucunda beni başarıyla temsil edecekti...

* * *

Mobidik Sokağı'ndaki evde eşyalar beyaz örtülerle kaplıydı. Nuh Tufan benim namıma öldürülene kadar bu kefenlenmiş yerde huzur içinde yatabilirdim. Madem hortlayacaktım, uykumu almalıydım.

Salon penceresinden günlerce İbrahim Kurban'ı seyrettim. Kesinlikle bir haltlar karıştırıyordu:

Bir gün elinde gümüş rengi bir çantayla sokağa fırlıyor.

Bir gece sabaha kadar maske yapıyor.

Öğlene doğru eski model bir Volvo gelip kapının önünde duruyor. Paul Newman polisten kaçar gibi arabaya dalıyor ve gazlıyorlar!

Merhum Turgut Özatay, Kurbanların bahçe duvarından sokağa atlıyor!

Volvo'nun şoförü garson kılığında: Beyaz gömlek, papyon, jöleli saçlar! Kapıda beliren İbrahim Kurban da öyle!

Dürbünü ayarlıyorum ve... İbrahim Kurban'ın yaşadığı çatı katında... Plastik kafalara geçirilmiş... Ferruh Ferman maskelerini sayıyorum... 1, 2, 3... 18, 19, 20!

Pazar. Dr. Tornado'nun kuruluşunun 10. yıldönümü. Sabahın köründe külüstür Volvo kapının önünde. Şoförün yanında kuzguni siyah saçlı, mermer beyazı tenli bir yavru. İbrahim Kurban kanguru gibi zıplıyor meydana. Elindeki kocaman spor çantayı bagaja atıp arka koltuğa yerleşiyor...

Kafamdaki düşünceler fazla haşlanmış spagetti gibi birbirine yapışıp düğümlenmişti. Dışarı adım atmıyordum. Zira ortalıkta acayip bir dümen dönüyordu. Bende yürek Selanik. Evde oturmaktan kıçım örümcek bağlamıştı.

Cinayet mahalline koşan maktul adayı

Telefon edip Nuh Tufan'dan, kutlama törenine benim yerime katılmasını istedim. "Hastayım" filan dedim. Bir sürü insan davet etmiştik, gazeteciler de gelecekti, program hazırdı, her şey ayarlanmıştı, geri dönüş yoktu. Sadece kürsüye çıkıp birkaç cümle söyleyecekti, hepsi bu. Her zamanki gibi kabul etti.

Planım basitti: Dublörümü tahtalı köye yollayacaklardı. Televizyonda kısa bir haber: "Çocuk bezi kralı öldürüldü." Gazetelerde cesedimin renkli fotoğrafı. Polis, maktulün bir başkası olduğunu açıklamakta acele etmeyecekti. Önce beni bulmaya çalışacaklardı. Bense dörtnala karakola koşup durumu anlatacaktım. Böylece, Rıza Silahlıpoda büyük ihtimalle hapsi boylayacaktı. Ben de yeni bir hayata başlayacaktım. Adımı değiştirecektim: Şekip Şikeste.

Saat 19.00. Hidiv Kasrı'nda şenlik başlamak üzeredir. Acaba beni vurmuşlar mıdır? Henüz erken. Davetlilerin çoğu gelmemiştir daha. Ne yapsam acaba? İbrahim Kurban'ın mekânına dışarıdan tırmanıp pencereden girsem, bir maske

aşırsam ve Hidiv'e yollansam?.. Zor. Enselenirim. Hemen banyoya koştum. Sakalımı ve bıyığımı kestim. Yatak odasındaki tuvalet masasının üzerinde duran tozlu peruğu silkeleyip kafama geçirdim. Açık kahverengi, kısa, kıvırcık bir peruk. Ferah'ın olmalı. Annemin kalın çerçeveli eski gözlüğünü taktım. Dünyam bulandı. Camlarını güçbela söktüm. Böyle daha iyi. Beyaz bir tişörtün üstüne yakaları omuzlara kadar uzayan bir ceket, altına İspanyol paça bir pantolon giydim. Aynanın karşısında bir sigara yaktım. Eski bir rock plağı kapağına bakıyordum sanki.

Hoppala paşam Malkara Keşan arabaya atladım. Radyoyu açtım. Isaac Hayes'in; o narsist maço maceraperestliğini gülünç bir kabalıkla yansıtan *Shaft* şarkısı eşliğinde, Ferruh Ferman cinayeti mahalline doğru son sürat yol alıyordum. Bedenime saplanacak kurşunlara yetişebilecek miydim?..

Arabayı otopark görevlisine teslim ettim. Bahçedeki stilize patikalardan rahvan geçip Kasr'ın eşiğine vardım. Kapıdaki gıcır yağ fıçısı benden kıllandı: "Davetli misiniz efendim?"

Bir çırpıda "Hayır, Şekip Şikeste'yim!" deyip içeri daldım.

Büyük odalardan geçerek avluya süzüldüm. Kenarda suskun bir orkestra. Yanında kürsü. Kürsünün önündeki masada Rıza Silahlıpoda ve birkaç çakal. Bu özel günün şerefine papyon takmış olan Rıza'nın gözü bir an bana takılıyor. Dişlerimi göstermeden sırıtıyorum. Yemekli defile var sanki; herifler apiko, hatunlar vardakosta. Kendimi gizleyeyim derken dikkat çekici bir şekle girmiştim besbelli; millet dikenli gözlerle beni kesiyor. Masaların kıyısından arkaya yöneliyorum. Dilara ile maskeli Nuh yan yana. Bana şaşkın bir bakış fırlatan Dilara'nın yanından geçerken dudaklarımı ağzıma gömüp adımlarımı sıklaştırıyorum. Siyah bir tayyör giymiş. Gören, Sibirya'ya giden bir uçakta hostes filan sanır.

Masaların bittiği yerde başlayan ağaçlardan birine, bir çınara yaslanmış sigara tüttürüyorum. Hızla oksitlenen kalbi-

me çekiçle çalışıyorlar sanki. Dong, dong, dong!!! Şirinlik kumkuması tombiş bir taze, davetlilere hoşgeldiniz dedikten sonra sesini yükseltiyor: "Şimdi de bu anlamlı gecenin açılış konuşmasını yapmak üzere, Dr. Tornado'nu sahibi ve yönetim kurulu başkanı Ferruh Ferman'ı huzurlarınıza davet ediyorum!" Alkışlar. Bir an bocalıyorum, sigaramı yere atıp ben de alkışlıyorum. Nuh'un ağzı kulaklarında. Dilara'nın öpücüğüyle start alıyor ve tam da bendeniz gibi yaylanarak kürsüye çıkıyor. Hazirunun yüzlerini inceliyorum. İbrahim Kurban namevcut, külüstür Volvo'daki herif mafiş, kuzguni saçlı dilber nanay.

Nuh benim ağzımı aralayıp kendi dişlerini gösteriyor; elleri yılan gibi ceplerinde birşeyler arıyor: "Muhterem misafirler..."

Ortamın uğultusu diniyor, hareketler yatışıyor.

İnsanın kırkından sonra bir ikizinin olması hakikaten acayip bir olay: "Hatırşinas centilmenler... Civanlar, eski topraklar ve bilhassa sabiler..." Beyimiz kekelemeyi de bırakmış anlaşılan. Bana göre hava hoş.

Acayipliğin daniskasını o anda görüyorum: Sağdan soldan bir sürü *Ferruh Ferman* sökün ediyor! Demek maskeyi bol buldular! Ya da birileri bana fena halde kafayı takmış!

Havada bir panik dalgası. Hoparlörlerden kulakları eritecek kadar yüksek sesli bir müzik yayılıyor. Rıza'nın çevresindeki çakalların pençelerinde tabancalar. *Ferruh* sürüsü de silaha davranıyor. Dörtbir yandan ateş ediliyor. Balistik bir fırtına kopuyor. Fakat müzik, silah seslerini tamamen bastırıyor. Her iki tarafın kurşunları, Jaws'ın alt ve üst dişleri gibi ahaliyi kıstırıyor. Korku bir katran bulutu gibi çöküyor. Az önce gülümseyerek poz veren centilmenler ve leydiler, ıslak, şişko lağım fareleri gibi kaçışıyor! Müziğin sesinden, kâbuslardaki gibi, iniltiler, cıyaklamalar, bağırtılar duyulmuyor. Kan, kızıl şimşekler halinde çakıyor. Arkamdaki

çınar ağacı da vuruluyor! Kendimi yere atıyorum. Kafamı kollarımla korumaya çalışıyorum. Üzerime basarak geçiyor sosyete sürüsü! B.kböceği gibi ayak altında eziliyorum! Obez bir kadının sivri topuğu omurgamı orta yerinden kütürdetiyor! Yanıma düşen bir kopyamın kafatasındaki delikten beyninin şerbeti akıyor! Dizlerimin üstünde doğruluyorum. Kürsüdeki *Ferruh* kömürden bir heykel gibi korlaşmış. Rıza, masanın altında, tabancasını yanağına dayamış; gözleri sağa sola kayıyor. Besbelli benim çoğalmam onu hem şaşırtmış, hem korkutmuş hem de kızdırmış! Gerçi ben de şaşırmış, korkmuş ve kızmıştım... Rıza yıllarca tepemde dolandı; beni b.ktan bir hayatı yaşamaya zorladı; ve şimdi de canımı almayı deniyor! Üstelik bu uğurda onlarca insanı katletmekte hiçbir sakınca görmüyor! Yumruklarımı yere dayayıp dişlerimi sıkıyorum. Yanımda cansız yatan kopyamın elindeki tabancayı kaptığım gibi ayağa fırlıyorum. Avazım çıktığı kadar bağırıyorum: "Rızaaaaaaa!!!" Fakat sesimi ben bile duyamıyorum. Rıza ve ben silahlarımızı birbirimize doğrulmuş vaziyetteyiz. Tam o anda bir kurşun Rıza Silahlıpoda'nın yüzündeki yara izini yırtıp kafasını patlatıyor! Başımı çevirince, ateş edenin bir başka kopyam olduğunu görüyorum. Yani bana benden daha çok benzeyen biri. Rıza geberdiği halde çatışma sürüyor. Omzuma saplanan bir kurşunun etkisiyle savrulup dönerek yüzüstü yere düşüyorum. Sanki kurşunun açtığı delikten milyonlarca etçil karınca içeri üşüşüp tüm vücuduma dağılıyor. Müthiş bir acı. Son olarak, "Şimdi Rıza'nın köpeklerinden biri gelip enseme şarjör boşaltacak," diye düşünüyorum. Ve film kopuyor.

[NUH TUFAN]

Bir avuç mermi daha

Ceset ne kadar cansız olursa o kadar iyidir.
[Bargain Body, *Kainatın Külleri*]

...bu kurşun yağmurunun altındaki kan ırmağında, kupkuru bir adam, tabancasını alnıma doğrultmuş, cesetlerden oluşan bir köprüden bana doğru koşuyordu!.. Avuçlarım dışarıya açık, sol elimi yüzüme siper ettim, sağ elimi ise 'dur' anlamında öne uzattım. Bir kurşun sağ elimin yüzük parmağını havaya uçurdu! Sonum gelmişti. Yo, belki de gelmemişti. Çünkü, Ninja gibi ansızın ortaya çıkan Dilara Dilemma, bana hücum eden adamın karnını ve bacaklarını otomatik bir silahla delik deşik etti! Hayretten, kopan parmağımın acısını hissetmiyordum! Kürsüye tutunarak yana eğildim. Var gücümle haykırıyordum: "Dilaaaaraaaaaaa!" Müziğin sesi öyle güçlüydü ki beni işitmesi imkânsızdı. Kaldı ki, o, civardaki adamları mıhlamakla meşguldü! Yerdeki yüzük parmağım gözüme ilişti. Eğilip aldım, dışındaki sahte deriyi sıyırdıktan sonra, ceketimin

yaka cebine koydum. Dilara'ya bir kez daha seslendim. Beni duymuş gibi bir an durup bakınca göğsünden vurularak uçtu ve bir *Ferruh Ferman* cesedinin üzerine düştü! Kalbim söküldü sanki. Derhal ileri atılarak Dilara Dilemma'nın yanına kondum. Gözleri yarı açıktı. Sol kolumu başının altına koyarak, oturduğum yerde onu kucakladım. Kanayan sağ elimle saçını düzelttim. Elimdeki kan güzel yüzüne ve saçlarına bulaşıyordu. Gözlerimden boşanan kaynar sıvının maskemden akışını hissediyordum. Dead Can Dance'in *Yulunga*'sı sona ermişti. Havaya birdenbire tam bir ölüm sessizliği hakim olmuştu. Soluk soluğa inledim: "Dilara?.."

Kirpikleri hafifçe kıpırdadı: "Ferruh Ferman?"

Yaşıyordu! Yaşasındı! Heyecanla fısıldadım: "Sevgilim?.."

Sıkılmış dişlerinin arasından zar zor "Defol git başımdan, pis herif!" dedi.

Dört parmaklı elimi yanağına koymuştum: "Tamam güzelim, yorma kendini kurabiyem."

"Sana, defol diyorum be adam!" Konuşmakta güçlük çekiyordu.

Yaşadığına o kadar sevinmiştim ki, sözlerinin anlamını algılayamıyordum: "Çok şükür, hayattasın. Seni seviyorum Dilara..."

Acıyla doğrulmaya çalıştı: "Ferruh Ferman, uza, kaybol, yaylan!"

Dayanamadım: "Baretta'yı mı tercih ederdin?"

Doğrulmaya çalışmaktan vazgeçip kendini bıraktı. Nefes verirken "Baretta'nın da canı cehenneme, senin de..." cümlesi çıktı ağzından.

Bende şalter attı. Kanayan elimle kravatımı gevşetip gömleğimin yakasını çözdüm. Boynumun altından maskemin ucunu tutup çektim. Kafamı hafifçe sağa sola döndürerek maskeyi yırtarcasına yüzümden sıyırıp attım. Gırtlağımdaki

bandı da söktüm. Lensli gözlerimi Dilara'nın gözlerine diktim. Soyulmuş limon yanaklarımdan yaşlar süzülüyordu.

Dilara o kadar şaşırmıştı ki neredeyse kalkıp kaçacak kadar canlanmıştı. Beni otobüsteki konuşmamızdan, Curnata'daki bakışmamızdan ya da Baretta'nın barındaki rastlaşmamızdan hatırlıyor olmalıydı. Nitekim dili dolaşmıştı: "Bu-bu-bu-buna inanammıyorum! Nuh Tufan?! Sensin!"

Elimle ağzımı kapattım. Civciv beyazı yüzüme kalın bir kan şeridi çekildi: "Benim ya, Dilara..."

Dilara başını yere dayayıp boynunu kaldırdı ve gözlerimin önünde, iki eliyle birden kafasındaki maskeyi söktü! Şoka girmiştim! Maskenin altındaki yüz... Aman Yâ Rabbim! Bu gerçek olamazdı! Çarpılmıştım! Neredeyse gözlerim yuvalarından fırlayacaktı! Dilim ağzının içinde kendiliğinden hareket etti: "Pembe Pepe!"

Parmak hesabı

İşte böyle. Aşağı yukarı 20 sene önce, ortaokuldayken âşık olduğum Pembe Pepe ile kanlı bir deri değiştirme merasiminde yeniden karşılaştık. Nükleer fizikçi Pembe, Gizli Servis'e girmiş. Ona, 'Panter' soyadından başka hiçbir şey bırakmamış olan kocasıyla dört yıldır ayrı yaşıyorlarmış. Pepelikten tamamıyla kurtulmuş... Bütün bunları külüstür bir Volvo'nun arka koltuğunda kahkahalar atarak konuştuk...

Pembe, *Dilara* maskesini çıkardığı sırada yanımızda bir grup *Ferruh Fernan* belirmişti. Başından vurulan bir tanesi dışında bütün *Ferruh Fernan*lar ayaklanmıştı. Hepsi de tedarikliymiş, çelik yelek giymişler! Pembe Panter de öyle. Yani kurşun aslında kızın etine değmemiş bile!

Ya Dilara Dilemma? Varlığını istila eden imparatoriçe, başından beri Pembe Panter'in kılıfından mı ibaretti? Bu mümkün müydü?.. Elbette hayır. Aksi takdirde, Pembe,

maskeyi çıkardığımda yüzümü görünce neden hayrete düşsündü?

Ferruh maskesinden kurtulmuş bir adam elini uzatıp: "Habip Hobo. Hayranınızım Nuh Bey, hakkınızda bir kitap yazıyorum," filan dedi. Meğer bu zat, Umur Samaz cinayetini araştıran ve bu arada benim peşimde dolanan bir gizli ajanmış. Pembe'yle zaman zaman birlikte çalışıyorlarmış. Dilara Dilenma'nın bu geceki çatışmayı onurlandırmasını o engellemiş. Can güvenliği uğruna Dilara'yı, maceramızdan şutlamış! Son dakikada oyuncu değişikliği!

Habip Hobo, Pembe'ye *Ferruh* maskesinin ardında benim durduğumu söylememesini şöyle açıkladı: "Bizim işimiz bu: Gizlenebilecek her şeyi, mümkün olduğunca çok insandan gizlemek." Buna karşılık, Pembe Panter'le tanış çıkmamıza çok şaşırmıştı: "Bir erkeğin hayatında, sır sakladığı için öğrenemediği gizler vardır."

Anlayacağınız Pembe'nin bildiği tek şey, buraya beni mermilerden korumak için getirildiğiydi. Bense işin mermili kısmından bile habersizdim.

Peki şimdi ne yapacaktım? Ferruh Ferman maskesini yüzümden söktüğüm gibi, Dilara'yı da kalbimden sökebilecek miydim? Maske değiştirir gibi sevgili değiştirilir miydi?..

İbrahim Kurban da oradaydı: "Böyle önemli bir gecede seni yalnız bırakacağımı nasıl düşünürsün Nuh'um?"

Daha da şaşırtıcısı, Ferruh Ferman'ın, eski bir rock şarkıcısı kılığında davete katılmış olmasıydı. Elemanı omzundan zımbalamışlardı fakat yüzü gülüyordu. "Neşeniz yerinde Ferruh Bey?"

"Ka-ka-ka-k-karım ölmüş!.."

Kasr'ın avlusuna cesetler etten bir halı gibi serilmişti. Davetliler, garsonlar, gazeteciler, müzisyenler... herkes tabanları yağlamıştı. İki minibüs ve dört otomobil olay yerine yanaştı. Gizli Servis'ten olduklarını sonradan öğrendiğim *Fer-*

*ruh*lar, öldürülen ajanı ve Ferruh'un aslını da yanlarına alıp kayboldular. Biz de apar topar külüstür Volvo'ya bindik. Direksiyonda Habip Hobo, co-pilot İbrahim Kurban, arkada Pembe ve ben. Biz son sürat uzaklaşırken geride polis sirenleri ötüşüyordu.

Pembe Panter: "Nuh! Parmağın! Çabuk onu bana ver!"

Cebimdeki parmağı çıkarıp uzattım.

Pembe, parmağı küçük bir naylon torbaya, onu da [bahçedeki masalardan birinden aldığı] buz dolu bir kupaya koydu.

"Ne yapıyorsun Pembe?"

"Parmağı sağlama alıyorum, Nuhcuğum, bakarsın yüzük takmak için filan lazım olur..."

"Bu bir teklif mi?"

[Devamı 121. sayfada]

Murat Menteş, okumacı, tartışmacı, kavgacı, yani kışkırtıcı bir yazar arkadaşım. Onunla çekişirken çiçek açarsınız. Yazarlık macerasını ben de merakla izliyorum. Peşinen söyleyeyim, fiktif, tümden hayal ürünü metinler sevmem, fakat Murat Menteş'in birbiri peşi sıra kurduğu cümlelerin gücü, benim kendimce şikâyetimi kuruntuya dönüştürdü. Ben, Murat'ın yaşındayken kelimelerle kasap gibi boğuşuyordum; Murat aksine, kelimeleri kırbaçlayıp cümleler içinde düzene sokuyor ve bunu pek mahirce başarıyor. Bu yüzden *Dublörün Dilemması* çok canlı, renkli, inceden felsefi çığlıklarla bezeli bir kitap ve hızla yaklaşan bir yazarı işaretliyor... Böyledir, edebiyat kavgayla başlar huzurla sona erer derler; gerçi ben görmedim, hayırlısı Murat için olsun!..

Nihat Genç

Çok acayip. Çok tuhaf. Müthiş!.. Böyle bir kitabın yazıldığına inanamıyorum. Okuyun, siz de inanamayacaksınız!

Hakan Albayrak

Dublörün Dilemması ilginç, heyecanlı, eğlenceli, derinlikli... bir roman. Ama galiba en önemli özelliği, bize sözcüklerin gücünü hatırlatması. Hiperaktif bir zekânın ürünü, bu baş döndürücü macerayı okumak büyük keyif! Ben sevdim eller alsın.

Alper Canıgüz

İLETİŞİM **1074**
ÇAĞDAŞ TÜRKÇE EDEBİYAT **152**

ISBN-13: 978-975-05-0322-1
9 789750 503221